

۱۹۴۴

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
خطی اهدائی
نظر

کتابخانه مجلس شورای ملی

برای اهداء ضایع شروانی

کتاب:
موضوع:
شماره اختصاصی: ۹۷ (از کتب) خطی
تعداد نسخ: ۱ (از کتب) خطی

شماره ثبت کتاب: ۴۴۴۹۱
۸۲۲۵

۹۵۴۸

۱۹۴۴

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
خطی اهدائی
نظر

کتابخانه مجلس شورای ملی

برای اهداء ضایع شروانی

کتاب:
موضوع:
شماره اختصاصی: ۹۷ (از کتب) خطی
تعداد نسخ: ۱ (از کتب) خطی

شماره ثبت کتاب: ۴۴۴۹۱
۸۲۲۵

۹۵۴۸

خطی اهدائی

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

۹۷

۳۹
۳۸
۳۷
۳۶
۳۵
۳۴
۳۳
۳۲
۳۱
۳۰
۲۹
۲۸
۲۷
۲۶
۲۵
۲۴
۲۳
۲۲
۲۱
۲۰
۱۹
۱۸
۱۷
۱۶
۱۵
۱۴
۱۳
۱۲
۱۱
۱۰
۹
۸
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

۱۹۴۴

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
دفتر اسناد و کتابخانه

کتابخانه مجلس شورای ملی	
برای خانقاهی شریفی	
کتاب	موضوع
شماره اختصاصی (از کتب)	نسخه (از کتب)
۹۷	۹۷
تعداد کتب	تعداد کتب
۲۲۹۱	۵۱۱۸

خطی اهدائی
کتابخانه
مجلس شورای
اسلامی
۹۷

خود بر راضی که منصفش موسی را
 میان چار و دیواری بکشد و چون
 که گوشه شکران باشد چون آرد و در
 نیشیم ناکه شکران طبعش که بشکند
 ز کورنش اگر برست عار آمد و بد
 مراست چون شد شکران شکران
 بی خورمست در پیش چون خورشید
 سبب نیست لیست ملک خاص در
 و بیت بنی جهان جان داده در
 نه خورشید کند دل هاست و خورشید
 دو خورشید و دالیش و خورشید
 نه چون خیال میزد خورشید و طالع
 نه بیعت تسلیم میزد خورشید
 چو رسیدن آنا دیواریش از کور
 دلم فقر شک داشت چون زبون
 نه خان جنگبست اسرار و خورشید
 نه چون مایه درون و صفر و چون دلم

خود بر راضی که منصفش موسی را
 میان چار و دیواری بکشد و چون
 که گوشه شکران باشد چون آرد و در
 نیشیم ناکه شکران طبعش که بشکند
 ز کورنش اگر برست عار آمد و بد
 مراست چون شد شکران شکران
 بی خورمست در پیش چون خورشید
 سبب نیست لیست ملک خاص در
 و بیت بنی جهان جان داده در
 نه خورشید کند دل هاست و خورشید
 دو خورشید و دالیش و خورشید
 نه چون خیال میزد خورشید و طالع
 نه بیعت تسلیم میزد خورشید
 چو رسیدن آنا دیواریش از کور
 دلم فقر شک داشت چون زبون
 نه خان جنگبست اسرار و خورشید
 نه چون مایه درون و صفر و چون دلم

برخ شکران شکران شکران
 یوا اجوات تا در صف با لایحه سر
 بخوان سلوک بنیاد و خود حاجت
 بهتم و شکران شکران شکران
 کسی کین تر شکران شکران شکران
 مرا چون و عورت عیسی است عیسی
 مراد کشی خورشید و خورشید
 بن دلمان شکران شکران شکران
 چو در باب غرت را عوان شکران
 نیای چو خورشید و خورشید
 به خورشید و خورشید و خورشید
 چو بیت با عیسی و خورشید
 هکتم شکست و خورشید
 شکران شکران شکران شکران
 به خورشید و خورشید و خورشید
 به خورشید و خورشید و خورشید
 به خورشید و خورشید و خورشید

شکران شکران شکران شکران
 یوا اجوات تا در صف با لایحه سر
 بخوان سلوک بنیاد و خود حاجت
 بهتم و شکران شکران شکران
 کسی کین تر شکران شکران شکران
 مرا چون و عورت عیسی است عیسی
 مراد کشی خورشید و خورشید
 بن دلمان شکران شکران شکران
 چو در باب غرت را عوان شکران
 نیای چو خورشید و خورشید
 به خورشید و خورشید و خورشید
 چو بیت با عیسی و خورشید
 هکتم شکست و خورشید
 شکران شکران شکران شکران
 به خورشید و خورشید و خورشید
 به خورشید و خورشید و خورشید
 به خورشید و خورشید و خورشید

کافی المومنین

و کرم گنجی که چون سبک آید
سند دین بر پستان کل خندان کلان
سنگان عجب از لعل عیبت چون میر لوتخان
نیم پاک پستان چو که دالود پستان
درین کاش دانستی که در کلان چشمت
بگو با میر کاند پست سک داری و چشم
کشف در پست میر و لیکانی پست کاند
پس ایوانی کن عوی پخت این دیوانی
چو جان کار و مایت جان قدر چشم
که خوش بوز چشامه ز غریب و لیک
سفر پند این عالم کن بالای ان عالم
دو عالم حبیب و کف است میر ان
زنی باشد مردی کرد و عالم خندان
ز خاک پای هر دان کن چشمت خندان
نه در و نه است هر کش تی سلطان
در صف خاصتی نه در و نه سلطان
نه خوسلطان نشان لوطی که در

آیت زینک
و خضر
و خضر
و خضر

لک
و خضر
و خضر
و خضر

خط
و خضر
و خضر
و خضر

عالم

نه خوسلطان ویش ویش خاست
چو در ویش ویش ویش ویش ویش
بسی به کام در ویش ویش ویش ویش
نمی هر چه اگر کن به خواریت
ز کبر بیکدی می خیزد ویش ویش ویش
که در ویش ویش ویش ویش ویش
سلا که توانی ریت ازین آلاش
که در ویش ویش ویش ویش ویش
برین اقبال که به کف ویش ویش ویش
بیا که سپید بیک ویش ویش ویش
چرخ اقبال که با ویش ویش ویش
باقی نیست هیچ اقبال را ویش ویش ویش
پرس از تیر باران ضعیفان ویش ویش
خدر کنان ویش ویش ویش ویش ویش
تخیل قصای هر پانی سانس ویش ویش
چرخین واری از چرخ ویش ویش ویش
تو چرخ ویش ویش ویش ویش ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

که از نو فلق طراست بر نشو ویش
بهریان وید زلفت چون نیند عیبت
چو در ویش ویش ویش ویش ویش
لیک بهی و واکند ویش ویش ویش
که معذرت است ما رخت چون کل عیبت
توان مگر که اوچ یک اند ویش ویش
که در ویش ویش ویش ویش ویش
غم خنوق سیکل است چشمت سیکل
که چون وید ویش ویش ویش ویش
بران افلاکی بیکر که ننی ویش ویش
که اقبال ویش ویش ویش ویش ویش
خود اقبال ویش ویش ویش ویش ویش
که هر کس خضع مالان ویش ویش ویش
توبت خفته بیا این ویش ویش ویش
بجای افلاکی ویش ویش ویش ویش
که رسم ویش ویش ویش ویش ویش
چو کرکی کالیش تاب ویش ویش ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

ویش

مجلس کسب کرم و خیر دوم است مغازه او در قلم
دین بابل الشیخ میر تقی میر خان است که نام
کتاب مستند در علم اشیاء است از آقا میر تقی میر خان

مجلس ۱۰۰

مجلس ۱۰۰

ایمان مرآت
ولیا مسما حقیر

تخت و زنگ

اسمیتین ۷۲۱۵

فقره ششم

آلین وین

قوله انما الله هو الغني

تحتانی مائتروم

30

جلی

100

Handwritten text in Urdu script, likely a signature or note, located at the bottom of the page.

فصل ثانی

کتابخانه عمومی

عزیز و زود بخواب

2004

231

20

—

65

تاریخ

10

100

15

ذو النون

و در سجده اول بعد از استسک خدیش
چون شش حینال بازی و در سجده اول و دوم

به دو غایب نندویگان در میان
 چون صبح غوغا کند چنانچه شب اول
 چشمش خواب و غفلت بفرستد کافر
 آنکه بگریخت از غفلت زده کم
 دلشکسته و دشت شبنم آتش
 بهر آتش درون پرده پیدا بخت
 که دست بر سر دم و کمر سحرش کردیم
 بگریختن خسته و زبون و خسته
 دریم که سرگران بود از خواص صید کردیم
 کفرم بهر بیکی از ارباب گنجینه
 در آن بهر آتش درون و زده
 که اگر چه پیش من دولت بهر بخت
 از روی سنگت کلاه صحن صید کرد
 بهر که در این گریختن شیشه و شیشه
 بر آتش بیدار و در کوه خسته
 شد و گریختن در آتش صید کرد

245

درست هر مردی نال غم دست
 شد و مردی است نال در دست
 چون در وقت مصری در وقت
 به شد موافق او در وقت
 کرد است خشم ناری چون ناصب
 جود است خشم ناری چون ناصب
 هر که از ناصب ناله کرد
 در دوش یک کرم می آید
 هر که کل و کشت است نال
 خورشید که در نال قلب دارد
 ای که هر کمال است جان آدم
 خاقانی از ناله ناله خاقانی
 خاک در توبه و از ناله ناله
 زده است خورشید از ناله ناله
 از ناله ناله صدت شام ناله
 ناله مصطفی ناله ناله ناله

بدر کیم که در چو کیم
 خورشید که در ناله ناله
 هر که از ناصب ناله کرد
 در دوش یک کرم می آید
 هر که کل و کشت است نال
 خورشید که در نال قلب دارد
 ای که هر کمال است جان آدم
 خاقانی از ناله ناله خاقانی
 خاک در توبه و از ناله ناله
 زده است خورشید از ناله ناله
 از ناله ناله صدت شام ناله
 ناله مصطفی ناله ناله ناله

درست

هر که از ناصب ناله کرد
 در دوش یک کرم می آید
 هر که کل و کشت است نال
 خورشید که در نال قلب دارد
 ای که هر کمال است جان آدم
 خاقانی از ناله ناله خاقانی
 خاک در توبه و از ناله ناله
 زده است خورشید از ناله ناله
 از ناله ناله صدت شام ناله
 ناله مصطفی ناله ناله ناله

درست

بدر کیم که در چو کیم
 خورشید که در ناله ناله
 هر که از ناصب ناله کرد
 در دوش یک کرم می آید
 هر که کل و کشت است نال
 خورشید که در نال قلب دارد
 ای که هر کمال است جان آدم
 خاقانی از ناله ناله خاقانی
 خاک در توبه و از ناله ناله
 زده است خورشید از ناله ناله
 از ناله ناله صدت شام ناله
 ناله مصطفی ناله ناله ناله

درست

بسم الله الرحمن الرحيم

مکمل

کشت بر باد و در آتش است
چون آفتاب شیر در دکان است
ما در این تیره شب و در کمره آتش
کشتی بجهت در کمان سلطان
نیکه مدش مردی که جان من

بسم الله الرحمن الرحيم

کوی من است شعله بر آتش
در صف در عشق و کینه
بر سر کوهن بر کوهستان و بگذریم
بر آتش من لاله پای حشمت
با کجایان زلف او جان بابک
دل به پستان لاله بوی
رشته جان و دانه انداختن
با طوبی جام بهر می به اسرار
از رنگ خون سحردهی کل
آب ما چون نیت و ظلمت
در دهر او در خدمت

که بیکای و زشت و حضرت
منه دار کیش تاب تو
شکل لب و زخم یک رنگ
عمر بر سال و دو که افتاد
آن سوزد در شمع کینه
فشانده با کاه و دود
نگه دانه در کمانی بدن
حرفه پاک از جود الودگان
دشمن را از کشت و از زشت
کی شب که کوه و ریش
که چه خبریت او در غرض
سی که می توانی در غرض
که چه خبریت او در غرض
از در فغان کی افکند
است چون جود علی و کلک
شهری بهال بی روی
دشمنه و ابرو و خیمه
چ ما هر شعله آتش
کوه و کوه و آتش
روح و دانه نیت
مبتن آتش ز چاه نیت
و نورافرو و سپس ما و آتش
نوک اجواب افق نیت
چند و کوه و آتش
کوه و کوه و آتش
نور و جود و آتش
علی صاحب کن پناه
امور جبهه و آتش
باک حرم و آتش
بهره و کاهات صبا
بهره و بدن پل
کج و آتش
هر می و آتش
رنگ بدن و آتش

آتش با دل
بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

1874

تبرستان
شاه
میرزا
محمد

من دردت بباب مفارم در
 تو من اسب بر خاکی کردی بخت بد
 خاتم فلک است که خواهر آورد او پیش
 زخم بر نهادی شک و شکست
 دل را که گریه میزند بیرون آورد
 شقی که در جهان بر سر میزند
 من شوم چون جانی مثل منزل کشتی
 شادمان و او که در دشت بر جای
 یک شایه شادمان و او که در دشت
 من بود شاه شاهی بر دادم در کعبه
 بجز آنکه ازین کلمه بر کعبه از آنکه
 کند بزم در حوضه با نایب تو
 ازین که بر ما کرد ادم سب و سحر
 و دشمنی شوم و میم که با تو
 ازین که بر ما چون آید یا آید
 به بهر ادم این خشم و دشت و دم
 چون که بر ما و او که در دشت کردیم

ستر
 به ندرت
 ستر
 به ندرت
 ستر
 به ندرت

و او که ازین کلمه بر کعبه از آنکه
 کند بزم در حوضه با نایب تو
 ازین که بر ما کرد ادم سب و سحر
 و دشمنی شوم و میم که با تو
 ازین که بر ما چون آید یا آید
 به بهر ادم این خشم و دشت و دم
 چون که بر ما و او که در دشت کردیم

در
 به ندرت
 در
 به ندرت

دستش به کان هم ماند که من قی مشان
بر خاک در که او صد کان تازه دهن

فائده بسیار
بانتخاب احوال
ویندوزی نام مستط
سیحان علیه السلام
و حضرت علی بن ابی طالب
علیه السلام

فروغ
شیرین

خورشید که بجای نازک کم سبزه
 کور و کور و خورده زمان ناز و سپه
 تیرش زل بر دوزخ گندم جوت کربان
 بر تیشه کمانش و نهان ناز و سپه
 و دست اشکش را که دانه و خواران
 بر هر کزانه و نهان ناز و سپه
 غصبت شیر خوار خنجر کز اسب
 ناز و سپه
 زنده و زکلی دست ز کوب حلاش
 ناز و سپه
 خنجر کز کوی و نوحه ساله و خواران
 ناز و سپه
 شمع ساقش را با آسمان حلقه
 ناز و سپه
 و دوش کمال دست ناهرم در کمال
 ناز و سپه
 نگرست ملک با و انش که نگرست
 ناز و سپه
 خورشید و دشت جفاش ناز و سپه
 ناز و سپه

پیش کج بود و شمشیر چرخ
 چرخ کج بود و شمشیر چرخ
 پیش کج بود و شمشیر چرخ
 چرخ کج بود و شمشیر چرخ
 پیش کج بود و شمشیر چرخ
 چرخ کج بود و شمشیر چرخ
 پیش کج بود و شمشیر چرخ
 چرخ کج بود و شمشیر چرخ

مرکز کاغذ
و نوٹس

مجلس اول

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

3

چون بویج منتهی شد کرد و در آنجا
رو به زبانت گفتند و از آنجا
در هیچ یک است این شکر اگر می
و من هیچ عید را که خوب است
نیت زهر و زهره و من
و عیبت من و عیبت من
که در آن روز که در آنجا
آورد که در آن روز که در آنجا
برگشت که در آن روز که در آنجا
و من هیچ عید را که خوب است
نیت زهر و زهره و من
و عیبت من و عیبت من
که در آن روز که در آنجا
آورد که در آن روز که در آنجا
برگشت که در آن روز که در آنجا

و من هیچ عید را که خوب است
نیت زهر و زهره و من
و عیبت من و عیبت من
که در آن روز که در آنجا
آورد که در آن روز که در آنجا
برگشت که در آن روز که در آنجا

و من هیچ عید را که خوب است
نیت زهر و زهره و من
و عیبت من و عیبت من
که در آن روز که در آنجا
آورد که در آن روز که در آنجا
برگشت که در آن روز که در آنجا
و من هیچ عید را که خوب است
نیت زهر و زهره و من
و عیبت من و عیبت من
که در آن روز که در آنجا
آورد که در آن روز که در آنجا
برگشت که در آن روز که در آنجا

و من هیچ عید را که خوب است
نیت زهر و زهره و من
و عیبت من و عیبت من
که در آن روز که در آنجا
آورد که در آن روز که در آنجا
برگشت که در آن روز که در آنجا

و من هیچ عید را که خوب است
نیت زهر و زهره و من
و عیبت من و عیبت من
که در آن روز که در آنجا
آورد که در آن روز که در آنجا
برگشت که در آن روز که در آنجا

سویچ و زینت و پیر و پند
نوع و چاه و دهر و پیش و دوان و کانی
نیک و نیک و نیک و نیک و نیک و نیک
در میان و در میان و در میان و در میان
نخل و نخل و نخل و نخل و نخل و نخل
سب و سب و سب و سب و سب و سب
در چش و در چش و در چش و در چش و در چش و در چش
خال و خال و خال و خال و خال و خال
نار و نار و نار و نار و نار و نار
نم و نم و نم و نم و نم و نم
بار و بار و بار و بار و بار و بار
در کد و در کد و در کد و در کد و در کد و در کد
که و که و که و که و که و که
خس و خس و خس و خس و خس و خس
شا و شا و شا و شا و شا و شا
قام و قام و قام و قام و قام و قام
ای و ای و ای و ای و ای و ای
بش و بش و بش و بش و بش و بش
نک و نک و نک و نک و نک و نک

در میان و در میان و در میان و در میان

در میان و در میان و در میان و در میان

در میان و در میان و در میان و در میان

در میان و در میان و در میان و در میان
نوع و چاه و دهر و پیش و دوان و کانی
نیک و نیک و نیک و نیک و نیک و نیک
در میان و در میان و در میان و در میان
نخل و نخل و نخل و نخل و نخل و نخل
سب و سب و سب و سب و سب و سب
در چش و در چش و در چش و در چش و در چش و در چش
خال و خال و خال و خال و خال و خال
نار و نار و نار و نار و نار و نار
نم و نم و نم و نم و نم و نم
بار و بار و بار و بار و بار و بار
در کد و در کد و در کد و در کد و در کد و در کد
که و که و که و که و که و که
خس و خس و خس و خس و خس و خس
شا و شا و شا و شا و شا و شا
قام و قام و قام و قام و قام و قام
ای و ای و ای و ای و ای و ای
بش و بش و بش و بش و بش و بش
نک و نک و نک و نک و نک و نک

در میان و در میان و در میان و در میان

در میان و در میان و در میان و در میان

جام طب کش که کس که مریز
 معالجت کند بر او انتقام
 هر دشتی دشت و دشتی دشت
 واد عرب که نام حاکم که کون
 نامزدی عیش که در دست
 نامزدی عیش که در دست

در علم
تجربیات و اتم علم
عقید بکر
تجربیات و اتم علم
مکرم و اتم علم

[illegible]

مکتبہ
آلہ الشریعہ

Handwritten notes in Arabic script, likely bleed-through from the reverse side of the page.

14

مزار

مختراب

تأليفه قلم
میرزا محمد باقر
نورانی است

خواجه طاهر که کرد و بخش
 چشم آبی که در پیش او
 کوسه جانش بر شوق و فیه
 پیوسته ای که رفت رفته ملک
 دام بدید کند و بدست
 ذات جهان پیوسته است
 و گفتن فرمود میسر شد
 قانع و می یافت ملک
 رزاقی جان دهک عدل و کم
 بخت بر او که بدست او بود
 که چه میسر میسر بخت
 در پی میسر که میسر بود
 مرده ای تا بود که میسر
 تا که حساست و نام ملک
 چون مرده از راه میسر
 بر سر

بر سر هر روز که میسر
 دانش نال و دای میسر
 شکر و انش و نام ملک
 و در کران و نام ملک
 نام ملک و نام ملک
 که رفت و نام ملک
 رات و نام ملک
 تا زبش سید نام ملک
 از ملک و نام ملک
 زن که میسر و نام ملک
 میسر که میسر و نام ملک
 چشم هرست که میسر
 نام ملک و نام ملک
 آه نام ملک و نام ملک
 جان خود را نام ملک

جرم زمین قرار یافت دولت
بفرستد شکر که بهرام بر آید

5. 1. 1970

دوش چنان دیدم که ای کاش
نخل نعل شد بر تن نه نشستم
هری و کمر گرفته نام بدست
هر دیگی منبر از خانه بخن
نامه ز نخله مرغ سبزه و درخت
بر تاج بخورده و ازین خوا
حکم این خواب پیش نه نشستم
گفت کفایت دکان این کار نه
منع بجا دان و نه بخت نریز
بر بخت هر شتر می سپرد
ای دست آن آسمان که زنی
از دم خلق تو در هر کسستی
مگر گشتی مستحق این کمال
عیسای که از تو قیامت
مکانی سرای پرده قدرت
قدحی گفت جهان چه شناسد
از نفس شک به خط و خیزیت

ثبت غفر
از شکست مهر و آینه

[illegible]

اگر چه صحرای ترک شکر خندد
 با هر چه برب ساق شد از نیش شکر
 خورده و جان بطرس ز کمر شکر
 بگشت و شد سی هزاره با کمر شکر
 لبان چش چیران که با نخت نزد
 رفته چون قلب ارشش جاده و بخت
 کچین بدوی تدر و شد و می شد
 چند صلب نشانه از نیش شکر
 دست مرید صریح و زدی افروز
 بر طبع و انجان طعن آن در
 بر طبع و انجان طعن آن در
 نامی چون نعل شکر و ز کمر شکر
 چنگ چون نیش شکر و ز کمر شکر
 با دوی دست و لب از نیش شکر
 و فایال هر شکر و در شکر شکر
 در او فایال هر شکر و در شکر شکر
 ز کمر شکر و لب از نیش شکر

نیش
 شکر

از نیش شکر و لب از نیش شکر

ده خود بی حایل از نیش شکر
 شب ز کمر شکر و ز کمر شکر
 صحن میا را ده و نیش شکر
 شب کز نیش شکر و ز کمر شکر
 شب چرخه و نیش شکر و ز کمر شکر
 شب نیش شکر و ز کمر شکر
 نیش شکر و ز کمر شکر
 کز نیش شکر و ز کمر شکر
 نیش شکر و ز کمر شکر
 نیش شکر و ز کمر شکر
 نیش شکر و ز کمر شکر
 نیش شکر و ز کمر شکر
 نیش شکر و ز کمر شکر
 نیش شکر و ز کمر شکر

نیش
 شکر

نیش
 شکر

نیش
 شکر

نیش
 شکر

17.

تذکره
امیران
و
وزیران
دولت
عظمی
ایران
در
عهد
شاه
عباس
کبیر

54

چنانچه
فصل
فصل
فصل

تتم بحمد الله
مدرسة رابطة
العلماء

۱۵۵

۱۲۴۴

خبر
دست
بکند
مید

2000

این چه مرکب بود بر یک کاغذ که
 در میان جان و دلش و دلش و
 مادرش و آتش از کفرت که کوه
 و خفاصید که شام که قطعه است
 شربت شرفان غیره و آن که شرفان
 هم خلیفه مصر و عیادت است
 که می بیند چون به راه روان
 بختش که شمس که در پرت که
 حیض در کوشش از شرفان

سید محمد باقر
یوسف علی خان
نور علی خان

شب روی کرد و کلاه سمارش ازین
را در آید و جان بشوید و شرب
چون که چشمت شیرینتر بود که
از هر چون بهر چه بود و چون
چرا که کلاهش را می در دوش
که بخت و خلد از سن و کار
بکشید و چشمت از این
بر دل چو کار چو کلاه و خوش
ی و خشم کم کن سپید کن
کشتی ازین در گشت و
کشته یکم و کزین چند ختم
تا به یک ختم و از خود ماز
ازین گشت و سر دریا کان
دست شاه و احسان کان
از سر کار و سپر کلاه
کیه و در می سکه لان
سپهرش بخندد و در جودم

میرزا محمد علی میرزا

روزنامه

— 3 —

عربی
دستخط

1875

187

تاریخ

تبارست و دست بدار شکست
 و آنکه چون سخن باز از منده شود
 بهر خاندان شاه انگشت شکر چشم
 تا بقاعدون برده بود کج قدر کشت
 بهر مردان که در دوران بدداده اند
 در طایک خدایان است که کورین
 قاصد بخت از زبان صمد مینماید
 چون گویند که تبار او را از طغیان
 گفت کای خاندانی است که شکست
 شاه سداب که آنکه کباب شاه و شاه
 زاکه امروزی است از طغیان
 کفر ای جبریل صفت کفر ای بهر
 او هم کردی بخت که خاندان کبر
 یک من و طوفان دست و کمر تو
 گفت کان شاه از دست تو از دست
 من بگو ای فیض است من بگو ای
 ای خدیو که در شش می خور و خور و خور
 تا از آب می که در خدای زاده ای
 آب چون آینه نشان شاه انگشت
 صد مردان خنده چون خاندان
 بجای هر کس را که بخت از دست
 تو صد کافر که در روز و شب
 شاه و به طایف است امده قبا
 صد زان که در خورشید از این
 غلبت است از روز و شب
 راه حضرت که در میان از دست
 ای باری که آتش سبزه ساق
 که بوز و زب ساز و شمع و شمع
 و می برد از خدایان ملک و ملک
 جده ای که کو خاندان کسب خدای
 پیش شمشیر ای جهان زنده ای که
 بر کوه و بار و پند نیست نه از
 چون بگو ای خرد است من بگو ای
 ای باری که بر او ایست که بگو ای

در هر
 یک
 کافه

است

آتش که بگویند کوز و خمش
 خود سیاه جل و بت از کوه
 بنده چون در خورشید است
 کی بر دایک در بهر باب و بخت
 خود در کیت را بخت او کی
 خاک در کاست از طاعت خدای
 بنده خاندانی نیست چه در میان
 کی بیای جان مشهور و بخت
 زید چون در خورشید و بخت
 هم نماز و چون از آن بخت
 جان خاندانی زلف آتش
 اجتماع و در روز و شب
 در پیش طبع و بخت و بخت
 یک با ام المانیست چون
 آسان قدر است نه از
 کوه ای خاندانی نیست نه
 و از اهل من و کوه و بخت
 بنده ای که بگویند کوز و خمش
 خود سیاه جل و بت از کوه
 بنده چون در خورشید است
 کی بر دایک در بهر باب و بخت
 خود در کیت را بخت او کی
 خاک در کاست از طاعت خدای
 بنده خاندانی نیست چه در میان
 کی بیای جان مشهور و بخت
 زید چون در خورشید و بخت
 هم نماز و چون از آن بخت
 جان خاندانی زلف آتش
 اجتماع و در روز و شب
 در پیش طبع و بخت و بخت
 یک با ام المانیست چون
 آسان قدر است نه از
 کوه ای خاندانی نیست نه
 و از اهل من و کوه و بخت

در هر
 یک
 کافه

در هر
 یک
 کافه

1874

21

سید الشہداء

1872

کوسید خاک را چون می کشی بر پای
ای که تو بیخ است خانه کعبه خیزد
ای بیخ فصل ز تو گشت عالم شهر
تو بیخ دولت هر که از آن راه دارد

قافله بر تو ایم و تو نشسته بر آینه
 آینه جمال تو در تو صحرای عشق
 از روی تو آینه جانها متولد خیال
 از نور و صفت لب تو آینه رویا
 یی ناخدا بی ریس شود آینه پرت
 آینه دل بدو هم چرا که آینه است
 جلوه ساز آینه خسته بر تو را
 صورت نمایی شمع غافل بی درنگ
 آینه دروغ بود صورتی که زو
 زوای شاد کمره نور و صفا آفتاب
 قافان کبر الیک ثابت از غیب
 عاشقی که بر عروس محال است

مرا نگار از تو ترا اندر آینه
 تو عاشق خودی از تو عاشق کجاست
 زین رویی باز که اندر آینه
 در یک مکان هم آتش کمره کز آینه
 سراج دلم غوازه و دل بر آینه
 تاج حقیقی کند و یک آینه
 صورت مرا آینه بنما و مرا آینه
 روی مرا شک خورده کمره کلک آینه
 چند نماز صورت جان پر آینه
 زوای تو چو در زین و آینه
 چون آن دهانت بی که آینه
 دهنت آستان شام و هفت غم آینه

[illegible]

۱۰۰

10

ز دنبال مدد یارو بجای ممکن است
 ای سپهر که خاطر تو ای صفات
 سازد ملک زخم تو در ایام خوش
 که سطر تو نور در آینه افکند
 کرد خلافت از جو دریا بر جسم
 و از جنوک ملک تو جان بد کال
 باشد جوی سر سبز و بولایت
 من آید منبرم تو شرفی هم
 و هدایت تو توان آید ناله
 کرد دل تو یافت تو از غم نشان
 طوعلی هر آن سخن که بوی زکریا
 که طاعت تو جز را غایت نیست
 و زانگی ز خدمت مرا هم
 که جز ز سپ تو دم بن گیرانکه
 اوام تو از من بجز بهر آید انکه
 از بیمت روان منم بجای انکه
 شاید که در دم دل جوی برین
 اگر تنگ زنگ باشد که میسر آید
 کزوی تو نیست هر که شود آید
 و از خلق روز و ماه بر آید
 روح القدس نماید ز من سطر آید
 بی کار باشد تا تا تحت آید
 چون در آید زنگ شود خضر آید
 چون تاب کی و از حرکت خاک آید
 از تو جان مست در حاکم آید
 که در سیاه روی جو کرد آید
 خلق شود و طاعت جواد کمر آید
 هر که که خلق خویش پند آید
 کمال بعد از من سپهر آید
 که بجز زشت نبود و حور آید
 مردم ضرورتی که ز غم آید
 که گوشت تنگ که کشته آید
 ناید که نواز آید جلوه آید
 زید که کرم جوی صفر آید

تفريغ

المجموع و شریعت ابن مثنیٰ بن کوثر

دست خون
در جوی سران نیست که
تمام مال و نه باقیه اولی که
باید که بختد

...

والتقى في روضه
والتقى في روضه
والتقى في روضه
والتقى في روضه

این که در دود آن کم آورده است
 امروزه در دود آن کم است
 کسی و جویست که بختش
 ای خواجه زبیدی در دست منم
 ز خاک کجی چه خیزد اگر کمال قد
 شب از کجی و زنی نام بر دست
 آفرین رخ دولت در دود آن
 ای جوی نهان ملک چه در دود آن
 خاقانی که نایب سان مصلحت
 جانها تو خدای جنت و دایه جنت
 در دود عالم دل با جای هرست
 زبیدی که نام تو کام سپین
 چون حسین بر بی چوبی
 ای صد ملک صاحب عالم
 تو دوری و ماهه مظلوم
 عادل غنچه خیزی تو در دود آن
 من خضر استم تو سکن دود آن

هم حال و در دست که تراست
 در طلب که این طلب که است
 زبیدی که کسی و جویست
 در دود آن که کسی و جویست
 هر حاجت ز خاک کجی چه خیزد
 در دود آن که کسی و جویست
 از دست خیزد و دود آن
 نام ملک جویست تو در دود آن
 خواجه که تو جویست و دود آن
 کین و در دود آن که کسی و جویست
 خاقانی که نایب سان مصلحت
 چون نکست و جویست و دود آن
 از دود آن که کسی و جویست
 از دود آن که کسی و جویست
 مظلوم و دود آن که کسی و جویست
 پروانه و دود آن که کسی و جویست
 هر دود آن که کسی و جویست

موتی

دری و شور و غوغای کوهستان

211

پیر پیر کرم صدر کرام شمس
صاحب مینا و قلم و زمین و زمان

فوج
تحریر
مست

چون که درگاه و دهان
نمونه و دهان و دهان
و دهان و دهان

در این کتاب

شمع چای زین دین خواجه دوی زین
 شمع دوی زین کست بعد از
 کرم در دین خواجه دوی زین
 رایت بچون اودت ملاقات ختم
 خط کز او غیرت به دین
 ورنه داشته همیشه ابد و چنان
 تا خبر پرسی اودر ملکوت او
 رای صدایش بهین کند و ملک
 ای شده به خواسته مضطرب
 دی صدای هر ریاضه جان بخش تو
 بخشش تو چون نوازده که
 قوت خرم ترا که بر یک کاب
 هم سبب امر یافت و کیف
 چون رخ پندارند و شمع
 دشمن تو کی بود با تو بر یک
 ختم اگر خلاف نصیحت گوید شود
 خنجر فتنه چو کشت کند در ایام تو

قبر
نور چشم

در این کتاب

کرد چو کشت دود در عالم ختم
 پای ترا بوسه داد و زان کسب
 کینه دل تو هست در دل من
 بچون از کرم در عالم ختم
 خنده دین عهد ما کسب بکل این
 روی چو کشتند ز دین بکسب
 لاجرم از عشق نیت و از شمع
 غایت مطلوبت خدمت و کسب
 نیت جهانم که کار جز در بکسب
 خاک در دینم که بودم و کسب
 کینه از بهی بهی تو قبول بیه
 تار شمع رفته شام و اسن کرد
 کوبک حبه با و بر تو در دار
 شمع را بیدار و عالم ختم
 با و ستم شده گفت و بخت ترا

تا زین از خود تو چشم امل
 کشت بری از خود تو چشم امل
 هست قلمی کی کینه کرد و شبان
 کابل من از دست خاتم نام و نان
 خنده دین دور کار و شمع
 و انگ کسب شمع نیت و زین
 راتش خاطر مراست شمع چو آب روان
 ای در تو ختم کسب شمع و زین
 در بودم فی الشی غرور و دین
 خاک ز دین تو بر سر یک کوان
 غایت خوشنیت بی سبکی از تو
 بجز دین روز جنگ و دین
 جسته تو ختم شمع با بر تو سبک
 دین ختم تو و دین شمع
 ختم کرم که ختم شمع

در این کتاب
 در این کتاب

خبر

خبر

در این کتاب

درم التیمی

آردای
مهری مراد
مهری مراد
مهری مراد

مهری

یک کاهن کز کوه به در شبات	بر سر کج کین غم نم نشاند
یا دم افشانی که از کوشش درخت	بر دست شیشه بایان غم نشاند
یا غبار لاشه و جوشید	به سواد بیسان غم نشاند
یا لب از دمای حیرت	بر درخت کاه و بون غم نشاند
اینست جل افشاده کوی جل	بر سر میان بیان غم نشاند
کرچه در جل سبکین افکن	چون کند افغان غم نشاند
اینست کز سرگرد تعلین بزیه	بر جل خیرستان غم نشاند
در چه بر بر نیز کرد و نیشک	چون کند کجی از کمان غم نشاند
لیک بتیغ تین او سپهر	به سر آب کمان غم نشاند
پیش ملک و در پاش آسایش	بر سر خاک همایان غم نشاند
در حضورش لای ارم از زبان	فی لای از زبان غم نشاند
پیش نقش کمان بر در دنان	خاک کوه به دمای غم نشاند
چند چو پای و پس از غم نشاند	در بران آتش غم نشاند
عقد طش را از دوا غم نشاند	بر سر شاهستان غم نشاند
دوید شش خود غم نشاند	بر سر صاحب روان غم نشاند
نخل شش که بند و چن در و پت	بهشت کجی بیکان غم نشاند
چون بند و چن او دم سپید	دست بر جبال دغان غم نشاند

مهری مراد
مهری مراد
مهری مراد

مهری مراد

مهری مراد

سخن
کافی و شافی
و صیغه

بر سر شمشیر که غم نم نشاند	بر در ساعت چاکان غم نشاند
است بر سر دغان شست غم	من سخنان بر چاه و جان غم نشاند
چون از آن جوان غم نشاند	بر کجک استخوان غم نشاند

چون بوز جان بنو صبح	سنگ بر جواز دنان بنو صبح
کج کوی دنان بنو صبح	از دم عاشقان بنو صبح
در دوا شب عافون کیت	روی خون آلوده از دنان بنو صبح
چون بوز جان بنو صبح	کاش بر سر میان بنو صبح
سخت تیر از کجی پشاند	چون غم دشت بنو صبح
خاک روی بر گرفت بنو صبح	چون کلاه بند دنان بنو صبح
ناوشت را بر دوش سپید	سنگ بر دوش پیران بنو صبح
بر سر کوه پس بر دوش خورش	خوش بانوی در دنان بنو صبح
بر کجک سپید بنو صبح	چون عید آسمان بنو صبح
آبرار و ویسی از دغان بنو صبح	از زمین پیران بنو صبح
دیکر شش بر دغان بنو صبح	پر غبار دغان بنو صبح
عده دیدنی به پست ایند	عده به پیران بنو صبح
کوی اندر بر دغان بنو صبح	خوشا دغان بنو صبح

شاه کهنه و مکان در شرق و غرب
 خراسان و گندمان در شرق و غرب
 جمع خیزان و ام جان در خواسته
 و ادعای راسان در خواسته

پیش کن و تار و پند و سپید و خون	در صبح عشق خوان در خواسته
در میان حال که سرستان در خواسته	چون آن صبح خوان در خواسته
نارینانی که در آتش شده اند	زود جام زدن در خواسته
کردنهای صبور شده دست	همه بر طاعت خوان در خواسته
چون سخن از پی دریا کشی	تا که نشانی در خواسته
کو در نه و عاشقانه این چنین	کاشین در میان در خواسته
چون بگویی صبح از نشان و نشانی	روز را طاعتی که در خواسته
از کات خرد در یک نشان	سختی که در خوان در خواسته
چون از آنرا جهان اصف و	کز خود اصفی جهان در خواسته
شادین تیر از پی که بوسه شک	از زلفه جان در خواسته
چون کنایه را به کینه خسته	صد بهای که در خوان در خواسته
چون و آنچه طراز رو در	کینت شاه و خندان در خواسته
ملک و ملت را که بان او بند	
کامیاب و کامران در شرق و غرب	

چون بگویی صبح از نشان و نشانی
 از کات خرد در یک نشان

پند این پسرستان یاد آورید
 با که مرغ خوشخوان یاد آورید
 و جلد و جلد تا خط بند اجام
 می دهید و از کمان یاد آورید
 خنجران در صبح با که گنبد
 پل را هند و دستان یاد آورید
 و اندر مرغ بهشت ورد دهید
 مرغ جان از استیان یاد آورید
 بر شما با و در خون نه خیزید
 خاکها در میان یاد آورید
 خوان سینه و خوان چنانست
 نچ و از آنرا زین خوان یاد آورید
 چون زجر خاک را زنی و سید
 هم بوی بر آستان یاد آورید
 خاص ما در آستین جا کردی
 عام را بر آستان یاد آورید
 کینت را که پیشتر خوانید
 نام ندان بر زبان یاد آورید
 دستان تیر تیر خاک
 از نسیم جودان یاد آورید
 در شبان چون زلفی نام
 از پیشون زبان یاد آورید
 روز شاد و شب غم و رنج
 از پیشون زبان یاد آورید
 جام زدن و نجافا فی و سید
 طرشت را در میان یاد آورید
 را و دینا بر زبان تنبیه
 رخت شاه افشان یاد آورید

روا خطه طاعتی چون آفتاب	
ما که ملک جهان در شرق و غرب	
رازستان از میان چرخ	
باصبح آوازشان چرخ	
باید بدیدم از سرم دادی	

رسان

چون بگویی صبح از نشان و نشانی
 از کات خرد در یک نشان

مرآتین و سر
در بزم صیبه

دو کس که در این بزم
نشان از بزم و سر
نشان از بزم و سر
نشان از بزم و سر
نشان از بزم و سر

عاقبتی قیال خم سیر اند خون
ناله که آری بر پشت اند
صوفی تو که دیو چاک زد
با دست پست روی در بود
بهر در کف میکشتم با هر او
مصحفی در بر جایل و هشتم
مبذوز از صحنه در و صحرای
دشمنان پروان که از دهنش
جود کیش چنان خاقانیا
کشتن پروزی از دریا غیب
بر درش جهان پروان قادیان

کسری اسلالم و خاقان کبر
خزوی سلطان نشان پروان
کوس را دمی فغان بر جاست
افشان ابله مانند را
شب چه جبهه زکیان کور شد
روز چون رخسار کمان آید
مجلس انجام و شوهر کرم خوش
با دواش نریختن بر جاست

آورد

بزم صیبه

بش از آفت بین سر برد
ناله سلب شد چون تو صورت
می چو صبی ز دزدی رفتن
کوش بر لب تا چوب این شیشه
نای کی کوش در زبان بپوشد
جنگین چون ناله ایل و زار
بهر دست تیز باب و زخم می
لحن زهره چو دلف بهین ماه

چو دلف را سپیم خوشی چو
لی و دیم سبیلان در شکر
آن زلفت آن چنان آید
مهر کبریا آن آید
مهر کوشش چو بران بخت
آهوی چیت بران زلفه زلف
ناله سبیلان در شکر
هر زلف باج زلفان صیبه
عزیز دنیا چو کرم درخت

ناله سبیلان در شکر
ناله سبیلان در شکر
ناله سبیلان در شکر
ناله سبیلان در شکر
ناله سبیلان در شکر

دول که در بخت پرست	سوی از که در کفران آید
نشد و زلفه پاک تو سپید	و از طاعت در غفلت آید
ای موی که با ما از جفا	بر سر من بر زمان آید
در تو از دم چو سری گفت	شده بوی کاروان آید
بهر کس که فاصه چون کسری شد	شده ز بخت امان آید

است چتر عالمی سپرد
چشم و شام آسمان ز غرق چرخ

نارادی را بجان پرست	خدمت غم نامسان پرست
عالمی به بخت و دان جفاست	به بخت کوشش جان پرست
آدم شکم در هر چپ آدم	دیده امیداران پرست
سیرتج و شمان در داده ام	در بر دی دوستان پرست
روزگار جهان کوشش و اجرم	رو زن دل ناسان پرست
سایه خود هم نه چشم ما زیم	آن چنان چشم از جهان پرست
تا دم من کوشش من نشنود	سوی لب راه نمان پرست
تا نیا به خوار این غیب چوید	گریدار را در سان پرست
هر چه خواهی چوین کویکن بود	کز کن گفتن و بان پرست
تا نه غار سلیمان می افتد	پیش دیوان زمان و مان پرست

برین

مردی که در هر مردان کرد	بهر خشن گفت از آن پرست
خفا فی خفا که در لب کرد	در فروشی را که آن پرست
ست از که جهان برداشت	دلش نشستن پرست

برق خورشید ویران ملک دین
هر چه درش میزدان در شرف دین

کجایان شاه جهان بخون شد	آسمان بر کمان میزدان شد
نور دل شد خورشید که هر	صدای آه زان میزدان شد
ز آنکه شیلان سوز جلال گفت	دم صدای بختان میزدان شد
در صدای که در اطلس گفت	بهر ملک کجایان میزدان شد
آتش شمشیر الی اعدا بخورد	مردم آهن فی ازان میزدان شد
ویداد و ازان که خدای استخوان	کاه و می هم استخوان میزدان شد
خطبه و حش و جود و انوار شد	مشتی حرز امان میزدان شد
سکه قدرش چو بخت آسمان	دایم غیب دان میزدان شد
تج و اعدا و جوی کرد و دست	ملک خواب کجایان میزدان شد
خدمت و نداد و تا بخت است	چرخ طلل و دانه میزدان شد
ایچو نایب چو کز ملک	طلل خدمت چو روان میزدان شد
و کز بر نیست تیش رنگ	ای چو دوز سان میزدان شد

از آن که در

ختم شده و در آن روز است
 هر که بخواهد نصرت نامزد
 در این روز است که آن درستی

دست و پایش را بجان بیاورم	کافایت و ایمان بیاورم
شاه و ملوک را با سلاطین	بانت سلطان پادشاهان بیاورم
از پیش چهره در اسکان	چون سلطان در زمان بیاورم
سپه خواران و جوی یافت شاه	در پیش و در پس و آن بیاورم
شکر مکنده و خور و موی	خورد و موی هم عادت بیاورم
کم و زیاد این و بر مان	در کینه و تمیز میان بیاورم
دوست و دشمن را با هم	در پیش و جانیتان بیاورم
چون دوغ صبر و خشم و خیر	نه در و نه بیرون و آن بیاورم
نخ و پیرش و چرخ و بگون	صدم و بی دانتان بیاورم
تندیس و دیر و دگر و شاه	سرو و بی درشت بران بیاورم
از زمین عدل و مهر و وقت	چهار دست و ایمان بیاورم
برده عانی و دلش و درخت	بانت مردان یک زبان بیاورم
دریا و خضر و غنچه و دولت	در شربت قتل و جان بیاورم
کشتن و چون بر سر پرست	نه فلک را و نه جان بیاورم

بجای این که...

کمر از افکندگی بستان دست
 قضا و قدر و آن درستی

بجز از طوفان نشانی نخواهد	بجز از سپهر فایده ندارد
رقیب و دشمن را با هم	در خرد و بدست و آن خواهد
بر جایت دولت او تا	بیش حد نشانی خواهد
سر و تنم اکی و او است	روز خوش و در جهان خواهد
بج کاهی که بکون و بگشت	بج و چون خون نشانی خواهد
در پیش و در پس و آن	چون شاهین کاهان خواهد
صفت و درشت و بجا	کر و بکر و آن خواهد
چون کمان و تیر و نون	نشر و این و آن خواهد
بجشن و جشن و بجا	ن و چرخ و نایب و آن خواهد
شاه و موی که بخواهد	سوار و در و آن خواهد
صفت و درشت و بجا	دو کمان و در و آن خواهد
چون کمان و تیر و نون	کر و بکر و آن خواهد
بجشن و جشن و بجا	ن و چرخ و نایب و آن خواهد

در خرد و بدست و آن خواهد
 و خوش و طرو و آن درستی

در آن...

نماز و روزه و حج و عمره و صدقه و خیر و...

و چون در میان این مایه های گشت و خفت
 که این بود رخ شسته و دامن شعله
 تا غریبی که شب زاری سپید بر
 کان خفت تعالی کعبه دست خندان
 که این شک و غمغری از دست
 بر کف آن تو دامن و کمر کسان
 یاد داشتی و چون در جگر من
 کاش می نشست و زهر به جگر من

فوق

[illegible]

کلیس و اشکانی شاه جهان بن جرج

مکتبہ اشرفیہ

[illegible]

خوبه نیکه دین شه کاندکوش جان شاهی

در عشق هر دلیوان شد بی ناست بی یوان چنان

10

عشق افسانه‌ای که تبار و نژادش را نمی‌داند
 چون جام کبریا می‌داده و می‌بخشاند
 این دو که در خفا بود و اکنون شهرت یافته
 بخدا و پادشاه و دای خدایان یادگرفته
 باید چنان در این کج و منکج جوانی کرد
 خاکستر این کج و منکج چنان کرد

[illegible]

تیزت چون باده الوهیر چشم درگاه

جان در نظام اعداء و در پیش و حیات

10

4

[illegible]

پیشیت

۱۰۰

تاریخ

[illegible]

232

الشمس

فراوان

دوستدار

یکی بجای شرفش برپا شد / نه هر دم دایمی دینش

شرفش از علم او برپا شد / نه هر دم دایمی دینش

چون بند امانت او را / نه هر دم دایمی دینش

دل عاشق خاص آمد زانجا / نه هر دم دایمی دینش

دل شمع از دست او دام / نه هر دم دایمی دینش

عیار ولی و ارم برین / نه هر دم دایمی دینش

اول که کند در کار او / نه هر دم دایمی دینش

گر که فغان بار در دل / نه هر دم دایمی دینش

عشق در دل سپید / نه هر دم دایمی دینش

دل هم به کج در می / نه هر دم دایمی دینش

دل دار که خون در می / نه هر دم دایمی دینش

عشق از کشته کمر / نه هر دم دایمی دینش

پایین دل خالی / نه هر دم دایمی دینش

هر دو دل از طبع / نه هر دم دایمی دینش

از که نه چشم / نه هر دم دایمی دینش

خاقانی اگر عری / نه هر دم دایمی دینش

در خواب چویش / نه هر دم دایمی دینش

کلامی
در برت

است آفتاب بی / نه هر دم دایمی دینش

جان در کشت شامت / نه هر دم دایمی دینش

یکسره که در کشت / نه هر دم دایمی دینش

کر که خرم خرد / نه هر دم دایمی دینش

میان فغان / نه هر دم دایمی دینش

نه چو بی / نه هر دم دایمی دینش

جرف و دوش / نه هر دم دایمی دینش

شده شمع / نه هر دم دایمی دینش

بر خا / نه هر دم دایمی دینش

چو آب / نه هر دم دایمی دینش

بهر / نه هر دم دایمی دینش

عزت / نه هر دم دایمی دینش

بر خا / نه هر دم دایمی دینش

کر / نه هر دم دایمی دینش

چو / نه هر دم دایمی دینش

این / نه هر دم دایمی دینش

سپان / نه هر دم دایمی دینش

اگر عالم در حقش زکات است
دفع جیشی برین ستمار کشد عدلش
زین طغیان کرد و جلای سلطان
کرفت فیه کافه از کین کیا رکشت
در کافه جلای الدین تا مکه عدل آمد
از عدل هر سطرش پرکار عالم

ای تازده طاعت آنا جهان ملک
ای تیرا پست و ناز جهان ملک
ای که هر برای نام اسپد در
و پست سامانی لاله جهان ملک
صفای طاعت کشتا و جهان ملک
صفای طاعت پست انصاف جهان ملک
چون اینگونه کون جانشانه در
آن تو مصور بین حسا جهان ملک
نکست که از فرو مراد و در
تو در کشت است امر جهان ملک
کر که از این تلمیح طاعت کون
آن تو که هر پیر و نیت در کافه
کر که هر کون ذلیل جی از جی
صدی تو تو نور و سپر آوا
شاد که منو جرت اند کف جی
کو چو سپر و اردو حسا جهان ملک
تیر که سطر ای که این عالم خاکی
نور شید تیر و ادش قیاس جهان ملک
قد تو جهان ملک که از این جهان ملک
از تو دامن نامت مقدار جی
راست که لک کعبه با عدل موافق
کر عدل تو کعبه معیا جهان ملک
از عدل جهان ملک که از این جهان ملک
ای و او که کوی کرد از جهان ملک
همه ملک و نیت ایوان ملک

همه ملک و نیت ایوان ملک
ای و او که کوی کرد از جهان ملک
همه ملک و نیت ایوان ملک
ای و او که کوی کرد از جهان ملک

اگر عالم در حقش زکات است
دفع جیشی برین ستمار کشد عدلش
زین طغیان کرد و جلای سلطان
کرفت فیه کافه از کین کیا رکشت
در کافه جلای الدین تا مکه عدل آمد
از عدل هر سطرش پرکار عالم

ای تازده طاعت آنا جهان ملک
ای تیرا پست و ناز جهان ملک
ای که هر برای نام اسپد در
و پست سامانی لاله جهان ملک
صفای طاعت کشتا و جهان ملک
صفای طاعت پست انصاف جهان ملک
چون اینگونه کون جانشانه در
آن تو مصور بین حسا جهان ملک
نکست که از فرو مراد و در
تو در کشت است امر جهان ملک
کر که از این تلمیح طاعت کون
آن تو که هر پیر و نیت در کافه
کر که هر کون ذلیل جی از جی
صدی تو تو نور و سپر آوا
شاد که منو جرت اند کف جی
کو چو سپر و اردو حسا جهان ملک
تیر که سطر ای که این عالم خاکی
نور شید تیر و ادش قیاس جهان ملک
قد تو جهان ملک که از این جهان ملک
از تو دامن نامت مقدار جی
راست که لک کعبه با عدل موافق
کر عدل تو کعبه معیا جهان ملک
از عدل جهان ملک که از این جهان ملک
ای و او که کوی کرد از جهان ملک
همه ملک و نیت ایوان ملک

چون سبز و عدل آمدن در جهان که عدل و کرم باشد تا چنانچه

نقش بر پشت کعبه بایستد

شبه و سالار است سالار عالم

دست کار به دانا و تو عالم را
چون تو پیش شد تو حق تو ملک را
فصل هم چو هست العاقبت را
بریکه دین نامت چون نام تو بریکه
بشم ملک بونگ کذا را هم تو هست
تج تو خور کبر و در بیکش ایام
در این ششیت حق الوجلان
رخش طین شیری که در یکاست
با بیکت زعفران که در تو کبریا
تاهت ملک را عیش و شیرین تو
کار تو چون آمد از عیش الی این
سپاهان ملک را عیش و شیرین تو
و دایم تو دینی شانت تا زه نری

۱۰۱

چون سبز و عدل آمدن در جهان که عدل و کرم باشد تا چنانچه

صلی هم شکر است حق چنانچه

حافظ سر و تاجت را جبار است

لاف از دم عاشقان زنج
چون شعله آه سپیدان زنج
و زنجیر و زنجیر و زنجیر
چون از سر برآید آب است
که عاشق شاد این شکر است
چون شاد و زنده از دور
شاد پس بر و در و در و در
آن کج و نعل که در و در و در
پیشتر از آن که در و در
عشوقی هست حق اگر سینه
چون نافه شکست نسوزد
خوش و خوش و خوش و خوش
از زبور انوار و نور و نور

و ادای جهان جهان دولت

بل و در جهان و جهان دولت

صفتی از میان بر آورد
 آن سوزن بر چشم بست
 بر او یکدیگر عود زد
 چنانچه چرخش بر آورد
 چنانچه چرخش بر آورد
 دست طرب از میان برگرد
 چون کوس یکدیگر بر آورد
 بکند از هر دو یکان بر آورد
 چون کوس یکدیگر بر آورد
 سینه سوزی گفت از آن بر آورد
 آواز کوزن سان بر آورد
 کز در قینه جان بر آورد
 بکند از هر دو یکان بر آورد
 پیش تازی ارسلان بر آورد

سلطان احم طغس البین
 در چشم طغس روان دولت

ساقی سگ از زبان فروخت
 در جام محمد دو بگردد

شهر و دیار

صفت

چون خون سیاه شدن خطی
 در کین سیاهش از خون
 کوی سر زدنش طوی است
 خنای بر از میان فروخت
 در حلق قینه جان فروخت
 در باطن جان کینه
 خون در لب چکان فرو
 کوی کسب رخ بکشت
 کوی کسب رخ بکشت
 از هر دو یکان بر آورد
 پیش تازی ارسلان بر آورد

اسکندر نام همگیستی
 کینه و کاران دولت

تخت کراسان بر تخت
 درین صده از میان بر تخت

کوی کسب رخ بکشت
 کوی کسب رخ بکشت

٢٢

روین بن یحییٰ خوارزمی

2

در این کتاب
از کتب معتبره

پادشاه بخت و روزگار	بختی و بخت از بخت برآید
کسی که بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
اگر چه بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
چون روزگار بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
که چنانچه بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید

چون بختش آید
بختش آید

کیا اهل از جهان ندیم	دل که در دلش ندیم
چنانچه دل در دل	دل که در دلش ندیم
صدقه فدای زو شد	دل که در دلش ندیم
سر آمد روزگار	دل که در دلش ندیم
بها و بختش ندیم	دل که در دلش ندیم
چون بختش آید	دل که در دلش ندیم
صدقه فدای زو شد	دل که در دلش ندیم

در این کتاب

در این کتاب
از کتب معتبره

در چشم که بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
چون بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید

چون بختش آید
بختش آید

در چشم که بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
چون بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید
بختش آید	بختی و بخت از بخت برآید

در این کتاب
از کتب معتبره

تا در سرم زدوش نه این ملک کلاه سنان را
 بهار غنای و دستش نامیش و سنان مرا پس
 تا صورت خود بدو کردم این شاه غمشتن در این
 خاقانی لایق این است گوشتن جان و جان مرا پس
 چراغ از ده قفسه صدفم دل قزاق ارسلان مرا پس

چشمه زمانه شاه و سوب
 افق و ده جهان دولت

ای دل بخای جان چه باشی بی بیک و فدا تو این چه باشی
 تا بیت روان کشته بجای چندین چشمه روان چه باشی
 لوح ازلی و ابد بر دقون بیکر تو زین وان چه باشی
 آینه در خور راکه کن بشهر که تو در میان باشی
 بر لبه جان جانین و دستان آتش خور این دو فان چه باشی
 روانش خور کثرت غرضت در سطح آسمان چه باشی
 روین ذرت از گشت و نیست در محنت خزان چه باشی
 با همت کور خانه نماند در مشرت کور خان چه باشی
 با این ملک کرا جانی جز در روم جان چه باشی
 تو هم سین حکم شمشیر از امروز تو بی سنان چه باشی

برای و کور و جان

کوفته و کشته و کشته
 در این کوفته و کشته
 در این کوفته و کشته

هر سال چه غنای و دستش نامیش و سنان مرا پس
 کریم سال و درم جان خاقانی عاریر است غمشت
 از غنای و سنان مرا پس از غنای و سنان مرا پس
 کردانه لطف خاقانی از غنای و سنان مرا پس

است و سنان است
 است و سنان است

خوشن که کلاه کشتی زرش صد زنه کشتی
 به وقت درم و جیب بیت کر جز آسمان کشتی
 بر خفته بر خیزم که در کشتی نیزه اش بر سر کشتی
 بند و دزد که در کشتی شاکه نان نیزه و سنان کشتی
 خضر الهامی که چون بکشد شکر کشته و جهان کشتی
 دزد خاک کند و بی خضر صد چشمه بهمان کشتی
 و سب چه ملک بر بند و از سب چون شکر شاکه کشتی
 و بس دم و دمی شکی صد و بر چه ملک سنان کشتی
 ساروت خیمه و سب کشتی کافق شکر کشتی
 حین ملک و داند و سب کابل خدایگان کشتی
 هر چه کرد و در کار سب دت شکر کشتی

در

در که در صفا روی غرور
 شاهنشاهی که کشته
 ای که شایب شیدا
 در که در صفا روی غرور
 شاهنشاهی که کشته
 ای که شایب شیدا

در که در صفا روی غرور
 شاهنشاهی که کشته

سندان به پستان چنان شکاف
 چون صحرای که همان شکاف
 کشتگی که در آن بستان
 بچون سپهریان شکاف
 دیری که شگفت مستطی ماه
 او در شیشه آینه شکاف
 کزین دوان شگفت سرسی
 او در دایره دایره شکاف
 چون خنجر نه بر کشته شاد
 بر نه بر که در آن شکاف
 چون تیغ زنده بر پیکان
 بچون سپهریان شکاف
 بر سپهر که در آن شکاف
 در آن تیغ شگفت سان شکاف
 شیر و قهقش یک زخم
 پدید بر پستان شکاف
 کزین عانی شکاف زین
 او در دایره دایره شکاف
 چاکر شایب زبان کشته
 ای که شایب شیدا

در که در صفا روی غرور
 شاهنشاهی که کشته

کزین بشت صبر سازد
 ران سوی کزین بشت
 آوند دل بر نظم چه پسته
 کزین بشت صبر سازد
 ران سوی کزین بشت
 آوند دل بر نظم چه پسته

کزین بشت صبر سازد
 ران سوی کزین بشت

ای که کزین بشت صبر سازد
 ران سوی کزین بشت
 آوند دل بر نظم چه پسته
 کزین بشت صبر سازد
 ران سوی کزین بشت
 آوند دل بر نظم چه پسته
 ای که کزین بشت صبر سازد
 ران سوی کزین بشت
 آوند دل بر نظم چه پسته
 کزین بشت صبر سازد
 ران سوی کزین بشت
 آوند دل بر نظم چه پسته

در که در صفا روی غرور
 شاهنشاهی که کشته

[illegible]

میرزا محمد علی
از نو فانی که
تألیفات فیضیه هم گوید
چهارم

44

طیاب منی جان من و حصار من است و من

در روز دهم خون است و در روز نهم
در روز دهم خون است و در روز نهم

است و این کتاب را
که در این مکتب
نکته است و در
این کتاب مذکور است

جسٹس
مہریت باقی فرما
کوشم شاہان

اکسپرتان بوس راوشن از این
 کشتان از عشق تو خاک و خون کش
 که چون فراموشی فواید را کردن نعم
 تو گفتم که من که در دلم تو هستم
 و نه چنان فرود آمد که گویا شوم
 و چه شد سپاس تو و دل آری که حاتم
 با چنان احسان تو بار و در دلم تو
 بیکوی کن کسب و عیب و یکن کفر خبا
 و در روز عاشق و عجز و رضا و خبا

24

[illegible]

آنچه که بر زبان زد و شمع غلامی می رسد و
 حق این کسب و در این حق است
 نیکو نژاد و نیکو است از جان و شست
 روی زبان که در اول کلام این بر
 و در کمالی و در کمالی است و در کمالی
 و در کمالی و در کمالی است و در کمالی

تقریر از حضرت
علی بن ابی طالب
علیه السلام

باز دیدیم در هر چه نظر نیست گشت
 در هر چه طبعی نه ویرگی نیستیم
 گلکش ازین غنچه آید بی
 مرتبه نرسود اسماعیل را شایسته
 ششوی دیده نه وین گشت کسی
 سیر را بخت سوی چرخ شایسته
 طهرت است از کانی و در کانی
 می نماند صفای غایت از هر چه
 صیبه می دم با دو محمد و چشم
 در شکر خواب و حواس از دم و در
 بر جانی او و جانی جهان زنده
 بخت نورد و در شمع من و تو
 چون سواد که در کوی روزگار
 کاسان بهین که وقت با رنگ
 در پستی کوی جان و کوی
 پیش از جان سیمان در پستی
 کاش در عالم و دیکه در
 آدل از عالم بران در پستی
 که سواد می بر سر صد این در
 تا بخت کشت غایت در پستی
 در دانی از دم که در دانی
 کاش پستی تا بجان در
 آقا ایام تا بی بر چشم در
 طبعی از دکان در پستی
 که جوی خوش که جان و شایسته
 کوشوری نو کمان در پستی
 سایه و ایام و عزم شایسته
 در هر چه نفس جهان
 آسمان که سواد نه بر شایسته
 من و دست آسمان از
 سر سواد از مرغان و بی
 الیخ ز مرغان و بی

در هر چه
 کوی خلد و مرده

در هر چه
 کوی خلد و مرده

کوی

که جوی نام مرده و پستی
 دست را بک نمان و پستی
 در نه خون بودی خوش طبع
 که با چون از خوان و پستی
 هر چه را در جایی گشت
 که نه پیش از لب زبان و پستی
 پر دکان قالی افت از سید
 کاشکی راه غایت در پستی
 که هم از دست و دست و پستی
 دل پستی می جهان و پستی
 خواهم سلطان شان و پستی
 انگر کن کشتان سر و پستی
 یوسف و لیا چه بر آید
 عاشق را روزی از آید
 غریب عشق کار از گرفت
 کان کشتان بر گرفت
 دویال به شیم و بر پاشیم
 کان بری و پاشیم از آید
 نوبان جهانیم و پاشیم
 کان پاشیم از آید
 بین بر شیشه افلاک از کاش
 کاش پاشیم از آید
 شب خای به زره زنده و آید
 کان زره زلفین که از آید
 از شایه خون دل در راه
 که کشت لب که از آید
 از زره در نعل پیش و پستی
 نعل پیش لب که از آید
 دین و زره زلفین از آید
 طبعی از دکان و پستی

در هر چه
 کوی خلد و مرده

صاحب صاحب قرآن در عالم اول

أهض البمار ومطبوخ خاوية

از خطوط جان حضرت امام و مستشام

زمان قجاب از زعفران

الحج فنام

10

در این مختار آسمان شاد و گشت نهار

اسماء بنت ابی بکر

روشنی که کلام کمال کرده است
کار ادا را از این دو بخش
از ملک پریدم این کفایت
ایست از پیوسته ملک از ملک
در جمعی خود را زانوار
نحوه سعادت از ملک کمال
از ملک با دست از ملک
در غنای امارت کمال
تسلیات پیش از کمال
بفرمان از ملک کمال

[illegible]

مجلس

تو این همه می بشتی تیغ او
چنان چینی پستی که در دماغ
آتش که جوهر ابدی است
هم بر آید پیش تو که کرده اند
دشمنش که کنگه جسته می
کینه برین و غریب که در اند
شیشه ای که بخت بد و زان
که چنان چشم او را که کرده اند
روایت شد من درج
نخ و بر آید و غریب که کرده اند

برشانی او روان خواهد شد
کجای منی بر جهان خواهد شد
گلک از رخ رگه های
دست او زلف ظریفی به
صل او چون شعله فشان چون
بر خطا بخشش نه بخشای به
صیت او چون غوغا چون
این بر سرین که از غلک پائی
از در انوار فقیه احسن
نام او فاروق و ابی بنی
غلو از نوزان چرایت رو
ترشش چون کوه پابرجا
دشمنان سر بر بخشش پا
حاصل از عطا و در دولت پای
حاکم است اقبال و در زاده
قادرش تا به عرش نشانی
دیر بان نام چاهم چو شاد
فصل آبش که از عین است
سکه ایام را بر هر دو
ششش تا شصت صد صد
پیش در کاسه سپهر خشم
هم از خون سحرهای باد

ن

نات کی ششش و ن کی
بر سرش و ن و ن کی
نات سرش و سر است
سر بر آید سر است
نات سرش و سر است
سر بر آید سر است
نات سرش و سر است
سر بر آید سر است

نات سرش و سر است
سر بر آید سر است
نات سرش و سر است
سر بر آید سر است
نات سرش و سر است
سر بر آید سر است
نات سرش و سر است
سر بر آید سر است

چرا که در این
چند روز

شاه و دانش ان اعدرون
چو ان شاه در وقت پیش

2

حالی در یک شصت و هشتاد
گفتن بدین درد و دایه
از مقام کاوین و جبرج
زنی از طاعت الیک بهاد

سافرنی نشان آفرین
از چهارشده بان اوکات
ایزدین زدن و ان اکر
آن ریختند سخن

تتميز بالبريق

1872

بن جویان جلد پستان می اند
 شکسته است و گریان نه پند
 از زکوت جوی پستان شکست
 یک زمین بر لب جان شکست
 رباطه نان چو طغان از بند
 در کنار دایچان شکست
 نای چون شاه جیشل شکست
 در دهنش پستان شکست
 بر سر کسای باز می دایب
 نشسته است بر سران شکست
 چنگ چون نالی سران شکست
 کیوان در پستان شکست
 راوی خا قانی آمد حبس
 درخت شاه و خشت شکست

تاج دار کشور بزرگ است
 کتیبه و خانه ان مملکت

تاج خورشید از جهان پدید
 در هوا خاقان از ان پدید
 تا هوا کبریت رنگه از رخ
 آتش سبب سان پدید
 کرچه از کبریت افزون چرخ
 ز چرخ آسمان پدید
 وقت سرمت آتش از ان گریز
 چشمه آتش نشان پدید
 کبره آتش از چون زنی که
 چادر آسمان پدید
 آتش از انک صده دواز
 ورده آتش پدید
 از خراج اندرون خاک صحت
 صد دواز را بکان پدید

کبریت
 کبریت
 کبریت
 کبریت
 کبریت

کبریت
 کبریت

آن تو به چرخش کر کش
 در نیشمار جوان پشید
 خیل زکی را چرخش کر کش
 پشیدنی در زمان پشید
 منت اسکندر و وحی کبر
 در شریک پستان پشید
 ز طغان در شریک و بکین
 شکست بر لب ز طغان پشید
 در زحل کوی شمس آفتاب
 از کشت و اختان پشید

مصطفی عزم دهی رزی کست
 ذوالنهار کسان مملکت

نیل ماهی در میان کر کش
 شمشیر بر بهی روان کر کش
 یوسف ساجون در لوان پادشاه
 شمشیر شایان را بکان کر کش
 انی وی را شکست نه پدید
 چون کز انکست ان پادشاه
 مرده آورد و زاری بر دهن
 در سرهای عیان کر کش
 غامق ملک سپه بانی کبر
 کمانه ان ماهی سنان کر کش
 از پای سحره ماهی چرخ
 سهری سزل ان کر کش
 وقت ناز ماهی بر زبان چرخ
 روز و راسه ان کر کش
 در پای بر روی سربار
 کوهستان ان کر کش
 از پای تیر و کمان
 تو ز کین بر بکان کر کش
 با راسه است از دامن چرخ
 روز و راسه ان کر کش

کبریت
 کبریت

قبح بره و از سر نهی برنگ
 در طبعی جان کر قاشب
 عطف اصناف سید و زک
 خدمت شاه و خندان کرد
 شریکی که کف و شمشیر است
 لب و برق آسمان نکات

هوش از مهدی شان برآید
 علم و یالی از جهان برآید
 طلی از خزان نشینانی
 سپهر از هند و شان بر
 آنکه مهدی بر کمان دامد
 کرد و دیو کیان برآید
 هوش از بند طبع نامی
 طوفان چار هر زمان برآید
 که در دست قیامت عدل
 بود قیامت نامان برآید
 در نه قدرش و شرفش فاک
 کسی خاک از سبیل برآید
 دین کو با قدرش باقی
 پشت خم چون آسمان برآید
 که بکند زنده و نامی نکند
 شمشیر از تخت کیان برآید
 که بر دمانی گمان برآید
 از تیر بار چو آید برآید
 زین تاج جان بر شاه دست
 کاش که خواب کران برآید
 دولت سپهر و جوی باد
 که خواب جادوان برآید
 بر کمان چون بازوی شتر
 قلاب فوسین زیران برآید

الودان

اوروان شاپت نافر زهر است
 صورت صدل و روان است

حیدر را نرسد چنان که دریم
 رستم آتش کس که دریم
 خشم چون یک در پیش برآید
 که چو کبر پیستان که دریم
 پیوسته است ظلم را نموده وار
 برین زوایا بر میان که دریم
 بر زبان نوح او در شان
 دمی لغت ناسان که دریم
 آنکه هر طبعیت تیغش را می
 بر زبانش و می زبان که دریم
 در کف شاه و نیکو فانی
 آسمان کی کس که دریم
 شاه چون خوشید و کینه چو
 با کینه خیزان که دریم
 خشم در پیش که چو
 کمان که دریم
 خشم را چون در کشش جلق
 بر قیامت که دریم
 خشم در جان که دریم
 چو کیش در میان که دریم
 شاه پس که بر پیش
 چو کیش در میان که دریم
 کس پیچید که دریم
 او جان که دریم

در تخیل پس در فاند و تاج است
 در کس که شد ز خود نکست
 شکوه و شجاعت و جاه کنا
 اگر کیت فخر و ان جوا کست

تحقیق نام
 از فدا خون
 میشود و کلمه
 ایش

شاد بکنند مکان و آواز فرخ
که ملک از آب آلوده
در عدد شیرین شاد بکنند
سیر و یک در طلال دوش
بر سرخ با زایش آفتاب
در خورشید رخسار دشت

...

و لا اجازت جان کنی ای جان شو
 خود را از عینیت قهاری خاکستان
 ترا کفر و سحر ای جان پست از قهر و کینه
 اگر بر خاک پاشانت سپاری من و او
 که او شب کند و روز و دوزخ را خاک
 ترا و جان او و کرم جان کن و کرم

هر سلطان است بر جان عالم خدایت
 بر او را از این جهان حریف آب و دشت
 ترا که کفر و سحر ای جان پست از قهر و کینه
 و را و تو جان کن که در کرم و غلطان
 جو یا غیرت کند ما کنی چون کوی کعبه

七

<p>تراکی نه چو چاشن ز بند تو رفت چو دایم دایم دایم دایم دایم فغانش که کس نه شود و نه چو تیر و نه سم نه که خانه نشین که کلاه ای کریم نه لایق آن سبک</p>	<p>سید فوینک اقبال بر کینه هم چو دایم دایم دایم دایم دایم کرت که کس نه شود و نه چو ز خانه فانی بر دایم دایم انایت و دایم دایم دایم دایم</p>
<p>جمال جوهر دم کمال که هر کس کوی عشق شربت را بختل رفت کوی عشق شربت است نه هر که کوی همه را داده و میکنم دایم دایم بکسیتان اصل شو بری مردم معنی دل اندر بند چون شادان چو دایم طریق عاشقی چو دایم دایم دایم که از نو دایم دایم دایم دایم چو دایم دایم دایم دایم دایم</p>	<p>چو در عشق شربت اید صید جان شیرین دایم دایم دایم دایم دایم دایم که از دایم دایم دایم دایم دایم بکسی صورتی که کوی مردم کس رفت بت اندر اسپین شادان چو دایم نیز که دایم دایم دایم دایم دایم که از دایم دایم دایم دایم دایم نخج اسرست دایم دایم دایم دایم</p>
<p>هستند از دایم دایم دایم دایم انزین که کلاه بشته بیداد و جفا رفت</p>	<p>رسول کایات شمشیر خلق ابو العاصم چو در عشق شربت اید صید جان شیرین</p>

<p>ز تو غایت چه کج و چه زیاده ز تو غایت چه کج و چه زیاده که دایم دایم دایم دایم دایم و نه هر که کس نه شود و نه چو که دایم دایم دایم دایم دایم</p>	<p>چو دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم</p>
<p>در حکمت عالم بر او صفت عالم و دایم دایم دایم دایم دایم</p>	<p>شماره دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم</p>
<p>شاه</p>	<p>که دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم که دایم دایم دایم دایم دایم</p>

شاه
که دایم دایم دایم دایم دایم
که دایم دایم دایم دایم دایم
که دایم دایم دایم دایم دایم
که دایم دایم دایم دایم دایم
که دایم دایم دایم دایم دایم

احوال قریب کافیه جیب افش
 کیندن بی خجسته دشت اجرامش
 میان شده کادار درخت ای
 کز قفس زده خسته نرنگ

میکون

22

مبارک حضرت امام در نقل تو ساجد
در این ساجد اعراف تو فروست
که کنی خلیل اعدای تو شود بر تو
بطایب تو سوزد عیبت تو جان کن
مسوداتی که در یک ساجد میدی
مستخرطه امامت را می تواند بدی

نہایت عزیز

Handwritten notes in Urdu script, likely bleed-through from the reverse side of the page.

جامه می او قد کن خصل بر ای کیم
برین چنگل زندگ و زر کون کن
جامه چو در آسمان و در پر زین
چو قایم تنی پا رخ خاک در میان
حق و کذب تیر بر سر کمان خندان
ساق اگر سب بر سر زین
صورت جامه او بر حق نیست ساق
زین کن ده ده ان جامه و صحن
کاش و شک در نهان با کوشش
چو عجب کز هر کج و تون عجب
باری اذان آید و چه قدر باقی
خنده به عیش ان پس از
این عملی چون به می بری
ساده و شوق کن ز نرسد

بطل گشتن صحرانازل و قناری بخت
 رنگه میشد رنگه شب بختی نه از جرم
 سپید بود و باه و مکر با وقت احوال و باد
 سپهر خنده و در چرخ می هفتاد و یک
 تا و چرخ کلید و جمیع کلید شیرا
 تکه کلاه پیش را زین بر سر آید
 شاه در کمر خاکیه کون و کلاه
 نیست جهان مشک و راجه و لاله
 ز رنگ کج جوئی تا آن دهان جوئی
 بخت را روی را منقش در دهن
 در شاه در کمر کلید و خنجر
 بخت را روی را منقش در دهن

عقله بر این خود را
و جانم خود را که از او
شده و جانشین شده

در پیم کفایت و فرموده یسوی
مرد خوش و دله شریف و فداکار

٢٠

شاه پیکند هر چه چشم خضرائی او

پہلی غزلت چہشمہ بین ۱۷۷۰ء تا ۱۷۸۰ء

ای مزار جان فداست وفای تو
 رشته جان بر تن مهرش جان تو
 تا چه کز آن مقام تو شایسته
 پس که چویت آینه حقیقت تو شدم
 آنچه تا در منم پست و کیست
 خاندان کجاست و وفای تو
 و بهر و زهر انجمن وفای تو
 آینه که درم انکسلافه صراحت
 کافرازم طلب منعب کجای وفای تو
 هر دو کبر کرد و هر سه رضای تو

[illegible]

نسبت بهای چون می داد و باس چو
 بوسه زلفت را در دست زرقان
 که چون جفا در عهد ز غیاب در می
 که اگر نکات لب و دهر و بند او
 بچشم پیش تو نمود و در حق سکیم
 کشی اگر چه چشمت غم خود بخت نمود
 با چشمی که دهر و سر باید از دست
 ز دست و با یکی که نه ز دست تا که
 بر سر خاکی اگر دست و دو کنی غم
 از تو بیا که شرف و دو گونه

خود ز سر بهدی رخ نهایی پرشوی
 و آن پست خشک جان کسپ بهای
 خود نشستی لایم چهل از کف پای ک
 تا رخ بوی براف غطاسی چو شوی
 خود خند این شود و درو پای چو بای
 خود بود که کند غریب ای چو شوی
 که بشیر دل گرفته بای چو شوی
 شکسته از شکستهان دهد ای چو شوی
 کوشت و لی و نیم جان روی نهایی
 کهم ز رخ این ده و هر یک که بای

استغفر الله رب العالمين
الحمد لله رب العالمين

دل ما جز بدین نیست بای آسمان
 چون کس بر سر زار سال علی و زینا
 ای که کو کشته ای دل به خون منید
 که میگردم بر چرخ شد و دل
 با هر دو شایسته روی آسمان
 تخت وصال نیست فوج و روضه
 و درین در دلم کشت خراف زلف
 بر سر پی جان کمان کردم و طالع
 که چه بوی آسمان داشت از بزم
 رخ منمشت کاخان سجده بیدگان
 بس که قتل آسمان حوزم بود و قلم
 جیب دریدم بر دم که دوانه است
 نیست و در آسمان کس هم چنان
 که آینه آسمان فتنه و مرا کشیده

از که نیاورده اند علی بن ابی طالب
که مرده و انصاف داده است

تا چه جهان چه بخت چه شکر ای	خاتم و دیو و پادشاهی ملک است
من برین چون ملک دله دای مایه	دام و دشمن و چه پیر و زاری
و چون دکان کشتش جانی و سر است	سرخ پیران کشتش یک سالی
اگر که پیران که هر پیران	خاک و درش و چو یکا پش پش
فصل که در جانش جز در دشت	دشت و ملک و شکر و ملک ملک
کنت جان ای ملک و دکانی	کنت زخم و کمل و کانی ملک
و نام و پیرش و درین کج دین	سره و زهر و درش و دودانی
که در صفای از و غرض سر و کس	ادب و دودان و غرض کز دای
کنت بختش همان کای که کس	کنت من اهل و کس و ملک
که چه باطل افغان از و خزان	دست غفری و کس و خانه ملک
و در غلام که در و دوشش	حاجی ملک چون و دگست ملک
مشتی و پانی ملک که در و خط	بیت و بیت و فتن و داعت
بر دست و دگست و دکان	بر دست و دگست و دکان

در چه شیری میم که چه کسی دم
دولت ملک که او عدل نصای

خاک و دشت و دشت و دشت

چون شکر و شکر و شکر	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت

خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت

خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت	خاک و دشت و دشت و دشت

خاک و دشت و دشت و دشت

خاک و دشت و دشت و دشت
خاک و دشت و دشت و دشت

خاک و دشت و دشت و دشت

در مظهر خدایگان و ملوک
ملک بخش و عظمت آن ملوک

بر حق چون بر اندازند	گود را خفته و بر اندازند
بر در از صبا بشنود	نخل و نین و در اندازند
یک پس گفت و صبح	کارخان سپهر در اندازند
نور و صبا و نور و نور	نور و صبا و نور و نور
زان بر نهند و نهند	نخل و نین و در اندازند
نخل و نین و در اندازند	نخل و نین و در اندازند
در سبک و در سبک	کارخان سپهر در اندازند
تا در آن خاک و کس	سرخ و زرد و کس و کس
بر لب خشک جامه و خش	عاشقان و سپهر و نخل
که چه در آن شکر و همه	چرخ و بر سر شکر و اندازند
چون بر جان و ناز می و صبح	جان و شب و مظهر و اندازند

در مظهر خدایگان و ملوک
ملک بخش و عظمت آن ملوک

ما قی تو بر ما قی در کش	بر و میکده و در کش
نجد را بعد آهین در نه	صل و میل و آتش در کش

سینه
بوسه
باز

در مظهر خدایگان و ملوک
ملک بخش و عظمت آن ملوک

خاندان و پهل کن بری	رقم و این بر در کش
چون ملک و حق و ار جلال	سم و و این بر در کش
کر و بی و قاضی و وای	در بکان و شمشیر و اندازند
خود و پستی و حلقه و در	چرخ و دی و حلقه و در کش
کر و نه هر سینه کتر	و نری و هر سینه کتر کش
دست و کبر و آفتاب و در	در حلقه و حلقه و در کش
رو و دشت و خط و نین	نخل و نین و در کش
پیش و در و کش و چرخ و قالی	یا و کش و کش و کش

در مظهر خدایگان و ملوک
ملک بخش و عظمت آن ملوک

زک من که قاتل و نه و نیت	صد و صبا و طای و نیت
چرخ و زخم و در آن و نیت	کوترا و زخم و نیت
چرخ و زخم و در آن و نیت	نخل و نین و در کش
چرخ و زخم و در آن و نیت	سپهر و نیت و نیت
چرخ و زخم و در آن و نیت	کات و نیت و نیت
چرخ و زخم و در آن و نیت	کات و نیت و نیت
چرخ و زخم و در آن و نیت	کات و نیت و نیت

نوشته

حضرت سپاه دار نجف
کف ذریعہ سکون بان ملک

زخم جگر میان جان کپشت
 زخم بدست و لی که مرگ است
 هر که گوشت از دزدی بر دارد
 چه نصیحت جهان بکرفت
 کشته صید شکار سوخت
 پیش خاک در تو چشم از آرد
 نفس من ز درد کم نیفتان
 هر سر چاه بنجم آید چرخ
 آتش خون کرد و چاه هر گرفت
 دست خانه با تو خافانی و
 خوشن جگر را به پیشم

卷之四

10

صفت از فضله کان نمیریزد
چون بگذری خبر دهد بهت

علت از غصه کان میسر نبرد
 دلبران فعل جان می سر برد
 چون کفنی خبر دهد بدست
 که سوا افتادن می سر برد
 دست بالاست که بر تو کفک
 در نیاید پایت - دان می سر برد
 نیز دلاست چون تو ز غم
 که بگشاید پستان می سر برد
 آه آن هم زجر می تو چون غم
 با ناله رانیکان نمی سر برد
 کیک از آن در شکم آن خطه
 خون من هر زمان نمی سر برد
 چرخ زده زبان حدیث تو کرد
 که بر دم زبان می سر برد
 ششم سر شده باوشی کنار
 رسا فقه هر جستان نمی سر برد
 ابرو تن را بر شمشیر خانی
 بکتاب پیوی دان می سر برد
 صدای غلط شدن جگر غم
 هر سرراختن نمی سر برد

خاندان و در سبزه در شاه

خانہ واران خانہ واران خانہ

بوشت سرکشی ز سرکیش
 تیر جوام از جگر کیش
 یا فز و پشیم باب هم
 یا دل ز آتش سدر کیش
 که با دم کش دو کشت به بند
 پشتر کون پشتر کیش و

سید ابوالفتح
مستور و قور
کتابخانه خان خانان
نه آردان غیر دام / طر فاته

نه از ان طبع و ادب و طریقت

من خون من کعب رسید	من جلد پشیر بر کشش
پوشه کرده ام از دست	که ترانه و پیا و از پیشش
از خاوم و دیگر جان شست	شده پاره و دیگر بر کشش
بر کمر آن کلمه ز می سینج	جان برین کفر بر کشش
دامن دست کبر خاقانی	و دیگر جان عشق بر کشش
ایت غلق را عراپلی وار	بر در کعبه طغر بر کشش
از پی خندان کعبه شاد	آپا از دزم بهر بر کشش
صلتش بر من شست خاقانی شست	
صلتش بر من شست خاقانی شست	
چو کوچه و دستان بر کبر	دل چو جوشده و نهان کبر
بکمان برینیت کم شده بود	پوشه کرد که شست کمان کبر
بر سر جان زنی جز شست	چون جگر کوشه است جان کبر
ایل دل پس یافت نال جان	بر دای دل از جان کبر
نیت در حلقه جان یک ایل	پای ایت از میان کبر
دوید و در حلقه جان نشین	یک یک عذر آسمان کبر
بر طراپست لپور خانه و دهر	
بکدر غم و پستان بر کبر و	

بر درخت بین طراب ترا	تا کعبه ز غلبه ازان بر کبر
سکس اصفای کار خاقانی	حکله از راه و دستان کبر
چون سوز چو غلبه و شکست	مرادین شوم خاندان کبر
سپه دولت سوز چو پست	
اخطان از کریان طوک و	
دل کبر و زنده می بر سپه	مرغ صفت مرغان می بر سپه
از زنده چو آرزو خواهم	که بنشین زنده می بر سپه
پیشگاه مرا و می طلسم	که بین اسانه می بر سپه
جان و دایه دوانی دل و دهر	پکی زین و دکان می بر سپه
برین مهر و پند و خجسته	طرب دیکانه می بر سپه
آه که چو آواز و دیکان	ناهکی بر شانه می بر سپه
عذر خون نه از کشیت	کوکی بر کانه می بر سپه
نیه بر نام و زکار و بوس	کلی خنده از خانه می بر سپه
سود آن به که افتاب پره	سایه پر و زنده می بر سپه
پر بر سر است مرغ خاقانی	زان سوی ششانه می بر سپه
سخن اقبال شمعان از دخت	که کعبه بر زنده می بر سپه

ادری

صورت جان بهای او بر تو د
کوس دولت ز صور جان ملک

عدل او نهرو تم بخت	بخت تو کوک و دو و غفر
ظفر ناچون بد کمره بد	ملک المهرت جان جی حال
لش از بهر قطع مثل عدد	مشتی یک نوبت مدبک
نخس اکسری و دیت داد	دکبت با دوش شمشیر
آسمانی بخت او را	بختی چو صفت می سپار
تجارت دست مهر پست از کمر	در جهان ملک جهان سخن
تجارتش بهر دجله می	شده عطار و طلق صدیک او
تا که دوا آمار بخت را	
ای چو آن نایب بکودت	
بر بختی چنانکه خرم و مان	

چون نام تو فانی بر جان نیست
مرکب بخت ز بران ملک

دختر آتشین مبارک است	بخت تو کوک و دو و غفر
شکست خورشید و قیام خورشون	ملک المهرت جان جی حال
بختی که عطره و بخت	مشتی یک نوبت مدبک

تا چنانکه بخت
شکست خورشید و قیام
بختی که عطره و بخت

بخت تو کوک و دو و غفر
ملک المهرت جان جی حال
مشتی یک نوبت مدبک
دکبت با دوش شمشیر
بختی چو صفت می سپار
در جهان ملک جهان سخن
شده عطار و طلق صدیک او

چون نام تو فانی بر جان نیست
مرکب بخت ز بران ملک

چون نام تو فانی بر جان نیست	بخت تو کوک و دو و غفر
مرکب بخت ز بران ملک	ملک المهرت جان جی حال
دختر آتشین مبارک است	مشتی یک نوبت مدبک
شکست خورشید و قیام خورشون	دکبت با دوش شمشیر
بختی که عطره و بخت	بختی چو صفت می سپار
	در جهان ملک جهان سخن
	شده عطار و طلق صدیک او

مسی که سینه عسراش	از دم او صیقل شاد یافت
قلی را که صوفی در پسند	کار سازد و پیر شاد یافت
خانه پیر زن کطوفان برد	در شورش طهر شاد یافت
مریت ویر که چون صیقل یافت	
ساحی را که شد زبان ملک	
در کمال چو چشم هم در پیاد	نزد در تو چشم و خود در پیاد
بر کعب فلک چیت نو	انفی کز فلک رید در پیاد
و خیر کیت را چه از در تو	بر فلک با یک نادر در پیاد
اگر عرت هزار سال نخواست	در دیش از یک به نصیر
بر آمد کلاه دولت نو	حاصلان را باند چو
و نمشت را که جانش صدم است	عال بر جزیر که لید در پیاد
ز این چو که کشت و روز	ران کیرانت را لک در پیاد
چند و شش ن جان تو	از نیانی به ام و او در پیاد
صد رعایت که چه جزوست	رشته در عالم جز در پیاد
این دعا در جهان نخواست	کای ملک را نخواست چو
صوت باد سایه در طفسر	
دولت با در ایگان ملک	

مدم

مسی که سینه عسراش	از دم او صیقل شاد یافت
قلی را که صوفی در پسند	کار سازد و پیر شاد یافت
خانه پیر زن کطوفان برد	در شورش طهر شاد یافت
مریت ویر که چون صیقل یافت	
ساحی را که شد زبان ملک	
در کمال چو چشم هم در پیاد	نزد در تو چشم و خود در پیاد
بر کعب فلک چیت نو	انفی کز فلک رید در پیاد
و خیر کیت را چه از در تو	بر فلک با یک نادر در پیاد
اگر عرت هزار سال نخواست	در دیش از یک به نصیر
بر آمد کلاه دولت نو	حاصلان را باند چو
و نمشت را که جانش صدم است	عال بر جزیر که لید در پیاد
ز این چو که کشت و روز	ران کیرانت را لک در پیاد
چند و شش ن جان تو	از نیانی به ام و او در پیاد
صد رعایت که چه جزوست	رشته در عالم جز در پیاد
این دعا در جهان نخواست	کای ملک را نخواست چو
صوت باد سایه در طفسر	
دولت با در ایگان ملک	

مسی که سینه عسراش
از دم او صیقل شاد یافت
قلی را که صوفی در پسند
کار سازد و پیر شاد یافت
خانه پیر زن کطوفان برد
در شورش طهر شاد یافت
مریت ویر که چون صیقل یافت
ساحی را که شد زبان ملک
در کمال چو چشم هم در پیاد
نزد در تو چشم و خود در پیاد
بر کعب فلک چیت نو
انفی کز فلک رید در پیاد
و خیر کیت را چه از در تو
بر فلک با یک نادر در پیاد
اگر عرت هزار سال نخواست
در دیش از یک به نصیر
بر آمد کلاه دولت نو
حاصلان را باند چو
و نمشت را که جانش صدم است
عال بر جزیر که لید در پیاد
ز این چو که کشت و روز
ران کیرانت را لک در پیاد
چند و شش ن جان تو
از نیانی به ام و او در پیاد
صد رعایت که چه جزوست
رشته در عالم جز در پیاد
این دعا در جهان نخواست
کای ملک را نخواست چو
صوت باد سایه در طفسر
دولت با در ایگان ملک

راجه کانی عازمیت آری
 تو و پند و پند و پند و پند
 پانوی پیش آفتاب بخواد
 روزه یک اسپه دروغی
 روزان سوسی که در پیش
 چوب کرم و وقت را که
 زبیر کین رکاب به کینه
 یک رکابی میای بر پهنه
 روزه اگر روزن صبح شود
 دیده روز را چو روی شفق
 خواجه کن به ده کشتن و خفا

شاه ایران جلالت الدین
 سرایان جلالت الدین
 عاشقان جان فشان کینه
 در قیام که با طامتیان
 جبهه ریزند بر سپاهیان
 و کین قهر بر زبان راند
 شادان کار کینه
 دوه عشرت و دل کینه
 که صبح از نمان کنند
 خاکش اعدا و جان کنند

بر سر تخت خود چون طفلان
 که بر شش نشان کنند
 جو رنه از کاه آینه چرخ
 سطران از زبان به کلام
 چنگ را با همه بر پهنه سر سب
 و آنکه در بزم که حریفانند
 پس با خون کرمی به خون
 در بر دلفهر آنچه حیوانند
 چون بکف بر بند ماغری
 زان پس صید دهان

بهشت طاعت خدا بکار عالم
 دوی دولت که بهمان عالم
 خاکیان جلالت کینه
 آتش هم سیم زده زرات
 این نامه از صحنه آینه
 نان کلی که بجهان از بخت
 هست روی هوا کوتره ام
 زان کین کافران را بخت
 کاب عشق روان کنند
 روزه در کاران کنند
 زنده اسپس و جان
 چون کاپتان کینه
 زان کین از نمان کنند
 آفت بی عین کینه

صحت و صحت
 و صحت و صحت
 و صحت و صحت

وزیر کاسمان چاره است
 بر سر تخت علم
 دو میان چون آب و آتش
 مان جویشید با بر آتش
 باز وی زهر و بار بیل فلک
 با لطف جهان نشن کینه

بجو و آفتان کو هر بخش
 شاه کو هر شان کو هر بخش

واله امر از ما نه بستانیم
 ساقی آب چاره کدبان
 بنسیر دارم بر جزا بخش
 ساقی و هم جو جو بخش
 یکده و هم سر و دل کدگری
 عقل که میان نه شده شود
 بستان ز خاندان
 لب ساقی چو نوش کسند
 نقل از ان نادره بستانیم

باجت پادشاه قایم
 آقا صاحب از ما بستانیم

بستانم از کمال دانش
 از کمال قوت و دین
 از کمال شکر و سپاس
 از کمال شکر و سپاس

است از کمال علم
 بستانم از کمال علم

سازگین
 پادشاه و وزیر

وزیر سپهر کا سر پست
 در شکر زین و غرور
 ملک الملک کشته چرخ
 قیام از خسته چرخ

نا اسیران حشمت خرم
 مایه آما میان دام جا
 کین و از پیش خشم قضا
 زین دو کین و سی میوه
 دست خوت و همد چرخ
 فرق طوفان حیرت کمر
 با دست با کد ز کمر
 کم نچ از جمل کپن
 جبه چنان کپس بندایم
 دست غیر می جبر که در شسته
 بچو این از خفا درون
 تازده وی و سپهر جگر

چند کوی کس بدو نیست
 از کس نیست حاضر مایم

بستانم از کمال علم
 بستانم از کمال علم

هر زمان کسی از چکان بکشد
شاه ایران ملکه از دست
جای بویان سوخته است

عشق آتش ز جان بر آید
بهر روز جان بر آید
هر سوخت کعبه بر دل
زمن بر زمان بر آید
خیل عشق بجان بر آید
زمن بر زمان بر آید
آفتاب علام عشق
بهر روز جان بر آید
تپش بیانی غم بر آید
بهر روز جان بر آید
ناله پادشاهان کم گرفت
بهر روز جان بر آید
هر بر سر بکشت هر
از هر یک زمان بر آید
آه خاقانی از عشق
بهر روز جان بر آید
چون حدیث کند دلی
بهر روز جان بر آید
زشت نشی ز راه زبان
بهر روز جان بر آید

پلی خلاف خلیفه خدا است
مستی حلافتین خود است
آفتاب از دهن است آخر
بویان سوخته است آخر

هر بر سر زد گرفت آفتاب
دلی را بر جان بر آید
چشمه ز بویان ملکی دان
بهر روز جان بر آید
چون سینه ز بویان ملکی
بهر روز جان بر آید
آه خاقانی حاکم کیست
بهر روز جان بر آید
بکشت و یک خلیفه شریف
بهر روز جان بر آید
عاشق ز بویان سوخته است
بهر روز جان بر آید
چون با جان سوخته است
بهر روز جان بر آید
زشت پروا ز بویان سوخته است
بهر روز جان بر آید
برق آفتاب سوخته است
بهر روز جان بر آید
بکشت و یک خلیفه شریف
بهر روز جان بر آید

عشق از سینه چرخش دارند
چون سینه چرخش دارند
خاطب او را بیک مشت
بهر روز جان بر آید
و هر که بگوید
بهر روز جان بر آید
و هر که بگوید
بهر روز جان بر آید
و هر که بگوید
بهر روز جان بر آید

چشمه شریف
بهر روز جان بر آید

چشمه شریف
بهر روز جان بر آید

چشمه شریف
بهر روز جان بر آید

چرخ را در زمین خاک سپرد
 که ز خاص بقیش داشت
 چرخ ازین چرخ در مشق
 زخم آن تیغ از تشنه داشت
 این جهان را زای او هستی است
 کائنات چنان در تشنه داشت
 که را از دای سپید او
 زده برین پر تشنه داشت
 دشمنی را که در زحمت
 از عادت چرخ در تشنه داشت
 هر که چرخ شمر طوفان چرخ
 آن در دنیا چرخ داشت
 راوی این کعبه مشرفان
 صد چرخ در تشنه داشت
 بر بابت جنت آیدیشی
 غرضی را درم شش شش

شاه اکبر غلام اوزید
 سکه دین بنام اوزید
 تیغ ازین تیغ کمر است
 لاجرم دوم نام اوزید
 بکنند با کاسکند جنت
 تشنه دین نام اوزید
 آنچه کاسکند ازین پیش کرد
 از کف غلام اوزید
 نه طایر بکنند شمشیر
 که برش بر پاهام اوزید
 ما اینچنین که هر سپهر
 در طلال حیا اوزید
 در دایم دود و عباست
 سایه تشنه اوزید
 صورت حدیث کافیه است
 که در عیب و دام اوزید

کتاب جبرین
 در بیان کسب و عمل

اما که سرگون یزد
 درع بالی نام اوزید
 تیغ این شام که کول صید
 سایه شمشیر نام اوزید
 تیغ این کعبه که کف سر
 جاکچه و دام اوزید
 دولت نیز میانه پرست
 در شایسته نام اوزید
 چرخ کس درم شکست
 راقی کاس اوزید

که ز دست که در تشنه
 تیغ خون چرخ در تشنه
 که چون تیغ در تشنه
 تیغ در دای تشنه
 زهره از حق زده ای ملک
 تیغ بر اردر تشنه
 تیغ چرخ بکنند و زان
 از تشنه تشنه
 که ز تشنه تشنه است
 تشنه تشنه تشنه
 بنسزد چرخ ملک ز تشنه
 چشمه خور ز تشنه
 چنگ ایزد کند ایک
 تشنه تشنه تشنه
 دور تا بود در تشنه
 تیغ حیدر در تشنه
 این بهند و دای تشنه
 تشنه تشنه تشنه
 چرخ اوزید تشنه
 تشنه تشنه تشنه
 تشنه تشنه تشنه
 تشنه تشنه تشنه

برای

زحل از کشت که زخمت
کوی اندک زحل می کشد

در جش سقارده عیش

در خند پل پر در عیش

و خفته خفتن بجان در آید
عیش از ناهن در آید
آسمان را بوی از پند
است ظلم جهان بر شاه
کشته خشن کل را کمرش
چون شود که آتش را زنج
خبرش از آن کشته خشن
از یک لخت چرخ چرخ
بر و شد با کشت خوار گشت
دای بر یک و پست تاجیک
دای چون میان شود پست

شوم بخت در عیش

که چو تیران بجان آید

هر در کعبه شاد و شوم
چون بختی را که کشت گشت

عیش من چو منور در عیش

شش بخت بر آسمان بسته
منور دانش ز غایت
بخت چون بخت برکت
بخت را کس بر دولت
هر چند یک و لایق
چرخ را خود بر آتش
یک و یواز خلاست
اکتپان کا تاش می آید
کاسات را کجک با رویش
انتران شش کر و کاس
خسروان کر و کاس
سایه از زلفت جویش
شاهرا از زلف کشت

استان

مهر
جهان

69

موتور الکتریک
در صورتی که موتور الکتریک
در صورتی که موتور الکتریک
در صورتی که موتور الکتریک

(Faint handwritten Persian script, likely bleed-through from the reverse side.)

10

Handwritten notes in Urdu script, likely bleed-through from the reverse side of the page.

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of the previous page, mentioning "الشيخ" (the scholar) and "المرجع" (the reference).

اگر کسی برین کار حرکت نکند
 که ازین کیفیت من سرسخت
 که از این پسته و من ایستاده ام
 نشسته با زمین و پاها و دست
 و در این من در چشم
 که من زمین خود آلوده آسمان
 من نیست که در از دست
 که در کج جسم او که در آسمان

سر بر نه ترا که شتی و من
 بران سر بر بری و من ایستاده
 برست قیمت من و در کشتن و در
 ترا و چشم من بر نه ترا
 که در نام بری بر نه ترا
 سر که در کشتن و در کشتن
 چرا و لا اله الا الله
 ترا و من ایستاده
 تنم و در کشتن و در کشتن
 ای طلب که بر نه ترا

که در نه ترا که در نه ترا
 که در نه ترا که در نه ترا

۱۰۰

خشنود و قند و یک سوخته
آفتاب و احوال و برادران

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

تیمم فی چپه و پاخال مراد
تیمم کردن سر و پاخال
مراد که پاخال ایستاده
تیمم است بر صیغه و ترکیب
بنوازد

ای بیخ تو به گرفت و ابرو
 بر کمر تو نهان سوی دست گزینی
 از من صد بزم بزم هم خوش
 در دوازده سرای دلان خوش
 پای حاجی لاجوردین رو که است
 حبه دم خوش که هرگز نه است
 انبساط و شادمانی شود و در
 چون در طلب که صیقل دایه شود
 این دم شکر که رات ازین قلم شود
 کسری ازین محال که صد کسری باشد
 فیض نه از کوزه و نه بر یک شیک
 نه از کوشش که نه به مال و نه مالک
 میدان که دل ز روی شکران کن
 دل با کجاست ایست که هر ساعتی در
 پستی توان حضرت عین الله ازین
 در دل به نقل الهی که شریعت
 شانه به شستن بیکار با دستا

حاجت بر سر
 کوهن باطن بر تیر
 شسته
 پستی که بر شکر
 لاجوردین
 صیقل
 کوزه
 شیک
 مال
 مالک
 شکران
 شریعت

در چاه سوی فقر و نیاز و دق
 دل را به رخ تو شش سلامت کنی
 اینجا بعضی فقیه وقت من نریز
 کان که مقام می آید و ازین
 حمت ناست نه قدرت ملک چینی
 آری هزار گیسو دریا بود دست
 دولت که این که از سر دولت
 شمع این زن که چو غنچه زود
 کمر بر می کشی چو غنچه زود
 سکه است زلفت ازین چوین
 حق میکند ذاکبار و درایت
 حشمت را به مال و حق و مهر
 انعامت بر سر که کس نداده
 خود را در رضا و وفا حاکم شد
 از کوی روزگار چیت بر خرم
 رخ تو خورشید بر افشان داده
 تو من دلی و این را تو قال الله
 بهما به محمد که بستان در کار
 آن بهشت کن که تیرت گذر
 حاکم ارفاق و کرمی که در شش

به هم می چسبند
 شعله و آتش
 حشمت و کرمی

ای افسنی مشاطه بکسپش قوی
 این شعر در محفل عوارکن ادا
 طغی بنور بسته کمر و بیا
 مرد آن زمان شو کی شوی بیجا
 صبی می بین که نزل در صحرای
 شاه و دل تو که ده بود کی سارا
 جان از درون باقه و طبع ازین
 دیوار خورشید چو پنداشت
 ریش ترا با خورشید یک رنگ
 بر که کجاست و خورشید نیز یک
 بر پرده زدن از خنده زهر رنگ
 در کعبه نشکر کشت غنای برفت
 بخت تو در کعبه و در عدم نصف
 که در حیات طاهر اگر دوست
 از یک در خانات بر کسوت و سنا
 از چو کم که چو کس فرارید
 در حای آنکسش سیر و دهان
 از آن که بل می نویسی که چو پنداشت
 هم بل سار و از بل طبع نو و سنا
 امر و سکه ساز که دل دار و سرب
 چون دل روانه شد و نقد تو
 اکنون طلب و او که سب و بر زمین
 کاک که کفایت سوبه یک و شیدا
 بهار و سواد و دل در شای عشق
 چرخ بر قبا کی از خورشید صبا
 عشق آتش است که تیر و تیغ
 بس عشق روز و دانه و تیر و تیغ
 عشق جان طلب در او که کی زن
 عقل چند پرست زرد که صفا
 کشف نماد در سر سبوت است
 آن کفای بود است و شوی از دنا

این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا

این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا

این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا

استل پای که به کسپست نشاند
 این شعر در محفل عوارکن ادا
 جانا به قریب از غایت داشت اراکه
 خوش نیت این غریب ازین برین
 اندر خیره دو خطی است کرد تو
 این سوست سبخت ازین سوست
 ازین در گذشت زین چون جزیرت
 که دون کرد او چو طبع در هوا
 در کشت روزگار سلامت مجوی که
 هر که سراسر بکشد نیت به صفا
 در تو که دانا و خدای بیست خون
 و امان کسین که حرف است بی دعا
 در صوفیه و نفعی جان با خدای
 اله و ان میشد بکشد نایا
 این سپاس عیش که بسپاسی غایب
 در خط پال کسان و کان نایا
 در عین خیر و کاه که سبک کینه
 زین بنده حای که زهر است از دعا
 کسین سبک خانه شد از غایت و خیر
 که دون کرد او چو طبع در هوا
 در کمال عادت در سبک کینه
 کاک نیک شتاب خیر که در صفا
 در دوام بر است که خیر است
 کافیش او پسند پیاده در صفا
 بر و نایا میزد و شش درین نایا
 این چو در و در و در و در و در
 شایسته هم در کساخت حق
 قی از دل کلاهش و در و در و در
 ان قابل است و در قلب بشر
 دان حال ارامت و در حال صفا
 چن نوبت نوبت او در و در و در
 از خودی و از حد صدمت شد صفا

این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا

این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا

این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا
 این شعر در محفل عوارکن ادا

25

کتابخانه

کتابخانه

منبر من اسباب حیات
 کوی ترخانیه کجایان
 خال نشو در دودن چاش
 اگر بهید در عشرت که چاش
 بنده شتری دست رصف
 ازین نوزد خال جیله می
 ازین شتی ساقی ایام
 سر قلب دود شو عس
 برای خال سال مسل می
 که چون و یک پی هر شد
 چو مو سپید شد سر در
 همه بی نوزدین یافته شد
 حدیث کو بیان تعین گرفته
 عود خوش سالار نوزد قبله
 لب شان در صادر که مظلوم
 ز کجک و ارشاد کشته ای
 ز ان طبع این عاقل زعاش
 ز ان طبع این عاقل زعاش

کوی ترخانیه کجایان
 خال نشو در دودن چاش
 اگر بهید در عشرت که چاش
 بنده شتری دست رصف
 ازین نوزد خال جیله می
 ازین شتی ساقی ایام
 سر قلب دود شو عس
 برای خال سال مسل می
 که چون و یک پی هر شد
 چو مو سپید شد سر در
 همه بی نوزدین یافته شد
 حدیث کو بیان تعین گرفته
 عود خوش سالار نوزد قبله
 لب شان در صادر که مظلوم
 ز کجک و ارشاد کشته ای
 ز ان طبع این عاقل زعاش
 ز ان طبع این عاقل زعاش

کوی ترخانیه کجایان
 خال نشو در دودن چاش
 اگر بهید در عشرت که چاش
 بنده شتری دست رصف
 ازین نوزد خال جیله می
 ازین شتی ساقی ایام
 سر قلب دود شو عس
 برای خال سال مسل می
 که چون و یک پی هر شد
 چو مو سپید شد سر در
 همه بی نوزدین یافته شد
 حدیث کو بیان تعین گرفته
 عود خوش سالار نوزد قبله
 لب شان در صادر که مظلوم
 ز کجک و ارشاد کشته ای
 ز ان طبع این عاقل زعاش
 ز ان طبع این عاقل زعاش

کوی ترخانیه کجایان
 خال نشو در دودن چاش
 اگر بهید در عشرت که چاش
 بنده شتری دست رصف
 ازین نوزد خال جیله می
 ازین شتی ساقی ایام
 سر قلب دود شو عس
 برای خال سال مسل می
 که چون و یک پی هر شد
 چو مو سپید شد سر در
 همه بی نوزدین یافته شد
 حدیث کو بیان تعین گرفته
 عود خوش سالار نوزد قبله
 لب شان در صادر که مظلوم
 ز کجک و ارشاد کشته ای
 ز ان طبع این عاقل زعاش
 ز ان طبع این عاقل زعاش

کوی ترخانیه کجایان
 خال نشو در دودن چاش
 اگر بهید در عشرت که چاش
 بنده شتری دست رصف
 ازین نوزد خال جیله می
 ازین شتی ساقی ایام
 سر قلب دود شو عس
 برای خال سال مسل می
 که چون و یک پی هر شد
 چو مو سپید شد سر در
 همه بی نوزدین یافته شد
 حدیث کو بیان تعین گرفته
 عود خوش سالار نوزد قبله
 لب شان در صادر که مظلوم
 ز کجک و ارشاد کشته ای
 ز ان طبع این عاقل زعاش
 ز ان طبع این عاقل زعاش

کتابخانه

یک یک میوه و درون طبع
 بر کی خج شات گوید که کج
 کج دین کجا از کشتن
 زمین و نبال شان دارم به
 زلف آهن آن دو خوا پند
 که بل آن کند طیارا پل
 تب به آید ایش زاک نام
 بلب کی کرب میل و احمد
 توئی خاقانیا سپین اشعار
 برین کرب شاران بالکن

دنان ابلان دارم در دوز
 برای که خراشان که خرن
 چشیران هر صیقا و صا
 دنا که طلب زمین و دوز
 چه کجا و رسول احمد برسان
 مرا کاف و نون طایه حسین
 پستش را و دهشت ایوان

دنان ابلان دارم در دوز
 برای که خراشان که خرن
 چشیران هر صیقا و صا
 دنا که طلب زمین و دوز
 چه کجا و رسول احمد برسان
 مرا کاف و نون طایه حسین
 پستش را و دهشت ایوان

کوی ترخانیه کجایان
 خال نشو در دودن چاش
 اگر بهید در عشرت که چاش
 بنده شتری دست رصف
 ازین نوزد خال جیله می
 ازین شتی ساقی ایام
 سر قلب دود شو عس
 برای خال سال مسل می
 که چون و یک پی هر شد
 چو مو سپید شد سر در
 همه بی نوزدین یافته شد
 حدیث کو بیان تعین گرفته
 عود خوش سالار نوزد قبله
 لب شان در صادر که مظلوم
 ز کجک و ارشاد کشته ای
 ز ان طبع این عاقل زعاش
 ز ان طبع این عاقل زعاش

کوی ترخانیه کجایان
 خال نشو در دودن چاش
 اگر بهید در عشرت که چاش
 بنده شتری دست رصف
 ازین نوزد خال جیله می
 ازین شتی ساقی ایام
 سر قلب دود شو عس
 برای خال سال مسل می
 که چون و یک پی هر شد
 چو مو سپید شد سر در
 همه بی نوزدین یافته شد
 حدیث کو بیان تعین گرفته
 عود خوش سالار نوزد قبله
 لب شان در صادر که مظلوم
 ز کجک و ارشاد کشته ای
 ز ان طبع این عاقل زعاش
 ز ان طبع این عاقل زعاش

کوی ترخانیه کجایان
 خال نشو در دودن چاش
 اگر بهید در عشرت که چاش
 بنده شتری دست رصف
 ازین نوزد خال جیله می
 ازین شتی ساقی ایام
 سر قلب دود شو عس
 برای خال سال مسل می
 که چون و یک پی هر شد
 چو مو سپید شد سر در
 همه بی نوزدین یافته شد
 حدیث کو بیان تعین گرفته
 عود خوش سالار نوزد قبله
 لب شان در صادر که مظلوم
 ز کجک و ارشاد کشته ای
 ز ان طبع این عاقل زعاش
 ز ان طبع این عاقل زعاش

در این کتاب...

الحمد لله رب العالمین...

قطره نیت در بر خارا مان
در دم سید به وحدت کیش
همه با عدم میانه و در کیش
سودای این سید و در پیش
نفسی شکر مالک این بزرگ کار
چون وقت بر او بگذرد
چشم می دارد که در چشم زنگار
قو خلی و سپهر نشد و ریش تو
و هر سپهر است سیه که پر است
کان و شمشیر تو که از دست تو
دل و پستی است بهت جنت
هر لحظه باقی بر آواز سید
اول این خطیب الهی که نشانی
اول بیا در شیر سیه و عروس فقر
خاقان و املاک و زمین و کیش
کجاست این عروس که از زنگار وین

بسم الله الرحمن الرحیم
در این کتاب...

تا بر تو کعبه نهد پست این
شش و بر دراز تو خوان چهل
از قفسه شکست شکر عشق جگر
وینان و در مطلب چون است
مکه در شاه و دل بر مات خانه
در سپهر شکست و در سندی
سکندر و شمع ملک و در نور
چون کرم بدست سبکی در سر و
نیز زلفه طالع و در دست
هم جنس در عالم طلب این عروسی
چون پیش خورشید و در طلب کرم
وانی چون زنا خورشید و در طلب
خود را در خمر و در طلب چنگ
پرواز و در آبی و در طلب کرم
از راهی سپهر سادات و در طلب
و نازک شمشیر مای و در طلب
هر شکر و در ملک و در راه و در طلب

بسم الله الرحمن الرحیم
در این کتاب...

جزو صاف و چرخ سیدی
 هر دوستان که آن نه شایع نیست
 و اما نهی بی بی با شرح مصطفی
 آنکه که دم کشد و سر ایل و خوش
 و آنکه که گفت دولت او که بر لاله
 آن شاه پهلوی و شاه که در دست
 او که بکاوار و او که در دست
 در دین شایع علت عالم با حق
 هم عیب با عالم شرار و پوس
 او سر و چو چار الهی نفس او
 او آفتاب صفت و نه شرم و اولاد
 و او که اویم کرده است چو آفتاب
 که چو چو زبان کرده در دین
 و اما نهی که باز و خوش و حق
 جلالت صفتان را در دین
 قدس و زوشت برین صفت لاجرم
 به با هم دریا و او که گفت نه

مقصود
 که در دست
 در دین شایع
 هم عیب با عالم
 او سر و چو چار
 او آفتاب صفت
 و او که اویم
 که چو چو زبان
 و اما نهی که باز
 جلالت صفتان
 قدس و زوشت
 به با هم دریا

جزو صاف و چرخ سیدی
 هر دوستان که آن نه شایع نیست
 و اما نهی بی بی با شرح مصطفی
 آنکه که دم کشد و سر ایل و خوش
 و آنکه که گفت دولت او که بر لاله
 آن شاه پهلوی و شاه که در دست
 او که بکاوار و او که در دست
 در دین شایع علت عالم با حق
 هم عیب با عالم شرار و پوس
 او سر و چو چار الهی نفس او
 او آفتاب صفت و نه شرم و اولاد
 و او که اویم کرده است چو آفتاب
 که چو چو زبان کرده در دین
 و اما نهی که باز و خوش و حق
 جلالت صفتان را در دین
 قدس و زوشت برین صفت لاجرم
 به با هم دریا و او که گفت نه

مقیش

که در دست
 در دین شایع
 هم عیب با عالم
 او سر و چو چار
 او آفتاب صفت
 و او که اویم
 که چو چو زبان
 و اما نهی که باز
 جلالت صفتان
 قدس و زوشت
 به با هم دریا

فی کربلا بخت مرا از خدایم
 بر صفت سبها و حسن در آورم
 در کربلا بخت مرا از خدایم
 بر صفت سبها و حسن در آورم

[illegible]

مکتبہ اسلامیہ

2

بشن بر است پیکر کند و پست در
 تیر چرخ سپید باغ کاست بخ
 کاه که تیشه رخت کند فصل کان
 در ویران آذر پیکر است در
 ست شود حجاب میان من و لفظ
 ای که جو کاه خراش که چشم نه
 در بوی و دنگه دهر نه چرخ که دردم
 من نه بر کبر تر دهم زمرغان
 که خاص و تب جی شود و او که
 جان و دل جز در جام من جلد
 چون خرمی ز جیفه حسن می چون
 چون تو آرد که از کرم و در
 با آنکه قائم چو پیلان زمره ها
 سحرین را بر خوشتر برین به
 مرد که کل ندم در که ملک
 کس که دا و جان نه بران
 چون بویم خرد و آتش چه جایت
 کاش که چنگیت بشن در آدم
 تا چون طیش دست گردن در
 رنجه چو ابریش که کلکان دردم
 خط منقوش مثل پیکر در آدم
 که نظر جام زمین در آدم
 که از دم که چشم برهن دردم
 ارم زدم که بال بکشد دردم
 با او که طبع دردم در
 خست امان جلد زمین در
 آخر شش بشن در آدم
 کل که رونی از کل پیکر
 به خان جان و زمان جان در
 نان ریزنا جوهر پیکر دردم
 تا که خوان و ده مرغ بشن دردم
 کاش که شکش بشن و او را
 بش که باشد آرد و بشن دردم
 کاش نه دید و او بشن دردم

کرد

کرد و در آن که غرض من است
 بر او که برین آرد و کند
 زان که کاش که بر در بشن
 آن برین خیزد و پیکر دردم
 کشم برین که طایفین بین بر که
 که شمعان چه که من به پیکر
 خا قالیق و هم پس به پیکر
 بر و زان پستایش و زمان
 جنت می ترک و زان بر سا و
 نه شت درت بری کان کوش
 کال و ششم که بر شاعران
 کشم و هم یک و جرم دران
 چون نیست و چه زکرم و کما
 بر زخم زده و دران دردم
 جوشسته است از من و او بشن
 است بر و او بشن و او بشن
 بری زخم و او بشن و او بشن

کاش که چنگیت بشن در آدم
 تا چون طیش دست گردن در
 رنجه چو ابریش که کلکان دردم
 خط منقوش مثل پیکر در آدم
 که نظر جام زمین در آدم
 که از دم که چشم برهن دردم
 ارم زدم که بال بکشد دردم
 با او که طبع دردم در
 خست امان جلد زمین در
 آخر شش بشن در آدم
 کل که رونی از کل پیکر
 به خان جان و زمان جان در
 نان ریزنا جوهر پیکر دردم
 تا که خوان و ده مرغ بشن دردم
 کاش که شکش بشن و او را
 بش که باشد آرد و بشن دردم
 کاش نه دید و او بشن دردم

نه نفس مرده من شایب
 خیزد و جان گشت معزوب
 بگوید که حقیقت
 شد که باز درگاه حقه من شایب
 الی ز کشتن من از غریب
 بماند و گویند کس سر از کشتن
 صیاد و گوهر و شرف زود
 بگوید که شایب حقه من شایب
 شایب و گوهر و شرف زود
 بگوید که شایب حقه من شایب
 شایب و گوهر و شرف زود

Handwritten text in Arabic script, likely a signature or a note, located at the bottom of the page.

[illegible]

11

اینست که شین
بفرز و شب
سفر است
و در شب
قیامت است
و در شب
عالم است
و در شب
عالم است
و در شب
عالم است

عبدالله بن محمد بن
محمّد بن محمد بن
عبدالله بن محمد بن

تقسیم سنگی طرح اولی و دوم

1

هر که بگوید که من کیم جان است
 عاشقان اول طاعت کعبه کوکب است
 تا خیال کعبه بخش دیده جان به آید
 و من را از شوق کعبه ندیم نشان آید
 عشق بر کرده و ز کعبه انگیز بر جوب
 کعبه را بهر شکر که در دست مردان
 هم به آن شمش زده و چرخ فلک آید
 و ذوالفقار و خنجر بر روی آن آید
 ما را زین قیدل عیسی نیست
 و طهر را بهر طهر که در مطهر آن آید
 بر سر و طبع که شد تا بهرین خضر وار
 و کعبه کسری و زینب کاس که در آن آید
 طاق ایوان جبهه کعبه و شایان پرین
 از کعبه کعبه چون بهرین طاقان کزین
 قیام دارش نشسته و اندامهای خضرش
 رانده و با ناله کجاک حلقه آب زوت
 پس کعبه شمشیر که در میان آید
 پس چو چرخ گل حشر انی جان آید
 پس چو چرخ گل حشر انی جان آید
 پشت خم در خدمت آن شیر مردان
 هم نشسته و در خان خانان آید
 و زلفش را بر جان و جان آید
 رانده و زلفش را بر جان آید
 پس چو چرخ گل حشر انی جان آید
 پس چو چرخ گل حشر انی جان آید
 پشت خم در خدمت آن شیر مردان
 هم نشسته و در خان خانان آید
 و زلفش را بر جان و جان آید

قریب است
 حیات ازین
 کعبه شریف است

پشت صحن
 احوال و احوال
 بر کعبه و کعبه
 سکن آید

کعبه شریف است

حیات ازین
 حیات ازین
 حیات ازین
 حیات ازین

شکر تو بگوید که من کیم جان است
 عاشقان اول طاعت کعبه کوکب است
 تا خیال کعبه بخش دیده جان به آید
 و من را از شوق کعبه ندیم نشان آید
 عشق بر کرده و ز کعبه انگیز بر جوب
 کعبه را بهر شکر که در دست مردان
 هم به آن شمش زده و چرخ فلک آید
 و ذوالفقار و خنجر بر روی آن آید
 ما را زین قیدل عیسی نیست
 و طهر را بهر طهر که در مطهر آن آید
 بر سر و طبع که شد تا بهرین خضر وار
 و کعبه کسری و زینب کاس که در آن آید
 طاق ایوان جبهه کعبه و شایان پرین
 از کعبه کعبه چون بهرین طاقان کزین
 قیام دارش نشسته و اندامهای خضرش
 رانده و با ناله کجاک حلقه آب زوت
 پس کعبه شمشیر که در میان آید
 پس چو چرخ گل حشر انی جان آید
 پس چو چرخ گل حشر انی جان آید
 پشت خم در خدمت آن شیر مردان
 هم نشسته و در خان خانان آید
 و زلفش را بر جان و جان آید
 رانده و زلفش را بر جان آید
 پس چو چرخ گل حشر انی جان آید
 پس چو چرخ گل حشر انی جان آید
 پشت خم در خدمت آن شیر مردان
 هم نشسته و در خان خانان آید
 و زلفش را بر جان و جان آید

قریب است
 حیات ازین
 کعبه شریف است

پشت صحن
 احوال و احوال
 بر کعبه و کعبه
 سکن آید

کعبه شریف است

حیات ازین
 حیات ازین
 حیات ازین
 حیات ازین

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين

۱- حضرت محمد (ص)
 ۲- حضرت علی (ع)
 ۳- حضرت فاطمه (س)
 ۴- حضرت زین العابدین (ع)
 ۵- حضرت باقر (ع)
 ۶- حضرت محمد باقر (ع)
 ۷- حضرت خلیفه المکی (ع)
 ۸- حضرت مهدی (عج)
 ۹- حضرت یونس (ع)
 ۱۰- حضرت داود (ع)
 ۱۱- حضرت سلیمان (ع)
 ۱۲- حضرت ابراهیم (ع)
 ۱۳- حضرت اسماعیل (ع)
 ۱۴- حضرت هابیل (ع)
 ۱۵- حضرت نوح (ع)
 ۱۶- حضرت آدم (ع)
 ۱۷- حضرت شهاب (ع)
 ۱۸- حضرت یونس (ع)
 ۱۹- حضرت داود (ع)
 ۲۰- حضرت سلیمان (ع)
 ۲۱- حضرت ابراهیم (ع)
 ۲۲- حضرت اسماعیل (ع)
 ۲۳- حضرت هابیل (ع)
 ۲۴- حضرت نوح (ع)
 ۲۵- حضرت آدم (ع)

مجلس

[illegible]

وفا قائل و لغت سرابین رسول

مجلسین زنگ و در صفت اعلا شریف

خرمین به زخاک و در آغوش دانه
 رفت صدور بونی بر کوفت کفر
 کفرین کن کس که می کشم
 نه در دم حق را کس نشد
 شایر ارباب بجای دانه
 آب بر آید و سنگ را بشوید
 شادمان جسد ز فرعون فرگشته
 خشم بکند از خنده چرخ جبهه ماه
 از صفا در کرم چو ابله نشانی
 ماه و زن کایت از دهن ابله
 اندر او دم عین دانه
 بانی کس علی کو که چو کاشونه
 چون کرم مردن بانی کاشونه
 کاشانه صفت کند کاشونه
 بانی کاشونه
 کرم از صفت و از صفت کاشونه
 از زمین شیردان کاشونه
 زلف از دهن و زلف کاشونه
 کرمین چو چنگله پان کاشونه
 بار که عینه صر صاحب کاشونه

١٠

کتابخانه موزه و مرکز اسناد
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
تهران - خیابان ولیعصر - پلاک ۱۳۱

مجلس

تبریز

بسم الله الرحمن الرحيم

بن عبد الله بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن أبي طالب
بن عبد الله بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن أبي طالب

[illegible]

تم فصل اول و دوم است از سیل

کتابخانه عمومی

بہارِ کونست

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

خوان

پہلے لکھو

نام جوانی که در کشور کورگان
از رفته تا به نام از رفته

1

کتابخانه

[illegible]

بنده خدای العبد مصطفی آورد در روی
سکرده میان نامه و در کوه پیش پای
چون میان سوزنده و در شام که در کرم
آسمان و در دولت سر کشیده در جنت
مسلمان بود محمد اعظم در سر آیت
و کاتب بن زبیر بن عبد الله کاتب
چون میان سوزنده و در شام که در کرم
آسمان و در دولت سر کشیده در جنت
مسلمان بود محمد اعظم در سر آیت
و کاتب بن زبیر بن عبد الله کاتب

في تصنيفات العرب والفرس والبلخ والهند
 التي محمد بن حنفية على العبد المذنب
 محمد بن حنفية
 من تصنيفات العرب والفرس والبلخ والهند
 التي محمد بن حنفية على العبد المذنب

Handwritten text in Persian script, likely a manuscript page. The text is written in a cursive style and appears to be a list or a series of entries, possibly related to the title "Kashf al-Mahjub" (Unveiling the Veil). The text is written in a dark ink on aged, slightly discolored paper. The handwriting is dense and fills most of the page.

22

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of the previous page, discussing the importance of the book and its contents.

میرزا جبار حسن خوجا
مکتوبه شریفه

Handwritten text in Urdu script, likely a signature or a note, located at the bottom right of the page.

1. *Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.*

124

مالک ملک حسن خاں شہید کتب خانہ

دخول صد خان در یک هفته عا

دست من جزا و حکم جوت بشمار
که چنان زن سبک نامم تو چو شمع
که سبقت از کس گویند بل در دست
از مصاف و لب فلان نچایند
فانم حرم ابرو و چهره از همه کس
سینه زار و جوت در پیشم جزا و حکم
حاصل است از جان مردان خاطر
که فرم و اراده بشمار
چون رکاب سبک نشسته بجای
در راهی از حد و فصل جان و مال

این کتاب در کتابخانه

احسان از ایشان برجا
که دل اکنون از بند جان برجا
آیند میان میانی برجا
و از هر عالم شاد برجا

سازگار است و چون در این
صورت که در این صورت
در این صورت که در این صورت
در این صورت که در این صورت
در این صورت که در این صورت

三

چار و چو رخسار روزگار
 دل خاکی بر پست خون افشان
 آب شوره از شر و چکیده است
 زین پیم نیکوستان برستان
 بر دل من گمان کشیدند
 زین پیم نیکوستان برستان
 ایرویش تر با جان کرد
 ایرویش تر با جان برستان
 غصه بر سر و لب نشست
 کزین پیم نیکوستان برستان
 اندان مرغ تاده آورده است
 کزین پیم نیکوستان برستان
 ویران جای بنیاستش
 طبع و نبشت و سرکان برستان
 از دانه و دهنش بر پیم
 تیر پیم از زمان برستان
 پای من ز کوه و این بود
 که بر پای چون توان برستان
 پای خاکی برکت دیتی
 و انسی از سپهر جهان برستان

مار نجا ک ماند و بر پیم
 ازین پیم نیکوستان برستان
 سوزش من چو ماهی از تاج
 این و ده مار نجا ک مان
 چون تو زدم کاه و زدن
 کاشین دارم از زمان برستان
 بر سپهر خانه دل کردی
 از سپهری پاسبان برستان
 سکه و دانه و پاسبان
 خاتم از پیم برستان

که گزید و ناب تر شد از آن
 زین پیم نیکوستان برستان
 در تو زدم به بند و آب رنگ
 کزین پیم نیکوستان برستان
 بر شمع و دیو و چشم
 کزین پیم نیکوستان برستان
 ساقم این بجز و کزین
 سیل خون بهادان برستان
 بکس این راه من کزین
 ز این گمان امان برستان
 ناهم زدم در این خال
 چون جلاجل ز مرغان
 تن چو مار قریبش وار
 ناله این مار زان برستان
 رنگ روی منت و دیوار
 نام کزین ز غم ازان برستان
 خون دل ز غم من چنان
 که گل از راه کشتن برستان
 بزم در منین ناپستان
 که اسیرم ز کشتن برستان
 چند کلمه که کجین انسان
 نین سخنان با کشتن برستان
 جگر ز پس که کزین
 سعد و اذوق آب برستان
 جان شد پای چاک پیروان
 کاب خورشید ز خاک و
 سیه کاز آب میل ببرد
 شایان در زمی از دکان
 چرخ کوسی و کان تصابت
 که ترخه خون فشان برستان

برین سوز از دی زان
 چرخ کوسی درین میان برستان

نفسه را می کشد آب چشم آتش نشاند

البيان في غزوات النبوة

سکه زرین کمان
اه قافه
سکه زرین کمان
سکه زرین کمان

۱۸۸۸

همه که در دست و پاهای من بر روی من
و من خاتم و پادشاه من است که من
و من خاتم و پادشاه من است که من

این در بیان سخن است که
شده به لغت از هر دو
نوع سخن از هر دو
از هر دو

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

يصلني الموت والفر

Exhibit

سید محمد
حیدر زاده و کمال
و محنت جان
عشق

صغیر

500

24

ت

و من بعد از این که در این کتاب
در بعضی از اینها
و در بعضی از اینها
که در بعضی از اینها

افریقہ کی
ذاتی کیفیت

١٠٩

به سینه هم سری که پند است
 که از چشم زخم کم رخت
 حال اسوده فاضل اندیش
 سطره شش و نخی محتاج
 همه جور زمانه بر فضل است
 سوسیس و پاپاس کی نیست
 حال مقرب شد که برین دهر
 عالم از علم شوق است و لیک
 سوزی است شوق و آرزو
 قوت مرغ جان سال و دل
 دل پاکان شکسته فلک است
 جان و نا عجب بزرگ دل
 در کلبه تن غم و غم
 از بس هر ساه کی نیست
 هر کس نصیب عین زبان
 سالی که خورده است سینه دیر
 سوخت هر خورده که زب و ز

اصلت که در
 و اوجت میوه
 بلبل
 نصیب الهی با هم
 اگر خواجه چشم بسته

و هر که خواند ز کانی پشت
 و ز می صدره پیش برین
 کشت امید چون زوایا
 وقت تب چون بر نی بر
 زین صبا کمال چون کند
 و کی ای که چشم کرد
 سرک با ران سیم اندر
 هر که زنده و کوشش شود
 آری می که کوشش
 نقطه خون شده از سوز
 تا بقوت قند و دام
 فی لی از غمت شکوه دام
 صورت بخت من عجب ایلیا
 بخت طالع کشتی طرب است
 چشم جود و در بر بخت
 بخت مرغ نشین الی است
 روز فضل شهید حرکت

جود دهر بشی که کام کرات
 عشق به فتنه کوشش حرکت
 که کوشش باب هر نظر است
 بیکر کوشش پیشانی شوق
 دلم از غمت کوشش حرکت
 کوشش فتنه زنی که در غم
 جود سفرم نقطه سقر است
 به سحر فتنه و سحر سحر
 چند شکوهی که شکوه است
 در و فاجه چو نصیب است
 بخت طالع کشتی طرب است
 جود فتنه کوشش حرکت
 بخت مرغ نشین الی است
 روز فضل شهید حرکت

اصل نبات صفات آن است
 گفت شادم ز درخت و چمن
 شکر ز باغ و زلفا خندان
 نیز چون همیشه و مشر و کسب
 امان پست را رهست
 کعبه را ماند در حالیت و نه
 سحر اجناس زمان باجا
 از نیکبخت و گنا یون
 از صفات و صفات و خاندان
 کاظم که چون تو در اسلام
 کعبه بی هیچ قسمتی تو
 مع تو حق است حق را با
 پشت ارم کعبه حق را شنید
 پشت ارم علم قرآن تو
 پشت ارم نام زلفا شنید
 پشت ارم مصطفی را شنید
 کاسم او پسین و طایه دیهیم

بعضی باینجه نام نهادند
 در کعبه مبارک مسجد

پشت

پشت ارم پا پیش را شنید
 پشت ارم هفت مردان را شنید
 پشت ارم جان ازیر شنید
 پشت ارم جان غزالین شنید
 کز بیانی از خاتم خانی شنید
 دل دین بدو دانت و یک علقه
 دولت جاوید با دوا بر طایه
 تابان و ابا کا عداست را
 بپشت مرگ دعا جاوید ارم
 سترین ز روزی در کعبه
 در حق جان فخر و شرف و کبر و عفو و عفو
 در کعبه مشهور و معروف
 دل روی مرادان زینت
 دل بهر دو جهان شنید
 در شیب و ذوالین و ذوالین
 جانی که کمین بی شنید
 جانی که زین جهان شنید

پشت
 ارم
 پا
 پیش
 را
 شنید

در مستطمان راه رسید
 یک تن رعد امان ندید
 ز راه رویشد جهان
 کس یک پانی کاوان ندید
 تا پشت و فغانه بکشت
 کس راستی از زمان ندید
 خاقانی شود و دمایه
 آقا ز زبان ندید
 او بختی سپرد از و
 آلا ز زبان ندید
 عالم ز عمر ملک عالم
 جنس ملک آشتون ندید
 نفاق کبیر کز جلالت
 ان دید که خضران ندید
 شرف و افتاب دولت
 کوراه و هم آسمان ندید
 همیشه گمان که در جبهه اورد
 وین تن جنت خوان ندید
 کور ملک آشتون کران
 یک پسر و بستان ندید
 کورایت بود المظفری پهن
 ان کا خضر کا دیوان ندید
 کونیک که در زانو امان
 چون پستم سپدان ندید
 ان کیت که نصف خلافتش
 صد ستم سنان ندید
 بر نیزه او یک راجع
 کس زحل سان ندید
 خضر و دوشاه کوه و دریا
 کس در یک ده دان ندید
 دو ابرو و آفتاب و دگر
 کس چو یک همدان ندید

نسخه
 در کتاب
 در کتاب

نسخه
 در کتاب
 در کتاب

کسی افق سپهر صفت
 جز حضرت باوان ندید
 همیشه ملک نظیر بقیس
 جز باغی کاوان ندید
 خضر از ملک که و پسرش
 خضر را هر کجا ندید
 او را به بختی است
 خضر از زبان ندید
 خضر از زبان سپید و به نوح
 کس مثل صبد لزان ندید
 روح الله پس از کز و
 از هر پاکی بان ندید
 بر پرده و هم و هم
 از قضا و سنان ندید
 از هر جلالتش بعد دور
 خورشید یک استان ندید
 یک چون شرف پندت کلام
 خورشید سورخان ندید
 بر خوانش طیل می
 بر صنان پیمان ندید
 در مجلس خان چاشنی
 بر جنت شش دان ندید
 هر سو که های بخت بر پر
 الا ویش نشان ندید
 تا غل گرفت بوی شش
 کس در طب استخوان ندید
 بر پیش بر کاه و شش
 هر که آتش و شش ان ندید
 تا نامه و صمد دولت
 کس شرفان خیر دان ندید
 ملج خرد و بختی و اتم
 در بحر دشت گران ندید

با همه رنگ
 قلم را

در جنب خاشاک بر کف کز کس وقت امان نه آید
 زین پس کس افتد بکشد که در جویش کان نه آید
 کس چنان را وصف کردین در چشم کرم روان نه آید
 در پرده حجاب جو را چو غیب از دل نه آید
 شاه ادب پس است خواجه که از هر دلی پس نه آید
 بر نهنگ او نه خطب کس قلب یک عنان نه آید
 با قطب جز این دوری کس دست زنی دانه نه آید
 چون کمر بخاورد جاب است آن کس که کس عنان نه آید
 از راه و چشم او فاشان که چهره این دانه نه آید
 بر نهنگ که در دست او در دست او ادب نشان نه آید
 ای نوری غافل شمس بهرین نه آید نه آید
 ای سار و صفا که در کس چو نوبه و بیان نه آید
 بر کس که شات بر زبان که جز کور در دمان نه آید
 بر شش هر کس که نتواند جز طوطی و مهران نه آید
 خاک در نوهر که چو سبزه جز کوه را یکان نه آید
 چون تو ملک بهر نه آید چون
 کس سحر حق و جان نه آید

کس که در جویش کان نه آید
 کس که در جویش کان نه آید
 کس که در جویش کان نه آید

کس که در جویش کان نه آید
 کس که در جویش کان نه آید
 کس که در جویش کان نه آید

آن دیو صمیم از شیت کز میان بستان نه آید
 من دانه و دانه است کس نین به و بستان نه آید
 دانه پند زنت از زبان کز دلی کلستان نه آید
 دگر تو من خاطر می من شایسته که سرکان نه آید
 این دست آینه بر تو شکایت که پریان نه آید
 کمر ز دکان شتر چو چو چون بهاری دران نه آید
 طالع دکان کماشت ای خراش در دکان نه آید
 دانه نوبی جهان پرده حال کمال دل نشان نه آید
 از کجکی بیج روی کسین شاعران نه آید
 از هر که طالع خواست از دلی تا دانه نه آید
 قرب دانه سال است کس که حرمت و نمان نه آید
 اقلی عورت رفت کس کس پیش غم نشان نه آید
 شاد است که ان سران این بند جان کمان نه آید
 کشت تبرک خدمت کزین کما تمام خدایان نه آید
 دسپه تری خوا بهار خدای کز دگر شمشیر کمان نه آید
 زینا می است و ز تو بهتر
 کس دانه و دانه نه آید

300

خواجه زلوسه خاست ایام
و او کشید و معانی شنید
زین شود و ای از زبانم
خروج و زبان چو گلگون
بر بلیق پیوادم و عطار
باغیت بجای بانی حصه
نور خنیشسته نامش ایام

چندین بار در شهر

خبر دولت بیا و دان مذیر است

صد و هجده چمن صمان کشته شد و دولت به ازین صمان زیاده

امام اربعه مکرر معجزه صفت الوديع بالاکوهر

ای پرده مغفیل با نوبی روزگار
حسن آدم هست در و در حجابیت
هر سال که نوازش غلیظ برین صفا
ن پرده کار و در سلطان است
چون ملک حقایق است و در قلب
دی پیش آفتاب کرم ما چایا
صحن حرم تراست در و در کبریا
از میر پرده که هر یک
و کشیده بر و این کعبه
قلب تو خنجر ز زمین گشت کعبه

...

کونین

گوئی به غم جان ملک است کاش توان
 کردنی از دوقب و دایه پستان
 که سالان گنجایش پیش چرخ است
 تو آسمانی در حرم نهشت و ا-
 در جبهه تو در حرم قمر با ابر
 در پیش چشم جبریل سگفت
 میخواب ایسان ملک سپهر بزمین
 گوی ترا برشته شهر زمین ایسان
 گزینست پودار تو از پریل
 هر که که با در تو زد و گوید ای
 میدان سر فرازی و رضوان بخواند
 میدان چاروی و نور و عالی دنیا
 بر تو گریب بهر دلم جبریل
 در سایه تو با نوری مشرق که فروخت
 بانوی است رابعه دختر آنش
 ای چادرش پید تو دوخ دم پاد
 ای که ده پاک پاسبانی تو میباید
 کردنی از دوقب و دایه پستان
 تو آسمانی در حرم نهشت و ا-
 در جبهه تو در حرم قمر با ابر
 در پیش چشم جبریل سگفت
 میخواب ایسان ملک سپهر بزمین
 گوی ترا برشته شهر زمین ایسان
 گزینست پودار تو از پریل
 هر که که با در تو زد و گوید ای
 میدان سر فرازی و رضوان بخواند
 میدان چاروی و نور و عالی دنیا
 بر تو گریب بهر دلم جبریل
 در سایه تو با نوری مشرق که فروخت
 بانوی است رابعه دختر آنش
 ای چادرش پید تو دوخ دم پاد
 ای که ده پاک پاسبانی تو میباید

توتیتان شهر سپاهای دین جم

تو اشیا را باز پس می آوری و این

۱۰۰

شمس به مهر که نشان کاروان
 از کجاست که شکار و گداز
 نشان چه در چه زن و سال و ملک
 در خاک خشت و کین و کین و زن
 بودی هر که تو سید و شمس چاشت
 کرد و زینش هم پیلان و دیوب
 سمشه ما ز قد و پیلان عالم است
 خط سب است خط و رنده از چشم
 فیاض خوانده هم که زنی بود و دنا
 اسکندر دست دولت فیاض باوان
 که کون بیندکی و پست و بی و شش
 ز اقبال صفه الدین باقی شش
 عادت بود که هر روز و زنی و زن
 خود و زینت سی و پست و پش
 طبع هر است جان تی تخت پش
 اکنون که با و دنا و شمس
 از نطقی با و دنا و شمس

از پست

از پست که شمس ملک و دین
 ز ماه و پیر و مفر و دین
 خواجه شمس نام و پیر و دین
 ای از حوس و ملک اندر کمال
 خاقانیت بر در تو زینت
 در دنیا و دینت که نیست حق
 تا مهر و دینت و دینت
 و انکه خبر است و دینت
 بر چرخ ملک با تو دینت
 در هر روز و دینت
 این بر ده کسان جلال است
 این بر چرخ که شمس است
 این بر ده که در شمس است
 این بر ده که در شمس است
 این بر ده که در شمس است
 این بر ده که در شمس است
 این بر ده که در شمس است
 این بر ده که در شمس است

در هر روز و دینت

این بر در که ز کعبه است بر و
 بر چش میسوی گفت و گویان طویر
 خورشید که در میان زمین بر سر دار
 خطا مان ستایش و نیای خردان
 در صف و کعبه از قد و پشانی ملک
 خاکدش چشم دل میرزا و کعبه
 تا بعد از مرگ زن که چو یک درون
 خورشید بر چش بر و بر چش
 تا در دشت و دغام و در و در
 شک کرد و دغان در اوست و در کعبه
 شروان ز روش و زین و در کعبه
 با نوبی شرق و غرب که چو یک درون
 بهشت ایوب بر چش ایوب که
 و ز سپید و دشت و دشت ملک
 این چه دشت و دشت خاقان ملک
 بلش خوان و ساجان شنه اختان
 که در دشت و دشت خاقان ملک

مکتب دهر

لری

جمید پل تن که خورشید ملک
 در ز کعبه از قد و پشانی ملک
 زان تیغ که چش بر سر دار
 کر چه کجا دانش سلاطین شنه
 نپیشیر و عاده با نوان چنک
 بر دشت و دشت و دشت ملک
 خاقانی ز دشت ملک بر چش
 پادمان صبی گفت که تو چش ملک
 و امسال بر چش ملک و کعبه
 کعبه با نوان چش ملک و کعبه
 در چش با نوبی شنه ملک
 و در دشت و دشت و دشت ملک
 پادمان با نوبی شنه ملک
 امیدوار با نوبی شنه ملک
 اوسال با نوبی شنه ملک
 مکتب دهر
 مکتب دهر
 مکتب دهر
 مکتب دهر

مکتب دهر

مکتب دهر

مکتب دهر

زبان مرغان خاستن چنین خوش نشسته
 روان تر چرخ پر صدای روحانی
 نظام کسب و خیر و رحمتی الدین
 علی دگر ملک گیرایان قلمش
 ملک بر پیش رکاب فریدارون ای
 پادشاه پس که ملک را جلالت
 زین بیت ملک ظل جلاله
 در کلمات دست و تو بجز سوره لا االه الا الله
 دوست و ملک و تو دیم که در دنیا
 جهان کائنات عاقل زنی نو
 و بی و جسم تو مخصوص جنت و بهشت
 ملک صفات و دریا ملک نشین
 بصد دشا و ساندن سلطان کمال
 چو بس بود کون قلمش ز سکه گشت
 میان بی و سرونیت از همه و
 بجز خرم و بخت و حق و مال
 بجهان جان چهره ز سر کباب

در این بیت ملک را جلالت
 پادشاه پس که ملک را جلالت
 زین بیت ملک ظل جلاله
 در کلمات دست و تو بجز سوره لا االه الا الله
 دوست و ملک و تو دیم که در دنیا
 جهان کائنات عاقل زنی نو
 و بی و جسم تو مخصوص جنت و بهشت
 ملک صفات و دریا ملک نشین
 بصد دشا و ساندن سلطان کمال
 چو بس بود کون قلمش ز سکه گشت
 میان بی و سرونیت از همه و

مهر فام دل در اسباب ارغون
 بکبت جبروت و بکبر العزیزان
 سزا احسن تو توهم و ازین بیل
 برین اندک و بچکان بستان
 بهیض کوسه ز رخسار پرست
 کند ز ابرین دود و دگر فاکستر
 بجز غم و دود و دگر فاکستر
 بر رخسار چشمش ز رخسار پرست
 بجان فیدای کباب قائم بود
 بهشت برین کجاست و بهشت
 بجان و زلف و دگر و دگر
 بهشت آدم بهشت است
 یک یار و چهار صدم جلاله
 بهشت و بهشت است
 بهشتین خلف و زمین
 بهشت و بهشت است
 بهشت و بهشت است
 بهشت و بهشت است

در این بیت ملک را جلالت
 پادشاه پس که ملک را جلالت
 زین بیت ملک ظل جلاله
 در کلمات دست و تو بجز سوره لا االه الا الله
 دوست و ملک و تو دیم که در دنیا
 جهان کائنات عاقل زنی نو
 و بی و جسم تو مخصوص جنت و بهشت
 ملک صفات و دریا ملک نشین
 بصد دشا و ساندن سلطان کمال
 چو بس بود کون قلمش ز سکه گشت
 میان بی و سرونیت از همه و

خدمت چنانچه
 ای ملک و ای ملک

نام مرد در تفریق
دو نفر بیخبر از یکدیگر
مقاله او را گشت
در پیش او در آن بود

۱۲۸

3

و جلد دوم از کتاب
که بعد از این وقت نوشته
شده است

مع زمشتر که در هر دو کلمه
 بود و چون در هر دو کلمه
 خنجر و چاقو را می بینند چون
 در هر دو کلمه را می بینند
 شمشیر و چاقو را می بینند
 فلان صنوبر که در هر دو کلمه

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين

در مدح پادشاه
پدر که عتیق از کشت
و سنج قور شده
و جنت عدن هم
چون جنت به
صورت

تو که سر ملک او قلم در حد
کشت به طاعتش سر کزودی کجا
بر سر کجای شش خا و اژه باست
مرد به وی که است مهر و حسن
ای که استقامت جو پوست بدم
جادهای از سر بریت و جودت که
چو از آفتاب کشت بر نور شد
نیت از صافه در عالم کون
جایگاه نژاد چرخ فلک ای تو
که چرخ بر نطس قضا کشت
بشر زلال و ز کرم حسن ای
مهری کشت چو عطر که کجا بود
است ترا که به جنت نین و قلم
دل تو تا تمام حامی افات
بیت در ای ترا بیت و این
از شاه عدو بر سر و پای دمی
کبرش کینه نشان او هم فریاد

در مدح پادشاه
پدر که عتیق از کشت
و سنج قور شده
و جنت عدن هم
چون جنت به
صورت

م

ست حسود و از اثر عدل تو
که جهان استوار دل و جان تو
ضمیر تو کزین دوست چنان است
آنست که چشمت شد زبان در دشمن
ای که از کرم نیت هر تو یک جوا
چون سواد زلفت وین بهر تو
تو صمیمه را بنده شد آفتاب
بنده خاص تو مشام خاص ملک
دادن تفریط تو زنی تشریفه
ماند اگر مثل تو نیست جهان و کرم
ملی که در چمن معن تو که به سپرد
تا که ز دور بر پست در
با وجود چشمت خشم تو از کج
تا ملک کند و از دل و جان تو
باز آب و خاک و این و با و دانا
از دل و دست تو که ملک با تمام
و زلف ملک تو با ملک جهان

بیت

در مدح پادشاه
پدر که عتیق از کشت
و سنج قور شده
و جنت عدن هم
چون جنت به
صورت

ای نایب بی بد و مر جان	ای کرده دانش را بچون
ای زهره دست کبریا	ای در قیاسی مردمان
از جام قوصاف خوش ترنج	در دام قوصید خوار جان
چرخ تو بزمه برده جان	الحاج برپا و ادان
وصل تو به نوبت پایش	به ورد و با به پیمان
در عین قبول تو خردا	یک رنگ نو کفر و ایمان
از خود تو در میان عشق	بر جسته صورت کربان
مگر خسته بهایت که نیند	طهر مشین دطر به نشان

خاقانی را بکوی عشق
کارست بر دین و دامن حیا

راست در کعبه و محراب	بی زحمت نایب و پادشاهان
نغمه افغان ابرین	مستور و قران و صدر افغان
عبد الغفار گاهان را	در ساحت قدر است جولان
صدای که آفرینش او	پس عجب آفرینش دارگان
در نیت حمان او گماید	چون دینیت گم بهر دهقان
اگر بگوشت و دل کربان	است نزد دامن کعبه گاهان

خود
مهرت
و کرم و شکر و...

چون بدش است غیر از این

از شمع مشکو نه بر روی	صحنه بهار از نهر و دریا
خاکه که بر طرف نقش است	بگردیت ملک سار و دیار
رنگ سیاه و نا که	از دل مشتیت کربان
در چرخ مشکو نرنگ	چشمت که بخت کربان
بختی که بخت بی اطلس	زلفت سنا و کمره و ایمان
بهم کل و منبر و نقش	چون قوس قزح بر یک الوان
وقت طربست و روز عیش	ایم کلیت و فضل میان
زین برین و اسپین پرور	خاقانی و اسپین جان
در این شای صاحب ایش	چون فخره سانه و جان
فخرت و آلی و افغان	کرمه سعادت و اوسان
عبد الغفار گاهان را	در کتب هم کفیت نعمان
بر طبع حلال و ملک را	شش خضر و چه در کربان
اگر بگوشت و دل کربان	است نزد دامن کعبه گاهان

بجواب و لم نهیم حسان
وین صفت معجزه حسان

۱۰۱
۱۰۲
۱۰۳

او در آب بود و نجات
 چون صفو الف سقا و شفا
 صدر نه فصل در بست
 از دل سوی دیو و پیرمیل
 شکوفه مشکین بست
 از لب چو شکفته دل شدم
 الی چو پندانه خم نم
 کاه شکسته اتیرم بفریاد
 این خیر و شکیست در نیت
 من چو باغبان پسین
 هم صورت نموده انالین
 پشت دارنده تاقیت
 جز دعوت شب چار و
 خاقانی اسیر قطع و حد
 از فضل خدای حال گردان
 از دود و دوزخ کاسه نور
 اکبریه حق موافق الدین
 در سایه صدر بخش جهان
 کز باطل شد سینه دانا
 عیال

تیرم
 چو شکفته
 شکوفه
 شکوفه

حبا لشکر کز سر کنگ
 همان و محلی و میل و چون
 پرست بر سخی و خلش
 ای کرده جلا و چو تیر
 در کوشش نماند حلقه حکم
 خورشید الی و شتری نه
 شد لاجرم از برای محبت
 با پشت و دل شکسته کد
 هم بر در مسطقی نکوتر
 کرم جود و در بر و اکر
 یعنی تو محمدی بصورت
 او عالم پاست یکن
 مستود و طیت آدمی بود
 بعد از سرکب رسو و فغان
 از اول حرکت فراوان
 در غلظت مالک اوست
 جودی و می و قاف و شفا
 با جود و دل اندکیان
 و افکند و چو پیرمیل
 به دوش جهان دای
 احمد سیری و حیدر چنان
 کشته و قطره و چو چنان
 در خدمت تو در دست چنان
 از پیش و سلی سلان
 درین سینه خفا
 که چند نه بلوی در میان
 آه پس از اپنا و یکسان
 از حیوان و نبات امکان
 بعد از سرکب رسو و فغان
 از اول حرکت فراوان
 کس نامم و جرمی که داده
 از معجزه رسیده به پیشان

شستن
 هم کو سرست و شستن
 دهنه و سرست و شستن
 کوه از دهنه سرست

اسیر مالک
 هم محله سرور

جگر و شکر

با بود و سرست و شستن

سرور و شستن
 سرور و شستن
 سرور و شستن

در این کتاب
از کتب قدسی است
که در این کتاب
از کتب قدسی است

بر سرش که بگفت خدایا
میردش بخون و زهر جان
و از دوزخ پس کشند در دیک
خلیج سپاس آورده جان
ای که صبر بر خا و تو
ز خیرش را با جان
آن خاندان پیشه شرق
که نور چشم دوزخ است
نیش کینه بی پای پلش
تا پشت سود میان میان
از خورشید یک دولت تو
بر شیر دلان ده تو
تو صاحب کار جبر علی
پرو و ده مانشت و اگر
دخست تو نه و اگر
ناش بفرست پیش کرو
و از است کشد جگرش
مان تو چو قطره بر آب
احرار صدق مثل عیان
قطره که در دشت صدق
لو که در دشت بر جان
بدان بهان افی افند
زهری که در دشت جان
همه دپست و دارد اگر
سر سام خلافت و در دشت
مشو تر بات او که چهار
ای در دشت و در دشت
بازون نویسی بیای میگوید
سکا چه میبیرک و سامان

نویسند
در این کتاب
از کتب قدسی است

نویسند
در این کتاب
از کتب قدسی است

ای خدایا کف موسی
شون کران و چوب شون
نزد صد بیم ترا دیک دل
نزد صد بیم ترا دیک دل
از کتب قدسی است
میردش بخون و زهر جان
سپار مرا بپست میان فراموش
از چپ و در دشت جان
تو خورشیدی و در دشت
در دشت و در دشت
کبریم که در دشت
همه دپست و دارد اگر
نیش کینه بی پای پلش
تا پشت سود میان میان
از خورشید یک دولت تو
بر شیر دلان ده تو
تو صاحب کار جبر علی
پرو و ده مانشت و اگر
دخست تو نه و اگر
ناش بفرست پیش کرو
و از است کشد جگرش
مان تو چو قطره بر آب
احرار صدق مثل عیان
قطره که در دشت صدق
لو که در دشت بر جان
بدان بهان افی افند
زهری که در دشت جان
همه دپست و دارد اگر
سر سام خلافت و در دشت
مشو تر بات او که چهار
ای در دشت و در دشت
بازون نویسی بیای میگوید
سکا چه میبیرک و سامان

نویسند
در این کتاب
از کتب قدسی است

نویسند
در این کتاب
از کتب قدسی است

نویسند
در این کتاب
از کتب قدسی است

مغنی شود و ریش نقش و بر
داین طوطی که موهای کشت
کرد و دزد برای جوی حید
بیزدانش زلفت آید و حید
در طغی بود و در کج حید
از میخ کی کشت و بر ساق
صداعت باد و بر جوش
بماند که این خلی را
ای در کف تو عالمین
از آنکه غلا سیب تو داند
که پس که فوسید این نصیب
و آنکه کوئیک پای مردی
زین بهن آدم بغیرت
حید اندوخت و مصحف حید
دارم و کی کوئیک ساق

بادی بکبار فصل جزم
بادی بکبار فصل جزم

تتمتع

23

مای تو و مای هفت ظلم خشم تو و فرد و هفت چنین

من کویہ مشفق و راجع
تکویت فید و جس و اخذ
فطیج و راجع فطیج

ملک کر در دست از خطرتیا
 ز روح اندوهین دست چون
 شمع چون رشت بریم و دانت
 ز پانچ پای بندی رشت نام
 چو سوزن خن و قبال چشم
 لبس ناهایان پیشه زورم
 بصیرت کجای بر شکی
 شدت از دور و ناخوش
 بن ناشوق از پای غلوه
 مراد از آتش دانه چو صل
 چو است بر غم غم از غمی

چرا این شهر شدی در چاه بیدار

2.

Handwritten text in Arabic script, likely a signature or a note, located at the bottom of the page.

Handwritten text in Urdu script, likely a signature or a note, located at the bottom of the page.

ایوان لوند
کتابت از
جهد
ایوان لوند

چو اعیان طیب من خدایت
که کبریا تو از کرمیست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست

چنان پناه دهام پیش طعن
که است و است ای طعن
مرا از صف یاران نیست
تو که در زمان نیست
مرا از صف یاران نیست
تو که در زمان نیست
مرا از صف یاران نیست
تو که در زمان نیست

بهار

چو اعیان طیب من خدایت
که کبریا تو از کرمیست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست

پس از توین طایفین هم و طایف
پس از توین طایفین هم و طایف
پس از توین طایفین هم و طایف
پس از توین طایفین هم و طایف
پس از توین طایفین هم و طایف
پس از توین طایفین هم و طایف
پس از توین طایفین هم و طایف
پس از توین طایفین هم و طایف

چو اعیان طیب من خدایت
که کبریا تو از کرمیست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست

بهار

چو اعیان طیب من خدایت
که کبریا تو از کرمیست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست
چو بر کمال ما در پست
که بر کمال ما در پست

در روز اول

در روز اول

کرمش چو پستوس علم
 یک لغت آن سه خواند چه
 مرا ایستاد حق در دست
 کشت بر روز لا بهوت از دست
 کشتان را کشتی بی دو
 شعله بریند بلبل پس ثانی
 مرا خواند بلبل پس ثانی
 فرستم نه ثالث ثانی
 بشکن بر از او کرم
 در این کرم حسی برست
 نکرین فرمیی بر بندم
 زنی خوش فرمستم
 هم آن بیک چشم و چه
 ساقوم و پد رفته بایان
 چه بود آن رخ و قبل رو
 بنودان نه برود و چه
 چه بود آن کفن می وقت میلاد
 چه بود آن صوم مرده وقت میلاد

کرمش چو پستوس علم
 یک لغت آن سه خواند چه
 مرا ایستاد حق در دست
 کشت بر روز لا بهوت از دست
 کشتان را کشتی بی دو
 شعله بریند بلبل پس ثانی
 مرا خواند بلبل پس ثانی
 فرستم نه ثالث ثانی
 بشکن بر از او کرم
 در این کرم حسی برست
 نکرین فرمیی بر بندم
 زنی خوش فرمستم
 هم آن بیک چشم و چه
 ساقوم و پد رفته بایان
 چه بود آن رخ و قبل رو
 بنودان نه برود و چه
 چه بود آن کفن می وقت میلاد
 چه بود آن صوم مرده وقت میلاد

باز

پاکیزه داشت آن کرم حسی
 چو ز کرمش خا و ز حیا
 کرمش چو پستوس علم
 یک لغت آن سه خواند چه
 مرا ایستاد حق در دست
 کشت بر روز لا بهوت از دست
 کشتان را کشتی بی دو
 شعله بریند بلبل پس ثانی
 مرا خواند بلبل پس ثانی
 فرستم نه ثالث ثانی
 بشکن بر از او کرم
 در این کرم حسی برست
 نکرین فرمیی بر بندم
 زنی خوش فرمستم
 هم آن بیک چشم و چه
 ساقوم و پد رفته بایان
 چه بود آن رخ و قبل رو
 بنودان نه برود و چه
 چه بود آن کفن می وقت میلاد
 چه بود آن صوم مرده وقت میلاد

کرمش چو پستوس علم
 یک لغت آن سه خواند چه
 مرا ایستاد حق در دست
 کشت بر روز لا بهوت از دست
 کشتان را کشتی بی دو
 شعله بریند بلبل پس ثانی
 مرا خواند بلبل پس ثانی
 فرستم نه ثالث ثانی
 بشکن بر از او کرم
 در این کرم حسی برست
 نکرین فرمیی بر بندم
 زنی خوش فرمستم
 هم آن بیک چشم و چه
 ساقوم و پد رفته بایان
 چه بود آن رخ و قبل رو
 بنودان نه برود و چه
 چه بود آن کفن می وقت میلاد
 چه بود آن صوم مرده وقت میلاد

باز

دست
 بر این بر سر هر دو دو
 بود و این نیز را
 که در دست این
 و نیز از این
 علیه السلام

4

مستقر

مرکز است

چهارم حص این چار ارکان کرامت
طریقت کما بهر همت طریقت امام

از لب جوان تر از خن کبود	پیش فاشست زان که کان
عادت نه چون سایه بر تو نهادم	با تو چند ساله را زور میان
آن نه زگره است که چشم بسته	بیت که در زبیدی دکان
لیک ز لایم چه حدیث کند	دید و تار را در به زبان و
وصل تو بی تو روان در دل	کشت چه کی شکر از اشکان
چون کنم افغان که زلف بکشد	سوخه شد در دهن بر افغان
و بهر مینه مشرب شد	ز کمره مرا دیدم شده الماس
دو دو دم که غلبه بر شود	بنت فلک شد شود در زان
بچ که در دل خفا نیست	تا کشیده از او در دهان
این مانی که زلفش بلند است	از فلک خورشید پیر است
شتر صفت و خورشیدین	صدراغی در دهان قمران

نایب سلطان چو می آید
کوست در اقامت کرم کامران

شاه و صاحب از عجب ن	درین از عجب و صاحب ن
از عجب و شوا میو چن	در عجب و شوا میو چن
در عجب لقا که پیش ن	در عجب و شوا میو چن
نفس و چن باده در نظم ن	ساخته دیاچ کون و سکن

ز لب شمع درین شمع سل	ز لب شمع درین شمع سل
خودش و دیرت بهر چوین	لو سبت خاطر منیم عیان
لب زبون را زبان هر دو	زنگار و ملکه بر زبان
و حدت نهاده ز دولت خبر	خاست بر کوه و لغت شمعان
بر و دازان سوی عدم خشم	ما ز دازان سوی جهان خان
کر که هم بخشی و در سر بری	زین نشویم بیکر جان
من بچین مسیح و مکر مرا	چو فی ازین سر سپیک و جان
که هر پانده و لاف بهر	چو هر کوی نه و لاف بهر
قالب جان بچ این صفت	بچ جان بچ این صفت
این چکس جان خور و دست	ان چو چرخ سر زین و طبع
حق که زان در کمر خورش	یک که بر دل شیشه زان
شیر شتر مرغ ز شتر مرغ	آتش خوران و هوا
بت فروخته این شمع	قادر بهر آن شایگان
خنگ مهارت چو سم نوز	سره عالی جو دم مسکن
خند زخم چون بر شمع	زین سبابت شوا
بست عیان ناچسبای می کند	بست عیان ناچسبای می کند
غلط یک چوب و دو دکان	غلط یک چوب و دو دکان

زمین عرب را دادی کی گشته
 زمین خاک که غم مقبرست کز
 بیوه و خوارش غم سترگین
 چه برسام هر دست ملک شیر
 بنم دل به کاین خاطر را
 غم بین ز دای غم و دنیا ز
 و یک زهر غم بجای زهر
 نه هر که ز دای غم و دنیا ز
 همه عاجز مشد ز دای غم و دنیا ز
 اگر کم زنی بم بپیش زنی
 دعا و درشت گشتش زنی
 کشتی ازین سپه گشتی
 عقابیه سحر ای دلایست
 دور کند بر یک بژ کین از
 ازان یک حقایق سحر اولیا

وفا با نری از دعا حق طلب کن
کزین مایان بهر خفای نیایی
سحر گشته

سقاقر
۱۱۱۱
نویسند
۱۱۱۱

کرم هم زد که حق جوئی کج
 و هم می جوئی کاس سب
 در پستی زن گشتن نان
 بهیچ اولی تو دل نجس
 چونیکه کرد و می گشت
 خود را چه کسی که بر خوان دان
 چو کرم که از پستی می زخم
 درشته شود به پستی باز
 گوی تو پست و پستی گوی
 جز می گویت و گوی
 تنخ را روشنی سب
 نه خاکی که پیر و نیایش
 نه نیزه کشی که نه نام حق
 نه خودی که خوش آمد نه
 اسیران خاکند اسیران دل
 کرم با کرم ای پستی
 ز داروی زمانه شکی نیایی
 نضاع این غل غلای
 که از خوان و دوشان می
 بهر پسته و غلای می
 با پستی از خود ای پستی
 که بر خوان چنان خوش
 که هم کاسه الا هائی نیایی
 چنان کن که از کن جانی
 که بالای آن درشته ای
 که از پستی به پستی
 که پستی در دوش می
 که از پستی به پستی
 که چون مشک در دوش
 که چون خاک جبریت قرآن

کلمه درت از تاج وادان اکنون
نیزه نه چنی بیای میبایی

10

که ای بحر دشت شود که این سرش رفت و جزای دشتی
 ولی بد دشت که یک خط که شد و چه که ای بیایی
 که خرم خرم دشتی شد اول زنده شدن بخانی بیایی
 که در تیر کی خرمی آفرید کیان یک بیایی و بیایی
 کرم بین از حد حقیقتا پس
 که بین تیر و شرب صفای بیایی
 ازین شیر که جود شیر بیایی و زین شور و دم کی بیایی
 ازین برین ای کرم فانی بیایی و زین این تپسی بیایی
 بجوی ازین مرد کی بیایی و زین و دوران بیایی
 زانی که تیرا که چشم کوزان و زین این بیایی
 اگر کرم شب تاب است بیایی و زین این بیایی
 زده نان که برف و باران بیایی و زین این بیایی
 قنات از در طاعت کرم بیایی و زین این بیایی
 قوی یک تنه غریب و جان بیایی و زین این بیایی
 چو میسی که غریب که دشتی بیایی و زین این بیایی
 لا چون نام جوی زانی کی بیایی
 که هم دایره است بیایی

بهین است شک این دبارا که آن قوت از کرم بیایی
 اگر کرم بیایی از دشت بیایی و زین این بیایی
 زنده گانی این خلق الطیر بیایی و زین این بیایی
 لپان الطیر از پیش بیایی و زین این بیایی
 پنهانی موزون عیال بیایی و زین این بیایی
 بی باقی شک بیایی و زین این بیایی
 کرم این فصل که بیایی و زین این بیایی
 غریب غریب بیایی و زین این بیایی
 زانرا و انرا و انرا
 عاقبت را نشان بیایی و زین این بیایی
 که پام بیایی و زین این بیایی
 نیست که بیایی و زین این بیایی
 و که کشته بیایی و زین این بیایی
 عفت اگر بیایی و زین این بیایی
 غریب که بیایی و زین این بیایی
 دولت از بیایی و زین این بیایی
 کرم کرم بیایی و زین این بیایی

که ای بحر دشت شود که این سرش رفت و جزای دشتی
 ولی بد دشت که یک خط که شد و چه که ای بیایی
 که خرم خرم دشتی شد اول زنده شدن بخانی بیایی
 که در تیر کی خرمی آفرید کیان یک بیایی و بیایی
 کرم بین از حد حقیقتا پس
 که بین تیر و شرب صفای بیایی
 ازین شیر که جود شیر بیایی و زین شور و دم کی بیایی
 ازین برین ای کرم فانی بیایی و زین این تپسی بیایی
 بجوی ازین مرد کی بیایی و زین و دوران بیایی
 زانی که تیرا که چشم کوزان و زین این بیایی
 اگر کرم شب تاب است بیایی و زین این بیایی
 زده نان که برف و باران بیایی و زین این بیایی
 قنات از در طاعت کرم بیایی و زین این بیایی
 قوی یک تنه غریب و جان بیایی و زین این بیایی
 چو میسی که غریب که دشتی بیایی و زین این بیایی
 لا چون نام جوی زانی کی بیایی
 که هم دایره است بیایی

در جهان ملک حق از دست نهد
 عالم ذکر معالی را ز دست نهد
 زود و پس مصلحت صاحب علم
 شکر حق را ز دست نهد

[illegible]

21

زیریں

از حسن بن علی حنفی
افزون است که در این کتاب

خداوندی بر ملاکم است
 بر شکر بر و در سجده است
 نیست در خاک بر شکر کم
 شود خاک بر انکم می نیست
 چه هر چه بر چرخ چو بر
 چنان که در خواست چنان
 پویای سر خوشی زانی
 بسته غار امید چو پیش
 که نم نام از در سلطان جوی
 لب خوش اندلی و دمان چو لقا
 پیر زبور و کان مشاب
 پیش هر خدی که در فغان
 تب از دهر اجل جزو شد
 تیغ خورشیدم استقا
 نمی متبر از او نیست

و در جست پیر و رحمت
 شک و در دستستان

در دستستان
 در دستستان

اب

آب چون ناله زار بر شکر
 از درون خاک بر شکر
 کنگ بر شکر و در چرخ
 اشک از درون کشتی چو در
 شد و در کشتی چو در
 فی فی آوازم بر شکر
 چو در آیت از است
 طبع کلین چو در
 کم ز در جنت و در خاک
 سحر بر سر کمان چو در
 کادو هم شک ز در بر سر
 خا و خنده زان و در
 دلت از خا دم و در چرخ
 پیش تدر پیراهن چو شال
 پست خا که درین کاس
 آهنگای من کام نیست
 کرد کام این یک چو لالت

آهنگای من کام نیست
 کرد کام این یک چو لالت

در دستستان
 در دستستان

در دستستان
 در دستستان

در دستستان
 در دستستان

چون مرا وطن آسایش نیست
غربت او شیر از او نان چکنم

三

تاریخ
تاریخ

233

و هر چه در زمان شربت
 چون نیکو چو برایت کنم
 آن حکایت و هر چه در زمان
 زنده است و زنده است
 یکدیگر آویز و بجا است
 چون سپهر و شمشیر و
 دلش که در دست است
 باز هم در میان
 ایستاده است و هر چه

زخم پیش از این زخم بر روی من
 خون کار خورم غمزه مان کسان
 باین یک که هرگز از یک تیر تو
 در جرم باد و در غصه خورشید تو
 چشم من پندارم و دیگر شافتم
 خشم تیر که آن سپید سولان
 نشان چو پرت یک کیم شانی تو
 آن را دهنده که از او کرد و کرد
 چون آب آبیار من ز شمشیر
 زین فوشت در خانه که کمان
 تا حین آن زمان که با من بود

غیر منقولہ

Handwritten signature or mark.

چون بمان یکی جزو از صحنی شبت	اندک یک کدرم بر روی یک کمان
تا که خرم ز شکر که نام بریده باد	بدرخت کشت بخت صلائی نمان
آدم برای کندی ز دونه و در مانده	من و دیارم از دشت بای مانده
آدم ز جنت آمد و نه در سوزنم	او در غای کندی و نه در بای مانده
یاد بخت دحل آدم و ریح کمانگی	فردن آفتاب کندی و نه در بای مانده
تا کی بخت ناکس کسب ز غنای	بر کوفتی نام و ران کوفتی
نمک ز اوج ز غنای و نه در جنت	ای جنت نام و نه در جنت
بر اوجان کشت ز غنای و نه در جنت	میسوز کرامت ز غنای

خاقانی بود و پس هم طوطی اند
 هفت کشت ز غنای و نه در جنت

نالی که از چنان طلبی بر خور
 که خضای جانت باز کمان

ناله اول

سنت عشق و صفت بر کمان
 به رخت و کشت ز غنای و نه در جنت

که چه نالی جنت خنجر بود
 چو نوین مجلسی با همه دم سنان

پیش بر بران آب و دشت
 تا تامل و پست بر خنجر

نزه خیره و دلاقی که کمان
 با دلی و کشتان چهره و کمان

ناله

شوان و خط و خط و غای غنای	شوان و خط و خط و غای غنای
فرزاد عین سر و دیو و کج صبح	نالی در چشم و غای غنای
رخش بر روی ز غنای و نه در جنت	ای نالی و در کمان و نه در جنت
بر دشت و در غنای و نه در جنت	چند کمان و در غنای و نه در جنت
بر غنای و نه در جنت	چند کمان و در غنای و نه در جنت

چند کمان و در غنای و نه در جنت
 چند کمان و در غنای و نه در جنت

ناله دوم

چند کمان و در غنای و نه در جنت
 چند کمان و در غنای و نه در جنت

چند کمان و در غنای و نه در جنت
 چند کمان و در غنای و نه در جنت

ناله

ناله

ناله

ناله

چون طریقی نجات از در غریبی	شرط بود تقدیر که به وقت فرستادن
چون به صفتی نایب حمدان باری	فرض بود داشت از حرز اتم سخن
فی جانا	
بکران نیست نوبت فرود شدن	حسب اهل دایه میم ۱۱۱۱۱۱
حاجت حالت شدن حدیث سخن	خارج عادت شدن حدیث سخن
سرتما لایق بودن چون بکره سب	هم سر هم می باشد قدم و آهش
نهی صوفی چون کن کن پارس سخن	هر دو چنان به شش می آید سخن
پیش بود باشد پس بیان حق	هم میون او مرغی در دم سخن
چون به صفت سران لافش از دنیا	نشت بود پیش از نیم یک الم ۱۱۱
تشریف نامش هر چه و جسد سخن	و اگر کسی از چنگار نکند سخن
نعت زمینی منزله بود و کلاه سخن	نگار و شرط نیست پست و عزم سخن
تا که تو یک و برادر تو آبش	و اگر که هیچ صبح مرد علم و سخن
پای دم مردان خلعت بر پای سخن	پای یک هم آبی است عالم سخن
نشسته به اندر هیچ خواری بود	لا شیه خواب خضر بر سخن
در کمره آداب و با پای سخن	سکر و غزل و آن ملک و سخن
چون بکلی پادشاه است شد و آنی گرفت	
چون بود در دو کون کوه و دم داشت	

در بیان

عادت فرستاده کبر و دره سخن	چند کبر در ما خیل چشم داشتن
یک امانی فرستادت بنابر سخن	پیش شان کبر و در دست سخن
از در که گمان لاف فروانی سخن	وز در که گمان کوشش و سخن
است و کفر غیر برک و نوا سخن	میسی و کفر بر امین و سخن
لاف فرمودن زدن و کفر سخن	سلطنت و بیست هر دو سخن
چند کبر که آداب بر در زدن سخن	خلی که گریه و دل است و سخن
سخت بود آداب و آداب سخن	ترک چنین آداب است آب گرم سخن
سینه بزمی حوض پیش می آید سخن	نیت چیزی می خورم که هم سخن
بر چنین شکست از لب حاقه سخن	از لبی شکست به چشم هم سخن
از سر پیم دل پیش از زبان فقر	
حضر که کوشش ابدن غاشیه هم داشتن	
سهر دل و دین خود به شکر داشتن	پیش از اهل پست و اتم سخن
نوعت و شجاعت ایران	
در حالت نماز زحمت نشستن سخن	تکیه و نیت از فراغ میان سخن
در دایه ای سوز و زهر سخن	و خوشی بهانه هم دم سخن
اندر قافله باز و هر دو با سخن	چینی چینی هم نشیمن سخن
کردم شکست در ای غریب سخن	در در که کجیا در افق کرات سخن

در بیان

محو

از من سپیدی کبیر می بخور
در سحر جان ز جان یار تو
نیم هر زمانه خاص و خاص
که خودم امید سرانجام شوم
دل کوهر قیامت هست جهان
فرست ترا بیک کعبه در بهر
منت کنی دست کشد از کن
صاحبان چون خیزد خیزد
تا بن که با جفت غایت تو
چون خورشید بخار تو بر که
دل را توام وار مثل آتش که
در کشت کبیر ولی تو شربت
عال آری ز خان شیر خاوه اش
که در دل تو شربت کعبه
از برت برین خود هست از

دوری کمال عقل پی ز نور دز مشو
شاد و خیر یافتیم دو کس از خجوا

چون خیمه نیازد دست تو را بکشت
تیرس از کین مبارتا و از کین تو را
دست کین و دهم دمی از دست تو را
شمارشیت و دهم دمی از دست تو را
چون دیدم که گویند مرا خواجه برآورد
همه قاتل بنی و شاهان و قاتل
سر کجی نامان که بخت میکند
سایه از زمین و دهن از کمان خفا
در پادشاهی کون و کان خستید
حزوت سرای انسی برآورد میکند
این من وشی از طلب و از کند
آن دانه از سپیدان تو را
نقدت ز دهنه ام اگر رفت
گر تو دهنان عریک و دهن تو را

امینا فی القلم و کتابت الہدایہ
و در وقت حال مسکون

شکسته شده در اندوه خفته اند
 چشم خود را بشدید برده و خفته اند
 کوه را در پیو ادا داشته اند
 شام بر کوه خفته و خفته اند
 بویه نان بدم عالم را
 پرد و طایر بعبده خفته اند
 جنت و اکنج پارس شام بخورند
 در دشت و شب با بخت شام
 آسمان را با کجای و لی کج
 عالمان دست و پیران
 از بستان کمرده و خفته اند

[illegible]

مردمان و در بر پی شیران شده اند
 که گوشت و پند شیران چه در بر پی
 من پس چو کمان کشم از کین بیش
 عاقبتانند دشمنان چه در بر پی
 هر چه در و پس صفای مشاطه
 زلف من بر تاب و زحر است تاب
 ای ملک سحر برین را ندانند که غلغله
 حمت کین که زلفت من بر لب تاب
 و زلفت و رخ روی کی چارچوب
 مشت من پس بریز که اهل من غنیزد
 چو در خشید زار اهل چمن
 پر از دکان فایه خاطر من اند
 آنچه به دل کینت زور قیامتند
 یک نمایان یاد و کین و تاب
 که می کند چون صدف اشک
 چون طشت پی سر به چرخش اند
 که در لب و زلف من کین
 آنچه زور کینت هر اهل چمن
 که زور کینت هر اهل چمن
 که زور کینت هر اهل چمن
 که زور کینت هر اهل چمن

چون اهل حق بچون حق
نور حق در دل حق

تجربین
همه در سر کلاه

زین کینش و راند و سرون شد ازین	بروم روز نامه بر ایران
او که بکین نشان آمد یک	الیا بر ایران شد بر ایران
بل آرد وی ملک بر کین	کوچه کوچه بر ایران
خود کین کین شون رستم و دریم	
درع فراسپ بایک کین	
نفت کینیم نیم از دستانم	بی پرست بر ایران
لایه شپش کین کین	نفت اکین خورن ترکان
صورد و انخته دلازه کین	ایران بر دله کین
چندین کین کین	دشیم چون شیم بهمان
چو آب روی کین کین	بوی ز دست ساقی دوران
کین شاکه نده چنت زین	
ماشا و دزاق شینان	
اتش خیمت علفی ز کاک	چون سبکیم ترل فزادان
خوابی کین کین	بستان کین دله بران
تو کین کین	بکی کین دله بستان

برین خانی خانی و لایع	خوشنیت جان تو جان
کین شاکه دله بر کین	سین نیم دله بر کین
مهر خورشید کین	مهران شب شاس تو جان
سج شادی ست و دله بر کین	هرن وقت ماشه کین
ما سر و دله بر کین	
هر خیمت فرید و دله بر کین	
سج کین کرم دله بر کین	چون دله بر کین
سج کین کرم دله بر کین	چون کین کین
سج کین کرم دله بر کین	سازیم سپید خور کین
سج کین کرم دله بر کین	دله ای ماست کین
سج کین کرم دله بر کین	اری کین دله بر کین
سج کین کرم دله بر کین	سج کین کرم دله بر کین
سج کین کرم دله بر کین	آما کین نام و خاقان
سج کین کرم دله بر کین	
چون دله بر کین	
چون کین کین	

یکدوش شمع و زانی که خن
 بزی که بر زبان می جانی که
 بر شاه و پیر و کس که گشت
 چون هلاک بود و نه گشت
 هر چه با کرم زان کرم شد
 چون بلیت گشت چو کرم شد
 کرم زدن که بلیت گشت
 بکرم و تو باشی بکرم گشت

نور جهان صبح بخیر و زیاده شمس کز دست شاه جبار عیدت و در شمس

[illegible]

کہ ہر ایک ملک و دیار و زمان اور عالم

از شهر لاهان

[illegible]

۱۵۵۰
 ۱۵۵۱
 ۱۵۵۲
 ۱۵۵۳
 ۱۵۵۴
 ۱۵۵۵
 ۱۵۵۶
 ۱۵۵۷
 ۱۵۵۸
 ۱۵۵۹
 ۱۵۶۰
 ۱۵۶۱
 ۱۵۶۲
 ۱۵۶۳
 ۱۵۶۴
 ۱۵۶۵
 ۱۵۶۶
 ۱۵۶۷
 ۱۵۶۸
 ۱۵۶۹
 ۱۵۷۰
 ۱۵۷۱
 ۱۵۷۲
 ۱۵۷۳
 ۱۵۷۴
 ۱۵۷۵
 ۱۵۷۶
 ۱۵۷۷
 ۱۵۷۸
 ۱۵۷۹
 ۱۵۸۰
 ۱۵۸۱
 ۱۵۸۲
 ۱۵۸۳
 ۱۵۸۴
 ۱۵۸۵
 ۱۵۸۶
 ۱۵۸۷
 ۱۵۸۸
 ۱۵۸۹
 ۱۵۹۰
 ۱۵۹۱
 ۱۵۹۲
 ۱۵۹۳
 ۱۵۹۴
 ۱۵۹۵
 ۱۵۹۶
 ۱۵۹۷
 ۱۵۹۸
 ۱۵۹۹
 ۱۶۰۰

7

در فطرت انسانی

که در این کتاب افزای

مرغقان
او بهشت بهر

محضر کرد پس بدو عرض
شما است این نیز یادداشت
گشت

سرحد دیر است روانی پیش بر سر
 اگر که دین و لشکر بی خاک و است
 ناف ز زمین است که کربان میگردد
 خون زینت است بر پیشانی
 و ربا و دیر ز شمره می غیب مرار
 از سبزه و زلف پاک بهر دو کام
 در پای حشمت دیده کوشی در روان
 در لایه غایب بر اوج بیخ و بن
 آن کشی رفته و تازان و بان
 که شکوه دارد و کشی پس چرا
 خود را چو آرد و نه بر جات پیش
 پشت بخت پیش و دود سبزه آرد
 کبیر می خورد و گویی ز خندش پیش
 نام کرده حاکم خوش خرام را
 بی نام و خون بر رخاشه
 دان ساربان زینت ساربان چو چشم
 از تاب چرخ چرخ میگردد

34

با خون جگر از راه افغانی و کوه
 دادنی چو دست خنجر و خنجر
 بل کاپیان شده در ضعیفی که کند
 چون سواران کشی پیش وقت
 بر کعبه جلال و خورشید و آفتاب
 سخن بگویم که هر چه است
 دان چون غلیظ می شود
 سالیان و دور و دور
 دوری که در هر چشم
 غرض و جان و اگر کرب
 گمان
 بیشتر از دست و پا
 نقش میزدان که در
 این موانع و غارت
 و بجز آنکه آملی است
 و از آنکه پیش و
 پیشین حالت ایان است
 کردن که پیش و
 و در دست و پا
 و در دست و پا
 و در دست و پا

وین که بشمار
و جای جای مانده
باشند، مورد

کریم بن محمد بن محمد

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

خاقان که کرد ز دیوان نصرت پست
هر چند از عیادت برات مقدورش
نشد و اسپهبد و خزان شد
روین غلامش چوین از کوه شکر
عبادت دیوان عیادت هر جا
کنایه باب او دیده و الود و خوش
و آن خزان فرم عیادت هر جا
نماند و عیادت ز شوی مرده بود
یکایک و دشت پس از عیادت عیادت
ز که که عیادت نشان کند شایع
شایع چاه کسی حلای عیادت
بودی بران عیادت نفیسی و زود
معتاد بقیه و بر بر شایع جان

عمر
شیرین شده و پخت
از شیر و آب است که در قوری
آبده و با کف بر آب آلوده
می‌شود

2

کجوانش پیچ است و دشت ب طاس
عین زلف کمر عدوتان جزا ب پیش

از دود خنجر که در کشتن
مراست و از آن باده
خدا را است زده هر چه
ساخته و شکسته است

باز که فرما چنانچه
برین کشته اند از این کشته
فرا گشته و از این غیبت
زند و از این نیست
هر دو عالم از این کشته

عید پرست بر سر آفات بر آید
 چو عید پرست از شش کوشش
 چون ایند و چشم و جوانی در آید
 چون کرم پند سه عید کی شید
 بگری کرم پست برین ابطور
 بجوی که عید که بر اعدا پست
 آن شب که دهمید و بخون کی شید
 برای رزق و آفت و بر سر آید
 عیدی عید که جل شد کرم
 حضرت شا عید بر آید که عزا
 مهدیت شد و عید سلطان
 آن وقت که خلا مان که دین
 عید ملکیت ز کرم که ملک
 آنکه که آید آمد آید هر و عید
 عید ملک و عید است عید
 هر که بر نزد کرم رسد سلام
 ایام عید که بودم قیام
 عید پرست بر سر آفات بر آید
 چو عید پرست از شش کوشش
 چون ایند و چشم و جوانی در آید
 چون کرم پند سه عید کی شید
 بگری کرم پست برین ابطور
 بجوی که عید که بر اعدا پست
 آن شب که دهمید و بخون کی شید
 برای رزق و آفت و بر سر آید
 عیدی عید که جل شد کرم
 حضرت شا عید بر آید که عزا
 مهدیت شد و عید سلطان
 آن وقت که خلا مان که دین
 عید ملکیت ز کرم که ملک
 آنکه که آید آمد آید هر و عید
 عید ملک و عید است عید
 هر که بر نزد کرم رسد سلام
 ایام عید که بودم قیام

کرم پست بر سر آفات بر آید
 چو عید پرست از شش کوشش
 چون ایند و چشم و جوانی در آید
 چون کرم پند سه عید کی شید
 بگری کرم پست برین ابطور
 بجوی که عید که بر اعدا پست
 آن شب که دهمید و بخون کی شید
 برای رزق و آفت و بر سر آید
 عیدی عید که جل شد کرم
 حضرت شا عید بر آید که عزا
 مهدیت شد و عید سلطان
 آن وقت که خلا مان که دین
 عید ملکیت ز کرم که ملک
 آنکه که آید آمد آید هر و عید
 عید ملک و عید است عید
 هر که بر نزد کرم رسد سلام
 ایام عید که بودم قیام

گفت اسنان شاه عید جان پست
 این چه ماز که بگشت عید
 کرم پست بر سر آفات بر آید
 چو عید پرست از شش کوشش
 چون ایند و چشم و جوانی در آید
 چون کرم پند سه عید کی شید
 بگری کرم پست برین ابطور
 بجوی که عید که بر اعدا پست
 آن شب که دهمید و بخون کی شید
 برای رزق و آفت و بر سر آید
 عیدی عید که جل شد کرم
 حضرت شا عید بر آید که عزا
 مهدیت شد و عید سلطان
 آن وقت که خلا مان که دین
 عید ملکیت ز کرم که ملک
 آنکه که آید آمد آید هر و عید
 عید ملک و عید است عید
 هر که بر نزد کرم رسد سلام
 ایام عید که بودم قیام
 عید پرست بر سر آفات بر آید
 چو عید پرست از شش کوشش
 چون ایند و چشم و جوانی در آید
 چون کرم پند سه عید کی شید
 بگری کرم پست برین ابطور
 بجوی که عید که بر اعدا پست
 آن شب که دهمید و بخون کی شید
 برای رزق و آفت و بر سر آید
 عیدی عید که جل شد کرم
 حضرت شا عید بر آید که عزا
 مهدیت شد و عید سلطان
 آن وقت که خلا مان که دین
 عید ملکیت ز کرم که ملک
 آنکه که آید آمد آید هر و عید
 عید ملک و عید است عید
 هر که بر نزد کرم رسد سلام
 ایام عید که بودم قیام

کرم پست بر سر آفات بر آید
 چو عید پرست از شش کوشش
 چون ایند و چشم و جوانی در آید
 چون کرم پند سه عید کی شید
 بگری کرم پست برین ابطور
 بجوی که عید که بر اعدا پست
 آن شب که دهمید و بخون کی شید
 برای رزق و آفت و بر سر آید
 عیدی عید که جل شد کرم
 حضرت شا عید بر آید که عزا
 مهدیت شد و عید سلطان
 آن وقت که خلا مان که دین
 عید ملکیت ز کرم که ملک
 آنکه که آید آمد آید هر و عید
 عید ملک و عید است عید
 هر که بر نزد کرم رسد سلام
 ایام عید که بودم قیام

三

و علم ادب
و فنون
و صناعات
و تجارت
و معادن
و کسب و کار
و اخلاق
و سیاست

شرق دین راست مع دین چپ و یمن
خاندین راست کنج کنج چپ و یمن

...

2

چند روز چو تیر میج بسوزد چو مهر
ناله تو که طعنان تیر تو که صرب

گزند که کسی چنین خاص نماند
 تا شب نوکست هیچ هیچ تو خیزد
 هر دو چون هیچ رست نایاب شود
 چه سوز خورده که کرم کرم
 چه تار رنی خجسته اند و
 در شب که قفا نازد از تو نیست
 که ز کجاست کسی نماند
 به در عید و صدف و نخت تو خیزد
 بهین عربستانه که در غم نیست
 آه که زده از صدم و در کجا رست
 کاه و رخسار جهان کاه و رخسار
 تیران قبول یافت از حضرت جهان

تاریخ
سنه ۱۲۰۰

حاج

تج

بهرت
مردود

بهرت

مردود

مردود

حیدر خان نشان احمدی کین	رایض ایلیان سیتل جا وری
در نفس سیدش شسته زنده احمدی	
در نفس سیدش شسته زنده احمدی	
کافه اول قوی کرطب انشائی	حاکم قوامیگ جان باقی بقی
خاندان کجا بد وقت فرمودم	صدقه عین دود و دود چری
بر سر آتش می دیک موسی بی	کجا سرم بر سرم اب بخوری
ماید و جوی با تو دند سینه	و جوم از چو میکی کت جانی
بر دل می نشان خنده چو کد	تا تو زین رنگ ز بر کز نش
نور قوی و سایر در چو کد	چشم تو در شک ز رنگ ز کد
بر دل خاقی اگر داف خاچی	او ز یکان کت خور و تروت
از تو بهتری بی دات عام کی	
حاصه که چون آقا و غر خاچی	
دوش کج چاک ز و خور چو	خنده داند از دم صبح و صبری
شده برق و دوزخ و خور چو	قد رف و دم شیش و صبری
دست خصا صبری کد	کرم و دان شکر و دیش و صبری
سینه هرا احمدی جیش ز کت	دو خنده قدس صبری کت
مقدم و کت دوزخ و خور	چو دوزخ و خور و کت

دیدم کز کت سب شمشیر	نطق سب با زبان برده کت وری
کت چو خط طبعی کز داف خاچی	سره کت کت کت کت کت
در قوت چو کت کت کت	کرت کت کت کت کت کت
مضات کت کت کت کت	آزلی ان مادی دوزخ و خور
حیدر خان نشان احمدی	چو دوزخ و خور کت کت
شش صا احمدی چو دوزخ و خور	طالع و کت کت کت کت
کوت کت کت کت کت کت	خاک کت کت کت کت کت
دوزخ کت کت کت کت کت	در جوم خدایان کت کت
سایه و الطال بی داف خاچی	
ایت کت کت کت کت کت	
کرت کت کت کت کت کت	شش دوزخ و خور کت کت
بایت کت کت کت کت کت	بر کت کت کت کت کت
کرت کت کت کت کت کت	اد کت کت کت کت کت
کرت کت کت کت کت کت	در کت کت کت کت کت
کرت کت کت کت کت کت	دشت کت کت کت کت کت
کرت کت کت کت کت کت	با دم کت کت کت کت کت
کرت کت کت کت کت کت	دو کت کت کت کت کت
کرت کت کت کت کت کت	دو کت کت کت کت کت

مردود

انفیس

خلفان

مردود

مردود

مردود

مردود

مردود

३३

تیز گشت فلک فروزان که سماک از پی

۱۳۰۲

4

از همه خوشتر آن خاک عراق بهی

سید
در اینجا بی چهارم
است

قاتل دگر کشتم از دوستی و کبر
 این کینه بی نقش دور و سر به کبر
 ای غافل که دگر کشتم از دوستی و کبر
 در جبهه سپهر اوین جلوه ای
 کرده با خطا و بی گناهش منزل
 در بر جیش خود و بیعتش
 مانگش کبری است اسکان
 تا از این بر جیش نیت یافت ام
 و در آسای جیش یک صفا و در
 در آسای جیش ذات ابرو و علم
 اصناف دگر در میان سرستین
 از کشته های دانه دانه سوزنده
 آن آتش که در آن لب و جانی
 در خنده محمدی با قلبه عکسی
 ذات الهی و نور خورشید عالم
 و خورشید حراج مرغان خورشید
 کوی نیر از خورشید عالم در خورشید

در این کینه بی نقش دور و سر به کبر
 ای غافل که دگر کشتم از دوستی و کبر
 در جبهه سپهر اوین جلوه ای
 کرده با خطا و بی گناهش منزل

کوی نیر از خورشید عالم در خورشید

قاتل دگر کشتم از دوستی و کبر
 این کینه بی نقش دور و سر به کبر
 ای غافل که دگر کشتم از دوستی و کبر
 در جبهه سپهر اوین جلوه ای
 کرده با خطا و بی گناهش منزل
 در بر جیش خود و بیعتش
 مانگش کبری است اسکان
 تا از این بر جیش نیت یافت ام
 و در آسای جیش یک صفا و در
 در آسای جیش ذات ابرو و علم
 اصناف دگر در میان سرستین
 از کشته های دانه دانه سوزنده
 آن آتش که در آن لب و جانی
 در خنده محمدی با قلبه عکسی
 ذات الهی و نور خورشید عالم
 و خورشید حراج مرغان خورشید
 کوی نیر از خورشید عالم در خورشید

در این کینه بی نقش دور و سر به کبر
 ای غافل که دگر کشتم از دوستی و کبر
 در جبهه سپهر اوین جلوه ای
 کرده با خطا و بی گناهش منزل

کوی نیر از خورشید عالم در خورشید

مراد مهدی
بجانب

نورالمن
شیرکان
و عطای

مرکز دود و آب فود

2

آیت کریم

2

هذه نسخة من
كتاب الفقه
بازرگان

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

17

دارای کتی و اوسری خسته کند که در
عادل تر از اسپند می خواند و دارا
فیش رستم جان او را و نهاد رستم
چون سلطان سلطان بود و او را

دارای کتی و اوسری خسته کند که در
عادل تر از اسپند می خواند و دارا
فیش رستم جان او را و نهاد رستم
چون سلطان سلطان بود و او را

مکتبہ
مدرسہ
الہیہ
کراچی

27.3

Copy

مستحقان و مستحقین

215

لحم

مسجد
مستور

قوله: "وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ هَذَا" أي: القرآن الكريم.

سید الشهدا
علیه السلام
و علی بن ابی طالب
علیه السلام

30

شکری

شکری خاندان که در آن روزگار
 کرم و دانا و دانا و دانا
 چهره نین چون همایون کسی بود
 زکامی که در او پیش از او سیاه
 کوبی که در آن یک شریفان اند
 اسامی که در آن حکیمان ظاهر است
 کاب روی اندوه آن حکیمان
 کم زنده آمد و زنده پدید آمد
 سوزن می باشد به پیش
 مشق و نیکو خندان از آن
 تا بهار از پیش از آن
 شعله و در آن خورشید
 سپید و در آن خورشید
 که در آن خورشید
 است و یک که در آن خورشید
 که در آن خورشید
 که در آن خورشید

در آن روزگار

در آن روزگار

در آن روزگار

در آن روزگار

در آن روزگار

در آن روزگار

در آن روزگار که در آن روزگار
 کرم و دانا و دانا و دانا
 چهره نین چون همایون کسی بود
 زکامی که در او پیش از او سیاه
 کوبی که در آن یک شریفان اند
 اسامی که در آن حکیمان ظاهر است
 کاب روی اندوه آن حکیمان
 کم زنده آمد و زنده پدید آمد
 سوزن می باشد به پیش
 مشق و نیکو خندان از آن
 تا بهار از پیش از آن
 شعله و در آن خورشید
 سپید و در آن خورشید
 که در آن خورشید
 است و یک که در آن خورشید
 که در آن خورشید
 که در آن خورشید

در آن روزگار

در آن روزگار

در آن روزگار

در آن روزگار

در آن روزگار

در آن روزگار

چهره نین چون همایون کسی بود
 زکامی که در او پیش از او سیاه
 کوبی که در آن یک شریفان اند
 اسامی که در آن حکیمان ظاهر است
 کاب روی اندوه آن حکیمان
 کم زنده آمد و زنده پدید آمد
 سوزن می باشد به پیش
 مشق و نیکو خندان از آن
 تا بهار از پیش از آن
 شعله و در آن خورشید
 سپید و در آن خورشید
 که در آن خورشید
 است و یک که در آن خورشید
 که در آن خورشید
 که در آن خورشید

۵۷۶
 ۵۷۷
 ۵۷۸
 ۵۷۹
 ۵۸۰
 ۵۸۱
 ۵۸۲
 ۵۸۳
 ۵۸۴
 ۵۸۵
 ۵۸۶
 ۵۸۷
 ۵۸۸
 ۵۸۹
 ۵۹۰
 ۵۹۱
 ۵۹۲
 ۵۹۳
 ۵۹۴
 ۵۹۵
 ۵۹۶
 ۵۹۷
 ۵۹۸
 ۵۹۹
 ۶۰۰

[illegible][illegible]

الحمد لله الذي جعل في كل شيء حكمة

نورانی که در این کتاب است
در هر یک از اینها

نورانی که در این کتاب است
از دستان چار و زمان فصل دوم
در جایی بر فلک میرفت که در آن
کوکب و ستاره در دایره کیهان
چرخش داشتند و در دایره کیهان
تا فلک امارت که در دایره کیهان
بر حساب کیهان و در دایره کیهان
بر حساب کیهان و در دایره کیهان
کمی آن که در دایره کیهان
چرخش داشتند و در دایره کیهان
این نورانی که در این کتاب است
چون در این کتاب است
اهل بابل بر این کتاب است
دانشانی است در این کتاب
بسیار است و در این کتاب
مردمانی که در این کتاب
بر روی زمین است و در این کتاب
پسند و محبتی که در این کتاب

نورانی که در این کتاب است
در هر یک از اینها

نورانی که در این کتاب است
از دستان چار و زمان فصل دوم
در جایی بر فلک میرفت که در آن
کوکب و ستاره در دایره کیهان
چرخش داشتند و در دایره کیهان
تا فلک امارت که در دایره کیهان
بر حساب کیهان و در دایره کیهان
بر حساب کیهان و در دایره کیهان
کمی آن که در دایره کیهان
چرخش داشتند و در دایره کیهان
این نورانی که در این کتاب است
چون در این کتاب است
اهل بابل بر این کتاب است
دانشانی است در این کتاب
بسیار است و در این کتاب
مردمانی که در این کتاب
بر روی زمین است و در این کتاب
پسند و محبتی که در این کتاب

نورانی که در این کتاب است
در هر یک از اینها

نورانی که در این کتاب است
در هر یک از اینها

نورانی که در این کتاب است
در هر یک از اینها

نورانی که در این کتاب است
در هر یک از اینها

یاد از هر چه در این کتاب است
در هر روز از این کتاب بخواند
تا از هر چه در این کتاب است
بهر روز از این کتاب بخواند

او فغان خیزان من برست شمع
سوزنم در جانم که من برست شمع
چون بر آب قیاح که در دهانم
آتش من در دهانم که من برست شمع
اصل آن که هر چه در این کتاب است
در هر روز از این کتاب بخواند
تا از هر چه در این کتاب است
بهر روز از این کتاب بخواند

شعر

سوره

شعر

هوا و دین من برست شمع
سوزنم در جانم که من برست شمع
چون بر آب قیاح که در دهانم
آتش من در دهانم که من برست شمع
اصل آن که هر چه در این کتاب است
در هر روز از این کتاب بخواند
تا از هر چه در این کتاب است
بهر روز از این کتاب بخواند

بیت
این دو را هر روز بخواند
تا از هر چه در این کتاب است
بهر روز از این کتاب بخواند

4

نقش

یاری

معنی جعفری
بر روی او

در چنان گیتی که این سر ملک پیش کرد
 سر ملک شاد و جانمند و خوش خنده
 در شانش مهر و خوند و دهر جز
 دشت خورشید منت بیکل دارد بر
 شت و دنگ دامن سوگند و ناله او
 بخت که کرد و چون دگر زویش شد
 زویش از در بختیان که چون گوید
 گریه از آن غم پیش چو طغیان
 با حق از من و جگر که می فضل از آنکه
 تا دیت بهر چه که جان بخت شد
 گوئی اسوی است از آن که گوئی بخت
 مشرق غایت نامش که بکیر از آنکه
 چون که دخت باز می آید از آنکه
 مست و لطف با در خواند از آنکه
 صل و زنا حسد و امیر دخت با دود
 عدل باقی سازد زما عات و زو
 سامعی با دقت بهر روزه شمر خنده
 ملک و قاضی از بهر خاتم و کلمه تو
 کین سر را از باقی این دخت و دشت

را

در شاد و جانمند و خوش خنده
 سر ملک شاد و جانمند و خوش خنده
 در شانش مهر و خوند و دهر جز
 دشت خورشید منت بیکل دارد بر
 شت و دنگ دامن سوگند و ناله او
 بخت که کرد و چون دگر زویش شد
 زویش از در بختیان که چون گوید
 گریه از آن غم پیش چو طغیان
 با حق از من و جگر که می فضل از آنکه
 تا دیت بهر چه که جان بخت شد
 گوئی اسوی است از آن که گوئی بخت
 مشرق غایت نامش که بکیر از آنکه
 چون که دخت باز می آید از آنکه
 مست و لطف با در خواند از آنکه
 صل و زنا حسد و امیر دخت با دود
 عدل باقی سازد زما عات و زو
 سامعی با دقت بهر روزه شمر خنده
 ملک و قاضی از بهر خاتم و کلمه تو
 کین سر را از باقی این دخت و دشت

غزل
 سحرش بهر چه که در پیش
 سحرش بهر چه که در پیش
 سحرش بهر چه که در پیش

نقش

شربت برکات
فصله ناخته شده

سینہ پر

3

ثم چو پریا بود در حق خوار و حق

سید پیر در حق فرزند علم
ترجمه و تصانیف

و در حق بخار حق
کرد و بخار چپ و

10

10

وزارت

ز اہو کی سپید طلب کا دوزخ میں
 حبس کی زندانی ہوئی جام دہلی
 جو اپنی شان عدو تو رہا نہیں
 نہ عسائی ہون انکس یاد دہی
 بیکر کن قلعہ مارا نکلت کر خود
 فی اہم از جام ناخوار زوی
 جو بہ قویس قلعہ جامی بیخ
 صحاح و حسن است عین دہلی
 چو نظر

تاریخ اسلام

7

جهان ز نور عبیر بر میزد و از فو
چو کبر است ز منش کمانی بی باجا
چو راهی عاقبتی او آبر آرد

سرچین خوان و فیض الپشت

که مایه یس ترا دل سبزه یس

شهر اختران زان زرافشانی
برادر زبیب ملک دست موی
زخویشیدیم خانه یی آید
زنجیر و کشتل سازه ترازد
فلک طفل خیمت اندر ترازد
کو خیر سلطان حکیم برون بود
پو ایشتمایب بفرار کرد
به نهایی تباب حاسن آید
میران شب پاره در فراز
خواسن که که حضرت پدید
غزلان از وختان چمن ارکوب
تنش و عاقبت سپهرام کبر

بدره ای
مکن

سکند جبهه ی غلظت عتقا و می
که خاک درش بجوان نماید
که کشته غلامش در جان نماید

که مرث طموش است از کجانی
که در آن سوز و جال طغیان
که کشت زایل خراسان نماید
که در آن سوز و جال طغیان
که کشت زایل خراسان نماید
که در آن سوز و جال طغیان
که کشت زایل خراسان نماید
که در آن سوز و جال طغیان
که کشت زایل خراسان نماید
که در آن سوز و جال طغیان
که کشت زایل خراسان نماید
که در آن سوز و جال طغیان
که کشت زایل خراسان نماید

که کبرک صفوش پیر و بیابان

چو دریا یی بید و سپستان نماید

معن زبیر و جهان نشود
هر روز پیشه می
مشهور است

خیلی که بنده در آید نی

تتعلقہ پیش چو لاد تیغش
چو خلقی صل کرده لرزان نای

نخل بکته و عشق خلوه کوبان
 هر چند بودی بارگش وارول
 خیمه سجده عشق سا بکوه اراکند
 خانه دوشی بران سبزه باران
 هر چند شاد و شاد گش سا بجان
 بابت تو عشق نیست از آفرینان

کتابخانه عمومی
مکتبہ اسلامیہ
کراچی

حرر
عبدان
خليفة

3

کهن ایام را بی سلامت مگوی
 کلمه قضا را مویستی مران
 هیچ دل گرم داشت که درون
 ناکه با شریعت پیوستی اشکان
 کم جز خفا فانیام به هر از آنکه
 نیست با خوش گوارست پیوستی
 بی جان با بریت با پی شمش و بون
 نشسته جان با بریت مع جمانه دار
 شاه طایک شامی را کاک کشتار
 خنده اظهارش بر تورانستان
 ای لب و خاست بجم طوطی و سنا
 پیش جانم نه منده ای جان بران
 این دلفروزت در دل مرا پیوست
 و ز لب و چهره شکر دیدم در طاق
 پیش خورشید را ناخدا زینک
 با تو لبش یک ناخدا چوبان
 رو که ز کس نیست خورشید پرین
 خورشید خدای تر بر طبق آسمان
 صبر از پریت از آنکه بر و
 چاره زنی محبت سوختن پیوست
 با هم که نا دینیت یک سر مو فزود
 نیست از دنی یکی موی نشان
 که چه زان خان مده از زبان موسی
 در عالم منم موی نشان از زبان
 طبع چو فانی بسته سودا دار
 لیکن صفای او را نشانه داران
 ملک کن تا زدن کوستان تازه کرد
 خانه شای ملک کرد و خورشید نشان
 نامحبت طراز فانی است که از
 شاه طایک شامی را کاک کشتار

حسن

تقریر

با نیت بی صورت و سید و دان
 که لب خاک را نزل سید از روان
 نایش را است بر کف آفتاب
 غایب سبایت با در پیشه وستان
 کرد و نای کونک علی چو پیوست
 کرد و نای کونک علی چو پیوست
 روز به روز و در زبان
 داشت لاغر از آن
 ملک شکوه زشت و بر لب آب و وفا
 راست چو خوش فرخ بر کد کدک
 بر و در پیشه و نای نعلی برب
 عیسی کی روزی که مدد طلبان
 شایخ خاتم زاده شد و طوطی
 فاضله و خاندان گفت که با و
 و پیش که بود از قیاس کشتار
 باند و پیوسته کشتار
 داد و عیب صاحب مرض سپاه
 کرد و کرد و پیوسته کشتار
 شاه را چوین بپشت کشتار
 خیل نشسته رسید با کلمه
 سید آورد و برک اخلاص چون کوشش
 از پی سید سید من آفرینیت
 لاله چو جام شراب در دهان آفرینیت
 بود و سر کوکبا رحمت سیاه رنگ
 عیسی که آن دید که در سر و شکر نشان
 مجلس کلهار داشت و پیوسته کشتار
 بلبل کان دید که در خرم و بیرون
 تقریر و درین حال در قلم کشتار
 شکر کان دید که در خرم و بیرون

کلمه قضا را مویستی مران
 ناکه با شریعت پیوستی اشکان

تقریر

به تو دار

بار و پرستش

درد و نه چو خاک جگره جام تو هم
 نماند نوزاد و بر تو عاکی نین

عالم جان پست خاص بر تو کز کشت
 که به دل خاک کشت رو کن ای نین
 سگواران از خاک سیخ کشت
 سگواران از خاک سیخ کشت
 کیت زنده کیت تیغ ترا کشت
 کیت زنده کیت تیغ ترا کشت
 تا جو را از لعل طرف نین
 تا جو را از لعل طرف نین
 طوطی چو تک کز کشت
 طوطی چو تک کز کشت
 کوی که پان و چون جهان فوج
 کوی که پان و چون جهان فوج
 نانش و با صبا و خوشه کشت
 نانش و با صبا و خوشه کشت
 از پیش عشق تو در روش من کشت
 از پیش عشق تو در روش من کشت

خسرو عالم گیر سرور
 احمدی از زمان داور وای زمین

عادت دل یک کز تو و عادت نین
 عادت دل یک کز تو و عادت نین
 و صحن عالم کو آب من کز کشت
 و صحن عالم کو آب من کز کشت
 دولت ای و سرخون ملک تو کشت
 دولت ای و سرخون ملک تو کشت

جان چو سینه پست با دیت جان
 جان چو سینه پست با دیت جان
 کلین فصل تا قاجار بر دیت
 کلین فصل تا قاجار بر دیت
 عشق تو ام و حسین که بر دیت
 عشق تو ام و حسین که بر دیت
 هست خاقانیت طالب چوب کشت
 هست خاقانیت طالب چوب کشت
 هست ب صبا و عشق تو کشت
 هست ب صبا و عشق تو کشت
 چرخ بر سینه کشت ناز کشت
 چرخ بر سینه کشت ناز کشت
 ای تو صاحب دینش خیر کشت
 ای تو صاحب دینش خیر کشت
 پر خند که دوست شیره کشت
 پر خند که دوست شیره کشت

نونی بر عهدا فقره تر و طاب
 نونی بر عهدا فقره تر و طاب

نونی بر عهدا فقره تر و طاب
 نونی بر عهدا فقره تر و طاب

خاک صبر کیت زنده در دیت
 خاک صبر کیت زنده در دیت
 کر ز سر برین آب و دیت
 کر ز سر برین آب و دیت
 عدل تو شین را زار کرد جدا کشت
 عدل تو شین را زار کرد جدا کشت
 مکه تو تیغ کشت یک دیت
 مکه تو تیغ کشت یک دیت
 تیغ تو زنده بود و دیت
 تیغ تو زنده بود و دیت
 کشتی دیت زهر کشت
 کشتی دیت زهر کشت
 چون زنده کشت و دیت
 چون زنده کشت و دیت

چشمش سرور
 چمن

[illegible]

امروز چهارمین خوانندم است و اینک
بخوانم که از این کتاب است
صد غنچه در پیشگاه شکرده اشعار است

روز چهارم زمین خوانندم استیلاکن
 بزرگ را از
 صد غصه در پیشین شک کرده استوار شد

2/11

در ملک و سلطان حاکم و زمامدار

یک میز و شش کرسی چوبی مسافری داشت

فصل في بيان

ای در دل سودا میانی از غم و غم داشتند
مکشته غم غمیان دل سو داشتند

ولست معاد

در دلو و نوازش شده و ناگهان با کوبیدن
اکثر شاره افشاند و او را خونریزیان از او

چیس حکم افلاک ظل و درین میان بهر حال
از خط کتب و خط کمال عالم مشهور است

فصل اول در بیان احوال و حال

باد از سواد است در دست الحیات ماند
 بر تو ز غشت غدا که است و در آن خرد
 در جبهه صفای کلبه بین و در کلبه
 مولای نه چنان با جبهه رسا و در آن خرد

زنی بگفت که با صبح بر این خفته اند
 صبح چون غنچه که در دست شربت است
 باده رنگ و صدف غایب سبایان
 و درش تو شربت غنچه غایب و آن
 می میدی که در عالم صبر می که کر
 با قیام ترک غنچه غنچه غنچه
 غل سبزه که در دهن و خط غنچه
 یک یک با کلبه اند از آن یک یک
 شادان ازین مثل از جان غنچه
 عاشقان اند از چنان و در غنچه
 پاشنه بی اندوه و سودا است
 آن مرغ که ز غنچه و ز غنچه

در این کتاب که در دست الحیات ماند
 بر تو ز غشت غدا که است و در آن خرد
 در جبهه صفای کلبه بین و در کلبه
 مولای نه چنان با جبهه رسا و در آن خرد

ماه نوید و در روی ماه شربت عید
 از هم رفته و در شربت شربت است
 ماه نوید و در شربت شربت است
 ماه نوید و در شربت شربت است

کتب علم صریح و در شربت عید
 کتب علم صریح و در شربت عید

آفت

5

مجلسی انظار میں لکھنؤ میں ۱۲۸۵ھ

[illegible]

Handwritten signature or mark.

باز مدح و ثناء و تحسین است که در این مثنوی آورده اند و خاصه
 بکشت ششانی و بر سینه کشت
 حالت جان تنی کام تو بادا که در این المیز میانه دار تو ای

صبح چون زلف شب بر اندازد	صبح از طرب پر اندازد
گر کشت غلب و از صحن	پنداشتن بر اندازد
قوت پستی بر و چین	تا بفرغ نه اگر اندازد
بر شکار خد صبا شکر شکر	طلخ غنیمت بکار اندازد
ز غم سطلان صفا صبح	در زمانه ای نر بر اندازد
زلف ساقی کشت شکر	در کوهی و در کوه اندازد
بر خدای بستان زلف	در ششتری چنان بر اندازد
لب ز مهر زود و پستی	در لب شکر ساغر اندازد
در میدان فغان است	کز نایاب آب و گهر اندازد
صبح در و سپین و پیر	کز شکار کوه اندازد
از نیم قیام شک	چون او طلب بر اندازد

محل در جام تا خط از لوت
 شد و چرخ افروز اندازد

او هم

او هم شب کفایت ساقی
 جان بر سپید رخ و در انداز
 خمار و رویه گل شکند
 خاک و پسته عذرا اندازد
 عاشق ناکه خوش خوش کند
 عاشق در سینه شکر اندازد
 خاک مجلس شود فلک چرخ
 جود بر خاک افروز اندازد
 رنگ شقایق غایب است
 سکه نقره شکر اندازد
 در و پستی ز سطلان
 تیر ارشش زهر اندازد
 بیهوش و سنگین و ترسناک
 بر پستی قلعه اندازد
 با دودان که یکدیگر چرخ
 ساخت بر پشت اشقر
 سپهر ز کرده و در
 هر دوین و حسن اندازد
 ز در مشین آتش افروز
 سوی هر روزن احکام
 چرخ و روان و در عین
 بر سر تاب چرخ اندازد
 زاهد ساجد و در وقت
 بر سر کوه و کوه اندازد
 کسبند سینه بجمالی
 در خاک معطر اندازد
 آه من ساز و آتش چرخ
 تا درین و یو که هر اندازد
 آتش و اندر خورشید و شعله
 صبح تا گنج بر اندازد
 که در این صفت از کجاست
 که در این صفت از کجاست

بر سینه زخمی و اول
 عبادت بر پیشانی و اول

محل در جام تا خط از لوت
 شد و چرخ افروز اندازد

بیخ غنیمت سرشته اندازد

184

تأشیر در حکم پرداخت دارد

4

شترش بهرست ...	دای بانی بهر اماند
دای از که کان که رسول	حاکم و زنده ای که فرماند
کرمان میکوی سپارد	طهر و در بر اماند
نحت شترش از نو دارد	اشش میکوی اماند
بر سکه لشکر ز کجاست	کشتی جان بهر اماند
دست بهرست که از اماند	تج و دست بهر اماند
حضر و محلی از کجاست	الست کجاست بهر اماند
به سپاهی شاه و سیدی	از دای طعن و خوار اماند
نکت صبا و پیش است	نزد وین و جبهه اماند
قصر جان سندن قدرت	زین بران با دهر اماند
یک که جاکان ز غریبان	نیم چکار و سطر اماند
جنت طاق سپهر و شکر	جبهه کان کجا و اماند
بکند سپهر با جاکان	وام در چشم و خوار اماند
که کواکب آهین است	نات سم را و کپتر اماند
نیش اند و در و بکند	کروشن چین بهر اماند

منش از آن که سپندی ماند
بر سر هر ... و خوار اماند

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام
على سيدنا محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين

بشن سک منای فصل پیک	بیشتر پیکر اماند
و کجاست اماند	طعن و در اماند
نحت که ازین طاب شمر اماند	نحاطی کجا و اماند
دست نرو وین که اماند	در سپهر و اماند
نکت است که کجاست	در سپهر اماند
بهرست ملک بهر اماند	که بهرست بهر اماند
لا جرم همش بهر اماند	که کجاست و اماند
تأذین برکت ز طاعت روز	طیبات و خوار اماند
تأسیر استقامت کان بر سر	ش کجاست بهر اماند
دانش و دانا طاعت اماند	بر زمین و اماند
قدرتش با دانا اماند	بر سپهر و اماند

از مدح عالم کان و اماند	مع دل جوی کان و اماند
دولت کرد و دوسه اماند	بر ملک جهان و اماند
انالی از شینان و اماند	له جاسپان اماند
چهر من در اماند	که بهر اماند
و اسان شد و اماند	از جهان این و اماند

[illegible]

2000

گوشت و آن بر سر و گوشت و آن
 این یکی که در کف و آن یکی
 معانی است تا به این
 عقلی که در دم زنده بر پیش
 و آنچه که نیست حقایق که
 عبادت این کتاب میگوید
 می کشد عقلی که در کتاب
 آفتاب از ریش بر ریش
 جرم که گمانی بنشیند
 در زمین و آسمانی می جود
 میکند در طبع و در بدن
 ساقی که در کف و در پیش
 زنده عقل چون شرب نموند
 قی خونی کشی که در کف
 برنگه شمع منور است
 که سستی می آید و سستی
 زنده دست بر روی زنده

در دوی کلک بنزد که بگند دست چپ
 روز دولت باد و بخت چون رو بپوشد و دست
 بخت بر باد و چرخ و دست چپ
 بنای ای بخت بیدار ای دلدار بیدار
 هم و دار و رسم چنان دار

من تران سوی جهان بویا تو برین سویم که در دست
 طلق اندست زین باغ است بخت زین پیشیا
 من تران طلق خسته چون توام که تو می خواب و بر میدان
 پیش که گفت چو توام تو چنین تا ز صبح صادق
 دست بر سر زنی که توام کان این حرفه با پس
 در تو حلقی در اجرائی است آوری خط مشی کرد و پار
 هر چه پیشم هست نزد تو کن بپیری پس کنی بچه
 سر نیزه زده اسمان در خاک که تو می آفتاب میزد و کداز
 شیرینی زهر بید تقصیر تقصیر ای پس ای دلدار
 طریقت چو دور بخت کن باین منم پس و دار

محمد نامه ذات زیر راست
 نامه ای بخت در مشاعر

دلم نوزده

دلم نوزده غلک جوزوی که بر پرواز رستی از قیام
 شنه دارند مرغ پرواز که چو سیراب گشت ما نزارند غلک
 چه که در دوی و شکله خبر آرد تو می نامه سپا
 تو را بخت سیراب که چو بای با بی از پرواز
 کهن تازه و نیست ترا چون کلک بنزد بخت
 زین شه با کرگزی چو سنی صید بخت کرد و بخار
 که در در سپ ماه و دوام بیک سال و او و میدان
 دوام زمان و در کشت و دوی در کعبه سپا
 به الاست این دو کشت و شکله که شکله چو شکله
 که خبر در از بخت مرا که است هر دو در کشت و شکله
 اری این دولت سال و دوام بیک سال و او و میدان
 و تو می هست تازه و در کشت و شکله که شکله چو شکله
 هر دو در کشت و شکله که شکله که شکله چو شکله
 هر دو در کشت و شکله که شکله که شکله چو شکله
 شکله که شکله که شکله که شکله که شکله چو شکله

و هم این کن چو منم روح
 چو اراد کن چو منم روح

عالمی ستره

نورانی

کلمه ان کن چون ستره علم
شاه به سپید روی ار کند
شوی از نغمه شب سیاه قیام با نور
این زخمی جگر ملک مست
نام خونی زین چو سدی بر می ماند
روی او در پاشا با اشرف
رکن خوی صفت نغمه توین
او و جبین و و جبین
زمین از کن چشم خوی کوز
این صفت بی کینه تفتین
ای از کن صبر و است
طبع هر دو کن با خواند و کتب احیاء و کتب احیاء
هر دو طبع و در هر طبع
دو طبع صفت و دو طبع
دو کواهند بر جلالت ان
در سیم جعفر در سن عالم
هر دو از پست و پست و پست
چو کل خاست و چو کل خاست
دو از پست و پست و پست

هر دو

هر دو هر دو هر دو هر دو
خود بین هر دو و قلب میگوید
شیر از بین و و قلب میگوید
هر دو چون کوچه خانه علم
بکر و کوه بین کوه بین کوه
هر دو در بزرگ خانه شتر است
چون طبع کاشی کاشی کاشی
هر دو در کن اندر ای کاشی
ای شیر نریاب چشمه شتر است
کن روی قالب مراد و کاشی
ای کاشی مراد و کاشی
چو طبع کاشی و کاشی
بر دو پست و پست و پست
ش و جعفر شوی و جعفر
شش تر از پست و پست
دو از پست و پست و پست
کوز بر شش و پست و پست

امام حسین

کرم زنده و مع این دنیا
 هر که در میان عالم است
 هر چه در کفایت خاقانی
 برین کرم که پیشتر گوی
 من بری مری که در ادم
 صبر خود در این عالم
 چون طوطی و خوانی از سر
 آن که در ملک طوق راند
 خنای صابوین صلی
 جزو کرم او پیشتر گوی
 هر که در این عالم است
 دل باطنی که در پیش
 مرا و تا زنده صفت دل
 تا درین عالم و این صفت
 شیر که درون زنده شود
 مثل پاک این نفس و پاک این
 بر این صفت در شاکست

این کرم که در این عالم است
 هر که در میان عالم است
 هر چه در کفایت خاقانی
 برین کرم که پیشتر گوی
 من بری مری که در ادم
 صبر خود در این عالم
 چون طوطی و خوانی از سر
 آن که در ملک طوق راند
 خنای صابوین صلی
 جزو کرم او پیشتر گوی
 هر که در این عالم است
 دل باطنی که در پیش
 مرا و تا زنده صفت دل
 تا درین عالم و این صفت
 شیر که درون زنده شود
 مثل پاک این نفس و پاک این
 بر این صفت در شاکست

است این کرم که در این عالم است
 هر که در میان عالم است
 هر چه در کفایت خاقانی
 برین کرم که پیشتر گوی
 من بری مری که در ادم
 صبر خود در این عالم
 چون طوطی و خوانی از سر
 آن که در ملک طوق راند
 خنای صابوین صلی
 جزو کرم او پیشتر گوی
 هر که در این عالم است
 دل باطنی که در پیش
 مرا و تا زنده صفت دل
 تا درین عالم و این صفت
 شیر که درون زنده شود
 مثل پاک این نفس و پاک این
 بر این صفت در شاکست

این کرم که در این عالم است
 هر که در میان عالم است
 هر چه در کفایت خاقانی
 برین کرم که پیشتر گوی
 من بری مری که در ادم
 صبر خود در این عالم
 چون طوطی و خوانی از سر
 آن که در ملک طوق راند
 خنای صابوین صلی
 جزو کرم او پیشتر گوی
 هر که در این عالم است
 دل باطنی که در پیش
 مرا و تا زنده صفت دل
 تا درین عالم و این صفت
 شیر که درون زنده شود
 مثل پاک این نفس و پاک این
 بر این صفت در شاکست

Handwritten text in Arabic script, likely a signature or date, located at the bottom of the page.

این مکتوبه در پنج بیت
از کبر که کرده آفریند
و از همانکه دماغی یک
و از همانکه گشته مثل
بیت و عمارش چو بخت
چهار چو بخت اذان خوانم

نقشه ای که در این کتاب
در میان دو صفحه است
و در آن یک نفر نشسته
و در دست راست او یک
تخته ایست که بر آن
یک خط کشیده شده
و در کنار آن یک قلم
است.

این کتاب در سال ۱۲۰۰
در شهر تهران نوشته شد
و در آن زمان که ایران
در حال ضعف بود.
و این کتاب یکی از
کتابهای مهم است
که در آن زمان نوشته شد.

این کتاب در سال ۱۲۰۰
در شهر تهران نوشته شد
و در آن زمان که ایران
در حال ضعف بود.
و این کتاب یکی از
کتابهای مهم است
که در آن زمان نوشته شد.

50

آنچه نام تو بخش
 مردم طاعت از این
 عذرین دان در آخر
 آسود زبانی یارو باد
 خودی زبونت عالم
 آیت عملت مریم
 زلف تو کز آنک عالم
 طایفه پست و بار عالم
 در سینه عیان است
 لایق آفتاب بر دوش
 ما را که سپهر ای
 جان خاک شود بلبل جرم
 بالنت لغت دول را
 خاقانی خاک در کمر است
 هر چند جهان گرفت بعش
 دوزخ و بهشت وین
 صاحب

مجلس اول

با گد موی نام از چشم
کی بوی نوا هم در سر کتم

و زمان نمی سپید تاب	دست کمر کبود و دهم
که که نه عسکن نه دادم	زان نیت که دستم از خودم
والی از چو سنج رویم ایراک	بسیار و میدم انش هم
از جور تو قاشب غرم	دلا می سر آمدست از هم
خا قانی در لاشش مرکان	بس که ترک جان کش دهم
در خاطر او تراش و آب	شش تو سر کش و دادم
زان انش و آب دست سرف	کز فیض بهای دیگر کش هم
صلوات اتم امام کمال	شش هم هم نام اکرم
چرا که شش شش معات عالم	در خاطر دوری صفت عالم
ای خست انش را تو کوثر	هی که قد پس را تو دهم
خود دشت ناف خفته	عشرت که تو دمان ضعیف
هم خفته شوی مبدعی	صفت کئی از اشارت هم
در جوته خاک ساری کبر	شش نشو و روز سنان هم
که یار کئی نهاده که تیغ	که رنگ دهی بکاک و کشت

از غم

از غم شست بر تن بهر
دزدان تو دست کئی
تف علم تو در دم هم
خا قانی را تو می بود
روزی ده و راز تو در غم

تاب و دست او بهی طاهر	که نه دشت انش است سر به
از غم زدم از سر لب	و نه از زلفش کس
جان داروی او سپا نیجا	حاکم در قیود و تخطی
در کرد کاب او می بود	در کرد عیان او می بود
تا خوش شیدی چا و سپند	خوش شیدی و گرفت از هم
نخا زخم بهای الدنایک	منش و جلال ادمت خطم
با جوش خیمه و شش شش	در شش و عطار و اکیم
بالطف و گفتش گرفت ترا که	چون چشمه کون که هم از
بر نایت دادش نام	یکدم از دوشه کرم
در نام کن که فرق است	از ناز و خوف و هم
پلیوت و ده نامش نیست	بخت خست کرم معلوم
پلیادی نال در دست	چشمه خست یافت بخت

چون

کشت زلف طاهر جان
از جگر لب طاهر جان
کشت از جگر طاهر جان
کشت از جگر طاهر جان

ای کلک است تو پرده	از دیده خزان نم
نعلی ز تو ز غزل یک خیل	روی ز تو ز غزل یک دم
مردای تو ثابت بن هر	یکه تو یکی این کیش
تقدیرت تو خورده	کنت ای چه چیزم
راست و سمان نه اگر	کای غزل صفت است
و ادست خرد سبای	که کشد دشت باغ و رسم
اصناف و کست از ان	ایستاقی بخت و رسم
بالای هیچ تو حق نیست	که بخت کز بر ترازم
در وصف تو کس سبب خاطر	بروش که بر شو و رسم
طبع تو شب با شوم	و بزم از ترا و رسم
که چه شایسته است امروز	بن طایفه را از رسم
هر چند درین دلیله	بست است مرا صفتی
مختار را چو حق است	کنت کین محفل غم
و غالب آوم امیدم	ای محرم روح و رسم
یمنی برین بخت شاه	بن عقد حرا و رسم
چون بر میان ما بین بود	کلام ز نظر تو و رسم
در حال کونش محفل است	وصف تو که با صفتی

کای ما در سوختی حسانی
 غرض شد تو صفتی حسانی

ای دای حشرت تو ایام
 که بکشم دعا مستم

کوه که چاه اسرار حشر
 چون سحر شد با تو حکم

کای تو تمام با وجود ملک
 نصرت ز سر پادشاه

بوقی تیغ دارم بطریق و اگر
 طوق مرا جانی ملک است اگر

چون سپر زده دارم بر کوه
 چون غل زده دارم بر قوق

تا که جرم زبان من از چاشنی
 چون کام زده دارم بر غل

بودم بطبع سپهر حشر
 اکنون ز کیش مرا کوشار

بکام که ماله و چای را بهار
 از کیش تو خزان و حشر

از کیش تو خزان و حشر
 از کیش تو خزان و حشر

ز کیش تو خزان و حشر
 از کیش تو خزان و حشر

که تو خزان و حشر
 از کیش تو خزان و حشر

و کفر و کفر و کفر
 از کیش تو خزان و حشر

از کیش تو خزان و حشر
 از کیش تو خزان و حشر

برای بخت کرد و رسم
 از کیش تو خزان و حشر

از کیش تو خزان و حشر
 از کیش تو خزان و حشر

از کیش تو خزان و حشر
 از کیش تو خزان و حشر

باجه او ان کیم از وید کلاب فشان
کاشین امینه عربان بخوابانیم

مستوفى

چون هم از چنگل که بختی شکاری
آسمان شیشه را برنجی بر بکباب
صبح خیزان چون گلشن که بختی
آبچه کو می بیند بوی دل و رنگ وفا
از خوسان و نه زمین سپهر یک
نغمه زنگان غم که برتر که نشسته
غم بختان دل خوش بختان چه بختان
گر خوسان بر عالم شکست نغم
کاه و خیزان از وطن است از ملک
بازی می کنند و مال که طاعت کنند
مثل و پیش نامیدین و از ملک
دل و سپیده پریشان شایسته
اختیار غم زنده صفت که فرسخ
در میان و صحبت است هر که نماند
بر سر خزان جهان خیمه خاند خلیل
صبح بوی دل که صفت است
گر زنده در دانت است و دل

عشق در کان عرب
فرز شکوفه

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

محرک خفا خیم در آب نش پور چشم
شکر م صورت بستان بخزان

در مکر و نیر و دشت از دست او فرو
 چوین چوین از دل خراسان مسخره
 علی العین که سلیمان حضرت است و دست
 شاه فرزند در دست و در انوشیروز
 نامی است و مهدی زبان کفرش
 گویند از اسلام که از خاک در دشت
 سخن و لاجت یکی و محمد مکر و
 دل او را نوزیسه ملک و اتم باز
 خسته برین و نعل از سرش با ن
 چشمه که او کرم بر سرش از خط ملک

شمس معانی سپهری زبان خراسان
 من بلیان جهان مانجی خراسان
 دیوانه و ملک و جهان بخراسان
 مالک و داج و جهان بخراسان
 تو و حال سخنان بخراسان
 او بر سر زبان بخراسان
 عیسی و اوست و قرآن بخراسان
 خلق او ثبات سیدان بخراسان
 نیل از دهن بخراسان
 صدقه باطل معان بخراسان

Handwritten text in Arabic script, likely a signature or title, located at the bottom of the page.

زلف کلمات فکما و انم و انما بقیاس
 و هم از نامه و انما و انما بقیاس
 از صفتی که یکبارم دو وجهی باشد
 و نه دو وجهی که یکبارم دو وجهی باشد
 در هر دو وجهی که یکبارم دو وجهی باشد
 ثانی از هر دو وجهی که یکبارم دو وجهی باشد
 بر هر دو وجهی که یکبارم دو وجهی باشد
 دو وجهی که یکبارم دو وجهی باشد
 که یکبارم دو وجهی که یکبارم دو وجهی باشد
 از دو وجهی که یکبارم دو وجهی باشد
 پادشاه که یکبارم دو وجهی باشد
 که یکبارم دو وجهی که یکبارم دو وجهی باشد
 که یکبارم دو وجهی که یکبارم دو وجهی باشد

کہ بہن خاتونِ اعظمیٰ اہلِ سندس بیوم
بجدا کا فرخا خان بجز اسان بیوم

ازان زمان که سر عالم بیدارم
بهین سپیدی قانعی نزد آرم
نشاط اس عید زنی شکایت
اگر چه در چرخ حس گرفتارم

...

شماره
نام قلمبر

تا بچشم که درین دینک و درویشی
 و لاجین مرید دست و خلق را
 طبع دارد که از چشم ارکان
 سبک از کمال شود و در میان زینت
 مشک که نیست فروغ از غور آتش از
 لب که از پی منت جانان بکشد
 کون که از این منزلت زینت
 اگر چه درین ملک آب رنگ آتش
 چو دوزخ در هر کس خوانده اند
 نام چو آب که در هر کس میبارد
 چو طوفانی که در هر کس میبارد
 یا زاکر مرید و سبک مراد
 چو زکوة نام خود را سیرت کمال
 جواب در نشو و نما بیک گوشه
 زبانش که نمیشد فصل نودان
 می آید زلفش که شسته کرد که تا سبک
 سلامت که کوشش است چو در مدام

طبع چشمش شصت و هشت و دم را
 بکشد چون الف و اصل شمشاد نوری
 اگر که از این سرخ و سبکی نام
 بر آن نیست که چون دامن گل بپزند
 کوزه از کسب عسل جانان جابر
 ازین زبان و آتش که در کمال
 نمر و لافم خانی سخن با چشم
 کرد و در کسب شد تا در و بر آید
 ترکش به هر کس که چشم حاد است
 بکشد زنده و پست و از برای سجده
 عی و شکر که در میان تو میباشند
 کلید چو در کمال اجل و ادب
 سزای مروت و عبادت و سبک
 ملک خانی که از ملک شرفش
 ایضا شصت و هشت و هشت
 چو شریفین تو زبان که در سبک
 صورتی که در شریفان میبارد

۲
 ۳

۴
 ۵

دوزخم فرود شد از فرم خودی خادم
 هر غلجی و دشتی من ای بی سپهرم
 خوام بر خشم و بر لب جلالتی
 امید با خورم سپهر با سپهرم
 ز در کشد بیان من خوارم کرد
 از هر که داد و خوارم سپهرم آفر
 بر دشمنان من ای خدوستان سپهرم
 بیکان هر صفای که کشم سپهرم
 خاکی ز خرم و دشتی من ای خادم
 بایران چو یک قطعه درون کشید
 ای من جان که دلبست تو بی خادم
 و دلبست خودم که سر دگر بی خادم

سید محمد علی میرزا

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

شکر بی شای تو هم فایده ندارد
و نه بپسند و نه بکفری پای
افزاید طبع منی برین شای
مغ فایده مراد فواید و پای
دام دل عراق و سرکه جوی
طایفه و دام برین طوک و قی
چون چشم شمع برین شای
چندین لبان که برین شای

ای که برین شای و نه
افضل المیر و افضل
چرا برین شای

کوی است که برین شای و نه
منه و کایه و کایه و کایه
درخت و نه از هم ساقی
مرا برین شای و نه
اگر که برین شای و نه

اگر برین شای و نه
کوی است که برین شای
نای که برین شای و نه
طایفه و دام برین طوک و قی
چون چشم شمع برین شای
چندین لبان که برین شای

ای که برین شای و نه
افضل المیر و افضل
چرا برین شای

کوی است که برین شای و نه
منه و کایه و کایه و کایه
درخت و نه از هم ساقی
مرا برین شای و نه
اگر که برین شای و نه

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

خیز خانی رخ ز غم غمناک ساز
کزین کس که در آن روزگار
آتش انداخته زان کوه که در آن
نشت ساز در هر آن روزگار
نهی ملک در هر آن روزگار
کر یک جاده می که در آن
چو کمرنگی جلالت است
که یک کس که در آن
چون کتاب است در آن
که یک کس که در آن
باش و عشق است در آن
برین کس که در آن
چون نواز است در آن
درین کس که در آن
نیت است در آن
چند ازین چنانی است در آن

چو بازی بر باد است
که یک کس که در آن

ای فرزند در جهان چه نامی
شیر روی نیز خوشی در آن
که عاوش است در آن
چون اسلیم است در آن
عابد و یک در آن
تبت در آن
چند ازین چنانی است در آن
ای کس که در آن
که در آن
چون نواز است در آن
درین کس که در آن
نیت است در آن
چند ازین چنانی است در آن

چو بازی بر باد است
که یک کس که در آن

نیت
چون نواز است در آن

نیت
چون نواز است در آن

چو بازی بر باد است
که یک کس که در آن

علم استاد فرزنان که جمال نوشی
 چو پیر زلفش بر علم صبا تجید
 زلفش چون خط خنجر بر
 چو چشمت دهش چو ناله کشیده
 چو دم کاس صحرای سبزه کرد
 چو ده بخت خاتم الانبیا
 زور است که کوز کیم سپهر
 دل دهین غناش که دم بگوشتی
 اگر چه جفا پذیرای شد جان
 شب عید چون در آید زوق
 بیا زلفت فردا بی تینت بیام
 زینب زلفش چون عید
 زلفش چون بوی گلست
 چو بخت زلفش که را بجز در عالم
 که بود و که آید که کس پیش

72.

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين

خاک در تو بزمیست
 مایه تمام است و او را
 بر منقش است و تعلیق
 هست اقلیم است سر و راز
 در کعبه جنت و جبریل
 است آیه و پند و راز
 چون شمع کون بر در
 قامت شده فرخنده راز
 و امیر شده بر تو یک
 صفت و کرم و جفا راز
 آنحضرت و جبریل
 آواز ملک و کبریا راز
 کجا که غم اندر آمد
 و جوت زنده پیران راز
 کرد هر جوی نو است
 چون نام کشت مکران راز
 بیک که چو دست است
 چو لطف کند بر او راز
 از عالم را و دست
 عالم است چو کرا راز
 همه و کشت که را و مردان
 جوت دارند ما و راز
 حضرت نهی که در وقت
 مین قهر و سپر راز
 که خاتم است و تزیین
 بر حلقه بشیر است راز
 سخن ملک از زبان کعبه
 ما را و پیران راز
 هست از فیض شامت
 امید صفت راز
 صاحب دهنده و جوت
 مکر شده صاحب راز
 حق تو بزمیست
 پدید می آن مژده راز

حق تو بزمیست
 مایه تمام است و او را
 بر منقش است و تعلیق
 هست اقلیم است سر و راز
 در کعبه جنت و جبریل
 است آیه و پند و راز
 چون شمع کون بر در
 قامت شده فرخنده راز
 و امیر شده بر تو یک
 صفت و کرم و جفا راز
 آنحضرت و جبریل
 آواز ملک و کبریا راز
 کجا که غم اندر آمد
 و جوت زنده پیران راز
 کرد هر جوی نو است
 چون نام کشت مکران راز
 بیک که چو دست است
 چو لطف کند بر او راز
 از عالم را و دست
 عالم است چو کرا راز
 همه و کشت که را و مردان
 جوت دارند ما و راز
 حضرت نهی که در وقت
 مین قهر و سپر راز
 که خاتم است و تزیین
 بر حلقه بشیر است راز
 سخن ملک از زبان کعبه
 ما را و پیران راز
 هست از فیض شامت
 امید صفت راز
 صاحب دهنده و جوت
 مکر شده صاحب راز
 حق تو بزمیست
 پدید می آن مژده راز

سپید اگر گشت زلفا زده ساق
و خورش گشت کوی کربان او

بخیر شیران شکست قوت سودای
چون مردان گشت ناکه شکر گان او

34

خاضکی بر در وحدت دل است
 آنکس ز کج خودد ایند دل که شوق
 عقل بکفر نیست من حکمت آید
 از خط هستی سخت نقطه دل ندارد
 زده دل اینست از صدمه انگیز
 اینک بر پشت چپا دایه که دان او
 بست به زاریب آید کرد و نه
 جرمش جامه دل زلف و زلف
 نیکند در دایه است و بهر دایه
 گشود و نه است دهر زان او

نقطہ پنهان

بدوشی را چه بود و چه کار شد
ببینی چو خط و پیکر در دو کسبان او

پہلو میں

دھرمیہ کاسٹ مائٹ ماہیہ مہمان او
پلی نکلی تپہ بہ ملک خوان او

بر بر باد داد و هر نقد جا میزد
هر چه پالت خاک بر سر باد داد
در پیش رویش و شکست زان
در پیش رویش و شکست زان

[illegible]

فہرست

ثبت عیاض کجاست سرش بر
 است کلش درین اندر ساجد
 که پیش تر شد ازین کبریا
 باز برگشت که رشک او
 فاکه کاف و نون عالمین یکت
 کیستی چشمتان پر پر مغزی
 دوش یک بخت تاشه سحر
 هم نهانی میم که چون سحر
 عقل درخت پر مغز آن کرد
 بود عالمی خیر و بی اوقا دعا
 و تصنیف فرض است دعا خوانان
 و رب که روح و نفس بود دعا خوان
 که ز تنی ازل عهد در گذشت
 آید بگذارد و غنیمت عثمان
 بر دست نیست پیوسته راز ما
 را که بگذرد در سینه شایسته
 بر جودین او ملک کی شود می پنا
 مش پیش پای بر خاک
 ما و شایسته پیرایه
 جیز این که حسبت صد در که

تذکرہ شریف

بدین دریا کی شہادت

بر سر این بر سر کا کی سنی سادگی
 بهت بهت عشق کو بر تو کم عیار
 در دها هر دو را که یک چنین
 آن سوی هر دو آن بهر چه می چید
 و صفت در آن بیار قوت سنی از آنکه
 اولی کنی سنی سنی سنی
 کیم چون که نه ساخته خوشی باس
 خیر که استاده راه دان ازل
 کرب مت بتا ذکر و هر دو همان
 هر دو که چشم ز من پس سنی
 دکنش خیرین به کشتن خاموش
 هر کی از کیم وای چن ملک آفتاب
 خام این جان آب و در شفت
 صاحب دق و صفا چون غروب
 سر در یوان دل خج و زمین لب
 از کیم عبد الست سینه زبان در می
 به در الله بهت سنی سنی

از کعبه الیه چیده زبان در نی
پیش در لاله پیسته میان بگو لا

Handwritten text in Urdu script, likely a signature or date, located at the bottom of the page.

کرد و بنگام حال خلد زین جانک
 بهیست ابرو که دید و بشا خسته
 بر تو خواند ز کار و بهیست علم
 باشو نشان عدم نیلای عشق
 به بنده جوی برود و در جهان
 جاده با هر یک شسته راهم و در

این دو غزل برای ازاد خان
 داده وقت نیاز نقد دو عالم
 و نصف فتور دیگر بهیست عشق
 کو به خان قیام خاک تو ام جلا و کس و سر
 و بهیست باز کرد و دست اسحق بنا
 کرم اخوان نقد سپید و جان برینا

حافظ احمد شاہ صاحب دین و رسول
کرمہ علم اپنی حضرت و بن خدا

ای صفت زلف قامت و بیان ما
 بر در آید و ایت پایی شکسته خود
 صد صفت از کمر که زنده و بخت
 در رخ تو گشت و چشمانی تمام
 ای زلف ما بخت و بختی تو
 که بخت و چشم از تو بخت
 لعل زلف ز بخت بخت
 بر کویت من صفت ما خاتم
 صفت صفت صفت صفت
 ای زلف ما بخت و بختی تو
 که بخت و چشم از تو بخت
 لعل زلف ز بخت بخت
 بر کویت من صفت ما خاتم
 صفت صفت صفت صفت

فوق السطح من جهة الشمال

هری شکر از مشهوری شده است	یک کیم می در هم معیت
صدر پادشاه و پهلوان جلال	و در هر می سخن مستی
بیش از خلق و عالم وقت فر	بر در اسراف و فضل بها
نظاره بر دست زلف زمین از صبا	عقد و پیکر شده است پیکر با نوا

خلق بر او نیست پل محل است
در خلاص است خاک پی اثر کیمیا

شکر و ذوق من سفر کاهن بود	بر نشانی بال پر خفته شان زلفت
و فکر ملک که بشکوفد یک	نیز شیرازه زده در قیام صبا
برده و زود و حجت قیامی بر شمس	شکر و ذوق من سفر کاهن بود
دو شمشیر بر خور در من حقه داد	شکر و ذوق من سفر کاهن بود
جان مرا چه که دوی بر زلف	زلفت و حجت قیامی بر شمس
کشم که سر از بوی شندی بوی	کفت دل میل است در کف کل شمس
کشم که سر از بوی شندی بوی	کفت که عاقبت میل است
مان شکر عالم عالم کاهن است	نادرین عذای شکر است

و او را در کارش دست جفا
تا که توانم نو دانش ازین جفا
در هر کفد چنین با کیمیا هم صفا
بر لب آورده جان با که از هم صفا

فنت

فنت چن فون و کشت و کیمیا	تا که در این فون و کشت و کیمیا
پیشا که کشت و کیمیا	که بر صبور کیمیت روی نوا کیمیا
که ز فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا
پای فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا

این فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا
چون فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا
چون فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا
چون فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا
چون فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا
چون فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا
چون فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا
چون فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا

نیمه پادشاه و پهلوان جلال	در فون کیمیا کیمیا
عاقبت فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا
استغفار است فون کیمیا کیمیا	که در فون کیمیا کیمیا

نیمه پادشاه و پهلوان جلال

نیمه پادشاه و پهلوان جلال

عاقبت فون کیمیا کیمیا

قصیدہ

کرد و شود قد بان بر کسبش از آنکه
 در آن دل کعبه بخت ویدیدی
 ای فضا پروری که شرف نام تو
 مازندانی هیچ وصف تو در دشت
 به خواست ز مایه و خوش خلق
 حشم نکرد و خلقی هم که از آن که
 هست طریق غیبی که کرد و اوم
 که زوت غایب جان بر تو حاضرست
 به کنگر غم پیش من مهر آنکه
 جایست از لوبه رخ غزل جگر سخن

او پیش من و کعبه و دیگر کعب
 تا آمد این کعبه و او پیش من و کعب
 و عیار در بخت و فیه من است
 رود و آب نیست رود و مال دنیا
 ساقم از آن پاک بکجا و در د
 هم پیش من و کعبه و دیگر کعب
 ای که بر من و کعبه و دیگر کعب
 سر و چو بخت ما بکند کوب
 روشنه و عالم قلب همه و شمشیر
 نیم از نقش تو بر من و کعبه

در حدیث و تفسیر و کلام و فقه و تاریخ و جغرافیه

شکریه و جمال مرکب غرض و غلام

شهر ایشر بادشاهستان او
سوق خف ظلم موضع مرکب فی سنی

فان ایلی عبرت یزنی هر یک از ایشان
کوه و ذب و جیشتر علی بن ابی کر
خود و جلیان کر چه و جلیان کر

6.

چو کعب و طعن چون بزمین آمد
 ز آتش خست پیران بگرید
 بر آب و گوی تو تو زدم بر کاشن
 که جلد و آمو و ادب و سر
 آسپند و ایوان بستانند
 که گویان آنک آوازده ایوان
 و دهانه خشتی بندی و دهت تو
 که دیگر تو خاک خاک توایم اکنون

کسی زانک ایش لب اندر چنه ان
 خود آب شیشه می کشد که شربت
 که چوب در پیست از عید کاست
 زنی شود از غصه می شود آتش دان
 در پیل شد و جگر چون پیل شد
 تا که که گوش دل پاشی شوی ایوان
 پند سر دانه لبش زین و دانه
 گامی و دمه بر نهاده امی و دمه بر نهاده

الذی یؤدی فی الحقیقۃ

از ویر کلاب کن در دسرا نشان

مری چو چرخ روی کا ند چرخ کی سیفت
 ما که در این دایره ای رفت ستم بر ما
 کسی که گویان دست دیوان ملک نشا
 بر روی رخ نه خدایا چنان زنجیر بکیر
 فی زان حصاریم اندرین کفر کوشه
 فی چو در این ره را کوشه بر ابر نه
 برینست کان در که گودارستان است
 چیرست بی ابل بر حرات بی امان
 بر فترت ستمگاران کی سیم خدایان
 حکم فلک گردان با کرم فلک گردان
 سر کشید امان و بر کاس چاشنی و کربان
 نه خور و شک این کتر تنو دان
 از زمین شورشی کی در دوجو طلب طاعت
 از ملک ابل نه دوشه در پستان

این است جامع مرآت اوردی جزئیات علم ازین کتاب

اینست جان ایوان کز نقش رخ حکم	خاک در آید و می جوهرش بستان
چند احوال غمت از دهر و کبریت	در پستل در که در کوه پستان
از آب و باد و شعله زین رخ نه	زیر پای پشته شست شده خاتم
فانی که چنان بلبلان است لادن را	میان لب و دودش کشته چلی اوان
ای بس شریک لکن کاکله جسته پی	شعله خنجر پشته در کاسه دوان
چست زنجیر از دست بکاهی	و کاسه سپهر غزلون لاله دوان
بس بکوه و کوه و تی سرش سدا	صد نه فوت اکنون در شش شمان
کبری و تیغ و زهر و زهره زین	بر باد شکسته خاک شد و یکسان
پر و زهره و زهره زهره زهره	کوهی زبانه طرز زهره زهره زهره
پر و زهره زهره زهره زهره زهره	زهره زهره زهره زهره زهره زهره
کشی که کشته زهره زهره زهره	زهره زهره زهره زهره زهره زهره
بس و زهره زهره زهره زهره زهره	زهره زهره زهره زهره زهره زهره
چون دل شربت اینی که دهر دهر	زهره زهره زهره زهره زهره زهره
چندین تر جباران کشته زهره زهره	این کسبه زهره زهره زهره زهره
از خون لعلان رخ آب رخ زهره	این ناله سپهر و این جام زهره
خاک فانی این در که در زهره زهره دان	
تا از دهر و زهره زهره زهره زهره	

آمد و کردار سلطان نه بر خاک و پشته	فرود آمدی زهره زهره زهره
کس بر کوه سحر زلی شروان	پس زهره زهره زهره زهره زهره
این کسبیت بین شربت از دهر	کسبیت بین شربت از دهر زهره
اخوان که زهره زهره زهره زهره	این قلمه زهره زهره زهره زهره
بیکر که در تیغ و زهره زهره زهره	مغزین سپهر دل و لاله زهره
بیکر که در تیغ و زهره زهره زهره	مغزین سپهر دل و لاله زهره
کشت حور است یا هوای صفایان	جهت حور است یا صفایان
دولت و ملت جباران و جباران	ما و کشت یا صفایان
چون زهره زهره زهره زهره زهره	زهره زهره زهره زهره زهره زهره
بیکر که در تیغ و زهره زهره زهره	خاک جباران و صفایان
ای کسبیت بین شربت از دهر	زهره زهره زهره زهره زهره زهره
از ناله سپهر و این جام زهره	زهره زهره زهره زهره زهره زهره
خاک صفایان سال پر زهره زهره	زهره زهره زهره زهره زهره زهره
لاجرم آنکه زهره زهره زهره زهره	
دست زهره زهره زهره زهره زهره	

سازگار و سازگار
سازگار و سازگار
سازگار و سازگار

سازگار و سازگار
سازگار و سازگار
سازگار و سازگار

سازگار و سازگار
سازگار و سازگار
سازگار و سازگار

نقد و بررسی در این کتاب

انیت بدست دانا صدقاً بی صفایان
حق

21

المجلد الثامن عشر
العدد الثاني
الطبعة الأولى
سنة 1400

3

حکیم قرین سولی سلطان شدیم

مخبران مشوم است

پیش باز جهان نخل سبزی سار
 پیش عارض کز غمش کز غمش کز غمش
 عشق بگشت پای میگردانند
 تا که هم در عزت عجز و دیوانه
 صیحات شدت و انشای شعله
 دایره خفا نیست لاجرم الماس
 دولت خوار هم شد و داد همکار
 خرد و است پناه خضر صدف
 بهر کسب و کار

دست صابر در وقت شعله و جود
شعله و این گرفت اگر گشت خوار
زانش جز شیشه و زشتی نیست
گشت نبودن با خاک سیاه
وقت زمان نیست و نه خشم و نه کینه
گشت این لاله خری شیر خوار

فانما نیست هیچ کس از این
نیاید که اینست که اینست

ساختن و ترمیم سالن اجتماعات
تعمیرات و ترمیم سالن اجتماعات
تعمیرات و ترمیم سالن اجتماعات

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

27

صدی که قمر که گشاید که بر خورش
 بجزی که نزل آن کند پیرانش
 صدی که از نام اقبال است
 از چشمش است اهرام و سید و پانی
 نام و صد دولت که اندک نش
 بهر لب جلالت کبر از درخش
 شریف است و کاسه یونی خایم
 معنی ملک است حلقه کوشش و چایم
 سر که نه پیرانش در کین
 و دل کشید وین که شود چاکریش
 و شرفان که در قمر و از نورش
 گوشت بهر پانی زور و کشش
 آتشین این با سپهر است و زور
 کینه زیت ترش ملک و نافریش
 هست زینش عید جهان آخرت
 از خوش سپهر که در سرخش
 این پیران و دانه های سید سپید
 آفرین چشم که از منظرش
 در میان ملک خسرو و کاسه
 که در زینش حدیث است که از کوشش
 لایق که در میان در دست است و کاش
 لایق که در زینش و کوشش
 لایق که در زینش و کوشش

میر خورشید عالم دل مشو و طراز
 آفتاب زلفش در دو گوشش سر و پا
 و تکیه بر چرخ و چرخش بر خورشید
 می گفت که در جبینش خورشید
 کوی که تکیه بر خورشید افروخته است
 زن در بانگش جهان را زده و
 برینت نقشه کرد از خط کشش
 خط کشش بصورت جویست و نه نیست
 دستش را برین شد صورتی که
 جزا صفت دو که نه از او ناپا
 هست ادم و در کمرش چنانکه
 کلک نه زخم از خون که نیست
 بر خورشید من هر گشت خیر است
 بر شعله که در آتش آید که
 ابراز هوا آید و بر روی او
 خورشید می شکست که کعبه که را
 تاج زلفش در دو گوشش سر و پا

بجز

در خورشید

بر دهم خورشید عالم دل مشو و طراز
 خورشید من که جهان را زده و
 بر سر بر نه خورشید چرخش
 هست آفتاب زلفش در دو گوشش سر و پا
 تکیه بر چرخ و چرخش بر خورشید
 برینت نقشه کرد از خط کشش
 خط کشش بصورت جویست و نه نیست
 دستش را برین شد صورتی که
 جزا صفت دو که نه از او ناپا
 هست ادم و در کمرش چنانکه
 کلک نه زخم از خون که نیست
 بر خورشید من هر گشت خیر است
 بر شعله که در آتش آید که
 ابراز هوا آید و بر روی او
 خورشید می شکست که کعبه که را
 تاج زلفش در دو گوشش سر و پا

کبریا
 صورتش را
 و لشتش را
 و خورشیدش را

ب

مردم را با هم می‌آورد و اگر در وقت
نیست کسی است که او را در وقت
خواب می‌آورد و اگر در وقت
وقت که می‌آورد و اگر در وقت
وقت که می‌آورد و اگر در وقت
وقت که می‌آورد و اگر در وقت

تغیبات و گفتارهای دیگر

عبدالکفر کفر کر محمد و مہم

باز دولت نغری خواهم
 بازان روز فردا شوم
 میں دیشم خبری خواهم
 کہ در یکی خبری خواهم
 کہ در دوشی خبری خواهم
 کہ در سه روزی خواهم
 من پر ایام از تیری خواهم
 من پر ایام از تیری خواهم
 رخت بیک روزی خواهم
 از رخت سپری خواهم
 خوابش غصه می خواهم

...

که چنانچه سرحد و ده کلان
که در بیابان و بیابان داشت

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

بقصر

کسری صیدین که بر او ان نوشت	خوشی در طاق نشان نوشت
عش بیاض بخت قلیخان نوشت	بویا و سپید و بگلان نوشت
ایرین این حریفه فردا نوشت	رضوان ملک در بر و برسان نوشت
این صفت تا بخانه شک شد از عا	قاش در معین امان نوشت
در طاقی دست سر دقیم اندر و عید	با طالع صید بر مان نوشت
پیش این فخر و دهر اندر است	آدم بر آتش و بر خوان نوشت
هر در کس کوفت ملک خاک اوست	و هر کس به بوی و بان نوشت
در کس پایش بر سنگ از نیر	چون که بر در انتر سلطان نوشت
بر این دست از لاله دارن نوشت	پیر از سر ملک و بستان نوشت
راهن کوشی قضا کرد عاقبت	ملک او گرفت و بر او ان نوشت
کس ناخج ساش بر او گرفت	بلای سپهر و خضر از کان نوشت
بکشت همه تم و صید بر سپید	بر کایات کیمه و قران نوشت
بر سپر ملک جان و کر خاک	بر فرق فرست از ان نوشت

تا در پناه که کوشش و ان چکر
 کس که نبرد و بر کان نوشت

چشم بر پرو و اهل منید	چشم بر کرده و اهل منید
دست دیت در کشت	دو یک بسته را اهل منید
چون بنا بود دل زار گرفت	کوشش حید را اهل منید
در کس کشت کاسه پیم	نور بر عرازمین بلی منید
و کاه کرد و دهنه کشت	نور بر عرازمین بلی منید
شده کوفت بکند و دهر است	نام ان زهر بر اهل منید
هین شیخ حق از اهل پیوست	و زینا دی از اهل منید
در کس حین و عید پیوست	شیت را دست جیل منید
چو کل نبرد و در سیه	و در طاق لم بلی منید
نور او ای در دغا ما پست	پس هم در دغا اهل منید
عرصه پیکشت و نیر	این هم در جرم بر اهل منید
در کس دل بر دروس برید	مهرش بر در دغا اهل منید
در دهنه با هو کشت	در کس پیمه را دغا اهل منید
ای دمان عالم ان جیل	خال جیل از بر اهل منید
علم تسلیم شنود از غیر	سر و صید را اهل منید

که شادمان بهشت و اچان را می
چو دان و مذابت وین شادی

مول در خاص و فایز کرم
 گردان بر خیز سر بر نام
 وقت و فایا کونی بر گرد
 علم در و منزهات و جود
 مرا چشم در و دست و نوش
 دنان ب شکایت شد
 مرد حاتم فرغی نام کز زج
 مرد اشک و آن هر که
 سزا چیک بر نام
 من از دود کور و تیره کونی

بجان نین خواس فایز کرم
 که نوز و چایا بر کرم
 ازین برک دج و فایز
 طیب و علم نوز و فایز
 که از رحمت تو میاید
 جوی می از صبا
 چو سحر میان ناز و
 بنیان ده که رویا کرم
 کون خرم من خرم فایز کرم
 که از خیر ما جبر کرم

695

20

بیش از این شش بکریقا

جیش و ترک نره دار زشای	بندوی چشم دایک در
تا به سر لوت بگویند	من حاجی بگوشت جام برآورده
تا به دخت میت شا که کرد	تا به دوش سیام برآورده
دوش سخن زنان برآورده	آند و آفتاب نامه ز پرچم
هفت کواکب به سپهره لغی	هشت چرخه با نوا حسد آورده
نامه اقبال برکت دم و دیم	سز طرم سفتی تا به برآورده
آن نه فوس که آفتاب برآورده	
نچ کلین که فوس برآورده	
از افق صلب شاهین که نو	آمد و عهد جلال بر آورده
ماه نو از ملک بسترل شده	شاه و زمین را بر آورده
در رخ آفتاب چون نه نوید	صبح دم از خورشید را بر آورده
نکوه ملک بود المظفره و منجیب	قدرت او پیش مشرقی نظر آورده
را که مشرق است فوج زما	دولت از سامان حاکم آورده
بخت کسار و سعادت شاه	ویست تا به مرکز ابر آورده
چو بهر مغذی به وقت بختی	بخت کسری فوس و قیام آورده
عشر فوسین روان عمل آورده	هر روز دولت طراز آورده
شاه و محله طالت بتا بند	چرخه فوسین محسوس آورده

جان فوسین ازین طرف طرف آورده	
ذات منو چنان به خیر آورده	
که طالت خود او کوشت	که هر آن که دوشی که آورده
بهر حاجت خود او فوس	فوسین برکت دوشی آورده
فوسین سخن زبان خود آورده	شده دولت شاه و او آورده
شاه و سپهران کین فوس	یعنی فوسین طالت بر آورده
دولت بختان کین فوس	چون صف مور از طالت آورده
در کوشش دولت جاباد	کایزد از ابرام دست ان آورده
آیت تانید با دگر فوس	خاطر خانی ایستی به آورده
برین بر لب و خاکین و کین	بختین آب و کین طالت آورده
دست و بخت کین طالت	کرده جام زین دست آورده
منم از کل کین طالت	کرده جام زین دست آورده
طالت و صفت اید که جام	کوش بخت بر دوش و فوس
دست فوسین صفت و فوس	کرچه صفت و فوس آورده
کوش بخت	کین طالت و فوس آورده

رکب

من که در بخت سرست چه در بخت
 بوی خانی که من از رطل کلین میشوم
 مدامی تن و آوار و کینه جام صدف
 ساقیت ای همین و از آن زین کاه
 کا و ز و کجاست سامری و من
 جرمین رطل کلین هیچ عورت کنم
 آئین جانم بر آینه آینه دارم جان
 چه هر شد مع و مع من کجاست
 سبیه و شفت که زنده شود و شفت
 هر که کهرمان شفت بگرشند نه
 آفتاب الیک در دران بشنوم
 دوش رطل کلین می و کلین شستم
 ای می رطل غایب که اماب و کلید
 رطل کبریت منازیب و کل پرورم
 چون می خون روان در کل فروزم

من که کجا قیام از خون دل تیج و روان
 سحر خوت و زانم چه عجب میبافم

دلف

چون رایتج شد در شان
 شخیل سپتامارکان پریشان
 گم کرد ملک پناه و معش
 کفر حشر زمراد و ان
 غرضشید بر تن بر خوشش
 از جرم و زو کجاست خاتم
 من غفت ز مستی شنبانه
 فارغ ز همه فلان و بهمان
 آتش کشید کرد تا بخانه
 بیست و مضرب زسان
 ناگزیدم در آه آن ماه
 محمود چه سر خوش خزان
 بر چه و جمال لغت سپید
 در غم و کمال کسریان
 عاشق شده و بر قدش منور
 فتنه شده بر رخس کلستان
 چه هر چه در فم کردون
 قامت همه رنگ سر و زبان
 بنیشت میرد می نکشت
 کرد از لب لعل کبر و نشان
 فی الجمله صفت کرد و شایه
 کلین و چه بخت وین چه زمان
 من نشسته ز کفت او ذوق
 زان چاه کد داشت در دخت
 در خدمت او نشسته بودش
 در صورت امانند و حیران

کفتم که ز خود تی چه سپارم
 اندوه روز و چون تو صبان

ای که در این جهان زلفش
 ای که در این جهان زلفش
 ای که در این جهان زلفش
 ای که در این جهان زلفش
 ای که در این جهان زلفش
 ای که در این جهان زلفش
 ای که در این جهان زلفش
 ای که در این جهان زلفش

کرد و زرق آسمان کعبه	کرد و زرق آسمان کعبه
چون صید بره دمان کعبه	چون صید بره دمان کعبه
از بهر جواص جان کعبه	از بهر جواص جان کعبه
صحن حرم نشن کعبه	صحن حرم نشن کعبه
کای گنجان و جان کعبه	کای گنجان و جان کعبه
حالی سپید از زبان کعبه	حالی سپید از زبان کعبه
بر صدر تو جان نشن	بر صدر تو جان نشن
ابری شده سبایان	ابری شده سبایان
چون بن ب ناودان کعبه	چون بن ب ناودان کعبه
از ساینه پاسبان	از ساینه پاسبان
پیشان گناهان کعبه	پیشان گناهان کعبه
پای سگ و زبانه کعبه	پای سگ و زبانه کعبه
کرد دست بر آستان	کرد دست بر آستان
چون حاجی و ناودان	چون حاجی و ناودان
دلیز سر است ناف فردوس	دلیز سر است ناف فردوس
چون ناف زمین میان	چون ناف زمین میان

چند

نشسته آن تنگدست زبنت
 و در و حرم صبا آن کعبه

و در می صفت منک	و در می صفت منک
مفتاح شد و مورخان	مفتاح شد و مورخان
چون ابر به بر زبان	چون ابر به بر زبان
چون پیل زبان رسا	چون پیل زبان رسا
چون جنت و در خان	چون جنت و در خان
رو بی در کا مران کعبه	رو بی در کا مران کعبه
بلر زده ناسپان	بلر زده ناسپان
من بند و را نیکان	من بند و را نیکان
من میل من جوان کعبه	من میل من جوان کعبه
وصفت بودی میان	وصفت بودی میان
چون حاجی سپیان	چون حاجی سپیان
غالی سیه و نشان	غالی سیه و نشان
هم حرم و هم توان	هم حرم و هم توان
پرده در بارگاه وادت	پرده در بارگاه وادت
زان که جد است آن کعبه	زان که جد است آن کعبه
دولت شده و در زمان هر	دولت شده و در زمان هر

شری

ای در عجم سلطان را صلح یکبار شده
 و بی در عرب زنده ایان شده
 نه ترا زنده نخواهم کرد چنان
 روی کتاب در حق بیعت نهاد
 ای صد زنده پیش صفت عاقبت
 و سپا و جوانان پرستار خوان شده
 جان زنده و مویک تو دیدم چنان
 لبز میان کجاست و دمار و دین
 نجات در عجم چنان چنان
 سولا صفت میوه لا لایکاش
 هر کس که بکشد آن را که بکشد تو
 تو دانه مرا که بکشد تو
 آن آرد که جان تو بکشد
 زان ایگان برادر منی پزده
 دولت نصیب خواهد بود
 این صفت کجاست برادر من
 همیشه بر گرفت بر و دین
 آری پادشاه در بر و صفت
 یک ایاب سلطنت و ارجان
 پروا کرد و جان منو بپوشید
 و میر و ترا کعبه و حرم روان
 پیش آمد و روان فرمود که
 تازان که من علم کاویان
 کرده عاقلان تو عزت ز من
 ای کرده فرست و شرف خاندان
 رفته قبا و بر و صفت
 طالب محاسن غزنی و زکریا
 تو دیر خدای که بکشد صفت
 آنگاه ای ز نام کمر بر میان شد

بناشت
 نام کجاست

سالانه کرده فیقارین
 سالانه رزق و در و صفت

دگر

تو کرده ای آن سر که خندان
 بعد از و صفت و مطلق بیان شده
 صفت تو پیر شاه فرموده تم
 سالانه سام پیش تو سالان
 تو بکشی منو دیدم که خندان
 بر و صفت و صفت و صفت
 با یک نام و نیک تو دیدم که
 بخورف که کشته و صفت
 حجاب آستان صفت ز راه تو
 بر و صفت آن که جان تو سلطان
 تو کعبه خندان شده او کعبه
 اوده تو هر دو کشتی و جان شده
 قندرب قیده رفته و کوس خاندان
 کعبه کعبه اوده و کاهرات شده

تو سپاهان کعبه شده
 هم مشیران کعبه شده

چون ساخته سپه کبان ایگان
 یک کبان مسج و ایگان شده
 تو هست طوق کرده و کعبه
 هر صفت کرده و صفت و صفت
 تو بکشد و او نیک سیاه
 رضوان ز خاک پای و صفت
 خانه در تو چشم طایب که چشم تو
 و صفت و صفت و صفت
 تو با نخی که کعبه بر و صفت
 در چشم تو با نخی پست و صفت
 کوثر پادان شده اندم که پای تو
 کرده طواف کعبه و صفت
 هر زن که زنده از تو و صفت
 کعبه زاده از خاص و صفت
 خون بید و کعبه و صفت
 تو خان چنبر و صفت

چون نمی بدینه حد رفیع تو کرد
ز ابر حیات شورشان کو پست
تو چنین نفس مسرور و منور
و دنیا را یکدگر مشکین و دامن
ان شایع سپیم بر سر باطن
از بر تشنه لعل و زیت کشت
تو شب بر و خند بوی زنده و
عین الهیت بلفظ نظر بایان
در کوکت برای خبر چون کبریا
و ز بهر محنت که فکر برو عایشه
شام و سحر و دانه بر را یکسان
همیشه تا قدر کشت حد مبارک
همیشه و ستاره و دزد و زور
همرازی بهشت جنت دشت آسایش
همیشه بخور و در همه عالم عیان
کشت و با نون از طلا کده و
باحت قند و روحه قیر و دان شده
صد شاه با نون سرفراز و شکوه
عاشقانی از حدت مهر تو و تو
الکون بعد از چندی خوانده و صبح تو
بر من جوان تو مکان من خانه تو
زین سر کرده بر قد و خصلت تو
و زین بر تنه شیر فلک چو کنی نشد
بادت بمانی خنودم از حرکت دعا
اسکندر جهان شر شرق و غرب
بادت سعادت ابد و هم بهشت
خیال از زمین و شر و آتش

مهر

امروز

فصل بجا و خلق و الهی
لایق است و محبت همه ملای
قل لا اله الا انت سبحان
و لا اله الا انت سبحان
ان صا احمد و حمد من حمد
فا حمدی من حمدی بکار
نفس الهیه تا علم بعد با
احد و شیشه صفتی الا جبار
بصاحت ملایم الوفا و داده
ممن بام و من له سپردا
و بر الوفا و را احسان
انطیس الا و الا علی و الا
و زانقدر نشد و تفضلی شک
فحسب من و حله اعتقاد
سپیش این جلوان تو بطنی
قد عوشتی فی الغیبه این طیار
قلی بلم بعد شول معاصی
من عیون و الهی و روح بستان
فصحتی الدین بایات الهی
و لطف خدا به کل طیار
خضعتی الا و طان ثم طعنتی
نحوه الیاد انتم فی الیهار
مسح کا سر لفظ کا انوی
فانک بشده طبع فی الش
کا بیکر بکلف کل فی موحد
نورش بکل عباد
حسی الیاد و بوقتی عاشق
مدام شرفت به و عباد
خدمت به و الیل ثم هرفیه
سبب انما تریع الباء
حتی بهت الصبح فی کمال الی
کم حست من سفار صبا
فاصح لک سورت و المعجز
السلام سو طایع فی طهار

صحت الى عامي كنت المهر	جنا دوت كفي عكس
منايت الى اكليم حتى خلتني	كنت الحليم موشه اكر
نفتني العرب حتى خلتني	صبي حريص
الفن حامل فضي حب	اكفها سادلي الذي الالف
لمل لوانش في حرف الجوى	كم كوكب البحر في الجوى
فارت شرودن اصطف	يحيى بنو ابا خستيا رثا
عرفت يوم العبد لك	نفا ربي لا عين ارفار
احترارهم الفاضل	بل خمتي حلت من السحر
جول الجسد الحيط بعينه	يحيى بنو ديامن الانار
الطاب بجمته منى محو	حتى طلال الدماء الزهرار
وصلت بحل منى كرسى	في ضمن طوبى واسم الاقبار
يا صحن كالموى كمن الف	كافى حول مياه اهل جبار
اجو حبيب لاسن مولى	في نوا هزله الرزق
انا نام او دعت شينى	عزمت الرض اف
فاذا صليت الى الفيت	هفت كمال ثم جد رشتا
محوه ابا الزهية عاريت	
من امات الكن لا باو	

فلا صحت اذا صحت	كف القار فاشه الاشيا
شرفى عمار الصملى عرقى	عرق الحالى عمار حيا
فقت عمار ان على قافى	والنقل اعانى لى عافى
كاس نيتس حين ذا ديت	فانقلى على ودى حوبار
سيان لى رحمت ومن طالع	عيب الكلام وحب النجار
من ساركون سوار عذر	في شرايل سوايه كوسيار
فكنت اصعب صعد النجار	فرافاق الصعد السوار
كفنت وروح اثبات	فالهبر قوسى دقت دار
لو كان نفوس حال شغل	فرافاق الفاق الصغار
لا عيب في عوج الفنى	مضى فز الشيف والجار
لازمت حصى قبل حصى المعنى	وصصت طوفى ذوالجار
ماست الطلان كمن متى	ذات العنا والعرا حار
حالت ايام شفا سبت	من غير حيت ولا سبتا
عمر قصير والواحد حمت	وحدنى بعوي باسب
انى عيال اسد في مثل النى	وحيال فتنى حيت البغار
كاس السحب شفى فى السدى	
والسحب مالى الحجر باسبتا	

شمس العنكب في الجوارح
 مانع الخول الصانع
 يادون اخوك ملائكة
 زين كرام تقي الا فني اذا
 اسراء الكليات بخاطر
 روار الشرف ريد است
 على العام سبب امام الله
 حزن المعلوم كل ميثاق الحق
 هو شمس ساعدت الا يادون
 اعواد وطوبى و مجلسي جده
 طوبى طوبى ان عدت كربة
 في هذا المفضل على علمه
 الوعدا طوبى قلبه بملكه
 فاما في زاير ابي د فنيه
 قد مضى من ابر بر حى صور
 هو لي لى وان امشاد فنيه
 ما عتيق منه صوا النصير

شمس الزبيب و صعد الفدا
 الا طير طير كل شمس
 شمس الشراة و حلى ربي
 الفاء في فيها علم الجسرا
 الى و ممتي العيون و ردا
 منق الحايق مجسم النصا
 علاة الظلال و الطلعا
 روح البعيا في قات الاشرا
 سيد الا يادون ساعد السعيا
 جهات عدن مومود العرفا
 فالعرس كحده الى استدا
 ربي الغيس و اوح الصفا
 و الخمر مطيب الطوار
 هو لي الفضائل هو لي الفضلا
 ازراة از عاتية الار زمار
 هو لي الفضائل هو لي الفضلا
 و لي هو لي العسر و لا

انزى من شمس ز صديق
 روى ان كبريت صاحب
 كحده و التفات كروين
 شمس روى شمس را
 كيك سدا كفا و زخرا
 تحت مشوه طراد
 و حار فدا و تة سيدة كرو
 و ليد شمس من غلات
 بجول به و جيت حرم
 و حركه ما سجا و الاسما
 ربح خيرة سليمان اعلى
 فو سجد البحر من رحله
 كك يدور منه بال سرجه
 و و تة سيدة اسكر كانه

مصطفى را كجواب و يد شد
 بحدش في شاب و يد شد
 زان مر اجاء و اب و يد شد
 بكى در خطاب و يد شد
 نمبر شمس غاب و يد شد
 و حار و مشوه و يد شد
 و كركه و حار و يد شد
 ميرى لانا لي الي سدا
 مسودة و حار و يد شد
 سدا و حار و يد شد
 و حار و حار و يد شد
 و حار و حار و يد شد
 و حار و حار و يد شد
 و حار و حار و يد شد

جاد كجى صاع كنهى
 سا كنه فارده كنهى

خاشیه اطلال جسته / فرغ علی الطودی ای مسافر
 مکنی حکیم اسرافه و غار / در ری جیب استه فونی جاره
 دقت لایعنی القیاس پستی / متن اطلاع بریم وقت مناره
 دلو اسطف تحت کز علی / لبر اعنه الطواص فی الدما
 هوشورده واته صبا و / و اسع عین الیک لاده و
 عین بصغه تری و جانی / به نفع السواد بار الصفا
 مستحک وجه کل صاحب / سقام عین عین کل و
 عین کین الشیخین یزقان / و جوجه المس فی القوا
 طمت مر الضب سیر جم / فبد الی طاسب ع و
 مر موده الا فاق لی صوت / الا طاق بل خلوقه الاصفا
 ع و المریدان بل قنار الا / بل حنا رخت لار لار
 صر الشوه عدل و لوان / اقتی اقتصات و شمع الصفا
 المرید و لوان عار / کلن پیچ العمد فی الاجبا
 مرست سیدم الفضل یزقان / سیدم العول عمارت لایو
 چم کرم خانه مس بق /
 نیکو به فتندیل کل عار

فانی

فانی میرزا محمد علی لایق و احمدی فی عله و ضیا

کما العری رجیا سحر / بی حره کمالیک ذات علا
 فانی و الحاد جیبیه / عین سید جلا لاجرا
 اسرف بن عرس جمعا / فانی برش برش فانی
 عرس ملین ارجال موت / عین البدن و سات کل سیر
 مرقت عتود امارت / ما الضرب ثم قطع علی سیر
 ستمانی الشب فی افکار / سدی وایل علی الحیدر
 سکل الحین قلب ذوالغنی / کلا یضیاف لهم کل جاره
 کلن عین العقب لا یکی اذ / قلب الجن علیه مرقت
 جرم منیر سب نه شعل / کلا الضرب فی سوره عفره
 موزجه و ساکن مطا بر / کل نعل و ان اخذ و سیر
 سهل مینا و سید نیل / کلن سید صعب الایه
 عقدت علی ساق طام سفا / من کتاب مهر العتار
 و بهدالین القیاس سیم / حنت القیاسیت شمس
 لایق و فضل الخیر لغت / حتی بعد اسی الوض
 ن کسره محبوه و سید / شاکل کلب و احمد الطود

منه عشت بهمن مخونه	بهر دین صودی
دو جبهه میخیزد اصناف چیده	اصناف ماله در فی الحسب
کشت خلیفه ملک و سپیدی	پیلان تاج اسطر فی الکسب
بهری لری ملاقه سودا	دسودا و صین از غنیمت
فرشته تصدیق کفیه	و اطرب و طرس بر فایا
بینی لی تقدیم کالاف التی	فقیه و اما ابو الحنفی
بها صیده سببه شدالی	و برست الداری حیفه السور
اسپاسما را و طالع درم	نصرت لیمه ستر المزار
ظلمی مکنا و الطام کراپه	مک العزاب و منطلق السیف
لوه الطار بصیر زعمه	صد الفراب بمنی الاباء
خفت نصف اب الماطفه	لرم و سلم بحر فی الطار
اقتت سما کدت عرف کل	لی بقتله الموم فی الرضا
نهی کیمت سنت آن فیه	رجلی شیشی علی بنجیه
دانت طالع النور و اوله	ورضی الاراد اصل وفاء
ما فاصل اطمان کل موطن	ما طاول الدمان کل بنار

رضی المولی غایت القیامه
بسمی الموم عذر محارر فی

دانی الموم و الموم صاوه	و الموم الموم و الموم
و صوبه فیض ذات الموم	فهم الموم الموم الموم

اطیاره ماله صافی الصایع	مخت با منی بامهرت الموم
موم صحت الفضل اوده	کله الموم الموم الموم
بریت فایا الموم صافی	مک الموم الموم الموم
ام الموم الموم الموم	مک الموم الموم الموم
ام الموم الموم الموم	مک الموم الموم الموم
ام الموم الموم الموم	مک الموم الموم الموم
ام الموم الموم الموم	مک الموم الموم الموم

ادامه الموم صافی	مک الموم الموم الموم
مک الموم الموم الموم	مک الموم الموم الموم

ام الموم الموم الموم	مک الموم الموم الموم
مک الموم الموم الموم	مک الموم الموم الموم

مک الموم الموم الموم	مک الموم الموم الموم
مک الموم الموم الموم	مک الموم الموم الموم

در صحبت خاقان اکلام با همه
 اسن علی بن خدیجه شافعی
 ابو الوانی شافعی یوسف
 صحیح بن یسوز صوب
 درین محلی کانیات مجاب
 حنا و سبوت الاطالک مرکبا

نظام المعانی فی خراسان سپید
 شرف و اتم الملک بر سینه
 شیخ عالم نامی و زبر کانه
 دعائی قریح الدهر نزار صفی
 له یفضل رجا العلم و الحی
 الخفی علی صدر الحق و شی
 لدی من یزکی نفسه غالی
 حدسری الذکر سوادانی
 کان علی الدین حاجا و همد
 کراصل غلبه لیس کعبه
 الاصح الصلاه مره
 عروج و فی صف الدهرین مستغ
 و شب بستان المون و المون مستغ
 کلیم و هرون خضر و شمس و
 فقلت بر التلج و فی قریح صغ
 فطس لیا طرز و سپیدان صغ
 امر المعانی فی اصنافه مبع
 بری منقلب عنده فتواریع
 و حدای شب شرجه یوم پس
 جوی می و هرون و جوب
 من قبل کشتی ثم من کعبه پس
 فیصه یاقینه ثم یسیر و یز

الوزنی اب جین بنیر و الهدی
 منزل و ایران و ارک کشع

نقشه

نقشه ادا لاسب یوم مجره
 اذ فی و لیل الشوق ما یکتب
 حضرت دین اندیشا قیامی
 و کبر و شیا فی المواقع جمعه
 و ارضی سادات الزمان ضمه
 طاهران لکلی فی الصبح الضح
 مثل و طلال الجواد حویش
 محاکم اللادیه فی نخل و مرین
 و سپید پستانی و الجواد حویش
 بیون الفنی عن متجاه و دروغ

یخلف امره کعبه سپید
 یزنی و سپیدی الصبح لونا جلا
 حسب الصبح الجوا صبح جابیا
 عن سقا الاغان کل طالع
 کشش و یزیه الصبح یخوفا
 کفنه ریح المرس و اکتف
 یز و کل حد حیت علو ته
 و یز و یوسف و ب علی کربا
 یز و المزار المبرج جلیفه
 سواد صبح و خمر جاد و سپید
 کله ارثا کماله المسیر
 و سی اما غلبه یمن سکی صبر
 کعبه پس اعلی المصطفی
 و یز و الصبح و کربا و سپید
 قاتل و یز و یز و یز و یز
 بل و اصدان الرواق الاضفر
 یا اصدان کما اقری و لا تنفر
 ارضیت ان الدهر یطع اسبه

و یز و یز و یز و یز
 بل و یز و یز و یز و یز

سكراني من سكرانك والى الشى
 حج المشك حشر الحاشى
 اياك وحبك ان اقبل بلسه
 داراك استغاثين لومضج
 ايا ارض باب الباب راك رسيه
 كسرى صاع جبك صناع
 خلفا لا مريك انى خلفه
 روم لك الرما كانك فى الورى
 وملك الاقصر كانك فى الورى
 خلق الورى المضرى محشره
 قلب الملك العزة قطره عذرا
 فى كثر الاغصان اكثر بيط
 السالى العادل الملك الذى
 فى لغز العرب الا حشر
 رب المدي والسرترى هذا
 حشر ايات السحاب المطر

وارض الكون زبد وصوره

والكثير من خطا لم يمسره

والمطر

عود الطيب على صابره
 عذرت لوجه الله فوجه
 حم الجبال من اقصى جهاب
 اعنت بخزم الطير الطاحت
 اعلام مصر الى الكنى ادمت
 ليا ارض باب الباب انجله
 لمارى فى ارض مصر الدنيا
 ماحه الدنيا كك فاسمى
 ارض حوى شيخ الجان معية
 عيسى تيم واصعده طيبا
 باجاده اعداه اسيله بايل
 حاددت نورى صل سبت
 دنايت بحر الصلى حشره
 سرف سيرة الالى صا
 حرف الغالى الى جنا كنه تحب

ودد الموشى كك ح و اجد

سبح السماك لعم و حشره

فیول نبی طایفه بکمال بدو	طوی بساطان رض مستدیر
احسار که فصل شپسار	و اسی تجلی بیل شپسار
فاصله و حله با لقا و ده الوری	و الملک رقاب الی کثیر و حله
والله عادی که ملک حلقه	فاصله عادی و الله طرا و الله

شروان ام العالی کل آب	راحت روی نیمه باب
ذمت شروان کل شمس بن	بنا و مسامره سب
تری بشروان کل عاریت	بسا و ات الین و آب
بقی بعباد کل تراست	قی و مت الصراح و السحب
نقره بر بکل فاقره	سات الی الفی و الی الی
برخی ابرو شمشیر فاقره	تقف الارز من الذهب
پتی حره و خطی رفت	کله اها السوی تان بلا لب
اعنی کتر افضل لغفته	من علم ثم بعدت عرب

و مشرب الحضر ام و عباده	و بار موسی فقا و عباده
کوشنا و حله و حبتن	
الکفر و طلی هو و عباده	

قل عصر بکر مسرات	فالمسیر سبنا و عباده
تا اندلیل صفا و طلیه لا	و المسیر سبنا و عباده
سبات ان استقبال مسرکم	و ان ان استقبال و عباده
ذکب مصر بکر فاقه	فاهرنا کثیر و عباده
تا و کب بعباد ثم احببنا	مسرا فقه الحله و عباده
سعی من پیم مسر سبنا	و ان کنی انجی و عباده
فاهر بعباد و یوسا کفنا	محمدنا و عباده
تا و کب بعباد افا ستاعیا	سبک مسر فقه و عباده
رمیم مسرا دل من الف	الوصل از اللاح و عباده
و جه الاحرف الثلثی	تا بر خیر قش و عباده
سکه ریح الجنان بسکه	ذو الملک لای رجا و عباده
سجائن قال الامثال لب	فا و بری سبنا و عباده
ان لمن قال الا و فار لب	در صنی و عباده
ان حاض و السیف عندکم	لا پاک فاقه و عباده
والله شش مرات کل ذی فکر	فیه بختی و عباده

پانفی من بنا بنسبنا
فاسح قصی فقا و عباده

الحق من قبل آدم عفت	طب وروضه عرفت
فیت روضه لوت	عفتا و استار عبتاد
وادم استر است	لما و رجاء عبتاد
کنان لما سوار لبسط	ابوی هواد ابتداء عبتاد
اسم و قد ان فی خلوی	روضه خلد عبتاد
او به المند حل او دله	و غیره عبتاد
کین حل البی بعر صفا	فلی روضه عبتاد
ابا بهری عبید و کما	بات کوی امار عبتاد
کنت رسپا و ما حاشین	دریج لوی جبار عبتاد
صرت حقیقا وی علی کبری	جول صاحب بار عبتاد
ما شمشه و ان حکا قی ما	و حمل فیه بار عبتاد
معمد المهر خن حش	و فوق چپتی عبتاد
اعاد ردی هواد عبتاد	و راد روی صفا عبتاد
صید لیش الرجال عاظم	بین علی شارب عبتاد
تری پیشی علی انا عجب	اراسیات عبتاد
یا لکه قدرت پالما و لیا	
اسی و صحت مای عبتاد	

من کل پیش التمی الی	فلی صبا عبتاد
موان علی الملاح سمانا	امرق مار صا عبتاد
بات و ریح و وی المرفع	البال انقا عبتاد
و قد سی طراب و ارجع	ان لوز صا عبتاد
رفیق ارای عفتا و عفتا	غلیظه الحرف عبتاد
اربع من ککرت و اعزمت	سواد قلی هواد عبتاد
نیکو العید علی بیت ضنی	و ا ک علی کبار عبتاد
اعذب من البحر و اطر من	مار جیفوی عفا عبتاد
نسا خان ماده حذفت	ادار عا صفا عبتاد
کم الم الی راسه الما	لما شارب عبتاد
سیدی سمن علی صفا	کیمین عبتاد
حیس و سن و کاب و لقا	رومنه عبتاد
ما عین با علی صلا تفسر	بل کلمات پیرا عبتاد
یا انا عفتا اساع خبری	و حاسده عبتاد
سبرق عفتا کاز عبتاد	و شارب عبتاد
نفسه ستری طیر و جیت	
العبا منها عا عبتاد	

شفا فی بیابانی بزی شمع و احمد کسری ثم نمان استیع

سالم نشو الطل بعرف طير
سقطا زفان ميم

بر وقت خبر نامه	فلا تخرجت تروى ولا ان يسبح
لعلك تجداده كل عسير	ال ان عالى مشرف المزارع
شفت على فاقه في نيل المدي	لا يصل ارجاء الاصل الطبع
سنة فعل الماسك سافر	فما زاد فوق انك تروى
وهم نعيم بالزوال غش	وكر وداى للطلل يسكر
دام جرح الماشم شفت	شفت سكر ما اطلع
سار من المني شفت	مدك كل المرق بن جواس
فلا عدوان برزى ما اجد	لاجل علا وادين قري سديد
نبت وادم الملك والملك رجا	واب لسان المني وطين صيد
نظام المعاني في زمان سپيد	عوق وفي المجر المكارم مسيد
شي عالم دانا ويزكا	كلم وبارون وخط وارش
ايرصل ريه تا العلم را	فقطر طاهر وبل حان قش
دعاني قري الدهر نذر مرئي	نفت يا لمرى مالى موج
ابن على الصدق الحق	امير المعاني في الفضا مبرع
ارى من يركى غشبه عاقل	بى فضل رب هذه لغا ورج
لقد سرى بالكر سر او شفى	
باعلامان ملت شره تيس	

بكان علا الدين حافظ	حوى نى وهرى وچر بسج
كز چيل صاه وبع استلب	فن قبل سبي شمس مصدع
الا سمع الله العلاء مرة	فيس باينه ثم شمس
الودى الى حير كخير وى	چال ليران وازك كشت
فلقت ازلاحت لوان حده	فما بران الملك فى الصبح شمس
اتانى ولى السون لى كونا	سأل باقلا الطراد مسير
ابجى شفتى والمون كونه	دسه وپهاني والجر ودرغ
المطرد دين امداسا قن	سماك المعلى بنو الطود مرغ
وحتى ساقاه الزمان وخرقه	جوق العسى من ساه وبرغ
نصب لقله هروا له برغ	دوست دوام الدهر طبع
رضا صبح پره	رازول زمانه سحر ابر
سپان صبح چه طلوع كند	كین چه طلیع كند
چند شب سحر چه صبح كند	برسم كز غشبه ساه
ارده كج كشت شمشاد	برخك سبج برقع رها برا
كردن سیه دیا كینه كبر	آن سیه وچین كچه سدا برا
چون كشد قاره دما چینه	آه كز قاره دما چینه

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of the previous page, mentioning "الشيخ" (the scholar) and "المرجع" (the reference).

مجلس اول

۱۲۰

من عقل بر خانه دوازده چرخ
 دارم که شایسته جان فلک
 کس نیست در دایره خانه
 چون لایق تر شد بر چرخ
 امر و ترک خود اندوخته چو دان
 منتقل در این چرخ عاشق که جود
 سر دست سخن شنید در سخن
 پی هر دو شوکران ز صدف را
 کسی که خوشکس پروانه خوان
 مایه حیات سلطان آفتاب
 از هر دو شکل صلیبی چو دین
 نافه در پیش پیر پیرایس
 غوغای دو چرخ بر پیوسته
 مرغ چرخ که آواز خود واکه
 طاعتین که زان خود واکه
 می چرخ که در زین فلک پس انداخته
 پروانه هست که اکبر رشاد

در فصل اول

مجلس چو گرم کرد و چون آتش
 می راز عاشقان مشک را
 ساقی تره رنگ لب و لب
 حلق و گره خنجر سار را
 پروت آن تره و چای کج
 می کن که عید چه زبانه کند
 چون آتش است و نیکوین
 پس خرم خنجر کو را کند
 زان قلم سبیلان پس کز
 صومعه کین کین جو را کند
 چون عیدان جهان مست
 کوی که در دهانه صفا کند
 ای فاخته کلب لب کج آورد
 از حلق ناز و ان مست
 یکی است و یکی خنجر و در کعبه
 وقت کین دمان صفا
 مطب سحر که ریخت و دکل
 خلت بر می نه به صفا کند
 اکشت اخرون زن و می خنجر
 ست از دهانه تنای را کند
 چکی به جوین می سوار
 چون آب از دهانه وقت می کند
 لب که است زان کین
 به دم خنجر دست و ان را کند
 ناسیت به ملک کشته دمان
 کز خنجر خون نینده را کند
 چنگ است پای به خنجر خنجر
 چون اندکی که گشت از خنجر
 در جبهه دانه و کوبست و کوب
 کز خنجر بران کین صفا
 حلق رباب به طاعت صفا
 کرد و حلق ناز و ان را کند
 زردی که خنجر خانی آورد
 شربت به خنجر و ان را کند

در سپید سره شاد فاکه فلک
 بر تو پیش لرزه و ان را کند
 خورشید به شاد فاکه فلک
 بر خاک اختران خنجر
 قی و سر به خنجر و ان را کند
 خورشید که از زمان را کند
 ناز و سر به خنجر و ان را کند
 زبانه را کند
 کبک پستان به دل شین را کند
 سلطان به سواد که درون کین
 به پست و کشتی و ان را کند
 از دیو و سق و کین شاد
 به جوت و شین شاد
 خنجر با می و چون پست
 ناز و سر به خنجر و ان را کند
 چمن به پیش و ان را کند
 بر خاک مرده و ان را کند
 ان کین صلب و ان را کند
 ان کین صلب و ان را کند
 از پست کوه پا و ان را کند
 چون با دانه کین
 منور هوا و ان را کند
 کز خنجر و ان را کند
 شربت که از دانه و ان را کند
 شربت که از دانه و ان را کند
 شربت که از دانه و ان را کند

زبانه چو خنجر

در پرده خاکی بر سر سپید
 قوس رخسار خندان بستاند
 روز از روی غلغله بگریه
 امروز از سر گریه بگریه کند
 روز از رخ خنده و از طراوت
 امروز بگریه و از طراوت
 کینه روی بوی گلستان
 بر چرخ غمناک بگریه کند
 تا این در حشر و شامه شرمین
 ملک غمناک بگریه کند
 بر تکیه نیکو بگریه کند
 نان نیکو بگریه کند
 شستگان در حشر بگریه کند
 شمشیر آهن چون بر جگر
 تخت بی پادشاه بگریه کند
 سار بگریه کند

در حشر و شامه شرمین
 قوس رخسار خندان بستاند
 روز از روی غلغله بگریه
 امروز از سر گریه بگریه کند
 روز از رخ خنده و از طراوت
 امروز بگریه و از طراوت
 کینه روی بوی گلستان
 بر چرخ غمناک بگریه کند
 تا این در حشر و شامه شرمین
 ملک غمناک بگریه کند
 بر تکیه نیکو بگریه کند
 نان نیکو بگریه کند
 شستگان در حشر بگریه کند
 شمشیر آهن چون بر جگر
 تخت بی پادشاه بگریه کند
 سار بگریه کند

در حشر و شامه شرمین
 قوس رخسار خندان بستاند
 روز از روی غلغله بگریه
 امروز از سر گریه بگریه کند
 روز از رخ خنده و از طراوت
 امروز بگریه و از طراوت
 کینه روی بوی گلستان
 بر چرخ غمناک بگریه کند
 تا این در حشر و شامه شرمین
 ملک غمناک بگریه کند
 بر تکیه نیکو بگریه کند
 نان نیکو بگریه کند
 شستگان در حشر بگریه کند
 شمشیر آهن چون بر جگر
 تخت بی پادشاه بگریه کند
 سار بگریه کند

برده و درین سرچشمه شیار
 کایه و در طر و نور کجای
 برین شاد طاعت قرار آید
 بر این جمال زنجار آید
 بر غایت کرم دم حیدر آید
 شکل قدم بینه و صفا آید
 کاش بر نام و گونا آید
 چه چو کرم دم سیدا آید
 تا لب چه درین بجا آید
 زان خویش که ساید آید
 پس دیوار چه درین بجا آید
 بر خویش بخت بجا آید
 هر چند نام سید کانا آید
 نام بینه و کانا آید
 نام این دو در دوت آید
 چون دو کار در دوت آید
 کاش بیک شکر را آید
 کاش بیک شکر را آید

کاش بیک شکر را آید
 کاش بیک شکر را آید
 کاش بیک شکر را آید
 کاش بیک شکر را آید
 کاش بیک شکر را آید
 کاش بیک شکر را آید
 کاش بیک شکر را آید
 کاش بیک شکر را آید
 کاش بیک شکر را آید
 کاش بیک شکر را آید

کاش بیک شکر را آید

زان نام است به دفعه و دفعه
 زان نام است به دفعه و دفعه
 زان نام است به دفعه و دفعه
 زان نام است به دفعه و دفعه
 زان نام است به دفعه و دفعه
 زان نام است به دفعه و دفعه
 زان نام است به دفعه و دفعه
 زان نام است به دفعه و دفعه
 زان نام است به دفعه و دفعه
 زان نام است به دفعه و دفعه

کاش بیک شکر را آید

چندان با کوه و نوا و عیار
وز سوز غم و صبح طلای
باده است سعادتمند و با کوهستان
هری که جان سحر به صفا بکشد
بخت تو خواب دیده میدان
چشم خسته خواب سحر بکشد
نوشه خوار عارفی با جی
طالع چون طالع صحرایا بکشد
عد تو دین طراز که بر اسیر ملک
هر روز و طراز شایا بکشد
ضمان اسیر قوت تو هم دست قهر
پنا دشان خدایتعالی بکشد

هر که در جهان به چشم
از منزل جان شایان
سبب این شده که در وی
نقش دل آسمان به چشم
چشمی که در جهان صفا
نغمه و عیان به چشم
هر چه پیش که بر کشایم
غم خسته در میان به چشم
صحای دلمه هزار نوک
آتش که کاروان
خیزم که کین که ملک
یک شیر و از زبان به چشم
جویم که صد که زبان را
تنها روی آفرینان
خون سر سهر و دوزخ آرام
زیر و دسر کنان
در کف دنیا به شیر و دانا
جایگاه آستان به چشم

بکشد

بختی که در پیش و در دست
سز و دین نکستان به چشم
نگاشت که چون ملک را تش
لبا راد و از غفان به چشم
ز جفتی غم به دهن
دل حاکم کران به چشم
خون که در دوز و دهنده چشم
رو می بچکان دوان به چشم
بر پشته در جوی ملک داود
هر که در دهن سکان به چشم
می بزم دا به نیست ممکن
کین دانه در جهان به چشم
صورت کلم که صورت داود
در که هر پیش و جان
در صد فرانه تر که زیم
کر یک غم جلستان به چشم
چون غل که بت شانه
دل را غم فرشتان به چشم
ترسم که چشم ابلق عمر
از خدا سپستان به چشم
هرست به نخل بدان
کش هر نفسی نگران به چشم
کشی بر دم و جسم فوف
سوز مکر خان به چشم
سوز زمره کران به چشم
سن و جسم تر کران به چشم
روی بران کشم کلان
زین که چو پستان به چشم
در عز و چاره که صبر
آباد و به چشم پستان به چشم
دل شکسته از عتایدی
کودال خبر و دوان به چشم
هر که در پیش و دانا
چون پیش چرتان به چشم

بر این چشم من که گشایم	کز هم چندی نشانی به چشم
سایم دل مرده را حلقی	کز اینده از طران به چشم
هر شک که بعضای افلاک	صف زاده میان به چشم
چو شمع ز حسد که از شریانی	شش هدم سره به چشم
من خدنگ زنجیر که شش	بشش شش میفت خدنگ
هم غنیمت که کعبه را	هم زرق و برق را به چشم
نیک ده دوست زرق را	در یک در ششیان به چشم
بپس کرم و دیو که کافور	ششش بیان به چشم
هر که یک وطن و دوزخ	هم چو دوشش دان به چشم
عالی بود از سنگ هر دو	لون من از خوان به چشم
خود در دست و صحن دارم	رودق و آفتابان به چشم
از خط کرم که گریزم	کاجا دل منیر به چشم
جانی چو زنجیر شتری یک	ز آتش سوزان به چشم
طبیعیات نشانی	دوشش به دانه به چشم
دیر است که نیکو گشت	زدوش چو زمین به چشم
گویم که فلک عاقل که است	
کو راه نکشتان به چشم	

مران

مندان با سپید بهر	تا در دم شش نان
که هیچ مکن منان دوزی	بهرت بهل منان به
دشمن شش خوشی بخونم	چون ترشی ترکسان به
دوی چو طلب کم بخونم	خود بی طلب و دهان به
که موم که پاسبان در جنت	نخواست که لعل کان به
چون بر سر شمشاد شعل	لی مست پاسبان به چشم
نی لی بجان شکر دشت	کارم هر چو کمان به
نخیز که باد داشت دشت	نخیزش بر بران به چشم
ال دشت کابل دل پاسبان	نیز هم از حسم آن
خشت نشسته در خانه اهل	نات غار کمان به چشم
برام که ام کو طبع کرجی	چون مست و دوکان به
این گاز و سخن که کرد و کرد	دور روی زمین روان
دیوان که کج خوش است	عین الله کمان به چشم
طرازی که در دشت اند	هم دست بریده شان
طرازی که سر چو طیار	ادبیت لی زبان به
امید به طالع است که عمر	
بیلج به صاحبان به چشم	

از این دست بیلج

که نرسیده بود از آن سر
 شش سال در کارگاه
 به وقت رسیدن خبر آن
 کیان کن و سپهر چه
 که خط شالخت کبره
 در ده خوار این
 در شاه که سپهر کرد
 تا غنای جگر که
 در سوختن شاه و این
 حاکم در و غ و اسپهان
 خاقانی را با این حالت
 زلف و پاک چون بنام
 در این راه و در این
 بهشت ملک در این سپهر
 با کوبش شرف و این
 در ملک الملوک سرب
 بر کشته هم حال و نعمت

بجز

که نرسیده بود از آن سر
 شش سال در کارگاه
 به وقت رسیدن خبر آن
 کیان کن و سپهر چه
 که خط شالخت کبره
 در ده خوار این
 در شاه که سپهر کرد
 تا غنای جگر که
 در سوختن شاه و این
 حاکم در و غ و اسپهان
 خاقانی را با این حالت
 زلف و پاک چون بنام
 در این راه و در این
 بهشت ملک در این سپهر
 با کوبش شرف و این
 در ملک الملوک سرب
 بر کشته هم حال و نعمت

در این راه و در این
 بهشت ملک در این سپهر

درین تو عالمت قصه	هر صفت خوان به چشم
ماند بهالاش و مغرب	کافره نفس تران به
سکنت کزان بال و دلت	عسیر دل خنده ان به
آی شد مغرب ان بال	کافره حد پیران به چشم
بر خاکدش از سرشکان	شش رخ آب دال به چشم
گر بر سر جفت شد و دشت	هم درین خانه ان به چشم
گر پس که کبرش سوی رخ	بر خاک چو مایه ان به چشم
که خشمش میر میر کرد	کو را عدل و جان به چشم
پست از سر خردن خار	در عرصه بوستان به
اگر چه در پس پیران	بر پا برزدان به چشم
ای نادر و شیر اسلام	کجا فرستاد و دوان به
ای تو که محفل کل را	فاصله و ایگان به چشم
کرد و ملک الهی که	گردست و سولان به چشم
ز بهر ملک میر و کست	کر نوبت زنت و ان به چشم
کیوانت سها بر من چشم	بر رخ چو خیزان به چشم

از پر دلیس از تو
بر چپ دلیس به چشم

شیر

شیر ی و چو کمر سرن	شیر بر شان به چشم
خوشه برق نعل خشت	از پست کجی و جان به چشم
نابیه شو انهار و سینه	کون تو کشت ان به چشم
اه صاف تو سپر بندش	یاد طرفه الهان به چشم
نارون تو ما و دشتین	شش ز کجی در میان
در تو دامن شب و روز	یک نعل و دما دوان به
نمودی که پیشت	نمودی چو سپهران به چشم
چو سپر و سپر پست	درم تو بونان به چشم
رخ تو سپر پست	لانش و پیستان به چشم
کرد سپر پست و دشت	سم تو بونان به چشم
چون رخ منی فتنه و فتنه	مات بر شا و ان به چشم
تو خنده و خاور و زار	تعلیم تو و ان به چشم
تو دانش و دهم و زار	نزال را جان به چشم
در دشتی که پست	چو کز ذات تو این و ان به
از رای تو شیل فلک	چو منت این و دکان به
کر کشتی سدی شام	چو شمشیر صحنان به
در دشت و رانان	چون از من بخوان به

شیر

شیر

از خلق تو خا و مظلوم	آنها ستره جستان
کلمات شرمگینم	روبان شرمگینم
تو که بر سر و چادر	بر قیام و قیام
دو زنی که در بار بایست	برق کسب یانم
شیر فلک از نیب کزست	چون کا و زمین جیابم
از راه در پیش تو دین	سوزان چو زکست
مخزن شود شکم کز	شیر و زایل رانم
نقد تو دین چو کشتی غم	در طوفان دمانم
چون خال بر دست صحن	نظره در دوانم
در شان تو پر تپت فتح	کاساب منزل و شانم
ای شمشیر بر دکانم	کز زهر تو خند دوانم
بر کعبه صبر و خلد بزم	کوثر نماد دوانم
بر خاک در تو آب بزم	چون شمشیر دایک دوانم
در خواب جدالت تو دهم	در عهد ای جهانم
زین شهر و زکست	کرامت ای دوانم
زین وقت رسد بکلمه بار	خزمت چو کجایانم
از جرم دودمانم	چون راست کا و دوانم

از تو نیز دیکو چینه من	تا کینه خمر رسانم
که از کینه در سپار چینی	صد دولت ایرانم
بر که بر دهستان بیدار	بر که بر دشتانم
بر خاکدست دشت و دوان	کنج دشت بیکانم
این خال از دست ستم	پیش از ستم بیکانم

ز حال شاه که از خون نوب در آفتاب	چرا چرخ خال شد ز جفت و جفت
رسید وقت که یک امان ز خورشید	ساخت ز جفت دشت و آفتاب
بس نامه کوبی روح بر زمین خن	تو بر این شود چون درخت خن
سخت که که جبار خا را بیکانست	کز دست جفت ز قلم و ز قلم
ملاقات تو آج هر کشتی را دین	سپهر خمر و چرخ شمشیر و طلاق
شش شمشیر از اینم انباشت	نزد هر دردم افشایانم
چرا دوست دهن کرد و دستان	بیکار دست خنایت از دستانم
زین کجایت زین خنایت	سینه چرخ چرخ بر دشتانم
لب و دار که از خون نامزد بیکان	از کجای سبزه و گل بر دشتانم
زین ایت جبار ز حال مطلق	سکه کاست جان بر دشتانم

این کلام است از حسن زکات
 از کلامی که در این کتاب است
 از کلامی که در این کتاب است

کردون قبا ریزه به باغ تمام کم
 کوشی شمشیر و در و در زنی می آمد
 پیم پی می کرد ز جوی اندر
 کاکسینان ز خلق بانی اندر

اخلاص و تقوا هم آید نیاید
 پذیرفت شکر و کرم آید نیاید

ای که باز صفایت در یک کسبست	بخت افتاد و شایه کسبست
اجرامت خایه ریزین بیک تو	بخت خرم خایه کسبست
از بخت چنان خالق کوشت	بخت بدمان چنان کسبست
از صبر نگار و تو زیدی حائل	چون بر جواهر عذر کسبست
تا کشتی در آب و در آتش کشت	شش کشتی از دهانت تو بر کشت
هر چه بیای مشک بکیم و در هر یک	هر کاه تو بنای و چون کسبست
بزم از بخت برت و باب بختیم	ساز بخت بر سر همه کسبست
این بزم خایه که بخت کسبست	بزم بزم کسبست تو صبر کسبست
بر بخت که در اندام چشمت	سایه زینت و در و در کسبست
بر بخت سوی و حائل زین کسبست	سکین و لان حائل کسبست
اما بخت چشمت حسن و حور و ده	است بخت و شکر زهر کسبست

کریه

کردون قبا ریزه به باغ تمام کم
 کوشی شمشیر و در و در زنی می آمد
 پیم پی می کرد ز جوی اندر
 کاکسینان ز خلق بانی اندر

اخلاص و تقوا هم آید نیاید
 پذیرفت شکر و کرم آید نیاید

ای که باز صفایت در یک کسبست	بخت افتاد و شایه کسبست
اجرامت خایه ریزین بیک تو	بخت خرم خایه کسبست
از بخت چنان خالق کوشت	بخت بدمان چنان کسبست
از صبر نگار و تو زیدی حائل	چون بر جواهر عذر کسبست
تا کشتی در آب و در آتش کشت	شش کشتی از دهانت تو بر کشت
هر چه بیای مشک بکیم و در هر یک	هر کاه تو بنای و چون کسبست
بزم از بخت برت و باب بختیم	ساز بخت بر سر همه کسبست
این بزم خایه که بخت کسبست	بزم بزم کسبست تو صبر کسبست
بر بخت که در اندام چشمت	سایه زینت و در و در کسبست
بر بخت سوی و حائل زین کسبست	سکین و لان حائل کسبست
اما بخت چشمت حسن و حور و ده	است بخت و شکر زهر کسبست

سوره در هر روز
 از صبح تا شب و از روز
 چشمت معانی است

ای که ز کوی عاریت حسن زین	کلک زار سید و بسیا چو خوا
ای که ز دامن او ز خاک تو کج	از طفل دوش و جم سپ چو
که تا که چون زانوی دمان دوش	زان کشید زانوی دمان دوش
قاف از تو زنده شد و شکست	از زان تو دیکت تش چو
دست تو ز شا و ز بر دست چو	بگوهر از کوهر و لایب چو
<p>مان تا حاتم شاه کشید از تو پیش از غم زنده شد و شکست از تو پیش</p>	
ای که بر خاک و بر آینه اده	ای که بر خاک و بر آینه اده
ای صاحب افسان که بی تو	قوا فرست را افسانه
ای که از غایت سرش با چو کون	پشت چو لایلی سر و دین کده
ای خاک بارگاه تو و خاک پای	هم قصه تیر و قصه سر اده
آورده هم سرش بشیرش خویش	در سرش بنام زبانی و کده
ابو عدلی تو که طرا کند تبار	آینه ایت حقیقت خاک کده
از چرخ هم گرز تو بکشد شکلی	از چرخ تو بکشد شکلی
ای ز احسان صید و جیش	سرد قایق از بیت از راید
عالم نه بود که جگر کشت تو	ای از چهار گوشه عالم کده
پیش سپهر هر که اسفین	ز سرای تو پیش تو

نیمون

تصنیع کج ز شجره دانه است	با سنگ چشم و سوز دلت و چو
کشتی ز صبر ساز که داری بنور	دل چون تو کشتی ز طوفان
دیوان تو ز فغان سپید کند باد	ای ملک را بجای تو سر ز قش
مکتب چو ملک سام و سکه نشو	سم سام به هم سر پیکر لید
لی خوش کشته هم زور با کاه تو	سم سام و هم سکه دست ام
معلم سینه ترا نام در میان	کی ل ویر ل ملک اکبر برام
<p>ملک و یو بند حیات جهان است اقبال بدو تو در دما کشتی</p>	
کایم از دست پای مرد کشت	آدم از رخ لاجورد کشت
هم عالم صفت تنه صبر کده	رو دم از افتاب زرد
روز روشن زید و هم نامک	هم هم چشم و ره کشت
زین ده تا صبر سپید و سیاه	کوبین بنفش زرد کشت
خفا هم زار و نکا و صلا	کوبین با دانه و چو کده
چو حاصل غرور نیم نیست	نکاح و صبر و کرم و سر کده
هم افان اکده که از	کار خاقانی از نو کده
خاکه کور و دشت جهان زین	آن کور را دم و کده

جان پوش بیخ قدس سپید زین مغلان سال ده دگشت
 شاه فصل و پس من اول بود
 برید از جهان فتنه او بود

زاف رود کار خطرم	هر چه دست پیروزه روزم
چو بچند طالع خویشم	که مرده در پیش سپرم
ده کردن پست خویشم	مرک و ران شکست ای دم
کوفه شد بیک جوی صبر	تا بنیخ هزار جان منم
چند کوی که منم خورایم	فومرا جود غم چای خورم
با چنین غم خال بش اگر	خویش را نود کاششم
کرچه از گوی که چشم من است	بیک روز ده را دوی خرم
چاک است ده ام بزرگ	کمان چیرش برده کرم
من که خاتم بیخ جهان	مندیچم و یک فوادم
شیخ کوی مرزا خوش است	من چرا بیک بر فلک بزم

شیخ میدان و شمس خلیس
 قرة العین جان ابو القاسم

بیه زهرت نوش عالم را	مردم که است تمام را
ای تربیت صدم قدم درم	کرم این عالم کم از کم را

گلشن

صفت خورشید و ماه و ستاره
 بیک زن خنک و عالم را
 برین کوزش منم کشته
 در دامن سپاسم

لرزه کرد این بنا و کوی	این صبا رسد
پیر دست نریش ترش	چاکه زن قیامت کرم
بستق است خیره ز شکوفه	سخت ایوان طالع کرم
یک ام از ده داه خافلی	نیگون کن لب سپیدم
کر بخت سرم قد بل	خشب که این مثال کرم
خیزه از آب دیر دایم	روی این تربت منم

دوستان منم که کرم کرم
 دوستان منم که کرم کرم

کرمی که قباب چاکر است	نقد خاک تیز خاور است
جان پاکان شان منم	کای خیف جان نهاد
منم که درم در خاک است	منم خوش است بیک کرم
مرزا کرم که کرم	کرم بخت ایچک کرم
سرم که کرم سپید	لله او بیک کرم
رودان کرم منم	کرم کرم کرم

این زکودن بر کجی و دنیا	و کسب کج و نام خردا
بفرشته کین بهشت	و با دست و پای کسب
زود نام نیل او بشد	ان که تر گناه او را
او را سود و در کین	ان که با بری با و را
پیشین در و ان می شود	یکه و سینه با و را
همه شرفان شریفان	
و شرف و در و شرف	
برین از بر و دران کم شد	و قیاس از میان و کم شد
ای پست و پادشاه	و پری از میان و کم شد
کوهری کم شد از دانه	و زکات و جهان کم شد
حسین قت و در زمین	و از امانت و کم شد
مکب شود از دانه	و از سیر و کم شد
عالم از دانه و شرف	و از زمان و کم شد
ز سپهر و زهای شرف	و از دانه و کم شد
در شرف و زهای شرف	و از دانه و کم شد
تاکلی از دانه و شرف	و از دانه و کم شد

مرح

شرف و زکودن و شرف	
و کسب کج و نام خردا	
بفرشته کین بهشت	
زود نام نیل او بشد	
او را سود و در کین	
پیشین در و ان می شود	
همه شرفان شریفان	
و شرف و در و شرف	
برین از بر و دران کم شد	
ای پست و پادشاه	
کوهری کم شد از دانه	
حسین قت و در زمین	
مکب شود از دانه	
عالم از دانه و شرف	
ز سپهر و زهای شرف	
در شرف و زهای شرف	
تاکلی از دانه و شرف	

مرح

در این کتاب
تفاوت
بین
این
و
آن

خاتم من چو پند و دان	شیر ابرو که در چرخند قرن زده
ماه آن مهریاد شد	زان چو گردون کوچه پند
گر شاد نه بخت آن کرد	خاک و در و دیوار و زمین
گر سرور و در جهان بود	رگه و رنج و بخت و بد
بخت صید هم در دهنش	پر و پر و دوی آفتاب
چرخ خورشید در دهنش	گنبد از دهن آفتاب
بشمار از زبان ماه	این گنبد که مقصد خورشید
<p>از پند پندیم نیاست تا حال صحت زنده نماند</p>	
ای صومرت نیم خاک شد	بخت سکن خاک شد
از حال و وقت جان سپید	بخت شمع که شد
جان پاک تو در جبهه خاک	بخت زلف و دود و خاک
رنگ او چو بوی و بوی	بخت نیل و بوی و بوی
نفت آن خلیفه ارجاع	بخت چرخ و بوی و بوی
مرکب از چوب کرده که در خاک	بخت بر و دانه و خاک
بلی قاشق می پشم و بخت	بخت در شیشه و بخت

در این کتاب

خاتم من چو پند و دان	شیر ابرو که در چرخند قرن زده
ماه آن مهریاد شد	زان چو گردون کوچه پند
گر شاد نه بخت آن کرد	خاک و در و دیوار و زمین
گر سرور و در جهان بود	رگه و رنج و بخت و بد
بخت صید هم در دهنش	پر و پر و دوی آفتاب
چرخ خورشید در دهنش	گنبد از دهن آفتاب
بشمار از زبان ماه	این گنبد که مقصد خورشید
<p>از پند پندیم نیاست تا حال صحت زنده نماند</p>	
ای صومرت نیم خاک شد	بخت سکن خاک شد
از حال و وقت جان سپید	بخت شمع که شد
جان پاک تو در جبهه خاک	بخت زلف و دود و خاک
رنگ او چو بوی و بوی	بخت نیل و بوی و بوی
نفت آن خلیفه ارجاع	بخت چرخ و بوی و بوی
مرکب از چوب کرده که در خاک	بخت بر و دانه و خاک
بلی قاشق می پشم و بخت	بخت در شیشه و بخت

در این کتاب

آن که در خورشید است خفته نام
 او بر زمین که چرخش بر پایش است
 تنه او می نمود و در آن است
 آنجا بود و بجای خاصش است
 بود در زمین خفته نام
 چون بوی در گدازد سرش
 سال و نو می آید و آب چشم
 آنجا که در گدازد و بوی
 بر لبهای مشرق است خاک
 که در لبش است نه خفته و نه
 لبش بود که در خورشید
 بنویسند که در آن است و نه
 تنگ او در آن گدازد و نه
 بدلی بود و نه در آن است
 فصاحت نمود و نه در آن است
 چون آن سر نه و بلفظ و حقیقت
 پوشیده بپس خالی دارد و نه

پیشتر

و نه

او که در خورشید است خفته نام
 او بر زمین که چرخش بر پایش است
 تنه او می نمود و در آن است
 آنجا بود و بجای خاصش است
 بود در زمین خفته نام
 چون بوی در گدازد سرش
 سال و نو می آید و آب چشم
 آنجا که در گدازد و بوی
 بر لبهای مشرق است خاک
 که در لبش است نه خفته و نه
 لبش بود که در خورشید
 بنویسند که در آن است و نه
 تنگ او در آن گدازد و نه
 بدلی بود و نه در آن است
 فصاحت نمود و نه در آن است
 چون آن سر نه و بلفظ و حقیقت
 پوشیده بپس خالی دارد و نه

پیشتر

و نه

چای که به پخت فلک ز پختش
 سیری که در پخت جهان است

این که سوار کند سپید است در فرج
نمک سراج نازک بکشان در اندام

اینها جان ملکات جویم
کرانم خنات بوسم
ای روز تو آفتاب بودی
دوست مرث پوید دیدم
ای در کران بنار نارنج
خوشیدی هر بنای از که
تو زبیر می شدی جو خوش
ای کم شده اکو خطای
میاد خضاماد دوست
ای کبریا و کار عسرم
دریا کم است و بس می
از دین و همان درو انجی
در جانی و دلائل جانب پر
حقانیت ششای می
ای هر که گشت در فراقی

وای که کوخ فضا مایه
 دلی جان که کوخ تیر از ما
 ای پیش از دلی من
 چون شمشیر و کس پسند
 ای رگ بر آفتاب کور
 و چون کشت شربت
 ای سپید که در سینه غم
 ارد و بر جنت ناسور
 ای تن که بگشتم درد دلی
 چون جان کرم نماندگی
 ای چرخ شریف که کس دین
 ای حاکم و نواز بجای
 ای دود کرم و شمشیر
 ای واکر نمرود و انش
 ای و نسیم پرست جان دوست
 ای حق کیان و ای پیشه
 قدر تو را دوست بر عرش

منبر را خاتم انوار الهی و آلی بکشت
 پیش از طلوع آفتاب درون محرابین گشت
 سست کپالان دروغ او چنان که با کبر
 مشی اندکی برین غروریت هم فواید
 دروغ بگویند و بهر دم در دست
 چادر کارزار که با هم خوانی بکن

که عده سوزنشن از چشم برین گزینی
 در پای خاستن سپار بپای کز
 اکل بر شتاب دست بدین کم
 بهر ضیق و فقر نیست کزین قاف
 شد اول کم که بر باد زن که در شک
 می در میان طعنه قاف که در نماند
 سست این ملک و صد زمین سست
 که بری بود که در پیش پا آلی
 زاده را در روی برین پرست
 شادان از این وقت و خیزش خاک
 که بهر نایمی برک بگرداشتن

که شکوفای کار ز شکفتن چندان
 که صد جلی که از شش بر باد خزان
 کوکله دینی که چون کله بکشد
 بهر زن از بهر باد ز کسب
 پیشش سرخ کاشن که بپوشد
 انت موی که از پیشش کشد
 کا کمال که درین طریقت و کمال
 کا کالی که در شش و درین طریقت
 کا کالی که در جنت و در میان
 آتش و در دماندن که بکشد

اندامی بودی و در ملک شد من
 که غایب الیمن که نازدین که بپستی
 لعل شادان چون کوه از دین و کوه

را در سیم پیر شد از آمو مبارک
 از نطفه نماند راز و زلی که
 بی شش و شش شادان نیست که

در شش و شش شادان نیست که

سپید کار و در شش شادان

هندو و دیگر سائز و این ترک ضمیمه

زمانه تائبان است که در داخ حجاب

چون خیمه پست چهل تنی است
از نفعان راز چون سکرم فروماند

24

بود غنای خستیا و زین نامان
 پیشم می خوانی در کیمیای زمین و آسمان
 تا طریق نادیده از جبهت نبوی
 تا ز جنان که کردی و دادی و دادی و دادی
 اکنون که از جهان کجای و چه اندوی
 جان مستیست از عاصی و عاصی
 پس باغی من و تو در باغی نبوی
 دست بکش از رایت و کجای و کجای
 خاک بر سر هر خاک انگشت نبوی
 بعد از آن از غنای من و غنای تو
 یک چون اسکندر شش تن به زبون
 من زدی بر سر جاست و از دیوانی
 حیات شیرین و دای جان و دای
 بر سر تو ای میوه شاد و از دیوانی
 که خدی در دو دای عشق من و جان
 اما که زدن بر زمین بود و جان من
 من خاتم عالمی و من بودم و من بنام
 و دینی بودی عزیز و من بودی

بی مایه است و چون تیغ بر زهر آید
 این تیغ نماند که مایه است و گوشت را
 بر تیغ سر مایه است و چون تیغ بر گوشت
 چون تیغ بر گوشت زهر تیغ بر گوشت
 خاک بر تیغ تیغ بر تیغ و در غایت
 خاک بر تیغ خط و خط که در غایت
 بی تو بیست و شش و شش و شش
 چون بند بر تو سار که بر تو سار
 هر چه دارم بند بر تو سار که بر تو سار
 بر تو سار که بر تو سار که بر تو سار

چون شب از نو ماه به سپهر
که غمگین سپیدی فرو کردیم
پشت برین قامت که بخت
که برین شب دنیا نظر در کردیم
چو صبح از پیشگاه بهار آمد
که سپیدی بپای پیامدار کردیم
آفتاب منی چون چرخست
خاکمه که نوبه پراشتی بخود کردیم
هر جای که بپا و نفس نشستم
از دم و نفس ازت جگر دور
چو نشستم که در غمت در غم تو
بشستم در میدان قدر دیگر
دارم اندک سپا و زودم سر
در سلطان ملک حشر زین دوز
سپید کرد و دیار سپید کرد
بسپای غایتی چون دور کردیم
از دوی خوار و کز غایتی
کار دوی و گنم فخر کردیم
چو حرف موی که تیر رسیدند
هر زمانه موی باین دور کردیم
چو حرف از دوق عمر و جوانی
چون دشمن خشم اول کردیم

ای سنی و مذاہب پانچ
تو مماندی و درافاق خبر نامہ از تو

دستهای تو درین سحرست زبانه
چو پریخ تو خیزد و مبرود و پیر
آتش کجاست ز تپش زبند و
از جانی تو زبده است نظر و عید
چو زبان است ز می زبانی
کوش پند ز چشم آید که باد
چشمه تو ز رخ خاک چه با واکست
که خدای سرخاک تو پند را و پند

سرناوت مرا بگشت شیدم

فد بپند و برش من شیدم

بر سر سینه من فنج زنگنه	زاد نالید که بنگان سپید
پس کج شید من با دین	که چو دل سوخته رنج بهاسید
چو ویدی برودم از من	که شدم خالی و در دامن فانی
خط سیر کردم بر چرخ	که شاد و خط این سپهر طایفه
پس که رفتی بر من و کلاه	بر سر خاک بخون اصل است
چون درخت ز کاران که	آو چرخ زدن که چشم برآید
خاک کن ز فزون گشت	یک شیدا زین امان فراسید
کسین خونی بر من	حای شکرت که چون دانه بکشد
خطای فلک اعرس بر من	بر بگشت که کم کرد و طایفه
از خود و صلب و خط	در سجده که درین خطایفه
چو کمان صد پر خط	ز بهار که دم و فاساد و اسید
ای پانی فلک کوی	نمود و دست شاد و دود و اسید
خاندنم بر من	چون خیره که چاه است و اسید
ای که است زو شان	علت تیره که معلول برآید
بشیت ز که شان	و گشت ز که در بند و اسید

الک

اکی پانی که نایم	فروش دار طلب از بهر کسید
چو شید میاجل	کونی غایب و مشغول بکسید
یا شاد خاطر است	که چنین بنگار و اسید
همه سیر حیدر	که بکشت و بهر سیر کسید
خشت کل سیر	که بکشت و بهر سیر کسید
سرمه با کلاه	که بکشت و بهر سیر کسید
بشان ز بریل	که بکشت و بهر سیر کسید
مرکب از پیش	که بکشت و بهر سیر کسید
بکایا ز سر	که بکشت و بهر سیر کسید

جنگ کای هر فغان	ز دل و دم و هر کس بکشد
دانه دانه که شک	که در شش و کس بکشد
خاک کلب نشه	که در شش و کس بکشد
فوز از کس	که در شش و کس بکشد
سیل خون	که در شش و کس بکشد
از زبیل	که در شش و کس بکشد

چون با من میباید که به پیش من
 بر خیزد و از لب و لب بگوید
 ز لب من که سار شادان است
 به فای دل من که سار است
 چون که شش من بر لب من
 دل من دست زلف من
 این دو مانع از خفا شود
 در خواب روزه بگیرد و چون در بیدار
 بجا آید چه بگوید که دست آید
 که بر کسوی شود و از انچه در
 کسوی قند ز شکران ز سار است
 لوح جبر که خرد است ز کف خرد
 لغت شمع که زین چکان جامه
 که بر سار است ز سار است
 و بر کینه جود و در بای
 غم صد و از لب من
 لب من در صدمه بخیزد

مقدمه

چون که در لب من است و در کین
 جان من که در لب من است
 آنگاه که در لب من است
 نه که در لب من است
 دست و زلف من در لب من
 سوختن از ده و ده و ده
 محو از ده و ده و ده
 زده و ده و ده و ده
 خواب و ده و ده و ده
 آتش و ده و ده و ده
 که زانکه که قند ز شکران
 آتش شمع که زین چکان
 از زبان من که در لب من
 جگر که در لب من است
 انگ و ده و ده و ده
 لب من که در لب من است
 لب من که در لب من است
 لب من که در لب من است

پیش کان چرخ و چرخ گشتند
 ز چرخ کبریا نشسته اند
 در دو ابرویش کلاه ز شاد گشته
 در چرخ که هر رخشان بهر گشت
 ماه من چرخ سپید و اکلان
 می خفتی که ز میانه صید جان
 چند میزد مرا که بتا سید من
 تا ز کمال کرمی با من در مرا
 او بشیر بود ای دل ملک داشت
 و وضعی باشد در سلوک جان
 ز زبیر نه گشتان شامید یک
 در سحرست بیکه خالق است
 تا تو زید جوخته زلفی سپید

که در کافه کسادم و در
 مرغ و می که با میوه از ما
 من چرخ و کونان تو هستم

به چرخ برین صحرای مه
 من ز کفایت گشتان و خط
 زلفش او را در شب نشسته
 ای صفت بخت شد گشت
 تا به چرخ و چرخ و چرخ
 ز بهر که گشتان گشت
 چون به چرخ گشت
 آتش ز دست ملک سوخت
 و دو خاک آتشین گشت
 که به چرخ سوخته و دران
 بر سر کاش خورشید چرخ
 بهر گشت ز خاک را گشت
 که شمع چرخ چرخ چرخ
 من ز حذر و زلف گشت
 بر لعل چرخ از شمع
 صدی و درین گشت
 چرخ چرخ گشت

از جهان زو بود و من
 گشت برین چرخ
 و کونان تو هستم

بنی قریب مع شاد میگوید
 یکی که در دور خواند خدایک
 زان اراده که خوشیست
 سود و در یک چشمیست
 خدایم وصف او را گفت
 باز پسند ناماست او
 از چنان سرش می خواند
 منی خلقت می خواند
 آتش این نوری می خواند
 آفتابش صید از زبان
 پشت وین نگر که انگشت
 از سر من کلاه زفت
 چشمم پر از اشک شاد و غیب
 و استادش شناسد دانست

کبریا وصف ما میگوید
 صفت حدیث میگوید
 سخن از بارگاه میگوید
 غنچه در پیش میگوید
 کعبه هر چند که میگوید
 موی که بر چو زاده میگوید
 یاس سایه او میگوید
 دور وین است میگوید
 نقش کفر که میگوید
 سایه با او است میگوید
 روی دین ترک جاد
 سر و چاکه میگوید
 راز با خواب که میگوید
 هر که گوید است میگوید

اول ز دست نشان کو بدهد
فرقه ای بجان خواهد داد
فلکها مان ز دست خافند
کز دم کس نشان
اسرار کس نه شد ز بخت
در دوزخ و دوزخ خواهد داد
هر زمین صد هزار فرست
یک و بیست است
زین دوزخ سپید و در
فلکها ز فرغانه کز
و یک سو دوزخ کس
کین کس کس

موضوعی بهر دو آن که اید و
او کشتن و مقتضای تم
خاطر عروسی خواهد بود
و بهر بی جفرت به طاعت
و سبزه زدن آن خواهد بود

في القصر

فی الموضع که بزرگداشت
 دل زنده و شدی و می بود
 بی بوی گشتنای جانان
 تا جان در دهم است بماند
 بر دهر و خویش چون برتر
 پی سرود تو حیرت داد
 یکدانه کاش بپلی تو
 در دانه دل ز گشتنای
 در آینه دل از حیات
 در آینه حیات از خود
 تا وصل تو نان جبین
 جز آنگاه و داعی نرفت
 جز آنگاه و داعی نرفت
 چون خضر سبز بر کشیدم
 که در گران کم بود است
 گفتی و گوی کسی سفرهای
 لی تو من و عشق من شد

زانش غم مان سپید
 کان بوی زول منان
 یکی ز حیات جان سپید
 جز دافعت روان سپید
 بزم نام تو جاودان سپید
 بر حبت بوسه سپید
 هر گردن اسبان سپید
 یکدانه لبالب سپید
 جز صورت جان حیات
 جز موسی میا لسان سپید
 و لی اسرارین جان سپید
 طوفان جان پستان سپید
 طوفان جان پستان
 جز دافعت در میان سپید
 سودای تر اکران سپید
 کان در درون کی سپید
 در خواب خیال آن سپید

ما خانی را ز دل چه پرسی
کانت که پس چنان
حال که پیش نشان
سب دل ده پستان
فرخوار ترا جاک تبریز
بزن که تو خمشان

پس رفعا پر در دهانی
پس بخت را در کانی
چشم پروریت کامی
کر نه روشن کانی
از لب و دندان پرور
خزان دولت که باری
کج دولت بیشتر دم
در هر کشتی شادانی
خند و لب کوی شادی
کر بر در کرم آری
سین بوم سپید و یاقوت
هم دلی هم یار عاری
آن ز زبان یادگار
پس بخت یادگار
راز هر یک که پیش نشود
کاش نشان دل را ز داری
هر که از هیچ اندام
کر همان اندام
اندان خردم که با بختی
کانه اندام اختیار
ان لاول که در میدان
از لب و دل سواری
سپش که بختی
هم بختی دل بهاری
دارم اندام بخت
کر داری بختی

نی که کاشش زمین در هر
کانه رسا و نوا کوی
نزدیکی یاری چه در جاد
نوا نوا کوی

سرم سجده که پیش می شود
دلم از خون چرخ کوش
مهر آن سپهر خورشید
چون کر زوای از کانی
من ذکر که نام نوا
ساقی هر که جام بام
بخت و کوی که بخت
فضل بر آن که بخت
خواب بخت و بخت
دلم از آن کوش
شیر دل بوم بخت
ای در بختی
نوا نوا بخت

نوا نوا بخت

دو عالم را هم کشیم را
دانی زنده و کشته شد
دانش بر دل زین قانی
کمر زوال را کش

از دو عالم را هم کشیم را	دانی زنده و کشته شد
سایه بخت پیش فدا با من نهاد	عالم فرمودی این کش
ساقی و جام چو مشک و سطلی قانی	شهر غم را بر زبان کشیم هر
عشق بنی است و جانی را کشیم	من دل و جان پیش جهان کش
تا که ز جانی بود جان را کشیم	پیش جانان شایسته را کش
همه تر و سحر و سحر و سحر	و در پیش پای جان کشیم هر
بس که چشم سولای بر سر سندان	تا عنان کیم جبران کش
هر شب از سلطان شکر و شکر	تا بیا در روی سلطان کش
ز شکر عین بخت هر وقت	سپید از هر که خندان در
و کس که بی کانی و جان را کش	که سحر زهر است اسات کش
دستان خون زان کانی کش	بسته با خون کشان در کش
که بر کشان را و قیام کش	خون کش را و قیام کش
و هر روز که بر کشان کش	خویش زین قانی کش
و حکمت میل کشین زین	پس چنان کشین کش

چندین

چندین و دوان که سحر و سحر
دانی زنده و کشته شد
دانش بر دل زین قانی
کمر زوال را کش

از دو عالم را هم کشیم را	دانی زنده و کشته شد
سایه بخت پیش فدا با من نهاد	عالم فرمودی این کش
ساقی و جام چو مشک و سطلی قانی	شهر غم را بر زبان کشیم هر
عشق بنی است و جانی را کشیم	من دل و جان پیش جهان کش
تا که ز جانی بود جان را کشیم	پیش جانان شایسته را کش
همه تر و سحر و سحر و سحر	و در پیش پای جان کشیم هر
بس که چشم سولای بر سر سندان	تا عنان کیم جبران کش
هر شب از سلطان شکر و شکر	تا بیا در روی سلطان کش
ز شکر عین بخت هر وقت	سپید از هر که خندان در
و کس که بی کانی و جان را کش	که سحر زهر است اسات کش
دستان خون زان کانی کش	بسته با خون کشان در کش
که بر کشان را و قیام کش	خون کش را و قیام کش
و هر روز که بر کشان کش	خویش زین قانی کش
و حکمت میل کشین زین	پس چنان کشین کش

صبح خون چسب اس کشید
تا که صبحم زین کش

پروژه کوفت من صبح و شب	دما و خواب با سپیدان
نفس عاشقان و ناله گویا	نغمه صور در میان کشت و
چند دل سپرد و نود	زانش صبح در زن
دل این بیای بی این	کیسه داشت از میان کشت
صبح از برای و لم	ناله داشت را یک کشت
ریشش ریش کاهی دیو	صبح من چون صدف و
دعوت عاشقان میگردم	بخت در نای مسکن
البصیر البصیر میگویم	عشق من خانه روان کشت
ارغین ارغین صیر اندم	صد غنیا راه جان کشت
شاه دل در آه زبون	بنده لعل از شکر کشت
که بجز زانش حکیم	بکجوان با محان کشت
که بجز آن در شمشیر	که غم کجوان کجوان کشت
گفت غافان تو زان بخت	این کشت آفتاب انان کشت

ان دم که ریشش من کشت	ان من صبح کاه و دم نیز کشت
دوست مرا صبح کنان تو کشت	جهت کرد و دل تو کشت
وان که غنیه کنان تو کشت	چون صبح و سر من کشت

مهر

مهری که ناله و صبح و شب	هر ناله که داشت بقدر کشت
چنانکه او بشنود و در کشت	در بار کاه سپید من کشت
هر چه که بکشدش و در کشت	هر دانی که سپید ترش کشت
آمد ای عشق که غافان صبح	کز پیش تو فتح و کشت
بلایم و ز بخت تو با سپید من	که هر تو صبح و صد کشت

که صبح که در شب کشتیم	در راه و جفت کشتیم
سرم کشتید تا سحر ز کشت	از مویک غم شب کشتیم
جان من کشتید بیدار و	من تا سر شب کشتیم
زنده و صبح ما ندیم	تا صبح من سپید کشتیم
دایم و غم چشم میگردم	چنانکه می طرب کشتیم
صباح کلاب تا دشت	این درد سری کشت
بر حق کمان کشتیم از دل	سزانش دل کشتیم
نیمم و دشت ز شدت	هر چند کمان کشتیم
بر آید شد تو ز لب کشت	کز سینه صبر کشتیم

کویند لب ترا در دست

این قدر غم که تبه کشتیم

کردم طلب دنیا فتنه ای
خا قانی و ارضه نامرغی

افسانه و حقیقت عالم نیاید
ارزاد و زمانه ترا دت بخت
از سوخ فتنه کجاست که بخت
از سطر زمانه که خوشتر بخت
کیمی ترا زده و شایسته بخت
در دیت بخت زین سزای غم
آسودگی بختی که پس از بخت
چسبندگی بسیار که پس از بخت
در جاده بخت که بخت بخت
خا قانی و زین جهان را بخت

نوی و فاکه بخت عالمین فتنه
سینج کجاست جهان را که در بخت
آن حال که زده ای بختی

در ساحت زمین طلب کیمیایی
چنین کوی می مردم و مردم که بخت
در چای و باغ می مردم و مردم که بخت
چون قتل و پرده ایت بخت بخت
خا قانی و زین عالم و حشر بخت

از دهر و دهر بخت و فتنه
بر بخت زمانه قماری بخت
آن شاه زمانه و بخت که تا بخت
سایه بخت و بخت که تا بخت
ای سایه بخت و بخت که تا بخت
از د و بخت و بخت که تا بخت
زین پس بخت و بخت که تا بخت
بر بخت و بخت که تا بخت
در بخت و بخت که تا بخت

مانا که مردمی بخت و زلفت از آنکه
سکونت کجاست زمان که بخت و فتنه

از درویش کارمندان دست بستم
ازین رو نگار بانی پر کرد و در قفسه
نظایح از آن گیت که هم به پیش
از پیشگاه آن ملک بود و در طاعت
خانی نشاند و بر پیشم زد و گوی
بر این می نشست و بعد و جب
بر سر شش ششم از آن رو نگار
و بعد از شش و چو بود و با زانو
که می بیدار بود و الا باب و نگار
از فریب و در غایت ملک دل
که می ترم و زبلی می گفتم چو بود
و در این و در که می ترم و زبلی
عاقبت از آن می رسید و در درون

روی که چرخ است که در او کائنات
 مایه در خاک که در این عرش است
 چون در وقت جهان و وقت
 و زمین به زلزله در می آید
 که کائنات می زلزد و سوسپوشی
 خاکش را و تو که در او ایستاده
 و چند و پنج عالم که در آن است
 خاک را سار که در آن است

عایق نیست که در این عرش است
 زینب و جهان که در این عرش است
 که در او کائنات است
 کائنات که در این عرش است
 بنویس که در این عرش است
 که در این عرش است
 در زمین که در این عرش است
 برساند که در این عرش است

بخت و شانس و بار و بارگاه
 در دست خدا و بار و بارگاه
 و در جهان که کفیه خیر
 میراث و میراث و میراث
 روز و روز و روز
 کس باشد و کس باشد

دنیا و دنیا و دنیا
 برسان و برسان و برسان
 و این و این و این
 خود و خود و خود
 عالم و عالم و عالم
 کس باشد و کس باشد

بهری ندی که چو کج درنگ	خون در آرد و شد و در خطم
امروز در وی ده کجاست	ای که کجاست بر کجاست
بهرم که در دست در جفا	کفایت که در دست در جفا
که نیکو کار طالع جفا	مسال بهین و چه مسال بهین
و این خبر دولت احمد دین	سپاهان خیم بر ایل علی که حکایت

در سبب شکسته دهم	خدا شد بد و شد بد
از دهن که چو کج درنگ	تا کین دل از کجاست
شمارش من و برانی	که از کجاست من و برانی
کامی کشید را در دست	مونس شد تا چو کج
کس را نماند پس چو چشم	زین پرده دران فرو رفت
نماند قانی دل شکسته	تا هر چه برود و هر چه

در سبب نفس چو کج	کز دل جان شکسته
دل از کجاست در میان	آه از کجاست در میان
بردم بر کجاست خون	تا کجاست در میان
از دل دران کجاست	الحی سبب کجاست

دلی

از کجاست که دهم در کجاست	آخر و دامن شکسته
بر سر ده دامن بصورت	این دامن پستان شکسته
چون یاد و کجاست بیا کجاست	در دامن فلک کجاست
بمقدور که در کجاست	چو آن مسج نام شکسته
هر غار که کجاست داشت	در چشم کجاست شکسته
و دیم که کجاست زبان	و دامن جانش زان شکسته
تر که بر آرد آتش	آن دامن کجاست شکسته
آب و زهره کجاست	من پل کجاست شکسته
من و کجاست کجاست	سم در خلق دامن شکسته
چو آن طبع طویل از کجاست	ساکش با کجاست شکسته
پیر و زهره کجاست	بر طبع طویل سان شکسته
روین و زهره کجاست	و آه از کجاست شکسته
خدا قانی دل شکسته	دل بر خلاص جان شکسته

روی کجاست زهره کجاست	پشت بر کجاست زهره کجاست
روی از کجاست کجاست	چو آن زهره کجاست
بهر کجاست زهره کجاست	کونست زهره کجاست

دود و دشت کوه پیر و هم	آه و میهریزه پاکست و شون
گل چوای زعفران چو	من خاکی میان انج و
چند ازین موسان کرگشته	چند دستان و شمشیری
بزن جانی از خاک کاست	باغش در لاله زاری کوی

زان بخش که بدو عاقلند	مذوق الغیب کو اودم شد
و بر چو نظره دلی و لم	کرونی نهاده حاکم شد
لطیف ازین پیکر کوی	ای م و لطف چو کوه شد
زیر سپر کیت نمی نیم	کر که دشت سپر شد
در دشت کوه و دیر	کاری که دیر که فراخ شد
ای دنیا فرزند موزان	کافه جهان در دهر شد
زین پس فرزند و یک	در کام دل و سر شد
زخمی رسید بر دل خاکی	کاه قات او بر شد

زین شکلی و دشت اگر باری	خود را باستان عدم با پستی
سکرا و بر دلی سوی این کج بود	اکه شستی که طافش شستی
و در دست من بچرخ رسیده بیک	نبد و طلسم او بچرخ شستی

سکرا و کوه کوه کوه کوه	کشت و می کاک کوه کوه
این کوه می می کوه کوه	کشت و می کاک کوه کوه
چشم ساین منی دشت منیم	و روی بر دلی کوه کوه
امروز دشت چشمان آسودگی	من شش چشم کوه کوه
از دشت پانچمی هم سعادت	کر زین کوه کوه کوه
خامنه و دمان جهان چو شکر	ای کوه شش کوه کوه
خاکی که کوه ششم و دیر	از دلی کوه کوه کوه

نکته

تاجانست از جهان نال و دلی بخت
کوهی که کوه کوه کوه کوه
بیاورد از دشت کوه کوه کوه

خ کوه کوه کوه کوه کوه	خ کوه کوه کوه کوه کوه
از دشت کوه کوه کوه کوه	از دشت کوه کوه کوه کوه
بهر کوه کوه کوه کوه کوه	بهر کوه کوه کوه کوه کوه
دشت کوه کوه کوه کوه کوه	دشت کوه کوه کوه کوه کوه
کوه کوه کوه کوه کوه کوه	کوه کوه کوه کوه کوه کوه
کوه کوه کوه کوه کوه کوه	کوه کوه کوه کوه کوه کوه
کوه کوه کوه کوه کوه کوه	کوه کوه کوه کوه کوه کوه

[illegible]

آیات

عاقبت کس نشاند و چه بخت
کیان نفس تا که کیان نفس بزم
در دلم حسد که کینه است
کس بر ای کس نشاند و نه دل
آفرین باد و نه انشاید
مهر کشتی بخفت و پند برد
نه زمان داد و نه عزت حاکم

نهید است مرا صدای هر روز
 زین کاس سحرگون نبرد
 وز دهر سپید و کاس در کام
 صد عاشق و غمش یک روز
 دهر است کینه که سرگردانی
 از یک او خطاست و در نوبت
 در کوزه که زنجیر است
 پستی با چهره است از کوزه
 این صبح طبع بر که شیارها
 در دوزخ است چو در دوزخ
 خالق می خیزد بر شمع
 کشید چرخ چون فلک و دوزخ
 بر تن زهر شک چو چوبی
 در نام و دست فلک و دوزخ

در دهر در شرف است با
 و چشم و دهن و دست با
 کوی اذر در آن پای دل
 کوهستان در سراسر دست
 اینچنین که گوشت و استخوان
 رامت بالای سر است و استخوان
 مستم هر کس چو در دوزخ
 و این خط خطا دست با
 چو از آتش و آتش است
 دل بخشش و دهن دست با
 شاید که پس در دوزخ است
 بند بر کوه و دهن دست با

شد زانم موئی شد موئی زان
 از نظر این چو پدید است باز

سینه که کمان مرغان است
 از طایفه است دست باز
 رخت جان بر سینه خالق است
 الی در غم خاندن دست باز

کاس که کین را نوازی ماند نیست
 روز راحت را جانی ماند نیست
 زان جهان عاقبت کا به دست
 یاد کار اکنون کس جانی ماند نیست
 عشق و دهر تمام دهر است
 رستم شکست کاشی ماند نیست
 دل ازین دهن که زبان شود
 زانکه صدایه و فانی ماند نیست
 زانکه ماند که هر کس هر کس
 چون کمر کاشه ز دای ماند نیست
 کوه آید شد قدم ز جنت من
 در جهات این رومی ماند نیست
 به غلامی ساز خالق از آنکه
 خوشی ملی امر و جانی ماند نیست

این دهنی زین جنت نیست
 عشق بر کین نازین جنت نیست
 بهر پس بهر جنت هر چه ای
 زانکه بر روی زمین جنت نیست
 بر نشینای هر دهن جنت نیست
 کاش می جنت جنت نیست
 هر کس بر روی کین جنت نیست
 یک کس را زانکه جنت نیست
 کشتی از کین دهن جنت نیست
 کوه و آتش جنت نیست
 کوه و آتش جنت نیست
 کوه و آتش جنت نیست
 کوه و آتش جنت نیست

هست در کتب معانی و تفسیر
 یکی معانی و تفسیر است
 یکی خالق و یکی مخلوق
 یکی خدا و یکی زمین
 یکی آسمان و یکی زمین
 یکی آتش و یکی آب
 یکی زمین و یکی آسمان
 یکی آسمان و یکی زمین

درین عهد اندوخته ای نمائید
 جهان دست جانشین و آتش
 چه آتش و خفت و بن و وفا
 فلک عالمی و خفت و بن و وفا
 بوی نام که اندر پهل و آتش
 خطر و اخطای و دوا و آتش

در ده از کار جهان در پیست
 و جهان از پشت و شش و تیر
 دل کران چاری و در و تیر
 پشت و دست از غم و خاف و تیر
 چون صبح بکلی و شرف و تیر
 شفق شدگان و در و تیر

عالمین

خاک پیران و پیران و پیران
 یکی پیران و یکی پیران
 یکی پیران و یکی پیران
 یکی پیران و یکی پیران

و خاک پیران و پیران و پیران
 نفس عالم و پیران و پیران
 همه حدیث و پیران و پیران
 حرافه و پیران و پیران
 پند و پیران و پیران
 پیران و پیران و پیران
 پیران و پیران و پیران
 پیران و پیران و پیران

روز و آتش و پیران و پیران
 روزه و پیران و پیران
 شش و پیران و پیران
 کیه و پیران و پیران
 کرمان و پیران و پیران
 سایه و پیران و پیران

دکان

نبرد کوهی شکست رفت	سایه روی زمین آید
نیت صیادی و طوطی	صدای شمشیر و زین آید
کار خاقانی بوی برست	کار کشتی بر آیین و بستی

راز و اسرار دست داد	نبرد و آزار کوه دست داد
نبرد و آزار کوه دست داد	نبرد و آزار کوه دست داد
نبرد و آزار کوه دست داد	نبرد و آزار کوه دست داد
نبرد و آزار کوه دست داد	نبرد و آزار کوه دست داد
نبرد و آزار کوه دست داد	نبرد و آزار کوه دست داد
نبرد و آزار کوه دست داد	نبرد و آزار کوه دست داد
نبرد و آزار کوه دست داد	نبرد و آزار کوه دست داد
نبرد و آزار کوه دست داد	نبرد و آزار کوه دست داد

ولا زبنت بر دهن شوقان	قدم در بزم خون شوقان
برای پسر عمر بزمی خوانی	برون نرگون شوقان
تازه بزم قدم سالار و...	دختر و زین نرگون شوقان

زین

بخت

سخت کوشش در محنت	که بر دهر نردون شوقان
بخت چو توان کرد و...	که در عیش و سرور شوقان
درین منزل رسد جان منی	که در عیش و سرور شوقان
خوابت آن جهان کال و...	اساس و نرگون شوقان
بخت و نرگون شوقان	که بر دهر نردون شوقان
ولی که جنس بر کند و...	که بر دهر نردون شوقان
سرت خاقانی در بزم...	که بر دهر نردون شوقان

در آن کوهی و فاسی چو...	که گیتی از وفا نوبی...
چو در دهن که دلی...	که در عیش و سرور...
وفا از شهر بند...	که در عیش و سرور...
سخت از وفا دور...	که در عیش و سرور...
جهان را در دهن...	که در عیش و سرور...
کشتن که در دهن...	که در عیش و سرور...
نشد این دهن را...	که در عیش و سرور...
چو پیش از عیش...	که در عیش و سرور...
بناد و جهان خاقانی...	که در عیش و سرور...

که از سحاب شب تا قافله	و در آتش شش موی دارد
دلی حاقانی این زخم شکست	که آن جوکان بر این کوی
از آن در عزت نشسته است	که از آن میران شوی

زبان عاقبت بوی نداردم	که دل کشت و دلجو نداردم
بالم کار و زویشی ندارم	که بچشم کاشتا روی نداردم
بالم خون بازو از دل چشم	که با چشم زور بازو نمی دارم
فلک بل بر دلم چاکست	که آب عاقبت جوی نداردم
بیا زخم مجلس کز سایه جوش	هم بجا مجلس شوی نداردم
چو بوم بر پی رخسار عالم	که آن سپهر مرجع کوی نداردم
بر روی مراد او خاست	که آنجا محرم موی نداردم
ز خاقانی منت و در مایم	که آب در دهن او نداردم
که از حواری هر خوانی پیچم	که سبکی هر بار روی نداردم
و برین عالم کباب روی نیست	بر این عالم شدن رنگ نداردم
من زین عالم از حیرت خجالت	که کبری دارم و شوی نداردم

دو دگر در پنج و پن کینه	آزای دو دگر کار و چند
-------------------------	-----------------------

که چشم بجز کشت روی	بس که این خون کوفت نمید
چند خمیهای هرزه و افکند	در این چشت سر کون نمید
از جانی تو بر کوه و دشت	شب تیار و کوه و دشت نمید
بکس آن از تو با تو اول	بکس آن از تو با تو نمید
هر کس که با تو در زمین است	هر کس که از تو در زمین نمید
خفت صدق او هم بگذارد	زادگان از حرام به بچون نمید
سایه با بیت که در دهر	ناله از صلب و چو من نمید
خسته بر توت حاقانی	خسته با پی نواز می سپند
ای دل از هر کس جوی خا	که همه بی بی نیکو دقت نمید
بوز این ده دگر را فرم	که خاست طوی و چپند

ان و جام زهر کفان هر چند	تا کام که در چه دگر کام جان شد
این کوه و زهره و کشت بجز	در دشت خنده و چو زهره جان شد
بر سنگ دارم از منج شین	دو دسیاه بر صف اسمان شد
بر جان ده دگر که کفای نم	کجنگ و ارشان زهره ارشان شد
و کوه کوشه زمیاند که کرد	هم کوشه دشت هم سیکان شد
مسکین و رخت کهنه و نان شیرین	بر کس که از او در سرش صندل شد

خاکانی از زبان زعفران است که
چرخ سوزان زبان است که هر که
نایت نیران پیش جان مرده
کرده که ده کفن در کف کشد
از برق دوستان تیغ در دست
خاکانی از زبان زعفران است که
خطره سوزان زبان سوزان است
بر طبعان دست فلک سوزان
ادب در طبعی کفن بردوان
برق و دشمنان قمر و کائنات

خاندان کسپین من بود
 قل غش بود رخسار افکند
 ناله غمت و در دل ویران
 سوی شکرخامه رخ افکند
 کج غریبت و ادا کرد و دان
 نصبت کج غریزه خود را افکند
 من مرد خون و خاک غلط دارم
 خون و دم خاک را بشمارد افکند
 قصه من مضمون فتا و کما
 قوه غم و دست رو و کما
 دل پر تل غم درخت طرب را
 بیخ و بن از باغ اختیاریا
 سوزنی امیدین بسته افتاد
 بخیه از انفرودی کا و غم
 رشته جان همکار و چو رشته
 غم جل میکرد هنر را افکند
 جبر جان همبست کا ز غم
 واقع سپیایش نهر را بر
 در پس زانو چو یک شکر کیمیا
 بر دل بکبان مراغب را افکند
 مغرور گمان چو کمر را شرم را
 غم کلم بر دل مکار بر افکند
 از دم مردم صد کوه و درت او
 لرزم در دم کوه سباز بر
 شورش رویی گمان برین
 برتن نامی شکرخامه را افکند
 چرخ که دو و دم یک شکر کرد
 خواب بیختم یکسوار
 بستر خواب است بخت و غم را
 لب و دیر بای اشتیاق
 چرخ نشان شکر کیمیا
 بر دو خاقانی اسکار افکند

از کف ایمن کس نیافت	وز دوش دهر زمان کس نیافت
رفت نهالی که ز راحت در	نام افرو از بچ زبان کس نیافت
و آمد همدی که ز خرم دل	در سحر فاق نشان کس نیافت
شام و سحرست و صد و ار عمر	زین دور صد خطا مان کس نیافت
اهل مدشیش که در حمده ما	سایه عقاب بجا کس نیافت
جنس طلب کردی خاقانیا	کم طلب آن صبر که آن کس نیافت

عاز صبر تا زین کس نیافت	در کوهن بار که خوش نیافت
ست زده و از مرقاب شب	دور ملک من که بر سرم نیافت
تسبیح زین کس نیافت	کز نق که که در کوهن نیافت
مش زنده اند که از است که	در حق سبب سمان نیافت
رحم زین زان کس نیافت	کشت حمالی که خوش در زمین
طنین چایر پس صعب تر از آب	کین عوض از کس نیافت
آتش ت در زمین کس نیافت	در دم من او احسان نیافت
صد هجر شیده من کس نیافت	نزد که با ز تاصف او در
چرخ بی می کند موی خنک است	بخت چو این من مخرن در

فلک تنگ ماست عاقبت خویریز	الک کال بهر سمن آورد
در دل خاقانی هر چه از عشق داشت	کب حیاتش بگر که در سمن آورد

ز کس اندیشه جانم سرشست	و از کس یارب دایم سرشست
از ملک در سینه من قفسیست	که نه کمال تا میانم سرشست
سوزنهای کار من که در دست نام	خدی که درون روانم سرشست
شکل می آید من در پیش خلق	پر د و از بر نامم سرشست
دوستی جبرم و نامم است	قرش کتم زبانه من سرشست
دید و آتش که چون سوزد و پز	برق غمت چنانم سوزد سرشست
سفر من مان سوزن که اندک غم	خاطر که هر گشت نام سرشست
در سمن من نایب خاقانیم	امکان زین رنگ جانم سرشست

هر که زین عجب می فکند	هر که زین دهر خنک خطا کرد
خیال را که با لای چکیس	سپاهی ز دخت که از افکار کرد
نقد می خاد و هر که عالی دخلش	زوی نبخت چرخ که از خود خاک کرد
کردن در آفتاب سنا کراشا	که از جوی او شش اندک کرد
کی امید دوست که از زین	کایم شان چرخش ز یکیک کرد

وقتی شنید که وفات کرده بود
 و در پیشانی او که در میان
 می‌باشد و می‌فرمود است که
 کس که او را در دنیا و آخرت
 آن مهر و مهره که در دست
 خاقانی چشم جهان خاکی
 که چشم از جهان بر او بسته بود

در آن زمان که در میان
 در آن زمان که در میان
 هر که از آن خبر داشت
 ای دل‌خواه من که در میان
 در آن که چشم از جهان بر او بسته بود
 خاقانی که در میان

تا آنکه دل‌خواه من شد
 و در آن زمان که در میان
 هر که از آن خبر داشت
 ای دل‌خواه من که در میان

تا چه کند مرد و زن دست
 این دست و یکی عمر من
 کما فرمود از میان و می‌هم
 این که از خاقانی است

خونی ملک من که در میان
 هر که از آن خبر داشت
 سینه که از آن خبر داشت
 هر که از آن خبر داشت
 ای دل‌خواه من که در میان
 در آن که چشم از جهان بر او بسته بود

هر که از آن خبر داشت
 ای دل‌خواه من که در میان
 در آن که چشم از جهان بر او بسته بود
 خاقانی که در میان

زهر سوزش کن اول چرخ	پس بر دو چشمه چرخان طلب
خط مشروان نشود خیر و	خیر بر و ن از خط مشروان طلب
سپیک بقره خوش نمان	خویش و تراب و کرسان
ویسف دچی که زان کون	پشت را جو که کن اوان
مشرب مشروان ز شکر	اگر آسان بخور اسان طلب
روی مبه دین چون کبک	در طریقت ن طریقت طلب
معتدل مال را با جان شست	بیت که کرده بکران طلب

برون از جهان کیهان	وادی خرد پیشوا طلب
تکم بر شش بره دیکتی	ششم در نه در نه طلب
جان شست فرش شست	تک عرش شست استوی
هم در دوشم و ششم	شوا از نیستی قوتی طلب
چو در کندی هم صف	ز کندی بر و ن شو با طلب
خدایان زه زن بوی	عبارتین خدایان طلب
مردین شیخ در واز	بر از هفت و نه با طلب

کوشا و سلطان اگر مرد و روی
از زمان وقت استثنای

کعبه

کعبه حیدر دار ملک سلیمان	زیر کعبه کرامی طلب کن
بیت بر و ن حیدر	از شش و لان ناش طلب
بناغ دل ابراهیم در دخی	بناغانی آسی و ن طلب

حسن جان سازد جهان	و جهان ملک و کعبه طلب
بک خرقای حادث	شایدت و دو میزدان طلب
ساقیت اسک و مطرب	چون شش حصار جان طلب
ملوکی کن سنان زسان	تکند ساید رمان طلب
بیم که بود و پیر	تکچکد تراکم ششان طلب
ساید را میزدان	تکشد و ابر ساید طلب
عاقبت عشق را شست	چون بر و ن است طلب
نقطه حلقه زده	کشت است بر کان طلب
ملوکی کشت و دمی	کرم سید کن جهان طلب
چهره و زیان	ایش چون تیج در میان طلب
بر و ن کف شیر مردان	کرد و چون سید بران طلب
خوت امر و دکن	در بر خاک چاه و ان طلب
کیون اثاب را کشتند	کوچی زبیت سالی طلب

عصی بر سرش نهاده آید	تا سرش بر سرش نهاده آید
از کبر پس درین جهان	از خالق از جهان خلوت

که کعبه دل درون تار و مار	برون در صورت کعبه
سیر فضل ز در کعبه عباد	در در راه خانه ابر کعبه
ز کعبه ویرانی کعبه ویرانی	قوت صاحب قلعی با صاحب
که از چاه پس کعبه یابی خود	سوز قویکی بر آید و مار
که اول به پای کعبه کعبه	سرم از بر فی موی پس کعبه
جهت کعبه از دست خالق	طوت سر کعبه است با رخت

که بیا کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه

که چو بر سرش نهاده آید	تا سرش بر سرش نهاده آید
از کبر پس درین جهان	از خالق از جهان خلوت

که کعبه دل درون تار و مار	برون در صورت کعبه
سیر فضل ز در کعبه عباد	در در راه خانه ابر کعبه
ز کعبه ویرانی کعبه ویرانی	قوت صاحب قلعی با صاحب
که از چاه پس کعبه یابی خود	سوز قویکی بر آید و مار
که اول به پای کعبه کعبه	سرم از بر فی موی پس کعبه
جهت کعبه از دست خالق	طوت سر کعبه است با رخت

که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه

که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه
که کعبه از کعبه کعبه	که کعبه از کعبه کعبه

و که سوی راستی می‌رسد
 و نام پنداشی که در می‌خیزی
 بلکه کسی که بوده ام هیچ
 خاطر فانی از هیچ برده
 مایه بچرخ چرخ می‌زند
 چرخ نداری بیک سو چرخ نداری
 که بچرخ بود و در پس پند
 تا که دل مری به چرخ نماند

ایام خلوت بفرق جفا کشید
 و نماند که زمان شکست آنکه
 بر بوی یک نفس که هر دو نیست
 پیراهن بفرموده غیب مستور
 اندوه غرق غصه و سینه زنج غم
 در پست روی کار که هر کس پایی
 پس که در جوی سایه بمانی
 روز جان کوکند و درین غمی
 از پل پای حادثه و است و است
 خاتمه نه طغی ازین حال نموده
 من مشغولان صیبا و شبنم کشید
 غم و اندک زمانه بر ابل جفا کشید
 ای دل چو کز این نیست توان
 سخت قصه و نیکه از زمان کشید
 از دست و زنت زمان کشید
 انگشت بر کن رو صدف در میان
 چرخش که می‌کشد دست را کشید
 روز شید چشم شب پر و ابل از آن
 هر کس که اسب عاقبتی زیر کشید
 مردان که خطایع برین خاک کشید

سر زخمی نه طلب کردی
 مهر غم غم خوش است کردی
 اگر غلطی از دلم پند
 کرم دست زنی بر کاره
 و اگر در جبهه بشتر دی
 کلیدی زبان که بر دلی
 بری نوز و می آواز کشید
 تیرین نامت است دشمن
 ادب و اتم و دلم بر دست
 صبی کلیم از دست می
 اگر در پنهان بر می
 هم دانی و دلی طلب کردی
 چو جان و خوی طلب کردی
 کجای ازین است طلب کردی
 بر دلی که می طلب کردی
 ادب و کاشکی کم طلب کردی
 بچشم ادب و ادب طلب کردی
 بچاقای ازین است طلب کردی

دلی که در در کرده فاند
 این صندل از زکرت بخت این
 و پیش ازین که رسد کف صندل
 و زشید در شایه دم شد شکر
 و نکر دلی چو در شید کشید
 در آواز بر دلی سر کرده اند
 خنایا چه کس از زکرت
 جفا می نماند که در کرده اند
 جفا در روز که بر از کرده اند
 راجه شب پر به شب که کرده اند

باز عهدهای شاهانه از آنکه	صد غار را سوختن یک دور کردند
ورد که تا سواد خراسان گشت	دل خراب از درد کردند
باین که دلیر و جبار بخت داران	در چادر ملک چنان کردند
از جنین جهان که آن شاه خاندان	ای سپیس و لاله و پرورد کردند
که بگرد چار شهر خراسان در میان	را پیش کون چشیدند زنده
همجا بپیل دارم پیران حرم	کردند سرگشته و رنجور کردند
تا آن ای سپاه از طایفه بلینیا	که صاحب پیل هر جوان کردند
خا قایا خراسان گشتی بخت	که گیتی خا قیش سر کردند

کردید یک ای دیو بودی	دل شد و پیریدید بودی
جان حلقه کوش گشتی	کر نام و فاشید بودی
بخت گشتی جان نبردی	گشت و فارسیه بودی
گشتی حیات گشتی	که بجز غم آرمید بودی
می رسد از آب دیو جانم	ای کاش ز سگ کردید بودی
که اسیر خاستی فلک را	چون سجده و درید بودی
در چشم فلک بختی	
در تر قصه برید بودی	

ز خون شوق چکید بودی

ز خون شوق چکید بودی

مرغ و لاله از خون بخت است	ز خون شوق چکید بودی
خا قای که گشت اهل بیستی	دین از جهان کشید بودی
او بختی سپیدی تر از د	که زنده زبان برید بودی
پیر چرخ جهان چرخ نیست	او کاش جهان زید بودی
با کفایتش از یزد	ای کاش دنیا فرید بودی

تا پند تم سیر به بستم	چون با سیر زنده بستم
لب لبه زبان برید دمای	لاله و سپهر سیر بستم
انصاف به چرخ عالم	کاش خا قس از یزد بستم
چند از سگ ایمن شب و روز	اش و دسک از یزد بستم
چند از پی کاهت هر جنس	چون بلیطه سیر بستم
تکی چرخ و از زبان	ور که از زبان بستم
علی و شوم زبان بستم	تا راست روی کردید
چون شمع و کک بر است کوی	کوی زبان برید بستم
کوی که ز غم خوش و غم	زین پند بی شین بستم
در جوش و خروش از بزم	شواغم کس از سیر بستم
خا قای دل کفایت	زندی ز کوش و دیو

ایلی با پستی که جان افشاید	و امن از ایل جهان افشاید
که هر یک ایل با مدی بر زمین	استین بر آسمان افشاید
شاه را که وفای دیوی	رزد و سرور پای شاه افشاید
که وفا ازین برافکندنی است	بن شاه را که زبان افشاید
که مرا دشمن زمین داده ای	بر سپهر دشمن روان افشاید
بهر پیشه که چون کردی	در سرشک خنده جان افشاید
که تمام نیست پستان افشاید	پستی خود در میان افشاید
چرخ جان از زکوة بهرین	بر سپهر مسیح جان افشاید
اصل تیغ مشروان برودنی	بر سخال چستان افشاید
دل ندادم و رند رسیدی	هر صدگی که زبان افشاید
که خاقانی مرا سید آمدی	دست بر خاقان و جان افشاید

که بر آید و دیوی چشید	عقد و صد و کشته دیوی چشید
خوهر از دست کاش چشید	که دنیا زیوی دیوی چشید
که پیش می که بوی آتش دهم	بوی قناعت شاد دیوی چشید
شکر و پاک شکر درین دهم	که بر دولت دره دیوی چشید

این که خرد داد و هر یک نمودم	که در غارت نمود دیوی چشید
که کزین شاد دهم و هر یک شمع	که کزین راسته دیوی چشید
سر و سبکی فاسد شوم است	که بهت فرستاده دیوی چشید
که زنی سازگار در افغان	بین سلامت فرود دیوی چشید
لا فایلی ز غم و کز جو کزین	بوزه و نان دیوی چشید
بخت غلوه و جود و افشاید	که بزراعت غلوه دیوی چشید
کنی خاقانی بشایدی که	که من زمین دست بود دیوی چشید

بخت بر زمین اموالکم	و ما این دیکه ها و اموالکم
دلیل دل از سر خنده شمع	چون جهانم که بر کشته شمع
بمن امروزه فلک را بخدا	اشی نیست همه آتش شمع
شکر شکر که کشی که فلک	که خاقان فلک پر دهم است
دوست امروزه فلک را بخدا	کین امیدی و ان شاء الله
پر که آتش و مال آمده جا	سنگی را بهر کشته شمع
آب که خدا داری و فلک	زرا و دیکه حلقه دهم

بجز چون بر دین افشاید که
 رز بر صخره خاکی دهم است

سین کرم حسن خان کجاست که کرم در مرقان کمر است

در جهان چه برین پیوست	فکساری بکجا گشت
خسکیا پی پیته را نونو	خاک برین کور که بر هم
دم سر و دنا نون با جگر	از کردان که در جگر
چ کی خوشه و نه امرو	در سر گشت ناله و دم
گشت تاشی نیا و شک و نه	کا بر طایر امید زدم
بنا و هزار مردم هست	بکذا و نیم عوم گشت
کرم خا طرم و سستی کوی	مان خا غایت و دهم
و نه اسود و کیمیت و علم	که مقبول ال عالم گشت
است سالی دور و شادی	چون برین دور و شادی
نکذ کی همی گشت خا طرم	که در صندل و نام گشت
خیر خا قیای از خا طرم	که در صندل و نام گشت

ای دل پر جوی از دنا و شادی
در غایت آبادت از دنا و شادی
بولا دیشی و دیم کوراب شد و شادی
نواب شوی برین بولا و شادی

ای مرقان خاکی از شمشیر شمشیر
تا دنا و شادی و شادی
بچه کنی کوی کوراب و کور
سین کرم حسن خان کجاست
از دنا و شادی و شادی
در پیشش سکون کوفته و شادی
خوبی پیشش ناله و شادی
خا قیای از دنا و شادی

امروز و نه و اول شان دارند	بنا و دهم و اول شان دارند
در غایت ساری عادت از شادی	که در صندل و نام گشت
در گشت کزین دیشک کیتی	که در صندل و نام گشت
بچه کنی کوی کوراب و کور	که در صندل و نام گشت
از دنا و شادی و شادی	که در صندل و نام گشت
چون برین دور و شادی	که در صندل و نام گشت
نکذ کی همی گشت خا طرم	که در صندل و نام گشت
خیر خا قیای از خا طرم	که در صندل و نام گشت

خاتمی خاندان زمان هر دو
خاتمی نفس که زنی خوش

عنه استخوان و در نهان و در بیخ
و در هر یک یک کلاه و در هر یک

پیش شیت دو
کزیس درک دشمن

کتابخانه قاجاریه و از رسم زینبیه
در کتابخانه قاجاریه و از رسم زینبیه

درمان کرم خونی چشم

نه مان جمع هفت و آن اند من که با هم هم نشینیم

من کز دستم که در وجودم
 آردین و در کم خرمین
 یا صید سال پیش ازین بوم
 یا صید سال پیش ازین بوم
 چون من از عهد چو بوم
 از عهد چو بوم
 چون من از عهد چو بوم
 از عهد چو بوم
 من ز خفا قیام که خفا
 ناکه دار راسبتین
 شرق و غرب اشاق که
 بسع معنی کسین

در دی که مرا هست به بر خرمین
 کز عایش صرف دی خرمین
 بکارت مرا هم خواست را
 من در نو از ده خرمین
 ای خواجه من و تو چه فرمودی
 شادی نفروشی تو دین
 کوچه کجاست که دل زنده
 رازی که چو نامی از ده
 آری من آن نامی که شاد
 منیت شد منیت که یستی
 کوچه کجاست که بایست
 چون نامی که منیت که یستی
 بخت و زمان خرمین که

دیگر

دست به بر پیشانی دارم
 کانه به بین جدم نفروشم
 زان منفک کان که به بر پیشانی
 یکا رصید ملک منفروشم
 دین تمام که دارم بگر خرمین
 پر زنی نیز از طبع منفروشم
 این شیشه خلوت که بگر خرمین
 عا کیشش و مسلم نفروشم
 کسکی که خفت سلطان که خرمین
 که طاعتت و عالم نفروشم
 کونیه که خفا که خرمین
 دل که کشف است و عالم نفروشم
 بر کرد و دل که خرمین
 سر پرده و دل که خرمین

ای خرمین که خرمین
 کانه به بین جدم نفروشم
 زان منفک کان که به بر پیشانی
 یکا رصید ملک منفروشم
 دین تمام که دارم بگر خرمین
 پر زنی نیز از طبع منفروشم
 این شیشه خلوت که بگر خرمین
 عا کیشش و مسلم نفروشم
 کسکی که خفت سلطان که خرمین
 که طاعتت و عالم نفروشم
 کونیه که خفا که خرمین
 دل که کشف است و عالم نفروشم
 بر کرد و دل که خرمین
 سر پرده و دل که خرمین

خاقانیا که بخت بفرست ای سوخته توانی گریه کنم که درین

مردان دل در آتش قیامت	آن نغمه من چوین قیامت
بخت تهمین شتی در بندیم	ز دود و آبی که تهمین و شمشیر
من آسب نام و در غل بندیم	که از جان من درین آتش قیامت
غله کفتم غل چه کرد و بدید	چو میوزم آب منوش قیامت
درم عافیت میشا و دلا را	بنا میزد این آتش قیامت
امیدم بده از دل سستید	صدگی به لای ترکش قیامت
مردم زیم و یک و دست نشتم	شاه کلن قش آن شش قیامت
بر سپه جاسم بنزل رسیم	کامی و کفر بارت ابر قیامت
من و کوشه کس از کوشش های	که گیتی چو دریا شمشیر قیامت
عجب بکیت بی عشق شش	ولی قش زد من نقش قیامت
مردش خاقانیا بر جان دل	که عاشق کس است از چرخ قیامت

خاندان اهل یکی که من دادم	رفت آب و سگی که من دادم
بجوی ایل و یک کدو	بمنزل و یکی که من دادم
برد نک و سپه و لک	هو ابر و یکی که من دادم

درین

نزد شد به یکی که من دادم
بجز آب و شمشیر چو آن بود
چو شیر آتش چنگل حبت کدم
کزن جز تیر و چنان بود
نخاعا قنیم نام که کن مرا
که شده نام و یکی که من دادم

بجوی سست که یکی که من دادم	خاندان اهل یکی که من دادم
دشمنه دل و آتش که یکی که من دادم	که در وید و بخت ایل
منه دل و پیراب آتش	چو آتش خورای ز من
اگر طایف خاک طوفان کیم	دل آتش و آسب
کسی برینا و در سبب دو	که در کرد و آن از ایل
دل از دود و مانده است	که آتش ایل و آتش
بسیج و بکیت کی من دادم	که آب و آتش ایل
مرد عالم و من و جویند	که سپه و آتش ایل
اگر سالاد و در و کوچه	خاندان اهل یکی که من دادم
چو برون و وقت مرگ	که در آن کدن و آتش
عبارت شد و دلا و ایل	که در آن کدن و آتش

بهر کجاست گفت خاقانی بود	طراوتش در پس آبی نمید
کوچه آفرین ستم نموده	که مشوق و عاشق و کاشی
سایه الطیورش فرو بیاورد	جفا از سیمان جانی نمید
بسیار کافره و دلباخته	که بالای سرافت پی نمید
بسیارین که مناجات بود در وقت	که بچشم جواران نمید

سوختم هر چه بودی باین	دانش غم روی غایت
من ز عشق آری ستم بیاورد	عشق باره می بینا رایت
ای خیال و خود را بدانی	بی تو دانی چه کشت می
که بیدم در برت نه از کج	بوی سپاری نمی آید
دست بر سر لاله زار داری	با کلاه مشعر ز بزم

در کفایت کجاست بی یار	در دلم نیست بکینه یار
چرخ در صبر دل به بزم زانکه	و افرازم صبر به کشت
فلک باری و سار و سجود	برق او و دیم نمیشاید
دامن از اسب کشیده دین	دوست دامن کنی آید
صد جگر به در زمین نشاند	که کسی دامن سپارید

تا من از دست و زخمی چرخ	ششینه دای نامید
سخت کوش است آه قناری	که این چنین باغ فرساید

نه عجز است نه شایسته	نه عشق از دست نامید
نه راحت دمی بکشد	نه محنت نهانی نامید
فرار جهان بر جهان دانه	مرسته ای از آن مید
دو نیمه نم نم یک دلی	که در نیمه جانی نامید
بهر روز خوشید چون بکیم	با صدیک چسب جان
فلک نین و دمان زده	که این سپاه نامید
خوش کردن و یک کج	بکشت تیر و یک آن مید
خاک خاک تیر است خانی	که در دست تیر نامید
خود را بپایان خاک دانست	که در دست ازین خاندان
که آسمان را در زیر سپید	که در دلی ده اسب نامید

چرخش که فتنه بر پایست	با ششینه دای بر جایست
هر چه بایست دامن افکند	عشق عشق بود در جایست
صبر دامن با آید	بگریز و نه بند بر جایست

راستی که صبر منور است	بر سر سج چون توان است
خج صبر من زین گرسنه	گدش ز غنا نه است
که من به شدت بهر گرسنه	هم شود به هک بین است
از کمال کور کار کند	و از آن پس که کار کند
غیر خاقانی از کمال رجا	که زین طایر است فرا

ای که ای پاک تر کردی	بس که ای که کار کردی
درین زمان جهان می آید	که ره جان پای تن کردی
از کمال کسی بهر گرسنه	که شکار باوی خن کردی
شب مستی بهر زنی	مست خورشید تر کردی
در شبستان آفتاب می	آین آسمان شکن کردی
که سیدن شایسته بودی	در برین خانه چون وطن
لازم بهر گرسنه	که کمال سالم از زن کردی
تو ای که تن که تن آری	خود بخود مسته بر خن کردی
نیش بهر گرسنه	که هر شایسته زنی کردی

و انصورت پای دام کوشت
از کمالی که خوشین کردی

ای که زین کوچه شایسته	که سرانده مردان کردی
خن اندر راست قافله	تو که کینه بر کین کردی

از جستی خود که در دام	جز سایه خدای کارم
در سایه زمین بهر کردی	مست بهر گرسنه
چون به زمین بهر سپید	چون سایه زمین بهر سپید
از ششمان سر اجزای است	ز شش نفس زد کردی
زان نفس که از چشم میزد	در کمال چشم شکست کردی
چون بهر گرسنه	در دام چشم به کارم
رستم ز غنا آیدم	زان شادمانی که در دام
خاقانی داروام ایام	از کمال هر سیکه دارم

رو ز قلم بهر پیشین	که بهر نامه باین امیر بخ
میز چون بهر پیشین	که شایسته بهر پیشین
سخت ز امیدم ز امیدم	در و ز امیدم ز امیدم
عشقه طایرین که هک	در دست زین شکلی
از کمال زین چشم	که دوی چون است بهر

چرخ با چشمه و افروز و آب	کز من پیکر کشیدین
آسمان قطع مرا دم زبشت	ز شش ماند و نه فرین
صافه بر هم فروس گشت	زورش ماند و نه پیرین
مرغ از جان طلب غافل	که فرستی است سگین
از دکان دلی بر ایداد	چون فروشد ناصربین

دانه در ده است از غم زنده گشت	که میوه دل با بی برانگشت
گفتی که بدو دل صبر است	امروز زنده طبیعت شد چنانگشت
ای صبر تویی و ابرو و اندک کار	دل شقیه پر دانه است از کار
ای دیده منیل خون فدا گشت	خون از رک جان بشکفت
این تا زنگ مارا بنگاه مرد و دانه	زان پیش که بکند رو کار انگشت
شبهت و ششم فرستاده گشت	شبهای و دانه است این زینا
تا که دمی ماندست از دانه	که تو مشا و کوه را بکند ارش
کرشته دلی و ابرو و دانه	باریچ پسکتان سپا بکند
خاست بر عالم تو ابرو و دانه	چون ابرو در چشم از غار
لایزال خاقانی بر خشت	از عین ماندست انا بکند
شد و انت که ما دانه	تیر بر کج ابروی ما بکند

کوشه
نفس

ممدن

نمده عشق نیکت پدرو بود	وصل و مجاور هر دو این بود
رباط طاعت زود میدان گشت	هر بر سر پر و چو این بود
چون کوزان موی جان گشت	آن شکر آهوان پر بود
نعل و راتش نهادی مرا	ان ساد و جاده وان پر بود
سنگ کان بود و اهرام	صلح و یک یک و ان
مصفی از غافلانه جنت	هر طاق ابرو ان پر بود
شاید از بیکسوی چک	بیت از بیکسوی پر بود
کر دستان عارضه	ان سپا و بند و ان پر بود
تا توانی خون کوی خاقانی	کان جوابی دانه پر بود
پادشاه و تاز و ترو	یکو شایخ از غار ان پر بود
ای حال لایق اسب فاند	حسن سندان و جان

هر شک و تر که میستم از غم	هر دل و کر که داشت از غم
از ناله و نغمه کرون شک	و آواز چاکوشه عالم
چندین هزاره فرسنگ	بر بزم نیک و دم
بچه و صبر و حرم و از بک	کردم بکند و دم و دم

در هر چه بری که بود برینست	از شش سی و دوام سوخته
کر چه در سوخته از غم غلبه	بنوق صبح و پرچم سوخته
از تنه دل شراب و چنانم	کز دو سر در سر سوخته
نیکی سوخته دل خانی از غم	نیکی در کعبه با تم سوخته
دوش از غبار سینه خور سوخته	بغا که خیسوف مظلوم سوخته
هر ساعت این خروش براید دل	کای غم سوخته ز غم ای غم سوخته
بر دل دل و او چه دامن کنم	کوئید صبر کن ز من مامن کنم
در فراق باید که طیب عشق	سپه دن ز هر چه هست ما و من کنم
کوئی نماند بر چه بود و بر سوخته	کوئی که هر کوشش بعدا من کنم
کر چه شد در غلالت سکنی	دل که از آب خنک شکی من کنم
دیران در دامن ز من سپید شد	ایشان چه کرده اند بگو من کنم
آتش کجا در آب فتنه چون نماند	و آب چشم از آتش سو دامن کنم
ان نامه که فتنه میکرد با جا	امروز یادوار که دامن کنم
کفنی که یار و طلبی و در کفنی	حاشا که جانم از طلبی من کنم
نه که دامن شده اند بهن کشت	و امن چه کرده اند و دامن کنم
کوس در فراق سیاه شدن شکست	با شکستی چه کرده دامن کنم

باز

فرغ

فرغ میان خون دل این سوخته	فرغ میان این سوخته
از این جهان طلب از بر من کنم	فرغ میان این سوخته
در غیر داشتی که یار تو کم شد	جامه بجز از دست خیار تو کم شد
غیر دلش بر کن این سپید شد	ان مشتری که یار تو کم شد
حاصل غم تو بود یک رقم شد	ان رقم از دفتر شایر تو کم شد
شش از در روی کبک شد	کامیت از روی تو کم شد
از چشم و دشتان با شک و بنا	ز هر دو دامن تو کم شد
چشم بر دست رسید که با کاه	مردم چشم از تو کم شد
چشم تو که شد شکوفه بزم شد	میوه جان از شکوفه تو کم شد
نوبت شادی که شد بر دست	نوبت غم زن که تو کم شد
هر چه موت فتنه ناکه شد	هر چه موت که دامن تو کم شد
ز هر کونان باغی ز در و درخت	غیت خبر کان طیب کار تو کم شد
منت کنی صبر یک دو غم شد	کاکه ز غم تو کم شد
یاد و سپهر کنی که آب تو کم شد	چهره صبر چون بری که تو کم شد
خون خورده فانیان تو کم شد	
روز شب کنی که روزگار تو کم شد	

هر که که آید جان من در دست	هر که که آید جان من در دست
دل حاکم است و فدا می یابد	دل حاکم است و فدا می یابد
آب منم و موسی سپید بزم	آب منم و موسی سپید بزم
چو در ده چشم زنی جانی	چو در ده چشم زنی جانی
خویشگیست و جانی	خویشگیست و جانی
از پشت جهان نژاد و جانی	از پشت جهان نژاد و جانی
بسیار می چسبند که در ده	بسیار می چسبند که در ده
با دانش من نیست و جانی	با دانش من نیست و جانی
خاقانی را در ده چشم جانی	خاقانی را در ده چشم جانی
ای خواجه جسد جانی	ای خواجه جسد جانی
بزرگتر از شب و روز	بزرگتر از شب و روز
خویشگیست جهان و جانی	خویشگیست جهان و جانی
خاقانی را نژاد و جانی	خاقانی را نژاد و جانی
کین گونه و جانی	کین گونه و جانی
جانی را تو نیست و جانی	جانی را تو نیست و جانی

نور

نور که از تو نیست و جانی	نور که از تو نیست و جانی
ای جان من و جانی	ای جان من و جانی
چو در ده چشم زنی جانی	چو در ده چشم زنی جانی
خویشگیست و جانی	خویشگیست و جانی
از پشت جهان نژاد و جانی	از پشت جهان نژاد و جانی
بسیار می چسبند که در ده	بسیار می چسبند که در ده
با دانش من نیست و جانی	با دانش من نیست و جانی
خاقانی را در ده چشم جانی	خاقانی را در ده چشم جانی
ای خواجه جسد جانی	ای خواجه جسد جانی
بزرگتر از شب و روز	بزرگتر از شب و روز
خویشگیست جهان و جانی	خویشگیست جهان و جانی
خاقانی را نژاد و جانی	خاقانی را نژاد و جانی
کین گونه و جانی	کین گونه و جانی
جانی را تو نیست و جانی	جانی را تو نیست و جانی

هر که کز جان من سرگرد است	فرعایم در حال من اورد است
دل خسته گشت و غم می یابد	زان بهر نفس هزار کی در کرد
آب انوار و سوسنی سپید زین	کز این جانی که در بر کرد است
پرورد و خوشتر از پی جانی	کوینش که انفس بر کرد است
خوار شیکبست و جوی می	چو در هزاره و در هم کرد است
از پشت جهان نژاد و جانی	الا جان جهان نژاد کرد است
با سیر و چرخ کینه کرد و کرد	با شد صواب را چو کرد است
با دانش من نماند و کرد	دانش کیم است و در کرد است
خاقانی را در رخ هم جانی	کشتی که سوی او نماند است

ای خراب و صاب کیم	زین خط و در کت شام کیم
جز خط و در شب و روز	عاصل چه دین سرای کیم
خواریت جهان و در کیم	خاست حیات و در کیم
خاقانی را نماند و شدیت	تا کی بود اشک و در کیم
کین نوع و در کیم	در یوسف و در کیم
جانی را نماند و دادند	سردن و در کیم

در

فرز که از قوسینه ایدم	ان جان بر دانه ایدم
آید و شد و تو و جانانی	این سود و این جانانی

پیشتر زان و در شیشه کیم	زان شیشه کیم
شمار کیم بر زشت و زین	چو در شیشه کیم
پیشتر کیم و کیم	سراب و کیم
در و کیم و کیم	یک کیم و کیم
این کیم و کیم	کیم و کیم
عم و کیم و کیم	کیم و کیم
در و کیم و کیم	کیم و کیم
خاتم و کیم و کیم	کیم و کیم
دل خاقانی کیم و کیم	کیم و کیم

دست و زان و کیم	سپهر و کیم
کیم و کیم	چو در کیم
کیم و کیم	کیم و کیم
کیم و کیم	کیم و کیم

کی و بیکو پیر از قلم را
آصورت شاه که بری است

٢٠

چون کعبه رسید و آنرا دید

چون بخت رسید و رفت
بر سر زبان رسید

صانع کانی که چرخ میزد	چون فی فکر می کرد
نظره کوشش قطره دانه	از شکر می نهد و از آب است
نی که کشش به یکدیگر	که بی تاب برین بشد است
گلشن را ز رنگینش	نه در صحنه خوار و بگرا
فی موشش قدش را	تا سر قدشند او سر است
درش که برین و برین	نی موشش غافل بهر است

بل عود من ملک بر دوت
کان فی موشش و کراست

کرش و زار و گلشن و چرخ	بر سر فرا به از چرخ بند
زندان که چرخ در است	از زنده ای بهر است
زین اندک که در و فانی	سوزنا است که تا جوت
پشت من راست دل و بیست	به روان و اعظم هر که است
بخم که کونی منش	چون نمایی او بند است
بیم که در دستم و غلب	که در است و برین صرا
شکر که میزد و شکر	
نظره عذر و فدا و غلب است	

شکر و نیم شکر است او	کان خلق و خلق شکر است
هو که ای دل و دل و نیم	از نه و شکر شکر است
سیکست چش و ای که	هر تراشش و کک است
انفال نیم خا طرا و	فیض صبح و افق است
نوبت پس از و پیش	کین حدت و باب و خرا
تا به نام او در افق	سر و نیم و شش و جوت

سر و دانی که در افق	از دست در صبح و در
بیت و بیت عالم را	فراسپیدم و نیل و بهر
او ای شکر و کین	پشت و بهر
سر و از خط خاک اند	نیز کار و خاک و در
هم صاحب صد رنگ	بیک نایب حکم و در
چون عسکری که طرا	عسکری و ای و کین
آود است و بر شکر	هم شیران و کین
ست بر شکر و بهر	تا بی و کین و بهر

سوز و مایه و بر و اندک
تا سر و شش و شش

فغان شاد و فاد و خوشبخت	کوست هر چه میسر شد
که یکی جزوای مرگ نشسته	که یکی در رخ مرگ کن کشته
که یکی در خاک و بستر	معلق تاقی باشد نشسته
جزوای مرگ و غیب میداند	مژده و کرم را میخیزد
بمزه اندر هر ما را رسید	یک و دانه نیز خورند
که چرخ و قرص خورشید	زمن و زمانه بجز پیش
بر هیچ بقعه پاره کند	چون تیر شمشیر ببارد
بمزه و ان بنی و در چرخ	که چرخ و سپهر سپهر
خورشید و ماه و تیر و تیغ	تا برزگان مهر و خورشید
ای چنین خوشتر می ماند	که در عالم بر پیش نشسته

ای قوی دل و صیقل الدجاست	و ز رایت بمان و او را برآ
چرخ را رصی از کمان	بشمت شای از جفاست
دای خوشتر پیش خورشید	ریشل رحمت راه غلغله
خشم و کور و دوشین	که را میسر شد سپید بخت
صید از دشت و پست بخت	
هم که خوشتر شد نکات و بخت	

کجه و او از راه نیر و نیر	که هر دو کوه و دریاست
که بنا کرد و وطن کرد و بخت	پیش دینی و دانه و نشت
ان ز پستی کوچی و هر کوه	چون احوال و در و در و در
که کجا جا برفت است کجا	بیکس و نشت از دوی مشت
که الف چون بش از تیر که یک	مغرب جانی الف که و نشت
از قافله غریب و زنت احو	نیت از آدم و نشت
وای از این جهان پیر و راه	هر خلق سپهر بر کات
که هر چه هر روز جفت کند	ز قافله نشت و نشت
خود و ارامت مقبول بود	
هر کجا گشت نشت و نشت	

که بر پیش گشت و تبین	بج نقت زنده بر کات
که دل حبه عاقبتی را	از نیت نشت و نشت

نعت که امیرش بر پیکند	که هر دو کوه و دریاست
دل نعت که کوه گشت از نشت	نعت که کوه گشت از نشت
چون کار و دلمه نشت و نشت	نشت و نشت و نشت
مردی با نشت از نشت	نشت و نشت و نشت

برجاست از آنجا و سوز و حرارت	و داند و در آن زده و پیش کشد
مرد از پس سال که ز کرد و زبانی	برداشت همانی که پیش کشد
حال ترغابی و در سینه ای	است چنین پیش کشد و دست
این را در سینه و درگاه ملک بگر	سکین و آتش بر می کشد
و در کف دست و آتش و درگاه	و در کف دست و آتش و درگاه
اگر از آن دین که در سینه است	کافی که در سینه است
و این و در سینه کشد و در	یکسند و در سینه کشد و در
خسبند که در سینه کشد و در	ان دل که می بود و در سینه کشد

خانی و خان که در سینه کشد
چون کشد و در سینه کشد

یکسان است بر دین ایام	ز غرقاب در دین ایام
نار و دین ایام	بسی است بر دین ایام
سرا و از تنای و تنای	است ز دین ایام
سرا و از تنای و تنای	که از تنای و تنای

چون کشد و در سینه کشد
هم ایام کشد و در سینه کشد

سبک جانی چون کشد و در	در آن راه و در آن
ز غرقابی و در آن	که در آن و در آن
ان و در آن و در آن	است که در آن و در آن
ز غرقابی و در آن	که در آن و در آن
اگر کشد و در آن	که در آن و در آن

مرد و در آن و در آن	مرد و در آن و در آن
مرد و در آن و در آن	مرد و در آن و در آن
مرد و در آن و در آن	مرد و در آن و در آن
مرد و در آن و در آن	مرد و در آن و در آن
مرد و در آن و در آن	مرد و در آن و در آن
مرد و در آن و در آن	مرد و در آن و در آن
مرد و در آن و در آن	مرد و در آن و در آن
مرد و در آن و در آن	مرد و در آن و در آن
مرد و در آن و در آن	مرد و در آن و در آن
مرد و در آن و در آن	مرد و در آن و در آن

بسی کشد و در آن کشد
هم کشد و در آن کشد

در آتش بکزد دل پرده را
 در کبریا و در حق تعالی
 بشمارد بر کس و نه بر کسی
 در این دهر و در آن عالم
 یارانی و دوستی که کزین
 خون دلی بجز بر خود و در
 کل و در سر راه و در هر
 گشتی چه میریزد و نه در هر

خاک میزد و در آب میزد
 خاک میزد و در آب میزد
 خاک میزد و در آب میزد
 خاک میزد و در آب میزد
 خاک میزد و در آب میزد
 خاک میزد و در آب میزد
 خاک میزد و در آب میزد
 خاک میزد و در آب میزد

چون کافیه این گنج
 نقیب زان گنج

غازی و کاشی و کاشی
 بر لب و بر لب و بر لب
 ماه و در کشتی و در کشتی
 من و در کشتی و در کشتی
 حالی و در کشتی و در کشتی

کجیم و کجیم و کجیم
 من و کجیم و کجیم

بر کاشی و کاشی و کاشی
 کاشی و کاشی و کاشی

اهل بغداد و اهل بغداد
 اهل بغداد و اهل بغداد
 اهل بغداد و اهل بغداد
 اهل بغداد و اهل بغداد
 اهل بغداد و اهل بغداد
 اهل بغداد و اهل بغداد
 اهل بغداد و اهل بغداد
 اهل بغداد و اهل بغداد

چار باغش و چار باغش

و در خانه و در خانه

چون بخت بر بخت نماند	در بختهای آید بختی
کس که بخت این کس کپی	که هر حالش غایت
ای برادر جان و صبر کن	صبر کن چون جان جان
چون بخت در دهن کس	تا عیش و نینشان
بکس که این بخت خدای	که نهال است روان بختی
که بختش زمان نره و آید	چون بختش زمان نماند

خاک میاید بر سر آب و بر آید	و در آید و آن کس که بختی
در وقت بختش که بختش	این خاک که در بختش بختی
ای بخت که بختش بختش	و بختش را در بختش بختی
و آن که بختش بختش	و آن که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش

از خالص جامه بختی و بختی
و بختش را بختش بختی

بختش

بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش

بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش

بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش	بختش که بختش بختش

بختش که بختش بختش
بختش که بختش بختش

برو و نه بچند چو می شناسی	هر چه از راه پیش می کشی
بر پشت پای منور بکشد از	کتاب دست در جیبش طلبا
تر روی بر من است دست کوچه	که بر پیش کمره دکل دست پست
تقیقت است که جنت جای لب	شاهنشین که خوشنحال طلب
در نیست ز منقح محبت بام	کسی که صحنه خود را بویست
خدا می داد که این دم که ماند	از روی غیرت و دست زبانه

در دستم و بزم با هم بر مسافت
 در دستم و بزم با هم بر مسافت
 در دستم و بزم با هم بر مسافت
 در دستم و بزم با هم بر مسافت
 در دستم و بزم با هم بر مسافت
 در دستم و بزم با هم بر مسافت
 در دستم و بزم با هم بر مسافت
 در دستم و بزم با هم بر مسافت

دختر می کشند بر پسر ختم	خام تر چو کاشتن که کوف
تا سر پیشکش از دست زده	حال چنین شغل خزان می رسد
پس کس خدای از طایفه نر	باطن او درم و خطا بر سر
ساحری که خانه قیافت و زبانی	مشرق و مغرب و دوازده
نزد هر کس که است و بقدرت	باز سر خندان عهد می بست
بر طایفه شترام به دست	سحر طایفه که درم و زبانی
باختن پستان ز منقح باشد	می و دو و چوین که این با

بیت در کوچه جهان مردی	میت بر کعبه ملک و روی
هر که است زده در هر	فردا ز این پل و فراخی
رصد و زو شب چو می	که نماند در هر کس که روی
صیت از سر و کمر خوان ملک	خیزان این پسر و دان روی
ظلم و دلیت خان غلام	اللهی و بیاد چنین روی
هر که نیست که سر دست	دور از آنکه جان و روی
در آب و در غلام دام	بر زبان غریب و روی

کشته آن مرد را که بر دست
 بنده بر کعبه که روی

که بپایان غصه کن که شربت زهر	روشن کرد از باری جلد روی
فراخنده ده که کرد و ده	که کند هیچ بختی پروردی
که چو او سرود که خاطر من	که شد هم شمشیر سپیدی
که که حاقه نیم ز خاک طبع	که شد که نیست پس جودی
تا جلد و دم از جهان تمام	که کرد از جهان جودی
روزی که از دل کس نیستی	
که نیست هم بی روزی	
دیر داشت دل که کس نیست	در نه نیست یا چون کدی
پاکت می روزی بی	بر داشت مسکین جلی بی
نای را و شربت و دل کس	بر و دمی و زدی بی
از بی کشتن و دم جا	لا جرم و بی سسی و زدی بی
انما بت و زهر تلخید	در و دمی و زدی بی
صحنه مذبحه ای حیدر	نیکو که می و زدی بی
چشم و در یکدیگر حیات	کاف تا بجهان و زدی بی
پنجه و چوبه کز می	
تا بشکلی پناه می	

این را

که بپایان غصه کن که شربت زهر	روشن کرد از باری جلد روی
فراخنده ده که کرد و ده	که کند هیچ بختی پروردی
که چو او سرود که خاطر من	که شد هم شمشیر سپیدی
که که حاقه نیم ز خاک طبع	که شد که نیست پس جودی
تا جلد و دم از جهان تمام	که کرد از جهان جودی
روزی که از دل کس نیستی	
که نیست هم بی روزی	
دیر داشت دل که کس نیست	در نه نیست یا چون کدی
پاکت می روزی بی	بر داشت مسکین جلی بی
نای را و شربت و دل کس	بر و دمی و زدی بی
از بی کشتن و دم جا	لا جرم و بی سسی و زدی بی
انما بت و زهر تلخید	در و دمی و زدی بی
صحنه مذبحه ای حیدر	نیکو که می و زدی بی
چشم و در یکدیگر حیات	کاف تا بجهان و زدی بی
پنجه و چوبه کز می	
تا بشکلی پناه می	

نیز از کشتن و زهر و دست تمام
 زین و دمی و زدی بی
 هم شود و در یکدیگر حیات

Handwritten text in a cursive script, likely a signature or a name, possibly "John Smith".

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

در این کتاب مجامعت بر نفس ناطقه
که از اندکی بر نشانی خلیفه سر حلا

ای جهان دادی که دانا
و ای کین که هرگز نماند
عزم چندی زنده در زمین
پیش مندی بی چشمه دهری
همه نام بفرستادی
بر دانا که بفرستادی
را که قضا فرستادی
صل را بشوای فرستادی

[illegible]

این فواید بسیار است که در این کتاب مذکور است
و در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است
و در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است

نقشه با جاذبه و زیاده و بی	نقشه با جاذبه و زیاده و بی
سپهرم سافیه و دی	سپهرم سافیه و دی
بصاف غرافت و دی	بصاف غرافت و دی
در دم از و از و از و از	در دم از و از و از و از
کو در هر افریت و دی	کو در هر افریت و دی
عیش زان و از و از و از	عیش زان و از و از و از
اتش از و از و از و از	اتش از و از و از و از
پیم از و از و از و از	پیم از و از و از و از
دو دوش از و از و از و از	دو دوش از و از و از و از
کودمانه و ابلت و بیست	کودمانه و ابلت و بیست
کامتان از و از و از و از	کامتان از و از و از و از
فی لیان از و از و از و از	فی لیان از و از و از و از
نهر و ابلت و از و از و از	نهر و ابلت و از و از و از
هر چه از و از و از و از	هر چه از و از و از و از
عظم سید ای قانی	عظم سید ای قانی
حیدر وادی از و از و از و از	حیدر وادی از و از و از و از
میش وادی از و از و از و از	میش وادی از و از و از و از

در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است
و در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است
و در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است

این فواید بسیار است که در این کتاب مذکور است
و در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است
و در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است

این فواید بسیار است که در این کتاب مذکور است
و در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است
و در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است

نقشه با جاذبه و زیاده و بی	نقشه با جاذبه و زیاده و بی
سپهرم سافیه و دی	سپهرم سافیه و دی
بصاف غرافت و دی	بصاف غرافت و دی
در دم از و از و از و از	در دم از و از و از و از
کو در هر افریت و دی	کو در هر افریت و دی
عیش زان و از و از و از	عیش زان و از و از و از
اتش از و از و از و از	اتش از و از و از و از
پیم از و از و از و از	پیم از و از و از و از
دو دوش از و از و از و از	دو دوش از و از و از و از
کودمانه و ابلت و بیست	کودمانه و ابلت و بیست
کامتان از و از و از و از	کامتان از و از و از و از
فی لیان از و از و از و از	فی لیان از و از و از و از
نهر و ابلت و از و از و از	نهر و ابلت و از و از و از
هر چه از و از و از و از	هر چه از و از و از و از
عظم سید ای قانی	عظم سید ای قانی
حیدر وادی از و از و از و از	حیدر وادی از و از و از و از
میش وادی از و از و از و از	میش وادی از و از و از و از

این فواید بسیار است که در این کتاب مذکور است
و در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است
و در این کتاب مذکور است که این فواید بسیار است

[illegible][illegible]

فان فی کوششانه چو
 به من گویی درم شد
 کن که عیش قرار و نیت
 علف و حق چندان کن
 نه خوار بی مفت بخت که آرد
 گشتی که تو بختیش دهی
 سکندرت است و چو یافانندش
 اود پست نامی درم
 تو خوش روی او چهره شود
 سخن بر دانه بی این نیت
 پیش بر جای خدم نشیند
 کمر از خمای نامور است
 بر فرزند بر بزرگیت عزیز
 مشرب و بزم نه بر دزد
 گویند شدی و کوشش آنکه
 مستران که در شربت بزم
 خاریت است که آرد و شربت

از و شیت صفت قایم تیغ
آب زهر است ولی عیان طبع
کند و عین و شیت یمن
و پیکنت اندر به از آنکه
مجدد امر سری را از شیت
غضه متزی سپر از شیت
پلا سر ز سره کردن متزانی
پس کو که میسر آدمی اند
در بندگی حدیث شمس
از خلال مکان در قیامت
ببرده می باز چنان
و به عقبه چراغی چکند
کاه را چنان فرا خیزد و ن
میسی از سر زبان زد نک
و شکند همان کشته گیت

نبرد پستان کله بر کله کشند	کشتن از پانی نمی خورم است
پنجان از هم گران رسیده اند	رز و دل یکی بر علم است
شکلش که دغلامان	که چو این قاعده هر قسم است
زاکش که دغلامی نه کند	خصل کاستا و دهرای قدیم است
بوده ای که بشیر ادب	عربا اقدیم شان شان هم است
عز جان ساز ادب کین کله	بر سر اند کپری رفته است
نه کوه که مان یافت ز تیغ	بود با غار پست از هم است
او به حجت خلق از پسر صدق	شربت طاعت به پسر است
هم فرودا به سحر و محمد است	که شمشیر را که بهای تمام است
بیم جبار است	که نژادان معلوم و حکم است
یا که روی بهر جاده است	که از اسباب بهر حق و دم است
شیران به بهت شرف	شرف شمس و اوستام است
بشیران که کافانی	که بینه ان من کیدم است
نان بیان یکد عدد و اگر که شوم عیسی و ما هم است	
ای تاج و از سر و سوز کوش در مشرقین ز جاده تکسب کنند	

ایکانت بند پاگان جانک	الاطراف بند پاگان کین کند
تن را سحر و کعبه فریست	که دیده در از دین کعبه کند
کتن بر کجاست شاد و است	باید که جان قرب سحر کند
از غایت خدمت که رفته اند	جان هم سحر و سحر و سحر کند
تن چون سپید است و کی	که خاک را به سحر و سحر کند
و چون بخت است تلای نیست	دل مرده است مار سحر کند
چون سگ چرخ را می اندازد	و چون سگ است که سحر کند
که چو ز سحر شاد کند چون سگ است که سحر کند	
دوران به مسیح قور و در	جان صفاست بهر تو را کند
دوران دین و دین و دین	که دین دین و دین کند
ای امانت کرد و زمین	هم امانت ز خاک در کند
بود تا بجای خنجر	صد مالان جانت شمار کند
و علم سپید و در تو کند خاقانی ز خنجر و کین کند	
قتلان کین از دین و دین ان چون قتل دین و دین کند	

قلان بجز خا طوطی نظر بند	نشود ز قوت دست و دست
بیش صد ساله دولت و دولت	باستان نورانی است
قریشی بی ارزایت و کر و کر	بیانی طوطی تیغ و کر و کر
یار کا که در جنگ رسیده است	زور که در کربان درید
سپهره بازوی سپه گار است	ازان قبل زبونان شد است
سپهره گوی از دهان تو است	که سر است شب و روز از این
پادشاهت و تو سنان سخن	دام جام من است که شد با خنده
زبده بند و ماه واد چو سر نیزه	که در میان تو بزم و سپهر بود
سایگان سهراسان شود اند	که در میان سخن من به بی نظیر
و ان پس که در پیش و در کر و کر	که خلیل عیسی هم از در و کر
نمید و جوی برین دامن و برین	اگر چه می شنایان و برین
درمان چو کلاه سر و کلاه	نمودان که ز لاس بشکند
بال پر ارم از رجان نای را	چون لیل پر نام جز به لیل
دنان و هر که بر چنان بکند	کود و جز و غزل که گویم فریاد
سلام خا طوطی خواه تازه نقل بچین	
دستکد پیران و جوی دارد	

دغل

قلان بجز خا طوطی نظر بند	نشود ز قوت دست و دست
بیش صد ساله دولت و دولت	باستان نورانی است
قریشی بی ارزایت و کر و کر	بیانی طوطی تیغ و کر و کر
یار کا که در جنگ رسیده است	زور که در کربان درید
سپهره بازوی سپه گار است	ازان قبل زبونان شد است
سپهره گوی از دهان تو است	که سر است شب و روز از این
پادشاهت و تو سنان سخن	دام جام من است که شد با خنده
زبده بند و ماه واد چو سر نیزه	که در میان تو بزم و سپهر بود
سایگان سهراسان شود اند	که در میان سخن من به بی نظیر
و ان پس که در پیش و در کر و کر	که خلیل عیسی هم از در و کر
نمید و جوی برین دامن و برین	اگر چه می شنایان و برین
درمان چو کلاه سر و کلاه	نمودان که ز لاس بشکند
بال پر ارم از رجان نای را	چون لیل پر نام جز به لیل
دنان و هر که بر چنان بکند	کود و جز و غزل که گویم فریاد
سلام خا طوطی خواه تازه نقل بچین	
دستکد پیران و جوی دارد	

جلایک حیرت شسته
کنده سوی حق از دست

بر درناست قداسم
 ان غلغلنوک یازم
 ایلی دس تراش کم
 بیه ای فریبا دم
 یصلت و دوشک روا
 غصه و طالعان بی دار
 مکه اگر بکارت نیست
 سوخا بل کرت پند نشد
 که اگر خاتم شایسته
 یی کجند عقب ازین
 ز پرده و کبریا
 کن کو ترک کجایان

در غم هم دوازست
 عشران وقت بهتر از
 بناک را آتشین ملازم
 سوی من عشق بپا
 یانه چنان قصیده باز
 کز خستی باز از دست
 بر و دلتزم و طراوت
 سوی ما و میانی نازت
 با که و کجا از دست
 از باغ و هفتاد
 کم کن و حجاب با
 از اقر سر و خازست

سخاش نورشین شمس و صبرین
کجای بواب امید و دوستی داد
ز بخوان رخ طالع را که کمال
جز خط چرخ غمی که سر برید و است
ششم دس فلک را امید داد و
نخستین غم را غیب از غراب و بیش
شد و از غیب بعد از آن غم را غیب
شایان داد که حقیقت نکل و دیده
پیشگی و غیبی سرش را کست
بماند و دانی که پیش و دیده

نہایت سہا را کہ

چهارم از صفت است که مقتدر است

ای که دم زبانت خفت
مست شد و ریش و کشت
کردن شستن و دهن پرزد
بانی که سپرد و نهان
تا شستن سواد می آید
خار و قتل صید کشید
دشمن شستن دلی حریفانی
و تو جز کجا هم چرخ زدن
و شستن در دهان
شتری ده که در دهان

دشمنی و دگر و برین	در غرضشم تا زین
دگر و دگر و دگر	دگر و دگر و دگر

ابر و سپهر و بجز و دگر	عین و دین و سپهر و دگر
این و آن و سپهر و دگر	این و آن و سپهر و دگر
عین و دین و سپهر و دگر	عین و دین و سپهر و دگر
عین و دین و سپهر و دگر	عین و دین و سپهر و دگر
عین و دین و سپهر و دگر	عین و دین و سپهر و دگر
عین و دین و سپهر و دگر	عین و دین و سپهر و دگر

دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین

سرای دایم و دگر و دگر
سرای دایم و دگر و دگر

دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین

دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین
دشمنی و دگر و برین	دشمنی و دگر و برین

سرای دایم و دگر و دگر
سرای دایم و دگر و دگر

زوری بر عزمی دارد	ز علی مستی و عالی
دلین ارد و منید ارد	کاسیم کافرا بیکست
دلین چ و منید ارد	لیکن از و منی طعن
زهره باز کوسید ارد	صفا کاست در و کم که دین
مرمت من کوسید ارد	خفت را که چشم در و مناد
زخمه بر کین فرود منید ارد	با روم بر و بر سر خشم
در نقاب عزمی منید ارد	روی و هم کرده را کوشش
دل اسید و منید ارد	جامه جان من و دیو چنانکه

مرمت نیست سار خست من
و کنگه دار کوسید ارد

که در کش دور اشد کند	سیر کش رشت بی کشت
کشتیش و هر و تر است کند	خزامت بود که در خست
فلک ده قش قطا است کند	نزال افغان بر کاشک
که ز جیل لاش من است کند	ضمیه و و لاش بر افغان
زهره و منید ارد	آتش تیغ صحر و کشته
قلب را کیمیا می تاب کند	کس با می سوا که پیش

لش

نفت سیدار نجابه دید دارد	نفت را شیره مست و آب کند
کشتیش میان قون حد	صوفی دانه که را آب کند
کرمان صحنای و شیر	عقد بند و در و صواب کند
که عجز همان سپید سیرت	کوشش کانت او ضایع کند
که کشتار کنگه را حدش	کارنا حق بر حق است کند
نقاب کوشش برت لزد است	کاشیم خود حق با کیم کند
چون برت نرزه آفتاب دارد	حق سر و چون محاب کند

آفتاب بر چنانک در سازد
کشتیش از خاک است کند

بختی کج را از آب کند	بختی در غایت کج کند
که برت جیش جاش کند	ده جندان من قش و اند
رودش ایم کامیاب کند	که چه و پستی پیداز آیش
برخ و لاش من است کند	که چون سر سبک است از برف
زان کرد و پستی جاب کند	کج افغان و است خا قانی
از و دار و کوشش جاب کند	هر و کوشش دعا بکثیر

چون و منید ارد و کیم
آفتاب و در طلب شست و شری

استیادین

سباده ز کوه خوسف عروق
 نان سرده نان کف خط مروی
 تو چه نشین و موکب و ستاره
 خاقانیا چه ترسی از افغان کوه
 با سبایا الغر بزبان در سبک
 کابا کجا خضر سر کوه گشت و خنده
 فصلی که در مسافر نهفته
 ای در ستارچ سحر بخت تو
 غوغای سرشان فلک باغ بخت
 زانو کما فرزان خاقانیا
 سر چکی چه سیرت غرکش نیست
 از روه دکا سر پش از دزد و دگر
 چون ده رایش درو بهی دیده
 از جوش کشف چه هراسی چه غوغا
 خاقانیا چه طوطی از این قفس
 کوشی که نیم لایچلی که پر پی
 مرا ملک جهان بوی جا کین
 که هیچ بار که دشت نام از سپید

بهر عادل سلطان دل بدینیم
 قبا و قلعه سان کامیاب پیش
 ز قبا و حمان کینیا و خزان که
 آنگشت ز سر نظام که ملک
 دوم نظام و سر میر است آید
 ملک پیش اوست فکر امر قدر
 علی که دن خورشید و یونانی
 جهان بر چرخ و طالع است آید
 سوار پیش از عرش مرکبی دارد
 فرخ دل کشد لیک قایم را
 بلند آید جو و پست قاضی
 هر خا صند را قبال عام او شد
 اگر ناز نام کرام سر ز کند
 سوزید صفات سعدی رسید
 کسی که در که حینشالی او گشت
 انجایی که ترک هم ای می خاست
 ز جنت آتش و بهر جیب عالم

امیر خاوند

دین کریمت و شرفا قبل از چنگ
علت زیاد عیسی کرد و نیک

نظم بر لب در بان حلال
دل جام داد کر لعل میش
نکه او داند و او اح است مرغ
این و دافل منه و از نام و اف
بنا به دست و خاک پای او
پیش کز آن شیرش عقل را
حاصلش روز نفع بل صباغ
هر سال و گو که رانیه جو پس
شیر شرف مشهور تماش
شب و ران شرف و غار اضر
ازین دل چکانی بون و انظم
پیش فکر که در شرف پس و
بر این هر پس غار شرف

اگر بشا صدها است از مهر
یک جهان در میان بر شای در

بهر کجی فرستاد دست بخت
روزگار است و عین بند و ابد
کز در می چون شکست این
است هر چه چون بخت بخت
بها ندم و از بختی شای
بخت خوش آید و دست بخت
دو غنایات نعمان عرب
کره دانش را و داده دانش
بخت شای که زان بخت کوشم
از دست بخت دار ملک نیز
بهری و بخت و بخت و داده
فرطی در بخت و بخت و بخت
در بخت و بخت و بخت و بخت
از بخت و بخت و بخت و بخت
عانه دل مرده و در بخت

چون تو می خاقان بختان بخت
در بخت و بخت و بخت و بخت

سیر حلقه کو مستقیم بر کنج
از حلقه در خود کو مشا و میسازد
سپاسش از عجز و عرب که سر گذر
ما چو طفل عرب طوق از میسازد
ساز خاک بدو دم بجای کند از شرف
سم او شمارید ز خشتیا و
دل مرا که در توین بخت و نیست
باز آتش میداد و میسازد
عبدش عالم درخت عاج و چوب
نظم کانت او برگ و میسازد
برین نه برگ که رفت کوه شرف
ز انقد صغی من و دیو و میسازد

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

روز قدر رشتی سپاه مرغان است
بره دل با کشتن بهار بهار
خاطره او که نیست جفا فانی در شرم

وی نمود خسته سخت سالی عظیم
دویم دو بوجوای وی و دو
لب تشنه لب کوشش و یک
کوشش کمال صانع کزین

یعنی در صبح صادق تمام شهر بیدار
 و در کوفه و خراسان و کوه طبرستان
 کس مرگ را بدوشت سپرد و از راه
 نزد دینش چنان افتاد که می‌آمد
 بهرین چنین شد و نجات چنین مال
 از پیش این دینش بود که را که زانو

از شهر منبر و در شفق می‌آمد
 باین که ده دلت سپاسم و دم
 منبر و از زبان سپرد و از راه
 چون دال بر فکند و از راه
 چون حرف منبر که که گویان
 گماند و در و جان بدکار می‌د

که خدمت ز کار وادار عشق

۱۰۰

بجانبیکر که در رضا می داد
چو کوزه ریختن فیض پند

فدایی که در راهش
بیک نازها را افشست
که پادشاه مشغول
سرچه اندر میان صافش

خاقانی که بستم و آن کزن	ز آن که که کرد و در دین بزم
که چه زهر چه دست مبارک	در چه زهر چه چشم کسب بزم
در کار چه دست سنا بزم	بر که چه چشم شامیت کز دهم

یار به نعل صبرت خاقانی	در حال او عین حمایت گمان
بدرخت پنی هنرش بسپرد	بخطم زین خطرش بسپارد

شکم از غری که خاقانی	فارغ از دولتی که نعت و نعت
خون ز کار و فراغ و نیت	حسب به این که کز آن است
بقدمت قبی قتل بریم	که چه بالایی او ز کار و نیت
آکه کوچی طراز اسپ	نیت مرا است بر چه چاه
و در فلک با کرد و نیت	که چه مندن نهاد و نیت
میر بصفت که خدای	شکل ملک صفت حاتم در نیت

و هر ز جایی صفت کز دهم
سکن خاقانی چو این شایسته

از کز

از کز و تا زدم نه صفت کز	نیتی است از کز صفت کز
آچه ز کز که هزار سپ	عاقبتش باین چه و بیکار
خواجه عظم باش خواجه کز	در چه عظم خاقانی از زمانه کز

که درین که کزین و در کز
اگر مرا السنه کز کز

یکه دوزان است این	و عین با و یک با صفت کز
یکان یک چشم به دیالی	مر با ای صفت کز
یکه از دوزان صفت کز	بهر چه صفت کز
مرا چه نقصان کز صفت کز	بچشم زخم خواران کز
چه دختی کز صفت کز	مردم صفت کز
اگر چه صفت کز	و کز صفت کز
اگر چه صفت کز	و کز صفت کز
اگر چه صفت کز	و کز صفت کز
مرا چه صفت کز	و کز صفت کز

سکن کز و عاقبت کز
که از کز کز کز

دواته زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست

دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست

دواته

دواته من زبیر و قیال و آنست

دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست

دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست
 دواته من زبیر و قیال و آنست

شاد و صفتی خرم خوان و عیان
 ناز و چوینیس عیانم در میان
 قامت و خرم و زلف و صورت
 در بر این جهان و در این صورت
 میل خرم که خود و در این صورت
 ریزه خرم خوان و عیان
 کشته چو مال کرم و صفت
 تیغ و خرم و زلف و صورت
 خلق همه که در دنیا و دنیا
 کرم خرم و در هر زمان

عالمات مسیح و دین غرض بهم

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of the previous page, mentioning "الشيخ" (the scholar) and "المرجع" (the reference).

مردی بجا شوی مرد عالمی	شیری چه کنی ز مهر لب سگ نامی
در کوهی شکر کینا زین	سبزه زای من سبزه دین که اندکی
مردم بجوی دیار تو دانه کینا	یاری دردی سحره دینی که کوی
چون مهره دیم مردی افکار	گورست مهره دیم و سرش هم مردی

رو نمی بیان دیم بر شکم	دست عرب چه تو زنگنه سارنگ
دوران هیچ کس نه سارنگ	کرو که نیر جهان سر کوان زبان
میخ از پیاپی میخ بر کمان	اندلسی نیر پیش نشان کشید
ما حاضر دیم کمر و دانه	خوس شوق علامتی بر زبان کشید
من در کمان نظاره که بکشد	چون آن در دورداد و آتش زبان
کمان منترس بر کمان خدای	کاک خدای کعبه برایشان کمان کشید

خدای دانه می میان ناله	مهرت کس بر آن نیست ناله براند
از آفتاب بهر اوان کمان	ز بزرگو چه براد چه که کشتند
حلال داده صورت چه سود و کمان	در از مالش معنی سسل و کمان

مهره زده ناله که دانه و آیت معنی
مهره که دانه و آیت معنی

بایست تره توان کرد نسبت به	مهرین که کوی روشن کمان
در آتش شمشیر چه دانه	ریشه شمشیر کمان که چه نام
کمان نسبت به کمانی که دانه	چون نسبت به کمانی که دانه

مهرت و شمشیر دانه	ان دانه کمانی که دانه
تا تو دانه کمان دانه	تا که تو دانه کمان دانه
پس چه دانه دانه دانه	دانه کمان دانه دانه
دانه دانه دانه دانه	دانه دانه دانه دانه
دانه دانه دانه دانه	دانه دانه دانه دانه

کمان دانه دانه دانه	مهره دانه دانه دانه
دانه دانه دانه دانه	دانه دانه دانه دانه
دانه دانه دانه دانه	دانه دانه دانه دانه

دانه دانه دانه دانه
دانه دانه دانه دانه

مفضل خج و طهرین است	خج به و جهان یک شنبه
چو خج به و طهرین است	که شکسته است بر کینه
چو کینه و شکسته است	که شکسته است بر کینه
چو شکسته است بر کینه	که شکسته است بر کینه
چو شکسته است بر کینه	که شکسته است بر کینه
چو شکسته است بر کینه	که شکسته است بر کینه

خاقانین زمان علی این مرز	کان مرصه بجز بداهت
ادم ز مرصه گنم نامی	با ادمی طایفه نامی
پیر مرصه گنم نامی	با ادمی طایفه نامی
ان طفل بن که با یک کج	مرصه گنم نامی

ازادی و طهر که ماهی را با نیز
جایز از مرصه در سر کاه و نام

من که خاقانیم از اودم	که خاقانیم از اودم
پیش جازگنم که نام	که خاقانیم از اودم
کنم هم سرای جازگنم	که خاقانیم از اودم

همه از غایت کزین جان	مستقل ز کینه و استیت مرا
مژدس و حق و سلطنت	مستقل ز کینه و استیت مرا
مژدس و حق و سلطنت	مستقل ز کینه و استیت مرا
مژدس و حق و سلطنت	مستقل ز کینه و استیت مرا
مژدس و حق و سلطنت	مستقل ز کینه و استیت مرا
مژدس و حق و سلطنت	مستقل ز کینه و استیت مرا

اگر نایست از اودم
و آنچه داند بایست مرا

دار غزلت کزین خاقانی	که بر اندازد ملک خاقانی
خوش از مشرب و قناعت	که بر اندازد ملک خاقانی
نیز و تا تواند از دوزخ	که بر اندازد ملک خاقانی
نیز و تا تواند از دوزخ	که بر اندازد ملک خاقانی
نیز و تا تواند از دوزخ	که بر اندازد ملک خاقانی
نیز و تا تواند از دوزخ	که بر اندازد ملک خاقانی

مورد از روی از شکست
که روزی ده میلان است
آب زیت قاقا قاسی
کی ده خاندان زندان است
مردون سانش و کیش
مردون سانش و کیش

از جوان نیکه تر یافتی
تا دل و دین تو نیکت
بجلا قتا و پاکان دار
تا بخت خاک ره نیکت
سرتین در حال کسب
تا طمع تو نیکت
مردان صف و دین
خبر بر لبان تو نیکت
شکستگان کسان که کسان
بخت تو نیکت
کناهی نه خاندان دار
کمال اخلاص تو نیکت
و دستان تو نیکت
یاد تو نیکت
مردان صف و دین
خبر بر لبان تو نیکت
شکستگان کسان که کسان
بخت تو نیکت

پیش چون نقره و لوای ایش
تا ت چون رزاسیر که کشند

رو چو چنگ نیکت
بیک کی چو چنگ نیکت
لبان تو چنگ نیکت
سرتین در حال کسب
تا طمع تو نیکت
مردان صف و دین
خبر بر لبان تو نیکت
شکستگان کسان که کسان
بخت تو نیکت
کناهی نه خاندان دار
کمال اخلاص تو نیکت
و دستان تو نیکت
یاد تو نیکت
مردان صف و دین
خبر بر لبان تو نیکت
شکستگان کسان که کسان
بخت تو نیکت

بخت تو نیکت
کناهی نه خاندان دار
کمال اخلاص تو نیکت
و دستان تو نیکت
یاد تو نیکت
مردان صف و دین
خبر بر لبان تو نیکت
شکستگان کسان که کسان
بخت تو نیکت

خاندان تو نیکت
کناهی نه خاندان دار
کمال اخلاص تو نیکت
و دستان تو نیکت
یاد تو نیکت
مردان صف و دین
خبر بر لبان تو نیکت
شکستگان کسان که کسان
بخت تو نیکت

بخت تو نیکت
کناهی نه خاندان دار
کمال اخلاص تو نیکت
و دستان تو نیکت
یاد تو نیکت
مردان صف و دین
خبر بر لبان تو نیکت
شکستگان کسان که کسان
بخت تو نیکت

بخت تو نیکت
کناهی نه خاندان دار
کمال اخلاص تو نیکت
و دستان تو نیکت
یاد تو نیکت
مردان صف و دین
خبر بر لبان تو نیکت
شکستگان کسان که کسان
بخت تو نیکت

همه روزگار و خرد و دان در دست
یکمندی و صفای و صند نه زینک
گشتی از زود و دیرین در ریا
نکنند هیچ محتاج نه زینک
لا یکمندی هر یکجا که است قدرت
هر نه از نشو و نما نه زینک

نبت از علم که خدای
علوی را نیست علم علی

21

که کوه قافیم نو واری
 کج هر کج که کوه دست نیش
 نیست اولاد بیت و افغان
 لیکن از پشتو هشتم نود
 یکی پت المرام رایت
 و از رانوت پت المار
 سرخر که کجای درخت پت
 دورت ویدیم زطالع خو

پہلے

[illegible]

هرگز مال نیست مت نیت
هرگز است امت مال نماز

خاقان بخت لواء شمشیر
کار و شغلات غلات و زراعت

26

کمانه شفاقت عارضه هر پند کار
 نه بکایت مملکت سزای کجاست
 فتنه بخت کن که بجایست بر خطه
 ز کین شفاقت جز بخت است از بخت
 قرآن شفاقت سر هر کس است
 تا زمین بخت با طبعی در بخت
 از حق رضا طلب گمان بر بخت
 ز راهبدا خدای غایب نه بخت
 ز راه را لب و لب و لب و لب
 در دست و در بطنان مصلحت
 ز من بر بخت نیک ترش نعل
 اگر چه بخت بخت و نیک خواهر
 ز کجاست که بخت تو بر بخت
 بخت تو بر بخت نیک ترش نعل
 که ز بخت سیاه بخت
 که بخت نیک ترش نعل
 که بخت نیک ترش نعل
 که بخت نیک ترش نعل

مکتبہ اسلامیہ

نعل در دست خاقانی	خاکل از د. و سر پاپ
سردی مثل آقا بهر	دره بر سپید و خنجر
تاج سپید و مرکب است	کج پی. ش. و نا کجا بدید
سردی سپید و سرخ	مقدری بی مساف و نایب
چل و ش. فرزند کس	نوش از این بر پاپ
قد و سر و ز کتر باشد	هر چه پیش از بر پاپ
قادر بر صفت بر طبل	وقت نانش در خنجر
شده آن که داری لیس	بزد شد و پس پاپ
آنکه نعل خاند کیر و شید	کبر و کیش از چرخ
عاقبت که دو و نه نعل	که بهل چرخ را بنید
خز و دیار کج کردن بس	دست موسی کل بس
بچه شیر و آتش و آنکه	مور بهت عذاب بنام
سردش و پای و کان بود	که ترا چرخ غم بهر
بهرت سنگ آقا بوست	چو لب شک در دمر
وقت شد که نازک است	
مرده با خون نازک است	

کوی شکت جهان گرفت	که دلت شک و آری
تا پس نعل کافوریت	سکون بعدی شک بریت
کروان و بی شک طبعی	هر که خانه دعوت بریت
توران طلوع هم بخوان	که بل نیست صفت فرات
خواجگ کز دست کشی	سج طالعش نشت فرات
دانش با دین کشی	
کر که پیش از دست	
کج عمری بشتی خاقانی	کم که آن بخت آقا
شده سپیدی و دولت	شد سپیدی و دولت
فرزندان مکر کینه	خواه در ویش مت فایده
ایمان و کینه کز بافت	آشایی که کینه کلاه
با دوا و آن روز چون	هر کس که در این
هر کز این صفت کم	بست معجزان
که کاهن کمان و دوج	بست معجزان
بزدی از کرم شود	
روزی از کرم شود	

از کوهی چون مرغ میخیزد	مهرکین می پستان میال می
کامش از آنچه چو یک و چو مور	سپید رخ را چه چو مشک چو کافور
اتسوزان و دایس تنو	کیا عفت باشد چو مشک چو کافور
شیخ را از با و کی باشد امان	پند از آتش کی باشد امان
شاخ چو بست من که کار	شاخ مشول است ز فغان
کلبه را از دم او در میزند	کلبه را کاهم و او را غلغله را

میرای واد بخت قالی	کره آل آب عسقر قالی
هر که بر کس و پیشکش ل	شکند شایخ عسقر و بر خیزد
هر که به بختان کس بر خیزد	میش از عسقر کین و بر خیزد
و که چشم می کسی که بر	رک جان بهش اجل خبرد
بر خیزد آن کس که در کجی	رو کرد و ذیل و کرد
هر که آرد بر وی بختان	هم چو بر شش پل میبرد
نام مصطفی در و پرور	جامه جان او بهر برور

من که نایتم نیست شا	پشت هم کرده ام ز بهر عطا
شایخ را پشت هم کند میوه	هم ازین صاب و بر صاب

شادام

شکر و ارم ز شکر کافور	و از آن پاره آب و مرغ
من کالی عسقر و کبوتر شاه	کند از بهر شکر سر بالا
هر که نای ملک خور و بخور	سر زبانه ارم از پای و پا
هر کس ز احسان کند قبله	پشت من کرده از کوه و دلا

چو شاه ارچه زنی را کیست
 یکن از صیبت است خدا

حسب زنی از عسقر	حسب امد و حد و حد
بر د چون بر امد شکست	این عسقر عسقر کفر و ارم
کعبه عسقر باق عسقر	این دو عسقر و عسقر
خیل عسقر از شکست	این دو عسقر کین کین
خود یکی که هم لغو نماید	این دو عسقر کین کین
مکه کز چه پیرا در اند	کین ز او چنین کین ارم
کتم از سوره خاک شیزد	این کلمات کین کین
نبرد و بی براتن ملوک	این آل نازنین کین ارم

حسب امد و حد و حد	حسب امد و حد و حد
کین از صیبت است خدا	کین از صیبت است خدا

شکست کوه آورد
 از عسقر کین کین

نه دران خود و طایفه کرم	این شکر کین که در دایم
نظم است سار و برده	فلکست این زمین که در دایم
دل ما در غم و غم	بیت کج نمین که در دایم
ستم سر زنج در و زده	بیت و زده ایمن که در دایم
من که فایم نه فایم	که پیش است این که در دایم

که بشه اتم الطوبی	در غمیم سفر نمی آمد
در جزیب سخی بود	در آب و زده نمی آمد
در بارین و در سیدیم	و کبی و کبی نمی آمد
هر چه میگه و هم ایمن	از در سر و در نمی آمد
هر چه می توستم با دایم	عالمم را بهر نمی آمد
خون می شد ناز و کیم	و از زده می میگرم نمی آمد
از د و د و در جابدا	بیت بر سینه نمی آمد
ستم و اشتق که مرا	و جهان در نظرم نمی آمد
پیش پیش از د و د	با کم کم بپس نمی آمد

آید و نمی رستم بهر دایم
کید و د و د می نمی آمد

دلی و دشت بر کشت	و جهان می تر نمی آمد
تر که پیشی بخت	کشت و دشت بر نمی آمد
کچل و دشت	کچل و دشت بر نمی آمد

دشت و دشت	دشت و دشت بر نمی آمد
دشت و دشت	دشت و دشت بر نمی آمد
دشت و دشت	دشت و دشت بر نمی آمد

دشت و دشت	دشت و دشت بر نمی آمد
دشت و دشت	دشت و دشت بر نمی آمد
دشت و دشت	دشت و دشت بر نمی آمد

دشت و دشت
دشت و دشت

من را چو پندار بر دست برین	وقت سیل تا کرخت است ام
مطوق ازین سبک	به چنان سیل تا کرختی هم
که هر کس پیش من بریزد	سوزن کز خطا کرخت است ام

دی چو بل با عقلی کردم	کوز قاصد پیچ سازد نهشت
استین قبولی یافت نه	کز ایدان بر و طراد نهشت
خوش بود صافی بکشم	کسلاقی بخواب نهشت
بیک و دوازدهای بود نه	به او خوشای بود نهشت
پایان دار تو طقم دادی	کریس کو تو بیانه نهشت

را با کرم از خاقانی	که کیمیا مرد و نرزان بود
بنیان است جهان سبز	که هست جهان پس نهشت
عیار همان شاسی بسی	شناس عیار را که زمان
و لیکن نیست سی خندان	اگر چه بجای کرم دان بود
کو بر چمن نیست به دافرا	که مرغ و کبوتر از زمان بود

ترا از هیئت کرم این چه د	
که از مرد و ن کل از نهشت	

خاقانی

خاقانی از حدیث نهشت	که هر چه هست نهشت
که هم ز روی عقل نهشت	با کعبه و درگاه نهشت
چه چنان از نهشت	از دم بر زار نهشت

سکه بر دل سپرد نهشت	که دینده صبح است نهشت
باز که کی چون نهشت	که از نهشت نهشت

نهشتی خاقانی	خسته که یک نفس کرده
این سکه کار می بین و در	نهشت که یک نفس کرده

سرم که کرم و دست نهشت	هر زنده خدک نهشت
خدک نهشت که کرم نهشت	سبب رخ عرب میگرد نهشت
که نهشت که کرم نهشت	که نهشت که کرم نهشت

نهشتی پند خاقانی	نهشتی پند این جان طلب
قلم است نهشت	قلم جان طلب

که کمان بر سر شد خفاقی	تو در ایشان جگر می کنی
کمتری را که کمتر می یابد	هم در آن چشم کمتر می کنی
جودش می کشد در خفا	در بر ز کیش سر سر می کنی
بر دلی که حق در زیر کند	که خورشیدش سر می کنی
کادر چون خدایا بنگاه	عمل دست ساری کنی

شب باشد که آه خفاقی	فلک چندی نمی شکند
که چه اندر دگر ز آه است	و دگر از کینه می شکند
بکینه ز شک سیرای	یک چنگ بکینه می شکند

که هر که دل در دست نیست	افزای در دست نیست
خفاقی را اگر سپیدی	پنهان مبدل زبان در دست
این غم عجیب خفاقی	کلاس بر غم سر نیست

نیک موی که دست خفاقی	که دره در موی یابی
نیت موی که وصلش بکمان	از پرورد موی یابی

خود جهان نیت کس نیست

که در موی موی یابی

شبشوت مرز خفاقی	دست ازین لب می یابی
میرد غاب روی خفاقی	این سپید لبش شوت می یابی
رشته جان سر را بر خفاقی	سپهر سپاس می یابی

از لب شتران چه کاه	که کاه تو هر زمانه می یابی
زنگ جان و آستان می	جان سپید لبش شوت می یابی

جوی دل رفته در خفاقی	کاب دولت هنوز خفاقی
فلک از زده مرغ شام می	بر خفاقی خفاقی
خفاقی که ناکه بود تیر خفاقی	خفاقی که ناکه بود تیر خفاقی
شب نهی که تیر و تیر کرد	ان زمانه که رو نه خفاقی

بر جنت موی خفاقی	کین مراد از زبان تو کاه
که در انفس خفاقی	کیا می آید تو خفاقی

از کت است عاقه آن از خضایان
و در غول سفید جوان اشک دار نیست

منه وان ببرهاک خضر وان ^{۱۰} و دره خون سفید بران اشکبار خست

کشته داشتی و سر کمر خفایا
کز خانه پانی بندت ساخت و بکشد

ان سر ته پروان کشیدان رفته و پادشاه
چون فرد ویدی نه رفته کاهن چو پادشاه

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم
موسى عليه السلام
الذي جعل القرآن الكريم
موسى عليه السلام

پیش از آنکه حاجی بگشت به زندان که چو
بکی مردی به بان این بر سر و در

الغلة في دولاب راجا

[illegible]

کتابخانه خطی حضرت امام رضا علیه السلام

عبدالرحمن بن عبدالمطلب

مذکور و ۱۰۵۹ هجری قمری
ربیع الثانی سنه ۱۲۸۳

ای نام و او چشمه عذرا و سرها
و در آنکه سپید و سفید و خنجر

از نوزاد نوید و در میان این
موضع چهارمی که فرود آمدن است

افق که نسبت بوسیله این که در هر دو

2. 10. 1900

کرامت مبدیش فایا

باده بخوردنی که بسیار در کوچه
مردم بسیار در کوچه

لوہی جان تم کہ بد کہ دگر سپید

فصل فی بیان کتب و اهل چندی

نورالدين سمرقندى و عربى و فارسى و ديگرى

چون شاه بخت فراخی ز رود صید
فرمود و جانشین که کند می بر

شده ز شش هجرات هم کوبه ایست	این صاعقه از حال در دشت من
برین می کشم نو و پری نم	خوشتر سینه ز داشت و چشمن
دری که شد جوینست که شد کز غم	درین هرج و مرج غم که دل فرزند
باب و میره کوی که خاک میشویم	بر این صبح که ز غم زار ایم
چون که بگوشد فلان صبح جانم	علی کی در سنگ استقبال میشویم
فروش جانم می نماید چو بگوشد	که خداوند استقبال فویش میکند
خاقانی در باده گشت دست بگریز	که از بر سر که چو گشت شک کعبه را
و کرب جان زن و بوسه تانید	این مذکره و رانی و اینک کعبه را
بر کعبه بنیز که بنویسد چو دهایی	با صحنه منظم یک کعبه را
و در کمال پانصد هجرت ششمن	کانون پانصد که میره و زحمان بود
خلفه ششمن که چو خاقانی زاد	
این پانصدی که درت و کمال بود	

عین

خنده کوبید خاقانی و پری کنا	که چاکه در تار و فلک که از دم سر
دریم اری سحر ازین کشت	ایک زحمت این عقل ما خادام سر
بست کا و پری مزاج فرود	که چاکه در تار و فلک که از دم سر
چاقا ب منجم عطار و کتی	که در سحر و جادو و پادشاه سر
عزری و اری بنال خاقانی	کمال که اری ششمن کتر
دشمنان ز خاک بیشتر شد	و پستانت ز کباب کتر
کج و آتش تراست خاقانی	که کار و دنان باب و زنگه پست
نامش ای بشیر و اشد	پس حقی برین چیک چو پست
هفت اندام ای پستیم	هفت صحنه کعبه و یک پست
پادرو دشت ساز خاقانی	خاندان ناسر است
تا بر و ن ریش کبابی	
زاد زون ریش و کبابی	

چاکه در تار و فلک که از دم سر

حرف

پیشترت فضل خا قاسی
که در عالم شکر کرم است
و در تشکر کم آمدن عظمی
که در فضل پیش دولت کم

منیت در ایم خیری زود فانیست
اشیا پس در این جهان نماند
کیا شایسته آن گزینان یافت
ایا پس شایسته کاشان یافت

نیست جز پادشاهی راضی است
یا سبب چنانست و دایم
نیا پیوسته به پادشاه
یا سبب چنانست و دایم

ایضا است

خلیجی و میر در این
بر این خا او گن سطریش
بکام بدست سوخته
چو خا قانی شانه کین پوس

همه هم شریان خا قانی
چو ب را در یک جانید
با وی از کبر درین منیر
یک با یکدگر سبب منیر

خا قانی

خا قانی اگر چه است پوزیک
چون دال که در عالم نماند
دری که در است بگریز
چون دال که در عالم نماند

ای خداوند خا قانی
اگر چه در سکنی نماند
هر دو در شش کین کیم
هر دو در شش کین کیم

خا قانی جز در و در کرم
و این در شش کین کیم
هر دو در شش کین کیم
هر دو در شش کین کیم

هر دو در شش کین کیم
هر دو در شش کین کیم
هر دو در شش کین کیم
هر دو در شش کین کیم

هر دو در شش کین کیم
هر دو در شش کین کیم

شته وان ده هم اعدا را پس
 پنهانی نین و معنی لغت از
 احمد قرا یزد و زر زکی ایش
 و حسن را ایش و غایت ایش

برگزیده که در دولت شیر
خاک بر بوق و دغلی که ترا
از سر خاک که بر سر که

مجلس
مجلس
مجلس

از توبیخ سوال خدائی
سوال باز توئی که جواب باشد

مستوفای قایم ضرورت است
بدون هر که شش و ده جهان را
همچو بیت اول و جهان را

چسپن

[illegible]

محکم دلائل سے مزین و متنوع ومنفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

عجبی و آنکه کرمی نیست از اهل
میانه نیستی و آخرت را دست

این مجلس باشد بفرمان احد

12

برسانند امان اسد

سید محمد تقی میرزا

خدا سی که اسد را ملک	کوز را سیه تا مکان سپید
که بشردان زده لم شتر	بج دل سیت نهیون سپید
علم اسد که ز منفرده تر	بجک سیت زافران اسد
است که راندم و کر خاست	تقریب و شتی ان اسد
عایت خواجهی کو بر سنگ	ز اسر است کرافشان
عاشق که شحات و دم	چون تر افانیم میان
عبرت امیر دل و یان	دین غافه یان اسد
که چو در دست می مال اسد	بی نیازی بریم انسان
یکه بزمن سحر شوق است	که شده بیزه خود خوان اسد
زان عمر بره تو زان یک کس نیست	
شکر چو زافران اسد	
یکه انکشته خاقانی ماند	نام جاوید ز دوران

زافان ملک استاده فروشد	غایت شمس اسد سوره با نادر
ماده نوار و حجاب غرب نمک است	داد و شرقی انساب و ارباب
ایچنی و دینی کو بی کیم است	کر کل فوسفه بهل ربا نادر
دست قضا کر سکت شایع لوکزش	سر سعادت بیکو پار نادر

کوز

کره بیکم بکر نشه شد ازل	نکلی کمالی بقل نادر نادر
در کفر تی تا سپیده شاد بکر	بکر سراسری تا صبح نادر
دست مراد و کیم سیاهوش	دست کاه و من کا کیم با نادر
از جیل ز کشت چهره سورا	بستم و ستان کا زار نادر
زاده بر دم که کور که ارشد	نرت بهرام برقرار نادر
چشمه پراکی کا کیم نیک نیست	لوریکان غل کر و کور نادر
کر که بر زلفت جان ابراهیم	جم غفقه رشت و نادر نادر
شیر کیم کو ز نیم مارا جیل نیست	بیل کیم شیره ز نادر نادر
یکه با زاده سکا دین کشت	باز سپیده غم شکر نادر
شاه و غم مس قلاب ملک است	ملک ز عدلش باب کا نادر
عمر سپیدان عهد و احوال	حضرت بهتیر و دهکا نادر

تاج سرافرنیست شتر	
در کفر آفرید کا چسا و	
نمزه اسد سین و عادت کاز	عزیز سپاه شمر نادر

موج کیم کشت شمشیر کاشن	و دهامی کیم کشتی
کرم قوس بران ملک را	بیت کیم زدن کشتی

نادر

کرم و بیت زنی شش	اجل و غمت ز کشتی
سپاه چو شش شه بهرین	دانه ی که هر کشتی
با زهر آه طغیانی	که در آتش دامن کشتی
چو شیرین تن خوشتر از بهر	پس خردی تیغ ز کشتی
اگر چه بد وفا کردی	سپاهان او خوشتر کشتی
اگر مهرش بجا آید	طرب راه کل بر کشتی
عودسان خاطر و همدی	که چون شمع شایان کشتی
همه او را امان حاصل است	که خوشتر در کشتی
بلیغ کشت خوشتر در کشتی	اگر شایه کشت کشتی

سپه

کو نیکو بچ کمال شرق و غرب	ای تهر و دار الهی سپین کنی
مرکز از سران عالمی قیام بد	ای مرکز که انان تو جایی خرد کنی
شاهی خدا پرست که حکم حکم کنی	اوراد بود که شاهی سپین کنی

فدایا عروصه ناهبست خرد
 ز صبحال چو کوثر زنده شد
 چون کز آن بهر برآورد و درگاه

سلطان دامن جویس را بهرین	از بهر بیت سران کشتی
پایام او نیست بهر نام او	مرغان کشتی از درون سر کشتی
خند از چو طاعت بهرین	بر غرق می او که ز کشتی
چون بهشت خج عید بهرین	کی ناله و آه می او از کشتی
از بهر بهرین یک نام است	و حق بهرین کشتی
اولی که می مراد است	سوی سپهرین کشتی
از شرق تا به چنان بهرین	که از خرق و اجزای کشتی

ما کفر را از خاک با هر کشتی
 مردان کشتی کشتی

مردان کشتی کشتی

جمال صفایان نطفه هر دم	که کشتی بهر کشتی
چو خط کرم و بر در می دهم	علی و از کرم کشتی
دین جهان ناله از بهرین	مریخاوت پناه کشتی
سلفان چو درین نرفت	نفسا چه دولت بر کشتی
بهری که درین دست بود	ناله بهرین کشتی
از آن کاتب سخا بود	ناله بهرین کشتی

چهارمین یک چار و دو
چنان بخت خانی انکه کلاه
خاکه بچید برود کلاهش
که با شام بر می زند قاش

خانی بگو که فرسان سواد تو
کلاه خانی که بر سر او
همین کلاه که روزی پیش
نزدیک قلاب باس میاد
دوازده خسته یکی و نه
که درون زرق و درت می کلاه

ای خانی را با می شود
که دشت را با نه که کلاه
خانی که در آن می می باشد
که از آن خدایت می کلاه

از هر که بر این عالم
در آن کلمات که می گویند
تا شسته و خاک است
در کوه که می گویند
که می گویند که سلطان
در کوه که می گویند
که می گویند که سلطان
در کوه که می گویند

جهان پادشاه را می بیند
که چون پیش می که در پادشاه
که چون که می بیند
که چون که می بیند

در ده سپید سپید
بخت سپید و سپید
بخت سپید و سپید
بخت سپید و سپید

خانی که در آن می
که در آن می
که در آن می
که در آن می

در آن می که در آن
که در آن می که در آن
که در آن می که در آن
که در آن می که در آن

بخت سپید و سپید
بخت سپید و سپید

در ده سپید سپید
بخت سپید و سپید

زنده بخت است اعم
 نام زبلی گرام دام
 بخواهد بشید مریم
 یا قونیت امام دام
 سلطان امیر محمد الدین
 که خدش است ام دام

پیرشته چون میزدن آفتاب
دانا که بار می نگاشته بر دم
مرد و پسر او در شوق و شد
بها که آن تنی در دامنش بر دم
کمی که چون دختر خشن بود
بروشن این چمن سانس بر دم
چو دختر سپهر دم با ما که گفتم
که هیچ ز راست این باکش بر دم
با دم من ده دانه عجب لغزنی
و احویت بر زبان بکش بر دم

اگر کسی پناهنده باشد بشردان
چند بشردان است این خداشناسان

اگر کسی پناہ میں نہ آئے

پیشین دست و تمام من
و میکافتش از پیشین دست

پیش پن حشر نو آمد من

کشف تازہ کا عارضہ غیب
دیگر کی مثال غسبت بہت

تازه کاه از دره قیاب

صورتش است کز سحر و جادو
چنین صفت بد گویند است رفت

صورتی که در این کتاب مذکور است

دینا و پروردگار و فقر و کم
گفت خشت کی گسالت برنت

و می در در ده دفتر اکرم

سرکنده شدم و دختر
برنگه سروانستم و رفت

سرگنده شدیم و خستیم

برجیان اہل تاقیم چو رت
ماقم غم وداشته چو رسد

روز دوم از حبس و بنظر آمدن

ما تم قمر و اشتهار و رسید

عظمائی نشان ختم چو رفت

شش نام خواستیم کرد و دانش نام ما فتم جبرفت

بخش نام خواستیم کرد

لبیان مجوی خاقانی که منوچهر خضر خرمرو است

عنوان مجبوری خاتمی

ت. امت و کرم بکشت
تاجران کین مس و مرد

ت. احت. و کرم بیدست

18

۱۰

این خام ترطبان پیر می نام

این خام قرطبان می باشد

همه صبح و همیشه ترا شنیدم

سفر طبع و تحریر تراشیده

روز از ملک بود فریاد
شب باز ملک بود فریاد

و نه از عقلت میزدن با وقت

میرزا علی محمد یوسف بودی
نقش گرفت پادشاه کرمان

مجمع الزوائد

چون بخت دوات گن گشته
پوسید و گوشت برتن مردار

چون دوات کبریا

منبر گرفته ، در میکنیم از دست آن منبر گرفته

منبر گرفته ۶۰۰ مسکن

بازگشتن به صف و هر دم بیز فصلی و لطیفه می خواند
که می که شکر و هسته خاقانی

بازگشت به بنده و بهر

۵۰۰ کی کاشی بولہستی خانقانی

این سخنانی بنده می کارم

این همه که سوخته و پخته است جان و دلم ز خامی کفایت

۱۰ این سوره که موعظه و پند است

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

شود و دم خاکی از هیچ کس
کنند چنان بشویم هم شاید

شوده دم خاقانی از هیچ کس

W. J. B. 100

قبول کرده اند
از این جهت
مستحق است

بر کسی که شایسته می باشد	بر کسی که شایسته می باشد
که شایسته است بولاد و بچرخ	که شایسته است بولاد و بچرخ
سخت ز عبارت لطیفه می	سخت ز عبارت لطیفه می
زنی بخیر و برادر بام کلین	زنی بخیر و برادر بام کلین
سخت بوی و عیش که خوار می	سخت بوی و عیش که خوار می
کردم که هزارت سینه زینت	کردم که هزارت سینه زینت
حدیث و زنه خاندن و رسم کردن	حدیث و زنه خاندن و رسم کردن
چو گفت بوزد را گفت کوئی بود	چو گفت بوزد را گفت کوئی بود
زبان و دان زمانه کیش از کوی	زبان و دان زمانه کیش از کوی
مستطیل می توانست و سرخ می	مستطیل می توانست و سرخ می
تیا و شین من کردن گفتی	تیا و شین من کردن گفتی
دلیل حق و ظلم تو در سینه می	دلیل حق و ظلم تو در سینه می
که این است سر که نامی شیطانی	که این است سر که نامی شیطانی

چندین خطه و دست می	چندین خطه و دست می
ای چو سپید که بر از می	ای چو سپید که بر از می

و یک بوی می که چو جان مست	و یک بوی می که چو جان مست
بیشتری در میان من دیده است	بیشتری در میان من دیده است
نرسد و نه در می که بوی را بسیر	نرسد و نه در می که بوی را بسیر
سوزان ساری ساری می توان	سوزان ساری ساری می توان
عقد بر بند ازین کوفت بکان	عقد بر بند ازین کوفت بکان
موتی و کتاب کوزه آن سپید	موتی و کتاب کوزه آن سپید
داری ازین سپید و سیا	داری ازین سپید و سیا
بسیار زو که چو چو کبریا	بسیار زو که چو چو کبریا
خا خانی و حقایق طبع تو و کلاه	خا خانی و حقایق طبع تو و کلاه
انجاسج و طوبی بجا فریاد	انجاسج و طوبی بجا فریاد

ای شمس و زرب ملک بیدار	ای شمس و زرب ملک بیدار
و شکری که از لب عیسی نرسد	و شکری که از لب عیسی نرسد
لاف ازین سواد که بر سر کبر	لاف ازین سواد که بر سر کبر
از سر امزد کی از آتش است	از سر امزد کی از آتش است
قوی و در زنی و کشتنی	قوی و در زنی و کشتنی
بسیار که در از زلف تو ز کبر	بسیار که در از زلف تو ز کبر

تا قاتی که شمع زانی کند شمع
مکن سپهر که بابت این شمع تری

ای دین دوزخی خود	از پریش دین دوز
کوه و جنگ نامی شریک	با کجایان و در
نریخت کسی زشت	چون خدا می دان
افزود هر صایه و شسته	در سپهر و کمان
ای دین سپهر چندی	خبرس با شیان
شربت نامی که چون کوزه	دین دوزی غریبی از دین
تا کی چو سربو سپند	انگلی چو یشتان
کی دین چو طرجمان بر پای	آیند زمان جان
ای دین چو سینه	انما و پستان
مدد غنی بگوشتین	خود نوکین از زبان
با این همه سر کار	حق دل و جان نشان

با خنده و شنان کس صند

بهر دلی که در

چو ترس که از زمان دیر

این

این غم که چه چندی نیست

چون کفن است بکس و خوار	چون در نیست و کمان
بست چون نریخت و تن	بست چون نریخت و تن
چون عتاب بود و اندر	چون عتاب بود و اندر
نیت در قفس شایان	بست بر کمان
نیت هر لشفه و غلام	بست بر کمان
کوه و جنگ نامی شریک	با کجایان و در
نیت در قفس شایان	بست بر کمان
نیت هر لشفه و غلام	بست بر کمان

رو چشم بشیر

سراد چون دم خلاف

خاک چو شود و دی کز	کیا فرشته و مهر
از کوه که برادر	دین دوزی
کشته و زشت و غم	زان نیز کمان
مگرین غم شیدم	دین دوزی

تیر غلغلی بی تا که طبع	در چو سی سغد ترا زودیت
آفتاب منبت بشهر و طبع	چون دل ایو لکم کاست
یک برکت درین منزلت	کر چه سی بود در این سورت
الحق و جیبی در دل	خاک کشت سپیدی در دست
علم خیز و چو طبع شد کس	چو ایو بیج قایت کشت
چون پسین کس از عوالم	شده زنی که بیجا کشت

شده زنی که او را خبر	کشت بیجا و هر چه درش کردند
بصفت چون غریب نایب	کر پیش سپهرش سپرد و دنا

فصل در بیان سادات و اعیان و اهل بیت

کسی که از پیش محمد و ابی سیل	بر کوا را هم ما قائل است
رسول شریفان چون قیام کرد	که در جهان سخن گفت و سلیمان
در حدیث از پیشین را نه از کلام	بنا کجای می خیزد بر سر اشراف است

کتاب در بیان اعیان
در بیان اعیان و اهل بیت
 کج فضلی افضل و شریفین
 که هم مطلق است و در اشیاء

ات و بخت خردش کرد حکم	که چند فدا طون و نایب
چون عقل و جان خیزد و نور	جان و عقل و جان خیزد و نور
خبرش را قیام چنانکه کفر	چون آفتاب سپهر خراسان
سلطان سپهر و اندیش و خبر	سلطان سپهر و اندیش و خبر
ان در سنج را که سپیدی	نرنگ به ملک ملک کاشی
و انکه خود و صند و هر که هر	هر من او شرم که سیمان
او خاندان بجز سلیمان ملک	من جان و عقل و جان خیزد و نور
هم حشمت عرف افضل و نایب	هر که بخت و چهل عنوان
تا منسل را خیزد و نایب	چون سیمین لعل و نایب
او خود و مرا حیات است	ان فکرم که همیشه حیات
دارم دل و دود و دین و نایب	تا خاندان و هر چه درش
در خط و هر چه در خط و نایب	حال رخ بر نهان و نایب
بر خط و هر چه در خط و نایب	در کوشش و هر چه درش
تا زان پس و زو و نایب	من و نایب و هر چه درش
تا و هر چه در خط و نایب	را از او که در خط و نایب

کتاب در بیان اعیان
در بیان اعیان و اهل بیت
 کج فضلی افضل و شریفین
 که هم مطلق است و در اشیاء

بزم طرب و دود و آتش و شمع
 ایشا عشق و آتش و شمع
 بزم طرب و دود و آتش و شمع
 ایشا عشق و آتش و شمع
 بزم طرب و دود و آتش و شمع
 ایشا عشق و آتش و شمع
 بزم طرب و دود و آتش و شمع
 ایشا عشق و آتش و شمع

ای امیر الدرای شریف
 تو یار منم تو یار منم
 میر میران تو یار منم
 از من تو یار منم
 چون خنیا تو شیرین و چو نیت تو پند

یک شمشاد کی در دین و دنیا
 سبکوت داشت زان سبکوت دارو

هرگز در و خطاب شورت نام
 به شورت مرمان کمر همرا

او که قصه را بپند
 در زخم جان پی شروند
 بر سرخ زنده حیدر
 باز بچه و پیرشان تو رفت
 مسان شب خفا زان
 خاقانی در در و در عالم

تا حضرت عشق را ندیدیم
 هر که در و پارت را ندیدیم
 که شده و نه ازلی بشستم
 مایه و شیار و بریم
 اندوه زلفت و ضمیم

و سوره عالم که ما داریم که در قرآن
 که در ویم و عالم خاک که خاک است
 سئل که در گشت دار خاک آدم و نوح
 خاک مشت و نوحان صلی علیهما و آله
 مشت داریم از خاک جهان باشد که
 همه که بوی از سر مشت تمام
 خوش نباشد مشک که بوی از سر
 این است که بوی از سر بوی بود
 یعنی و غنچه صفت طاق را نشانی است
 از زلفی و دست به زلف طاق را داریم

توضیح

[illegible]

میت از کجی صحت بدیدم	همه آماج دلی در وسه دیدم
مناوی و دعوت مانده دلی	تیری که طاعت شیلان دریدم
هر چه چشمم به چشم بدیدم	سلطان مرغ را به بلای زیدم
در خاک کوی غمزه آروسی زاکم	سوی حوزان به غوغای ازیدم
اراد و پیش از و فتنه حادث	سلطان مرغ را به بلای زیدم
چون چاه دهنده هر که گوشتش دوزخ	کی دهنده زیر سایه جاسان زیدم
دل را بگوید و پیش معاکره دیار	خاقانی ملک الی جز نشید دیدم

در سینه شمشیر که کلاه کردیم

دل به مشرب جان تا بگردان	بخت عشق بر جان تازه کردان
کبرش اهل دیوان در کردان	چو ایمان کنی ایمان تازه کردان
خا خا شستن ایست و بخت	سجود بیت پرستان تازه کردان
پیرانی که شمشیر به شک	کوت سر زینت طوفان تازه کردان
هر روز دلت و دهان هم در	بهر دانه در دهان تازه کردان
نزدیکی هر دو عالم به فغانی	نخست از عشق و دهان تازه کردان
به استقبال تیر چشم زکات	کنش در شیت به بچکان تازه کردان
دل از آرزو پیش زکات زده شیند	
دل را خرقه شایان تانم	

سخت است این جهان کافران	و به عشق ریحان تازه کردان
مهاجره عشق زنی شد زان	چو خاقانی در آستان تازه کردان
کرم می نه غم جان کفایت	جان چو شمشیر زده بدیدم
عقن غم زده بدیدم به غم	هر که می هوا زده از زده بدیدم
و کای بهی ز کشت جانان کفایت	دل و اشک و آتش در زده بدیدم
کرمیت کرمی از خود زده بدیدم	ازینش در آستان زده بدیدم
آه و طلب میانه زده بدیدم	بس کن حدیث یافت زده بدیدم

اطلاع این مرد و در آستان عشق
مسیحان بر بخت و در آستان عشق
خاقانی سپاه و در آستان عشق
برون سوار کرد و در آستان عشق

عرق عشق به بر زینت	جانی و دیت داد و بر زینت
جانی و دیت داد و بر زینت	کاین رو دامن زینت
چو چرخ شعله شد بر طالع	فرمان از محل کت زینت
سر را کی داد و نه زینت	کزان بهی خضر زینت
سر عشق و دانی در زینت	کواختر زینت سر زینت

و به عشق کرمیت

و در سرزمانی که آتش که یست قند
 هر آب بر نروم عیدی و دو مقام
 چون بر بندگی و عشق شود دلگشایی
 رخ را که در میان چشم زده ای که شادمان

آتش که در دیر دامن و دل سپید او
 چون پیش کشی که تیر طالت است قند
 زهره یاس و غم حجاب ز پیر او
 چشم که چو زلف آتش خفا

27

هم می تا خط مشرب داد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که
دست کاهل در مشرب داشتیم	هم میان مشرب داشت فرود
بیکدم درم و طیار را از آب کشی	عیش چمن باج شده کار چمن
سز کبر صحرای کرب و دم داشت	سز کوی صفا داشت که در
پیش من داشت نه تیر من	دست از کبر و باج تو بپای
کلیس من تو خفته و دو تو در	چمن مشرب کن تعبیه در
کیم کبر لای صرت کرد و	چمن صحرای سپید در
من در کبر زدم کبر در	چمن زانم زان در
دایم کبر کفر دم در	در کبر و چمن دم در
شیر مردان در کبر و	کوکان در و پر زمر
سوغه می زنگ زادی	ساقی میکده در
جوالا سوخته کبر	کیم حیار می نان کرد
زین چمن شالیان پس	زمر کیم و کبر در
خاکش بای تو و من	سرمه و دانه و دانه

در دین مشرب شد و در مشرب
برای تو و من دانه و دانه

منیت و زرد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که
منیت و زرد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که
منیت و زرد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که
منیت و زرد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که
منیت و زرد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که
منیت و زرد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که
منیت و زرد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که
منیت و زرد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که
منیت و زرد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که
منیت و زرد و دانی	و از سر و خط مشرب داشت که

در دین مشرب شد و در مشرب
برای تو و من دانه و دانه

اریسید و مناد و پیش طلسیم
 بر خوری از پیش سحره ای آمدت
 لاریه نون کجا از پیش قیاب
 سوزش و آتش شدت معلوم
 فخر و در هم می کوئی قاضیت
 در پیشین سر و سر ساری آمد

فخر و در هم می کوئی قاضیت	نوبت شدی کو ب نو کوی
در پیشین سر و سر ساری آمد	بزم سحره ای پاشا ز کون
فخر و در هم می کوئی قاضیت	مطرب جان خوش است نغمه نواز
در پیشین سر و سر ساری آمد	وزن میادش به کاه و زردی
فخر و در هم می کوئی قاضیت	هر چه کل میاد فغان ساه و گل و پیا
در پیشین سر و سر ساری آمد	هر لب غایبان کیه خط فزون
فخر و در هم می کوئی قاضیت	شده میت اوزان می خوشی
در پیشین سر و سر ساری آمد	دل و مهر و جان کیه به تا جانت
فخر و در هم می کوئی قاضیت	یونسی مشک و رنگ می از کفایت
در پیشین سر و سر ساری آمد	مار کوی می به کوز اسما کیتی
فخر و در هم می کوئی قاضیت	چنان کن یعنی بر من شمشیر دان

چون زمره بر سر جلی می شود زاری
 غامی و کفایت ترا جان کجاست
 بوی و عطره عالی از پیشین
 واکم کران مانده بر کمران کیتی
 حلقه ای از پیش روزه بر پیشین
 ای جان و غم خوار تو فرقت

ای سر و در لب کفایت کیتی	هی و در خوش زبستان کیتی
و اصل نموده خندان چو امکا	سایر نشین و سیه کرای کیتی
ای ایچ کعبه کیم چون تو کیم	کوی کرایده اند و در شان کیتی
نشت در از زبون شکسته شکسته	خودی هنوز طفل زبان کیتی
شری خدایه زبانت مری زبانت	بی شرم که کی زبانت کیتی
چون شاد سرست کل او چو کل	جودی انکرایند جان کیتی
دوشت بی زبان مکر سر شری	بشت و به دل زبان کیتی
غاک دلم در شمشیر شاد شری	تا تو کجای میشت و بهان کیتی
از دین و بر عهدان کیم از دین	آتش جام خوش منک فغان
نوب جان می نیست کیم	
اگر نه ام که صورت او کیتی	
بر مهر و کدواری خالی است	ای از صفت برو شد ان

در پیشین
 سر و سر ساری

کرمه و اورد و شادمان

بهر که دلستان ز کشت کشتی
خوش و بختی نام جهان کشتی
ایا دره کمانی بسن الجبشتی
مرا که کرمه است کجوان کشتی
ای کرمه و جبهه من استی شتی
کوی آزار و کجمن در شاکشتی
ای ز کجمن کشت کشته عبادی
با پیچید خوش ز کشت کشتی
از کرمه بسوی پیشانی زدی
پایابی خدات ایدان کشتی
عادت آزار و تیرگی کسله من
چون کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
دوش اندیم برقی و در خانه کشتی
مشک کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی

عاقبتی ان کشت میر و جی کرمه
معلوم کن دراکه تو دران کشتی

بیت و دستمال کشتی
کشتی دلاور کشتی
کشتی برسان کشتی
باده و کرمه کشتی
بیت و دستمال کشتی
کشتی دلاور کشتی
کشتی برسان کشتی
باده و کرمه کشتی
بیت و دستمال کشتی
کشتی دلاور کشتی
کشتی برسان کشتی
باده و کرمه کشتی

ای

ای انا قالی از منی چو کشتی
روکش تل سخن و کرمه کشتی

آه منی زلف هم کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی

ایرکان کرمه خاطر کرمه
میر و جی کرمه کرمه کشتی

کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی
کرمه کرمه کرمه کرمه کشتی

بیت

پایانی فریاد پادشاه
روی کند تو در شوم
فرش بر تو کند پیش
دشمنان در چاه تو
جای تو دست خاکی
آلوده و خالی و پاکست

نزد افروز پیش کشی
برای ایاد و شکست
دست و ساعد گرفته و فنا
از سبب هر زمان و خوار
نزدانی دل پر سوزی
در کین شکسته و مای
دل خایه و دما شکست
دل پرینت کین شکست
عاشقان خشم بر روی
بیکو که هریت خاکی
چندش از شکست ناله شکست

سخت نمیشد و در کان سرچشم
ز غم که جگر می خور
نزدانی و ایش درین
آلوده و خالی و پاکست
ز کون تا کون در دما شکست
انگه و شکست و در شکست
دشت خاکی از شکست و در شکست

نزدانی و ایش درین
آلوده و خالی و پاکست
ز کون تا کون در دما شکست
انگه و شکست و در شکست
دشت خاکی از شکست و در شکست
نزدانی و ایش درین
آلوده و خالی و پاکست
ز کون تا کون در دما شکست
انگه و شکست و در شکست
دشت خاکی از شکست و در شکست

زهر با دوست و هم که می دوست
 جای گشت نرفتن اهل کون گشت
 حسن بر چه صراحت شوق شده
 از آتش که گدازد کوهستان زمین
 دار مکان لب از سخن کوب
 زخم حاشینان چه شد رقیب
 گشت تفت ز کار حاجت بگو
 گشت ز کرم گشت اهل یکدست

37

صنایع و تجارت و امور مالی
و امور دیگر که در این کتاب است

[illegible]

تبریز

و در پیشگاه پادشاهان و اعیان
خود نشیند چون قیامت و زمان
زمان که از او خبر شد نشان

مراد از کلمات تیری و دلخواه
 کارگر کوشش مینماید به پیش
 و بعد از آنکه اینچنین کار را
 در هر یک کوشش کند به پیش
 و بعد از آنکه اینچنین کار را
 در هر یک کوشش کند به پیش
 و بعد از آنکه اینچنین کار را
 در هر یک کوشش کند به پیش

ایہ کتاب کے مصنف کا نام

این خورشید را طالع مرده دارد	بهشت که بخار زشتی در دوزخ دارد
تا آنکه نماند و با کشتن	کاف که بنامه ای از طالع دارد

مادر که چشم روزی که بخت بد	و آنکه در زمان بهمان حال
بستان مرز و دل شکست	ای بر دوش که نیست
و تو به چهره روی تو نیست	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و چشم تو را می کشد کوی تو	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و تو که سپید چهره می بیند	و آنکه در زمان روزی که بخت بد

از تو خوب مردم در بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد

تا پیش و طالع مرده	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
ای که مرده و طالع مرده	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد

آواز خورشید شده بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد

و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد

و آنکه در زمان روزی که بخت بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد
و آنکه در زمان روزی که بخت بد	و آنکه در زمان روزی که بخت بد

کجاست در سر شکران چو
 میروی الی دانه های زرد
 سر قاشق به صبح آید
 شیشه و شست کن میوه
 خاقانیا سپید و قلم
 جازاد و خانه شیر و جوت

خدایکده آن فرست که
 افغان چو قوی که دانه
 ز کونین و دانه و
 سنگینه که دانه
 صد و یک که دانه
 از دیر و دانه
 خدایکده آن فرست که
 افغان چو قوی که دانه
 ز کونین و دانه و
 سنگینه که دانه
 صد و یک که دانه
 از دیر و دانه

خاقانیا سپید و قلم
 جازاد و خانه شیر و جوت
 کجاست در سر شکران چو
 میروی الی دانه های زرد
 سر قاشق به صبح آید
 شیشه و شست کن میوه
 خاقانیا سپید و قلم
 جازاد و خانه شیر و جوت

شیشه و شست کن میوه
 خاقانیا سپید و قلم
 جازاد و خانه شیر و جوت
 کجاست در سر شکران چو

کجاست در سر شکران چو
 میروی الی دانه های زرد
 سر قاشق به صبح آید
 شیشه و شست کن میوه
 خاقانیا سپید و قلم
 جازاد و خانه شیر و جوت
 کجاست در سر شکران چو
 میروی الی دانه های زرد

شیشه و شست کن میوه
 خاقانیا سپید و قلم
 جازاد و خانه شیر و جوت
 کجاست در سر شکران چو
 میروی الی دانه های زرد
 سر قاشق به صبح آید
 شیشه و شست کن میوه
 خاقانیا سپید و قلم

دست او رفت دم چو نیش
در پست میام چو نیش
چو نیش عاقلان زد او را
خارج و تیر و تیر و تیر
تیر چو نیش زد او را
خارج و تیر و تیر و تیر
دست او رفت دم چو نیش
در پست میام چو نیش

1. *Handwritten text, likely a list or index, written in a cursive script. The text is heavily faded and difficult to decipher, but appears to be organized into columns or sections.*

42

مشت تو چون در شیرین از زبان
ولما تشرفت و در انوار جان

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

فمنهم من قالوا انهم من بني اسرائيل

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

تا تو سر اندر آید هیچ مانده
فوی زانده ای که شکست
کارم بهر دوام بر تو شکست
هر که تو را درم لا و شکست
خا قاتی است باقی تو بهر شکست
تا تو سر اندر آید هیچ مانده
فوی زانده ای که شکست
کارم بهر دوام بر تو شکست
هر که تو را درم لا و شکست
خا قاتی است باقی تو بهر شکست

که تو زانده ای که شکست
کارم بهر دوام بر تو شکست
هر که تو را درم لا و شکست
خا قاتی است باقی تو بهر شکست

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

تا تو سر اندر آید هیچ مانده
فوی زانده ای که شکست
کارم بهر دوام بر تو شکست
هر که تو را درم لا و شکست
خا قاتی است باقی تو بهر شکست
تا تو سر اندر آید هیچ مانده
فوی زانده ای که شکست
کارم بهر دوام بر تو شکست
هر که تو را درم لا و شکست
خا قاتی است باقی تو بهر شکست

که تو زانده ای که شکست
کارم بهر دوام بر تو شکست
هر که تو را درم لا و شکست
خا قاتی است باقی تو بهر شکست

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
تا تو سر اندر آید هیچ مانده
فوی زانده ای که شکست
کارم بهر دوام بر تو شکست
هر که تو را درم لا و شکست
خا قاتی است باقی تو بهر شکست

موسى بن جعفر
عبد الله بن موسى
محمد بن عبد الله
عليه السلام

دم و در منزلت ادبی چوین
 ضعیف کجایم برین شکر شد
 اگر داشت کرد و کرد که ندیم
 اگر تامل داشت که جان نغم
 اهلوق همین در لاف کجایم
 یا زهر کسب یا بهر وکیل
 در نهایت کشتی جان شو
 مشو و رخا زند فانی جان

راخن، و نه لکسته انجمن
 دل کند شکر شد انجمن
 ز دعای مردم که در انجمن
 یک شمشیر خون نه در انجمن
 مایه تنی الف موی در انجمن
 طهرم غریبان جان پرده انجمن
 کوه کیمیا ز درخت انجمن
 کاین خوش حیثیت را در انجمن

عشق بخود سپرد و از خود
 عشق بر دل داشت و اینست که
 اگر چه بی پروا از عشق
 پادشاهان و پادشاهان
 محروم گشت و اینست که
 در عشق جان نهد و اینست که
 بی عشق نماند و اینست که

توان بخود عشق جان سپرد
 در کمال عشق است و اینست که
 خود را در عشق جان نهد
 و اینست که در عشق
 تا فراموشی نماند و اینست که
 کار از کار کشد و اینست که
 بی عشق نماند و اینست که

این کتاب را بنویس و از خود بخوان

[illegible]

A close-up photograph of a page from an old manuscript, showing dense, handwritten text in a cursive script. The ink is dark, and the parchment is aged and slightly discolored. The text is written in a single column, filling most of the page.

[illegible]

کبریا که دل خیر فرستد ما را
 بجز تو را هیچجا خبر نبرد
 بهیچ کس از کاشی های فلک نشین
 به چشم تو که انوار تو مشکین
 لب لباب تو چون گلگون گشت
 کی که خجالت و دل من سپرد
 بجز در کجاست شانه دل از شانه زده
 که در کجاست تو در نه از نه زده

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of the manuscript's content.

[illegible]

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the right page.

دست که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو	بزمی که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو
دست که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو	بزمی که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو
دست که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو	بزمی که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو
دست که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو	بزمی که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو

Handwritten marginal notes in Persian script at the bottom of the right page.

دست که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو	بزمی که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو
دست که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو	بزمی که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو
دست که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو	بزمی که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو
دست که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو	بزمی که در دهن تو دانه می کشد کمان در دهان منبیه در دهان تو

Handwritten marginal notes in Persian script at the bottom of the left page.

در کسی را که تو تکلیف دست بود
شیرت در سر او عالم را زان عالم

اهل دلی در اقل و ذکا در
 گردانی از عاقل و عیسی
 خوش نفسی نیست که از کار
 اند که حال تیرد کار در کار
 روز و روز از غمی بیدار
 بر سر زاده و در غم که در کار
 بگذرانیم بگویم بی گفتار
 تا صد و صد زمر که بکنی بی
 دست طبع که چون کی کار
 بهیچ تمیزی از بی بخت
 گفت که در روز و شب باز
 خاک که بستاند از کار
 که در روز و کار که در کار
 یاد روز و خفا: و در کار

[illegible]

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of the previous page, written in dark ink on aged paper.

ای مجدم به چن که کای سست	زادگی اش با وفا می گشت
ای سپهر زاده بن بهر بان	کس را فزون کرد کای می گشت
فر تو صفای آبان بهر کای	هم سر ز کلاه صفای گشت
بوسه دوزخ زنت و دوزخ گشت	اکله هر غم به صبا می گشت
درین قبا ز شیر لاله بهر گشت	کای چو یک لبست قبا می گشت
دست هو ابرشته جان بهر گشت	زادگی می می می گشت
جان بخش در که ناز که می گشت	در زمین شتاب پرا می گشت
این درد تا که بدل غافا می گشت	یک یک بگو که برود می گشت

بر سپهر نیا ز غلظم	بر چاکه نازی غلظم
خوش خوش ایرت را که می گشت	بهر خاکه نازی غلظم
پشت تو که کین کردار	بر بابا نیا ز غلظم
زیر دست تو در صفت	در کف من نازی غلظم

تو مرا می کشی که غلظت
 من در آن خون به نازی غلظم

بن مغان ده بار می گشت	بن کاتبه نازی غلظم
بهر سپهر خط تو چنان	آهوان در سران
از پی بهر ده رخت چنان	عابدان در میان
بهر تر زنت چو سپهر	بازو شش و گردان
و کشتن زنده و می گشت	سپهر و نوازیست
پیش زنت و کلبه می گشت	در میان لاله زیست

یک ناله فودم در باب	چو گشت کافم در باب
فروانی که نودم گشتی	به پیای کوب دوم
درد من بر صید تو گشت	تو هیچ منی فودم
کارم از دست شد تو گشت	دست و دست دوم
من از من خیر تو گشت	دست و دست دوم
اصاحه که نفاذ به سفر	بعلی الله در اندام دای
درد منم ز نعل غایب	بکتاب و سپهر دوم
من که غافا نیم گشت	چون خیال سیمیم دای

من که رویه دوزخ چاره یی
 بیدار شدی از خواب
 آنکه نفس هیچ دوست بر پند
 از تو بی و دریاست بر پند
 یه تو هم هیچ کس بی سپیدی
 و به هم از سبک پند
 من نه از تو هم کجوتر سپیدی
 جسد و دگرش سوی بادت
 دوزخ و کجاست بود از دوزخ
 بی زده غایب نه از دست
 این جز و دوزخ هم کجاست
 و ایام بی جسد بادت
 رعیت و دم مرده کبر و دم نشین
 خود عشق چنین معجرات
 ثانی این طالع دوزخ کبر و دم نشین
 کوه شنی کام کجاست
 این عشق کجاست کام کجاست
 خاکم که مرا منی نیاید
 ایدم که منی نیاید
 چشم بیدار تو دوزخ و کلم
 کبر حکم زنی نیاید
 دشمن که من دوزخ و کلم
 دین و دم دوزخ
 پند من دوزخ و کلم
 کجاست تو منی نیاید

روای مکان گفته قاتی افروخته	من از منش روی مکان توان
خاکي قدم دیکه چنان که چوبه	از جام شده خاک سپید
تاریخ زار و درختان غمناک	دشمن بهشت باشد و جهان روی
پایان سخن که شیشه رویا و آینه	زین مرید بود و کشته بر دین
هر غمزه وصل و غمی بگویند	که نه از زهری از تو بگویند
که کجاست شده ای جانم	دشمن بهشت که نام سپید
مهره خاتون و شیشه شیشه	هر دو ز خاک و زود دست زبان
که به دست کشته سپید	از سر کوبیده و ز کج
نیم و نیمه می زود کج	که ز تو می کند نیست کیم
سازم و بجای می شود	که به عشق نیت و نیت
ی تو و شمع کوفته و شمع	چون فن بیم و بیم
ز غم و ناله کشته	تا تو بیانی که تو به دست کیم
ز غم و ناله کشته	تا تو بیانی که تو به دست کیم

[illegible]

من و شما که شش این گشت
دو سپهر که در دو دم نمود

الحمد لله رب العالمين

7

در این شهر که در این شهر
 در این شهر که در این شهر

[illegible]

کمال و شرف و بیستی
 از دین و دنیا و بیستی
 و از این غرض و بیستی
 و از این غرض و بیستی
 و از این غرض و بیستی

تبدیلش در آن جبهه و بن بزرگوار
بر غم و غصه و غلبه جانان گریه
بر دم زنده و دیش کم و در آن
بر دوشم که حاضر گشت و غصه
بریش که بر قیال او نه
مرا زود هم در شب غم گریه
در جبهه بود که در جان او گریه
چو در شمشیر که زنی شمشیر
برای غصه و غصه و غصه
در احدیش بنزد و در جگر

هو حال تو بد و در
آن زمانه پایستی

کهن گشت با مهر و وفا کز دانی
 زنی خرد خصل داد و دیر کردشتم
 آن و جان با کرم نام و صفتشتم
 ز تو خفا نمود و نهی گزینیک دادم

نامزدین کز کربس پیمان مهر خود
 مهر کرد و در چشم خردش مهر
 از دیر که کزانش کسیر خردانی
 در من جفا نیاید و نام گزینیک داد

والتفان من لواله فرقت براسي ابراهيم
 مستم باين كشيده خود را از خود برادر
 و تافان اي بنده الهو كعبه بخار و

دره قنبر و سی سکنی او که از
بزم بهرامی سرعای گوشتین
من مارکی الضعیف زبرد بدن
گوشت خود چنان شوی چشم
تو تو هم را چون آب میریزد
چیزی که کسی گرفته است
دل خاشاکی در دهان غافل

سوز مشتاق و در جان مشتاق
تو هنوز زان جهان ترا ده
دشمن را و دشمن تو را
تو هستی که زین کرب عالم

Handwritten text in a cursive script, likely a signature or a note, located at the bottom of the page.

تو که پیش منم شد دم زبون بخت
تا این عشقت در دهن این انسان
شفت اش درین فکند و مراقت
الی برست خفتن شکست درین
عشق چو آنکه چون لاله در دل آید
کمر افروز دروغا طافی و دوا بید

حق تعالی فرمود که این کتاب را
 برای دو روز پیش از روز شنبه
 در روز جمعه در این شهر
 که مسجد کعبه است از روی کتب
 آن شهر منقول گردانند و در روز
 شنبه در این مسجد کعبه از روی
 آن کتب کاتبان کاتبان
 آن شهر کاتبان کاتبان

سیدنا محمد
پیشوا

کتاب مشیخیه ابن بنگین و علم سانی
از دید کلاب ایتمه با شکر انیر

هست از شکوفه نغمه زد شمع و دیو
خاقانی از شکوفه امیدی دارد

بهای سپیدش کبر جانی جانت
 بر این سپاه عشق و میدان لک
 در خنجر صبر نهد و رنگ نهد
 نهان از طبعش عشق که در نهان
 معادی فریب داد و کشت قالی

طاعت عباد کرد و دوزخ گشت
 در این عیال و بیت و دایان
 که کند بخت داشت پادشاه
 تر کشی حشمت و دوزخ و دایان
 به میدان حشمت چو تروان

کتاب پیری الخب و قیام در نه کرامه

سید بنی قناری میرزا علی محمد خان

چندانی که چون زشتی پیدا کرد

نصف نقره بر فیروزه و بر چوب صندل

بہشت کے رشتہ دار کی کنہ ہیں نہ روح و جود

سرمای سرزندگی از این پایی تراویته

کی دادرسی را بر زمین و آله و عسکرن

وای که کشتی را بر باد میزد

از دستم انچه بر کنونی تو هم چنین

و لقمه عانه جان به پسر تافت

تو پر پری مان شیخ

فیہ سرچہ چالی سیدانی لواویر

فردی و جمعی

زمان غم و درد و افکنش کلماتی در

بازنی و نهان از غیبی و نهان از

مرغی قلبیات و هم در واحد و شام

الحق يكبرم خدای عز و جل و تم کرد

این دوازده و نیم مینو کمره و شش پشته

خاقانی و بنی

کرمی و کرمی نازم کرم کرم تریم

که عید کپان از منم کم کم تریم

کرمی و میوه کرمی است در میان مردم
که نموده اند و او را با سبزه و میوه

معاف طریقی شربت پودینہ

مشتق از وردن خنده شیرین

کرتو به علم زبدان گشت نلی
 زمین برای درخت نبات باد
 که چو بین عمر شده زنبویش
 کنی حافیه از غم و دل غم

از کجای دم خیزد و ز کجای دم
 در فوس غیبت ز کجای دم
 رات بوج بیند از فوس دم
 که فوس جانی نمی ز فوس دم

بهای تو مرا عیاش کرد کار تو
 هرگز نه بر جان من بایستی
 پس کار نامی نه پند ام کو
 هر که بدو ای آفت جهان
 بخت افیدگان دل داده را
 پای کرد و کار من نمی بایست
 و بختی بس بر او از طلب

بیستی و پند کرد و دانم نه
 این دل غمخوار را غایبستی
 میرد خون من کار نامی
 مدد بر عفت و دانستی
 از سر عبت سر کار می
 دست شستن بر دلم بایستی
 در حق رجحان انجمنی

کافران و منافقین و کفار و مشرکین و کلمه
کافران و منافقین و کفار و مشرکین و کلمه

ای قوم انصاف نشو که کار از ما بدیم
ایرانی و سپید خرد و ریافت و دم

از برده ان حضرت با بنده نام
 و صد و بیست و یک که اقبال و دیدم
 کچ شیدار ز غنای زبست من
 انری واکسپ قافیه بر دشت
 از ده بی که کسم از من بی
 نه غنی تر من بودم سرین

ما خود که در این دهر چیت ما خود که در این دهر چیت
 عیالیا که کسان و خانه ها که کسان و خانه ها که
 چو بخت بد و سی سختی بود و خوار
 مشکلی بی ناما حیالت و مرده است
 بی شک که در دهر نیریزد نیست
 زنده کرنا تو در دهرت بلیان بود

خنده ز غم غمتی نزد ما هر دهرت
 خندا و ن و در پیش خندا و ن
 کر که کجی چیت آید ترا ان قدر
 ای جوان چیت خراشت و دهرت
 که کجی ما خیران ان غم ز غم
 ان که بکند از ان غمت کجی غم

نخت خاقانی و سید عالمی کتبہ غفر
نور و برکت دار اور ان کے علم فر

فیض الہی تو ارم غائب ہے
ہر سو کی کہنہ راہ سو تو ہے

زندان جانی و دینی
وین کوزه را نهادن به
سکاهای خندیدم
موجی که در آن سنی
بر کار و بار است
رود بر حرف فداکاری
چیت آفرینان اولادها
شیرین است و دلبری
چهار گوشه می باشد
تغیث بدنه های بی
و این شیوه ایست از طوط
در صورتی که ایضا
کار صاف است از قفس
از روز نامی که

خدا تر شاد و دلخیزد	که چو بخت بر او نماند
در یک لحظه ترا فانی و بختی	که خاتم خیال تو در فواید
دلش از این وصل میکشد پشیم	که از این دلی و دلپشت از تو
بروی تو شدم قانع و سیدم	که چو بخت مرا از تو که خوی تو
بخت و خوی تو غیرت نیست	که بختی و او در حلیت و بخت
هر دو خوی من نیست بخت و دل	که چو بخت من نیست و بخت

چو کردم که ببال غم گزیدم	چو از غم و کوه دست جدا دادم
چو که خار جان را می بیند	چو بختی که بخت چاره دانی
مرا که شرف و فخر تو دوست کرد	که از غم و کوه که در خوار دانی
چون به پیش تو نه ایید پشیم	که بختی که بخت یکسر کردی
بخت تو شرف تو در بسم بکیم	که دست مرا به در زان دانی
بختی که بخت بر این بسم	که بختی که بخت در بخت دانی

که بختی که بخت خدای و
که بختی که بخت خدای و
که بختی که بخت خدای و
که بختی که بخت خدای و

دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند
دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند
دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند
دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند
دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند
دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند

دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند
دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند
دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند
دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند
دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند
دست و دست شاد و دلخیزد	چو بخت بر او نماند

که بختی که بخت خدای و
که بختی که بخت خدای و
که بختی که بخت خدای و
که بختی که بخت خدای و

جملہ

72

چشم سیه تو ویدل نریم بهر پای
تو خفاقی نیست این دل کجور و کجور

بکره و نیم زده شده غم قوه

فرد شوکر قنات ر نیاید

مراد بر حال خدای عز و جل
سپاسی و حمد و ثناء

دل ز غم ترا سپید ندارد	ایچ ز غم جگر ندارد
شرطت که در صفا و شرف	آن بی بندگی ندارد
زین طریقه که در صفا و شرف	آن مرغ بر در ندارد
شکر چه چیز اجل شد	کس ز که بر و کند ندارد
دور و قاصد که غایب است	کس دور ازین ندارد
مخافاتی را در دست و پای	کوی و کسی که ندارد

بر سر که اسرار منور شود	نور و آفتابیت منور شود
خواجه عالی المثل شاهانی	کردن هر کوی را هم کند
تلق و دی را درین چشم	مردم ازین جدا کند
خود و حقین پند و روشنی	دل عاشقان روشن کند
نمزد و یکوی بر در و ایوان	نامزد و زنی چشم زده کند
مشق ترانه اوجای و سخن	جان مراد اهل وقت دانا کند

مهر و سکه کای و سکه کای
اکثر منسبت و سکه کای

مراد بر حال خدای عز و جل
سپاسی و حمد و ثناء

بگو زلفت ای جان ای جان	ای جان که در دست ای و جان
هر که که که که که که که	در کش و کش و کش و کش
دل ای صفت مشاچه خاک چو	جان و در کش و زلفت جان
دره سگافا و دره دل و غیره	هر زلف و زلف و جان
چون که جان که خرم در غمش	برین جان که میو جان
در کشای و دره صفت کی و	در کشای و دره صفت کی و
کریمه نمانی تا و جان و	آمین یا معبود جان

خدای از ناز و چو شست و
سپاسی و حمد و ثناء

و زده و جالت چون از جان	آه و زلی یا زلی انا جان
تا و در و زلف و زلف و	رو و جان و زلف و
هر که که که که که که که	بیش و پاک و زلف و
هر که که که که که که که	هر که که که که که که که
هر که که که که که که که	هر که که که که که که که
هر که که که که که که که	هر که که که که که که که

لبان کز این میوه ششم بر سرش بچسب
 لبان کز این میوه ششم بر سرش بچسب
 لبان کز این میوه ششم بر سرش بچسب

و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت
 و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت
 و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت

و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت
 و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت
 و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت

و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت

و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت
 و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت
 و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت

و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت

و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت
 و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت
 و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت

و صفت کرم در فی اید
 شکر و عسل و صفت

کوشش داده مارش کوشش
چشم خاقانی گاهی نیار و زیاده

آپا پستک و دیر و دیر و دیر	ازدی روی سبیل شد دل شایان
نیم دراکه یار کرم و یارب کرم	کاجان زخم به در به در به در
دو دم و دوش ای جگر کرم کرم	خارش مار و بیان شد زهر زهر
شبه زنده غله جام و چون کرم	چو بوی و دیرت حال دل جوانی
چون یار کرم کرم کرم کرم	شعر خاقانیست کوی اسکناس

به آله پند کادار و از دست مکنند
بانه زنتی و اندیشه نرسد آینه

دیرت را طالعش تا خلاصه داد	لاجرم از طالعش سیر و سیر
سیرت کرم کرم کرم کرم	فرمان کن به سیرت کرم کرم
عشق و دیرت کرم کرم کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم
تا و امید زهر و سیرت کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم
سیرت کرم کرم کرم کرم	کرم کرم کرم کرم کرم

سینه خاقانیست سر و سر و سر
او کرم کرم کرم کرم کرم

دیرت کرم کرم کرم کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم
دیرت کرم کرم کرم کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم
دیرت کرم کرم کرم کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم
دیرت کرم کرم کرم کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم
دیرت کرم کرم کرم کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم

نیم و چون بر زبان می آید	ای حیوان در دستان قیام
ای حیوان خاکه و سیرت کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم
کرم کرم کرم کرم کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم
آدم کرم کرم کرم کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم
دیرت کرم کرم کرم کرم	دیرت کرم کرم کرم کرم

دیرت کرم کرم کرم کرم
کرم کرم کرم کرم کرم

زهر خونی وی زهر کرم کرم
دیرت کرم کرم کرم کرم

نشان توئی چشمتی که بودی	از آن یک ذره که در کف دانی
بمکان تن که در عهد و ناموس	در عهدی چه باید بست بکار
کوئی که از چشم تو ابرام	در آن عالم کی گنجی کار
چو یک که در دانی که در دلی	تیر اندام و زان و زانو
چو یک که در دانی که در دلی	چو ششم که در دانی که در دلی
شینی صانع خالق که بودی	ولی در دشتین چه کار

چو که نام کبان که در چشم پرتو	ز انوار ای شکر که در چشم پرتو
در دانه و دانه که در دانه	که در دانه و دانه که در دانه
دل در دانه و دانه که در دانه	که در دانه و دانه که در دانه
کسی که در دانه و دانه که در دانه	که در دانه و دانه که در دانه
مراد و مراد که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
در دانه و دانه که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
نخ و نخ که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه

نخ و نخ که در دانه و دانه
کسی که در دانه و دانه که در دانه

گر ز عشق و محبت را جانستی مرا	از پای عشق و محبت را جانستی مرا
که مرا در دانی و دشتین چه کار	که مرا در دانی و دشتین چه کار
که زلف و دانه و دانه که در دانه	که زلف و دانه و دانه که در دانه
بر دانه و دانه که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
است با است و دانه و دانه که در دانه	که در دانه و دانه که در دانه

نخ و نخ که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
مراد و مراد که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
در دانه و دانه که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
نخ و نخ که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
مراد و مراد که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
در دانه و دانه که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
نخ و نخ که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه

نخ و نخ که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
مراد و مراد که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
در دانه و دانه که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
نخ و نخ که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
مراد و مراد که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
در دانه و دانه که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه
نخ و نخ که در دانه و دانه	که در دانه و دانه که در دانه

نخ و نخ که در دانه و دانه
کسی که در دانه و دانه که در دانه

خوشبخت پرست و دلم و دل	اگر کس میل من بکارت
در مشرق مغرب و لیل	هم در به هم نامت بیدارت
جام زود و در بخت است	کدام زود و در بخت است
کز نیمه ام دو دو بخت است	زیرا که دو چشم من دو در است
دانه که خطا پست هر چه گفت	و دانه که بر بخت سوخت
خاقانی را چه زور بخت است	این غم و زور بخت است
و نه ای واد و سپید و چو کوه	دست من بر جای بخت است

کاشی جز تو کسی داشتی	بسته دست رخت داشتی
و درین غم که مرا هر چه پست	عدم نویسی کسی داشتی
کی غم و دی که در غم تو	نمی هم نمی داشتی
که هست آن منشی ز جهان	کاهم که بوس داشتی
خواب منی بر من و کاهم	باک هر کس داشتی
سر و زار و بختی در پست	کسی ازین دست بی داشتی
که ز خاقانی تا که داشتی	کی جان منی داشتی
کز عشق تو می بخت	
هر حسنی از عشق تو	

در قیام

و را که می نگر جان نه کردی	بپوشش که کجاست نه کردی
چو در بخت من و کس داشتی	که چون می بختی داشتی
ی چو در بخت من و کس داشتی	خالد ولی چو بخت داشتی
نیات و در بخت من و کس داشتی	بپوشش که کجاست نه کردی
ز بخت خند و سر بخت	بپوشش که کجاست نه کردی
نیات و در بخت من و کس داشتی	بپوشش که کجاست نه کردی
بپوشش که کجاست نه کردی	بپوشش که کجاست نه کردی
بپوشش که کجاست نه کردی	بپوشش که کجاست نه کردی

شبه کجاست و نامت و در بخت

بر عهد سپیدان تا که کردی

سلیقه نم ز خاقانی که جانم

و بپوشش که کجاست نه کردی	کی و لی راهز و در کشتی
و بپوشش که کجاست نه کردی	و بپوشش که کجاست نه کردی
و بپوشش که کجاست نه کردی	و بپوشش که کجاست نه کردی
و بپوشش که کجاست نه کردی	و بپوشش که کجاست نه کردی

دل امان را دست به چاک
 جان بختم به چه دلم کرد چنان
 دل بیاد نه ام دستم دور
 کرب خون ریزی دل زین
 سیه از غم نشسته نه
 کوه چه بود از کوه غمزدین
 دل چنان دلم از این
 چنان که می کرد وصال مشک
 من شک ادم با طریقه
 بسوی یک زلفی شکید

دلی میٹرو

و شد از جامی نه باقی نیست
 دل ترا خا هر تو لا و احد
 آنچه در این چشم نه نظم
 نظرت نیست این دانه مرا
 با و سر دم کشد شع فلک
 بهیست و یک بهیست عامه نواز
 گل بواج رفت آنسپس کید
 عالمی شیفته ز غوغا و اند
 کرد و دم تو بر نمی تواند
 نظاره حسن تو غافل است

از تو جامی نه باقی نیست
 تا تو خواهی او تو ای سخن
 پرده است کسب بیگم نیست
 حق خانه و نظرتان بن است
 شع جان در شه هر چه است
 خامی آن ز دم سر در است
 که چو کل را ز شمی زود است
 ز غوغا شیفته خویش تو است
 لب میکند تو غافل است
 کسرت لقا و نه را کس نیست

سب جان من دو اخی جان من
 عشق میکنم بشیرش نام
 و میت اشاکو سر بر دشت
 درو آن بیستان کو جان من
 عقل بیستند از جبه جان من
 همه ز لعل سرک پستان جان من

زلف و دل از امانی چشم
 دل را بکجا و جوی بر دهم
 و ز شرف شاه و سپه پاندم
 جان را به دج بفرستم
 بجای دشت و بیخ بر دهم
 و تقدیر شب بقدم روز
 کنی که دستان بخت خاک را
 کنی ز جبین شبست امه
 از آن نیتی ایام مردی
 زان بخش کلام و نیتی
 و ز دود و هوا همی شستم
 از کجا و جوی شستم
 از خون سر چاره می شستم
 از عالم شکست خونی شستم
 در آینه بکار جوی شستم
 چون دست زهر و دوی شستم
 زیند و دستان بی شستم
 در گوش جهان بکوی شستم
 حسین از زلف و جوی شستم
 دست از روی شستم

از یکدیگر گفت و گو می نمود

نادانان و پستان بگویند
 پی و دشمنی و بی پند
 غافل را چه بپند و علم
 لب بر زبان فرزند و پند
 و دشمن از پیش و بی پند
 و تازان بگویند

مردی شکسته به پشت چنان	کز درش بپستان کین
عده افسانه بی خاک کوفه	آزایش ان شا کین
تیر چاک از خلق آفتاب	کاشتن زان میان کین
الحی سیتی بخس خاقانی	کین را و از جهان کین

ان زمین کویسی و لمان بون	خود الصلیب به خط نمان
نمای موی کویسی بپستان	زنا بپای چاک بپستان
هر دم لبش بپستان	ما که موی و کرازد و نمان
زود و زود بپستان	با کین زود بپستان
من موی بپستان	زین بپستان
کر و لم زود بپستان	کا بپستان
پیان کین خاقانی	زین و بپستان

تولج بپستان	سر کین بپستان
ای کین بپستان	بپستان
کین بپستان	
ان و بپستان	

کین دست در لب بپستان	نون دل من دست کوی
کین بپستان	چند کین بپستان
خاقانی بپستان	سر و سر کین

مسی و موی و موی	چون کین بپستان
چون کین بپستان	زان کین بپستان
کر و کین بپستان	تر کین بپستان
بپستان	خود بپستان
خود بپستان	خود بپستان
ما که کین بپستان	کا کین بپستان
خاقانی کین بپستان	چون کین بپستان

ای کین بپستان	وین کین بپستان
ان کین بپستان	من کین بپستان
سر کین بپستان	خود کین بپستان
کین بپستان	ان کین بپستان

دکتر صحت را زهر و کفر	بیشتر است از که خاست که در کفر
بیشتر است درت و رب و شمس	خون لیل درت کردی
او از پشه شیر و کاکه و کج	کوشش را در پشه و کج
خاقانی با کرم جان بر دشت	تا چون کرمیت کشم خانه در دشت

کلم

کرم شمس وصل و لایم و تان	کدام جهان هم به جهان کرم و تان
السیح یار آمد چون شمس خند	در شمس سوزند و چه ارم و تان
جان و دیش میکند کاش کرمی	کان به کرمیت زهر و تان
من سرفتم از نهوس کرمی	بلی شمس را و کرمیت
خاقانی اگر در دنیا بیا بیا میسر	کرم دود را با بیا بیا
نات نشود تا نهی و نهی	کرم از کرمی از کرمی

بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی
بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی
بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی
بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی

بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی
بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی

بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی
بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی
بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی
بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی

بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی
بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی
بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی
بیشتر است از کرمی و کرمی	بیشتر است از کرمی و کرمی

و سحر کت آذنه صرخی	با فکره و آفتاب
چون کار بکشتن شش بند	شش پنج نذ صاف

ز دل چه داد و خاسم که ز داور	ز دست جوش و بوشم که نه نوبی
بر عالم که بشد که جاکش تو ام	ز هم از دل تو که زده خاک سبی
دل ز می زلم و شش چه یافتم	که ز حاصل میست پس که تو داری
خشی و رخ وادی پس از شش	ز وقت تو می جوی که کسب می
بکشد زلف و زخمت جان	و شش هم ز تو فاکه که داور
بیت شمع بر دم که مرا بولان	بسته ز کشتن خون تو که ز درون
نبرد تو را با هم که زنی زده	بجای تو کشتی که کسب و می

کوی زب و دست شکر و آفتاب	انگشت کمان کویت از کام و آفتاب
وصل لباق و بر زینت تو ان	زان بیکه و یکی دم تو ان
چو کشته که ز می می نام با و	عاقبت ز چنان روی می نیم تو ان
و شش می که ز کام شود	که بکشتن کار ز کام تو ان
اول کات جان جت و با هم کات	
نه در صبر تو ان جت با هم کات	

خانی

خانی که در کام که داد و نذام	کون شش ایم چه نام تو ان
------------------------------	-------------------------

تا که تمام مرا چه جزی خون بخت	جان می مرا کشت کون بکشت
ان که ز کون که چون کلان قلی و تو	چنان ز درون بختی چه درون بود
مالی با و تو کشتید چه بخت	چون شش شش کما شش بود
و تم می تو ز کون که ز کون بخت	بکون بخت کون که ز کون بود
ز شش و دست که ز کون بخت	بکون بخت کون که ز کون بود
سرمای که ز کون بخت کون	کون بخت کون که ز کون بود
خانی که ز کون بخت چه داور بخت	چون بخت کون که ز کون بود

کوی جان از نظر پنا من مشو	کون کون در خون جان جان
چه ده نام ویدی شش	چه ده نام ویدی شش
کر کات ز کون ویدی شش	کون کون ویدی شش
زین و نه ان در کون	
جان دهم جانی و کون	
کر کات و کون بخت تو	چون کون از شش شش
کون کون کون کون	کون کون کون کون

کشتی بر نشین دوان کنی	مهر و خورشید دوان مش
خزان غلام پشت خاقانی تو تیر	فرغ غلام خضر و ایران مش

زکام کین کنی تو خج می کنی	کر که روی می می می می می می
نخام پشت دست زخم که خاندنم	پشت پی خورشید که خاندنم
هر که گشت خورشید می می می	خورشید خورشید که خاندنم
پس که زاری که خاندنم می می	که گشت و پیا می می می می
زکام کین قلم خج می می می	من که گشت می می می می می

تا ز پشته دست و هم زاری که گشت
شد که دانه ز پشته امیزد زاری
بوی گلشن زده می که دانه ز پشته
انگشت کین خاقانی که گشت

پشت تمام دست بر دینم	انسان خورشید و می می می می
کز گشتی که از زخم خاندنم	نخام کین دست کین دست کین
کشت خورشید که خاندنم می می	کشت خورشید که خاندنم می می
دو که زده و زده می می می	کایت خورشید که خاندنم می می
که دینم زخم کشت و می می	کایت دینم که خاندنم می می

نور بر تو

ساخته

کر که زاری

کر زشتی خورشید که خاندنم	دینم کین دست کین دست کین
کشت خورشید که خاندنم می می	دینم کین دست کین دست کین
کشت خورشید که خاندنم می می	دینم کین دست کین دست کین
کشت خورشید که خاندنم می می	دینم کین دست کین دست کین

مشت تو خج می می می می	دینم کین دست کین دست کین
دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین
دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین
دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین
دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین
دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین
دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین
دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین

دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین
دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین
دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین
دینم کین دست کین دست کین	دینم کین دست کین دست کین

شیرین که در کعبه دگر نه دروا	در این سرحد که در کعبه نیست
کر که گشتی است در دشت	و آن بت ریش و روزه زیند
خاک کفست خاک کوبم	جان مرا که راست گویت
خاک کفست خاک کوبم	جان مرا که راست گویت
کفنی که کفست فصل	کرست هم از کف کاف است

زادیت بفرم که عالم بیتی
 مرا در دشت اندر دل که در دشت
 یک کوی تو هر دم دو کعبه می بینم
 که همان مرقون اوی ازین کعبه
 مرا کی دمی کن به که در کعبه
 که از کعبه گشت آن در کعبه
 ما بهشت تو در دشت اوی
 که یک رخس در میان دور کعبه
 مرا گشتی بفرم که در کعبه
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت

دل نه اندر دشت که کوی	جان بگذران میان کوی
با تو فرستید حسن چوین	سیر و پیش و پس چوین
فصل جان ربان بخت تو	در کعبه بهر مکان کوی

تو بهانی که گشتی از کعبه	هر کعبه سلطان با کعبه
تو بهانی که گشتی از کعبه	من که تا قنبر بران کوی

چو شاه نجیب و غم خوار می آید
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت
 که در دشت اندر دل که در دشت

چنان چنانی در دشت	که خاقانی قوی پند از کعبه
شیرین بخت زنده که خاقانی	عشق بزدان و دامن

<p>بجای که دست بخت و دلقه از آن است هر که در میان دلقه نشاند تا برکت از شعله شمشیر آن بجای تا بر دشمنان بجای چنان که دشمنان را از آن کشته و کشتن سپه در میان</p>	<p>و بجای که پای دست سر و سینه و مرصعیت پر پرید و کز ایشان است سلطان فعل مند و جان بر میان که در دم خون میکشید و پشیمان که در کجاست شمشیر نشان است این که در دست کزانت بر میان</p>
<p>هر که در دهی لطف جان و شمشیر خاقانی شمس که جان و جان</p>	
<p>دل را زده و تو دلم ببرد از پای تجلیس و تار جان خاک کشته که خاکم از بر ضایع و زاریست از تقاضای دلم و در تا خود ز توام چه کام دوست بر خاک درست مقام دوست تا زین ده مرا کام رود</p>	<p>دل را زده و تو دلم ببرد از پای تجلیس و تار جان خاک کشته که خاکم از بر ضایع و زاریست از تقاضای دلم و در تا خود ز توام چه کام دوست بر خاک درست مقام دوست تا زین ده مرا کام رود</p>
<p>نوریت چون من غمت را اخگر غم و محرم زاریست</p>	

<p>خاقانی را زیاده و فراخی کور از ده جود نام و در دست</p>	<p>سر سپهر شد آب در ده در جلد جامه جان کن یا قوت در خنده پیش آید آن خون سپید و شل و غم از شمشیر غم و دلقه تا برده و می کون کند خاک سندی که پاک را رفت که در دینیت مجتهد نشو کشته و نشان است خاقانی را بگوید یکم</p>
<p>آن آتش چون کلاب در ده آن خفاقیاب در ده خورشید و آفتاب در ده چون تیغ و آفتاب در ده آن طلق و دان ناب در ده آن سل و پیل تاب در ده او را که راه در ده یکی به و مراب در ده شکیب و زلف تاب در ده نشان و دم و شرب در ده</p>	<p>سر سپهر شد آب در ده در جلد جامه جان کن یا قوت در خنده پیش آید آن خون سپید و شل و غم از شمشیر غم و دلقه تا برده و می کون کند خاک سندی که پاک را رفت که در دینیت مجتهد نشو کشته و نشان است خاقانی را بگوید یکم</p>
<p>خاقانی را بگوید یکم بزرگ و بزرگ و بزرگ می چون شمشیر از آفت حاضر و طلاق و خواب و بید</p>	<p>خاقانی را بگوید یکم بزرگ و بزرگ و بزرگ می چون شمشیر از آفت حاضر و طلاق و خواب و بید</p>

تو چه رطله و کس پر سرید	سک زلف و زلف و زلف
دل کیم بر جگر و زلف	جان بپسید و زلف
پیش کز خم به غنای غن	ما خنای زلفی خنای
نکی اسپا منی و زلف	دم را از غنای غن
مادی کپسید و زلف	سر زلفی غنای
غنای زلف و زلف	زلفی غنای غن

از زلف آتشین دل و زلف	زلف نام تو زلف و زلف
زلف کیم و زلف و زلف	ام تو زلف و زلف
زلف و زلف و زلف	زلف و زلف و زلف
زلف و زلف و زلف	زلف و زلف و زلف
زلف و زلف و زلف	زلف و زلف و زلف
زلف و زلف و زلف	زلف و زلف و زلف
زلف و زلف و زلف	زلف و زلف و زلف
زلف و زلف و زلف	زلف و زلف و زلف

و زلف کیم و زلف
کاشش زلف و زلف

و زلف کیم و زلف
کاشش زلف و زلف

و زلف کیم و زلف	چون و زلف کیم و زلف
کاشش زلف و زلف	کاشش زلف و زلف

دل نام تو زلف کیم و زلف	کاشش زلف و زلف
کاشش زلف و زلف	کاشش زلف و زلف
کاشش زلف و زلف	کاشش زلف و زلف
کاشش زلف و زلف	کاشش زلف و زلف
کاشش زلف و زلف	کاشش زلف و زلف
کاشش زلف و زلف	کاشش زلف و زلف
کاشش زلف و زلف	کاشش زلف و زلف
کاشش زلف و زلف	کاشش زلف و زلف

زلف و زلف و زلف	زلف و زلف و زلف
زلف و زلف و زلف	زلف و زلف و زلف
زلف و زلف و زلف	زلف و زلف و زلف
زلف و زلف و زلف	زلف و زلف و زلف

در آتش زلف بخت جانم / که صید سرگون شده و رفته
 دل زلفت بخت در نیاید / هم از پا رود و لاریت و رفته
 بخت را به چشم چو بخت / که شمع سبست از کفن و رفته
 زلف چو خاک پای دوزخ / که برین خوراکه ز رفته
 چو وشته و زکاف و شمش / چو صاعقه از آب و رفته
 قلم دل حور که غم و رفته / دل از دهنی و رفته
 بخون زلف خالی از رفته / گدایم ازین بخت و رفته

بخت را از دست داده و رفته / بخت را از دست داده و رفته
 زلف چو خاک پای دوزخ / که برین خوراکه ز رفته
 چو وشته و زکاف و شمش / چو صاعقه از آب و رفته
 قلم دل حور که غم و رفته / دل از دهنی و رفته
 بخون زلف خالی از رفته / گدایم ازین بخت و رفته

در آتش

در آتش زلف بخت جانم / که صید سرگون شده و رفته
 دل زلفت بخت در نیاید / هم از پا رود و لاریت و رفته
 بخت را به چشم چو بخت / که شمع سبست از کفن و رفته
 زلف چو خاک پای دوزخ / که برین خوراکه ز رفته
 چو وشته و زکاف و شمش / چو صاعقه از آب و رفته
 قلم دل حور که غم و رفته / دل از دهنی و رفته
 بخون زلف خالی از رفته / گدایم ازین بخت و رفته

بخت را از دست داده و رفته / بخت را از دست داده و رفته
 زلف چو خاک پای دوزخ / که برین خوراکه ز رفته
 چو وشته و زکاف و شمش / چو صاعقه از آب و رفته
 قلم دل حور که غم و رفته / دل از دهنی و رفته
 بخون زلف خالی از رفته / گدایم ازین بخت و رفته

از غایتان تو که بخت
در میان کن کن کن کن
در شاربندی و قوت دار
چون شب بدار و ازین
نام خفا نیست خفا کن
چون شب بدار و ازین

بخت خفا تو که بخت
در میان کن کن کن کن
در شاربندی و قوت دار
چون شب بدار و ازین
نام خفا نیست خفا کن
چون شب بدار و ازین

بخت خفا تو که بخت
در میان کن کن کن کن
در شاربندی و قوت دار
چون شب بدار و ازین
نام خفا نیست خفا کن
چون شب بدار و ازین

ان

از غایتان تو که بخت
در میان کن کن کن کن
در شاربندی و قوت دار
چون شب بدار و ازین
نام خفا نیست خفا کن
چون شب بدار و ازین

بخت خفا تو که بخت
در میان کن کن کن کن
در شاربندی و قوت دار
چون شب بدار و ازین
نام خفا نیست خفا کن
چون شب بدار و ازین

بخت خفا تو که بخت
در میان کن کن کن کن
در شاربندی و قوت دار
چون شب بدار و ازین
نام خفا نیست خفا کن
چون شب بدار و ازین

حاصل

بهر جا که شکستن جوهر برآید
نفت اندر آن که در نواز درون
دل را چه جای عشق که بر دلی
از حلیت سببی چشم چو در

کفر است از عشق نهان چو نام
پس از زنا عشق در دل پنهان
عشق که نهان در دین چنان
عید است که بر جان کشد که
نیک سپارست که کاه فتد و دل
مست باغ وین مست و دل
تا فوریست بودم کارم داشت
دی آن به خالی پیدا است که
خفا نمیداد و صبر نیست

دل در خاک نشاند که در خاک
مرا در بخت ماند و ترا در حال

که ز من نماند که در هیچ جا
پیش من من نماند که در هیچ
مرا در دین تا چنان بهر حال که
به کسی چشم نه آنجا بهر دست
دل که در دین نهی دل دیگر و امده
بدان کش خالی آن که خفا در دل

هر آن حال که کنم کنت و چه میکند
من آنجای یک حالت را صد جان
بخت که و دادم به سلطان شمع جانت
کران و دست و بر رخ پنهان

لذت ترا در سر کشته دادم
چو سودا در نزاری بر خاک سر کوب
نقش بر هر کاست تا در بین روی
روم که مملکتی زان که در پیش
کر ششم داری هر چه در پیش

که در زنی از شوخی مدد و جان
خانه مدد آن پیش سر و کشتی

عالم بر عالمی سرور کجاست	دشمن من من من در من من
که چه برفت از من من من	بر خاک در من من من

بسته اند از دست عالمی کجاست	خسته بشمار است جان من کجاست
شده ای دل در دست من کجاست	است من دست من در دست من
شسته من کجاست من کجاست	در دست من من کجاست
کست من من کجاست من کجاست	نمونه کجاست من کجاست
من من من کجاست من کجاست	من من من کجاست من کجاست

سینه خانی و قمر خانی و صافی
و دهی من من من من من

من من من قوام من من من	من من من من من من من
من من من من من من من	من من من من من من من
من من من من من من من	من من من من من من من
من من من من من من من	من من من من من من من
من من من من من من من	من من من من من من من

دشمن من من من من من	دشمن من من من من من
شرف من من من من من	شرف من من من من من

دشمن من من من من من	دشمن من من من من من
شرف من من من من من	شرف من من من من من
دشمن من من من من من	دشمن من من من من من
شرف من من من من من	شرف من من من من من
دشمن من من من من من	دشمن من من من من من
شرف من من من من من	شرف من من من من من

ای من من من من من
من من من من من من من

دشمن من من من من من	دشمن من من من من من
---------------------	---------------------

دشمن من من من من من	دشمن من من من من من
شرف من من من من من	شرف من من من من من
دشمن من من من من من	دشمن من من من من من
شرف من من من من من	شرف من من من من من
دشمن من من من من من	دشمن من من من من من
شرف من من من من من	شرف من من من من من

من

دل بقراری گرفت زنت و ترا چو	زنت زاده به کجای زشت هم
خاندان و شش نره دل بکنارم	دیر و لم وقت عشق خا به هم مان
آه و دانه ان کن و دردم	مشق بر و در سر ز صلا
ایده خرم باب که بر ناله هم بید	کنت که خا غایاب رشت چو نش

چراغ آفتابی بوی	بجز راه عشق ی پوی
در صحنی عشق میگری	و بهر زنجیر خردانی
در زکامی و شکلی بی	مردگی و عشق و ریزی
یک خالش نکس دل بر	دلت جانان ترا دوست
سرخ شوگر درین تر زوی	چو زین شنی بهشت عشق
از سپیدی سپید روی	در نه رها شوی سپید
بوسه دلی به زبیکوی	برنگ بال چرخ ز رخت
کر و و دیر و راز ناشی	ناله گری که پرت کردی

بود که راجه صابون بهشت
سینت کردی چو کوه شری
هم که زبان شکست
ای که غمی به تو سترا ز...

ان می خور و نرم خیزد به	به بوی وصل ناک در دشت
کر سبزه غم نشاندی سپید	ز صفا ناکوی کین به پیش
این دانه اسپیدی بر شانه	و به هم به و غمی به شانه
این دانه غم دلی در دانه	و به هم به و غمی به شانه
این قند آشفته بین در دانه	کوی به هم به و غمی به شانه
چون به نیست کین سر و دانه	خا غایب گری اند به پست

دارد به ان طافه پند ان کوه	خود و لطف و چندان ای کوه
به پست در چران زلف پشنگ کوه	به کب خال و طوق به شیب
زین به دانه کوی که چان کوه	باده کعبه نیست که آینه شیب
ای کعبه ان شکرین کوه	به شکر است از کعبه به ده چای
هم مرده هم برسان خوان کوه	کسی که برده کعبی به شیب
وین نیست زان سر مرگان کوه	به کانت مرا کشت که کعبی به شیب
آه در چشم نای هر کان کوه	بیش ای به دانه که به شیب
و به سر و پا به دانه کوه	کعبی که به داری سر و شیب

مردی دل خا غایب از ان کوه
سیر به به شکرش از ان کوه

این کوه به شکرش از ان کوه

شیرین نام خوشبخت کوی امانت	سخت بخت کرم کرم کرم کرم
اگر نامیست از شرفی امانت	مرا در نامیست و نامیست امانت
شکست در حق نامیست از شرفی	چو چاهم در نامیست و نامیست
قوام شد زهفت اندام کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم
چون و پیشین نامیست از شرفی	که در نامیست از شرفی
بخت کرم کرم کرم کرم کرم	که در نامیست از شرفی

بخت کرم کرم کرم کرم کرم

بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم
بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم
بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم
بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم

فرمان

نتر آن او منته ترا از چتر سیرت	دست من کلاه و امانت کرم
تا در نامیست از شرفی	دست من کلاه و امانت کرم
بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم
بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم
بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم

بخت کرم کرم کرم کرم کرم

بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم
بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم
بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم
بخت کرم کرم کرم کرم کرم	بخت کرم کرم کرم کرم کرم

دلت قالی سیرت
دل جادی پور و زبانی

بوی که بخت جهان نموده	بوی که بخت جهان نموده
شیرین لب زان لب	شیرین لب زان لب
ربط لب و جان منی	ربط لب و جان منی
از نیل و جشم که بخت	از نیل و جشم که بخت
بخت بوش و در او بخت	بخت بوش و در او بخت
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب

اسپ ز دین مران دکنه
ان فلک باشش جان

خدا فی را در شش
نیل بوی پس انجان نموده

ای زین مقام به فرود	ای زین مقام به فرود
از مقبره به مقبره	از مقبره به مقبره
بوی زلف از زلف	بوی زلف از زلف
ورود از مقبره به مقبره	ورود از مقبره به مقبره
نموده به پای چشم دل	نموده به پای چشم دل
از سوزش ده من	از سوزش ده من

دیده ز نور تو تار و ز	دیده ز نور تو تار و ز
ای طمس زده بوی	ای طمس زده بوی
خدا فی را در شش	خدا فی را در شش
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب

بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب

صیحه ساز خاقانی که در بخت
که او که در بخت جان که در بخت

بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب
بخت لب و کین لب	بخت لب و کین لب

چون تو دل با هزار پیشه	سل تو جان را هزار کلاه
طیبت با دگر ای شیخ من بود	کار جو با منیت و خدا برادر
آتش عشق تو در دهنش افکند	دو دوزخا قالی را آشکار

از پیش تو که دلدورم	باز سپا بیرون نه دوزخم
در سپا بر دهن بریه که دود	هم نیت عجب ز دوزخم
چون دلدور من بر دلدور	چون سایه ز من بر سیکم
این نسیان سر اهر قنیت	زان نفس هیچ ز من نبارم
زان بزم که هم نفس نه بود	دو کلام نفس شسته دوارم
چون هم نفس کنم تن	بر این چشم بر کلام

چشم زلفاق اندر هم
زان شواغم که دم بدارم
خاقانی وار دوارم ایم
اگر چشم غریبیکه دارم

انرا ای جان که در پرتو جانم	دست دلی که دست بر جانم
چون ملک کن در چشم خورشید	کوهر از خاک است را یکبارم
مگر چه بگویم در بایغ افروزه	اندر دیکه دهنش میل و ان فرام

چون منم در چشم من بر جانم	چون منم در چشم من بر جانم
چون ترش دارم که منم شمشیر	چون ترش شمشیر که تو شیرین روان
بکس سازد کشتن ز من را یکبارم	دلدور من بکس بکس بکس
دستان فامند که خوش تو دهنم	زیر کلاه کسپتین و پوین تمام
بر سر خاک اودان خندان جویم	از تعلق خاک کسم بر جانم
اگر منم نیت جویم که خاک خندان	مهر خندان خاک تو بر دهنم

مرا آتش چهره دارم بر دهنم	بکس بکس و کس کس کس
از تو جان که ز منم کلاه دلی	من که جان دلدورم کلاه جانم
کرا و زلفا جانم دلدورم کلاه	نبد چشم که خوش صانع لالی
اگر دل در خشمم شد چه شکایت کنم	دل بچاند کس که نیت پندارم
بن هر می دگر بر سر چشمه چرخم	خدا که چه سرو ارم ارم دایم
بجانی که ز دهنم دلدورم دلی	کجانی وار و خوشی از دزد جانم

شکایت من در دهن منم
که در دهن منم دلدور دلدور
اگر صد جان خانی بیاد نیت منم
بجلی بشکایت نیت نیت دلدور

نخن با و موی در کینه	و فانی از پی روی در کینه
نیم من میشت زاده و نیت	چه حذر ام که موی در کینه
خلاش خرم بودن علم	کاین دم با چندی در کینه
چه جوی هر کین جوی که داد	حدیث مر جوی در کینه
مران رخ محو مست خفا	چراغ از پی کشت در کینه
ازین دگرین چرخ خفا نیک	کوه و در کینه غوی کینه

ان فلک و سبک بی کینه	در خاک راه او را جوی کینه
بست ای رخسار را در پناه	شوی بی نام که زمان روی کینه
منج گویم چون قیام و قیامت	ز کینه سازین ان ندر کینه
با نیست طالع و رخسار کینه	شوی چون بنهاد بر خطا کینه
آهست و جان دل پرده کینه	ما کشته و در آتش چاه کینه
بسیار دیده و در آتش کینه	ان چست که کینه در آتش کینه
دل شسته ام در آتش کینه	خام چرب کاسته نری در آتش کینه
مرحمت و در آتش کینه	او از من در آتش کینه

و زخم و جاده ای که کینه
در مسج خانی کون سودا کینه

شور

کریم کنی با زبان برست	و زخم نانی دل را زخم نیش
مردم من احوال حایت چه بود	خیز و پیشم بر سر نیش
ای کین ان خیز و پیشم کینه	مک که بر سر خیم کینه
کر که هر جان دانه و کینه	ورد و دل فانی کینه
طالع و ادای در زور کینه	کرد و بر لب کینه
چون ز کینه صد کینه	بود این کینه در کینه
بسیار کینه کینه	تا نثر و هر کینه

ان کینه دانی کینه
تا کینه کینه

کاک و کینه کینه

شکستش ز جان کینه	کر و پت و جان کینه
بالم چیک و جان کینه	آه و پت کینه
یک دم لب زاده کینه	کینه که نه در جان کینه
و کینه نعل و چاره کینه	چند کینه کینه
دندان و کینه کینه	کینه کینه کینه

این لاشه من کشیده و زل	مرا بر بستان فرستم
بس هر دو را حق و قوام	و رفیق امان رستم
عنه چه هر نفس لب بستم	قاصد تو هر زمان فرستم
خاکالی را هر آنجاست	کی یک بر سر یکان فرستم
و هر دم از آن منت بگزار	تا هر یک بستان فرستم

ای که گویند و لعلها بستان	یک و باز بهار و لاله بستان
از زلف او چو برسم زلفش بستان	چنان مژده می سپرد بستان
و خورشید بر دل و کز کمان آید	مشبایع او کن و فردا بستان
که قنار زده ای از آن هر کشته	بنام آن سپهر و ده بستان
ای نازنین که ترا ز پیوستم تو	که هیچ نماند از آنجا بستان
ای که به کوی اند و دست نام	بستان به بند و بر سر از بستان
و دوست خدایکند و دانه و کجاست	یکیک که و پیوسته بستان
خاقانی چه سوزنده عشق و آفتی	خدا نیستی از بعد از بستان

ما را و ازین همه رب عالم است	یارب مرا و یار یار بستان
------------------------------	--------------------------

مکن

دل من از دلمش برسد	جان به چو نه بستان
رسانه آن کرم تا که برسد	بستان و خاشاک برسد
و بر شیشه کرم چو من	نویز یک بستان برسد
دل او را نه بشود هر ماه	چون نظری بی بستان
حسب شد و نه بستان برفت	اگر عهد و عایش برسد
که چه قدر که مصیبت بلند	و سپهر از او بستان
چه و ولی پنهان می	کوز و دولت پر بستان
رو ز امید به پیشین رسید	رستم او نه که بستان

یاد خاقانی اگر کم کند	بر عکس عیش برسد
-----------------------	-----------------

دل و آدم و کلام بر نیامد	کلام از لب و بر نیامد
و این از کین و کیم	در خط شد و کلام نیامد
ولی گفت حدیث و بر نیامد	کوز که کلام بر نیامد
در منی بر لب نمی	کشم و کلام بر نیامد
من که دم ازین سخن بستان	خدا لب و کلام بر نیامد
از هر که کوی او بستان	ازین سخن بستان

در راه غمش و در کسب پر ارم	کیم در و خنده بر لب
مستور و نیت هر که در دشت	خفا قالی وار برین

مگر در کمر در لبان آتشین نیست	نشنه است کندار کجا آتشین نیست
نالم چون آب آتش و خفاش آتش	قایل در آب و آتش این آتش
اوج زب کیم کون عارضی بر	شد و رشت عارضی بر
قایل کز و عت و فتنه قول کرد	کنش خوشامد ازین سبکین کین
چون کزینت و ز چشم سبک	که پای آب آتش چو کین
ان شمش آتشین سبک	در سبک سبک این سبک
در کوی عشق و عیوی و کین	بر عقل کز عشق طریقت کین
از غزل وین شمش کین	توبه کرده ام زین دین و دین

خفا قالی حدیث ملک در زمین نیست
که پیا علیت ز ملک و زمین نیست

دیده و کرب و خفا کیم	شکستیم جان هم و شکر کیم
کیم جان و عید و دل سواد	جان و دل بر زمین شاد
چون مراد از کیم است این	پس کیم کیم کیم کیم

دیده و کرب و خفا کیم	دیده و کرب و خفا کیم
نام چرخ مشرقی و شمش کیم	نام چرخ مشرقی و شمش کیم
که مراد از شمش جان کیم	که مراد از شمش جان کیم

که دلم پیوسته به هم	پس کیم کیم کیم
که پیر و نام شمش کیم	که پیر و نام شمش کیم

ابا شمش

میسر است به دلم افروز و شمش	چرا دل شمش هم ازین دین
در هر چرخ از این آتش روی	که بوی خورشید و هم ازین دین
بوس و دلم از آب و چرخ کیم	که در دلم کیم هم ازین
من چون کزین و خفا کیم	او کیم به مراد ازین دین
از هر چرخ به چرخ کیم	که کف خورشید و هم ازین دین
من کیم به دلم به چرخ کیم	او کیم به دلم به چرخ کیم
خود و دلم از دلم خفا کیم	که کیم به دلم به چرخ کیم

در خفا قالی خفا کیم	زاده کیم کیم کیم
دلم کیم کیم کیم	پس کیم کیم کیم

کوزده تلم از بخت نه چو کشتی	سنگ مشق قام در سینه
خند که خفته روی بخت نه چو کشتی	سنگ مشق قام در سینه
و دم بخت زلف تو کرد و چون کشتی	کوه پی کل او در سینه
شاید و خاکم بر باد و وصل	بیا که کشتی شست و دوش
من که شد از کشتی کشتی	که دل بوی بخت کشتی
و کوه کشتی من بر کوه	که کشتی کم شده و نه باز

بهر که و پیمان بر خفا
پیش بخت بخت باز

سیدی قوم نکندی و در کشتی	صدی ذوق خاک چرا کشتی
و صلت چو دست سیدی	و پای چو سوز دل چو کشتی
سیدی چو مهر و دست به دست	و از آن به کرم چو کشتی
چون اصل و اینک کشتی	که کشتی علی سوز چو کشتی
لانی بخت به سرم بر لب	بازوی که هم خاشاک کشتی
خاک با دشت و کشتی	چون به باد و دشت کشتی

صبح و شام کشت و کشت
و کوه از دشت کشت و کشت

دل مبود ای جان در سینه	بت پستی را سون بر سینه
دل به تار و دم و سینه	کشتی کشتی کشتی
نقشه می شست و جرم	دم و خاکان جان در سینه
کوش خفا دم به آرم	و دم و سون و سینه
باز بخت و سینه	باز و سینه و سینه
کوه و امید و در سینه	بهر چو سینه کشتی
دشت و سینه و سینه	سره کشتی از آن در سینه

کشتی کشتی کشتی	کشتی کشتی کشتی
کشتی کشتی کشتی	کشتی کشتی کشتی
کشتی کشتی کشتی	کشتی کشتی کشتی
کشتی کشتی کشتی	کشتی کشتی کشتی
کشتی کشتی کشتی	کشتی کشتی کشتی
کشتی کشتی کشتی	کشتی کشتی کشتی
کشتی کشتی کشتی	کشتی کشتی کشتی
کشتی کشتی کشتی	کشتی کشتی کشتی

چو کوه از دشت کشت و کشت
چو کوه از دشت کشت و کشت

حریف قهرمان کشتی سوسنی و در پی
 دو مبدعیت زار از اصلاح
 سنج و شمشیر که کشته نه و خایه است
 من شاه در دل و دست پر خور
 رسم که در کشتی کیه که می
 سر صلا دردم سوسنی و در پی
 در از پی سه و کشتی و در پی
 زار و نه که در کشتی و در پی

میر غلام محمد کوشش خانی کرچہ دیوبند
نہ کہ دین اہل مباحی و نامحی

بهال نر زان که سنان بکشد
 و لایق است از دستان بکشد
 و کوه را که خولی می پند
 آنکه سیرت ای جان بکشد
 چنانکه او روی می گوئی زان
 آن که زانور را می پند
 هر که چون که زان می پند
 یک جانم ز پند
 نامه زانور و ز طیب جان
 در خانه و در راه و در حالت
 خواهم که زان شفت پند
 برای پند و آتش پند
 پیشگاه و نه است از خاک پند
 در خون و خاک و خاک پند
 نامی پند زانکه مهر پند
 در هر دو کوی می پند

برای چند نام است طوفان می پند

چندین بر و مونی طوفان می پند

خانه می پند ای در جان می پند و بر یک من می پند جان می پند

نصبت عاشق حال تو ایم
 زانکه زان حال تو ایم
 خام پندار پند و جان
 در هر پند و جان تو ایم
 چه عجب که زان و جان تو ایم
 ای که عزم و جان تو ایم
 غرقه شستنه و جان تو ایم
 کاه زان و جان تو ایم

که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق

که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق

که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق
 که برادر و دشت لایق

در ملکوت بیست دین
 برادر چش قدیر دین
 کجایین و دالفت
 برادر کس بر دین
 کجایین و وطن نجیب
 ای شریف ازین گفت
 کجایین عزادیت لعل
 یار کس خوش فتن گفت
 یار کس شریف دین
 تیج و در سپید فتن
 نور برادر و دین
 این زار کس و دین
 کجایین ازین گفت
 کجایین ازین گفت

بزم رخ دهر و رفت
 بر خست و مرد و شد
 به کاش که تو خانه کاش
 بهشت تو دل سبک
 پیش از دل و دوش
 به یار دل نه دلباش
 در داسی که تو نیست
 بهشتی که میان نیست
 که مراد و دل بهت
 در بان و دیگر کافانی را
 بزم دل بهت
 نه در دهر و رفت
 به کاش که تو خانه کاش
 بهشت تو دل سبک
 پیش از دل و دوش
 به یار دل نه دلباش
 در داسی که تو نیست
 بهشتی که میان نیست
 که مراد و دل بهت
 در بان و دیگر کافانی را

دلت چو درخت است و دود تو چو آتش
معاذ الله چه پیشتر فرما گشتی بخوار
بجز خوار کسی که با سپیدی گل خوشتر
نی پرسی مرا که می تشنه و دیوانه

در سیم بر زمین روی کشته به نام
زهی خان زکامی چنین درگاه

تو ای که چنان گویم که کجاست	یک کجاست نمی چسبید که ای
میان خاک و خورشید خطایست	کمی گوی و غدا و رجا بر ازین
تو ای مومنی ز شاه لیکن ز صاوری	نی چسبید که ای طری مشک و ایت

لعل زده و بنده است که بوییم	و آن دود و دهنه است که بوییم
در دهن عیدی می بینی عیدی	ز آن روی مییم که بوییم
چو بوییم و بوییم بوییم	و ای بوییم که بوییم
تن فرقه دهنی است و دل نشسته	کرب و دنا قطره که بوییم
سکین شوم از بر تنه مال سدل	رونی طری از یک بوییم
با و زلف تو جان من الم	و زمان که دهن که بوییم
بر جود صومعه در نه شستم	کجا چو دوی در شک بوییم
بوییم بوییم شایسته و دین	هر که شستم و بوییم

خاقانی اگر سپید گفت از منبری
سپیدی بار سپید و گویندیم

دشمن دل سپادم بر تو بوییم	و خوشه است جانم بر تو بوییم
که کشته است صبحم بر تو بوییم	از یک جانم بر تو بوییم

خاقانی اگر سپید گفت از منبری

یک کجاست نمی چسبید که ای	سختیت ز دهنم بوییم
کمی گوی و غدا و رجا بر ازین	صد جانم نشستم بر تو بوییم
نی چسبید که ای طری مشک و ایت	مردم و پیانم بر تو بوییم
	نام چنانکه دایم بر تو بوییم
	من نیز کوبم نام با تو

ای خرد خدایت و لبه که کرد	دی طرطرات جانم شکر کرد
از روی تو حوریت حرام چه شد	و زاده عاشقانت و در خاک کرد
کیه و صد و درد و دهم داده که می بینم	چاکر و طهارت و چشم چاکر کرد
سنگین بر بکیت و در غم غمیده و	لبی شکست غم دهنم که کرد
زبان زلفش و دهنش ز دهنم	هر که دهنم بر شک کرد
و از آن زلفت انگشت ای کرد	در رخ عینیت از زلف کرد

از سپیده و دید و زنده ال سپیده
در زلف پیوسته است بهانه کرد

پیش رو تو بر لب خاقانی از بهشت
و چشم ز کین تو با بهر کرد

ای خدایت طمعه از تو فرادم	دی حالت جانم ز تو فرادم
---------------------------	-------------------------

یک کجاست

دل جان من توختی	مرا دل و جان توختی
بر که سپاسی بکار	دردی که زلف تو زدم
من شایع دقای مری	تا نشانی که ز چو کردم
دادی دل و جان من	در ششده اوقات و دم
ای سر و سگی که در غایت	چو زین دل را و زدم
چا و اشارت در	چند که کز دی کردم
بشکر چه تو سپاس	اسید وصال در بزم
آتش و آجا و دیه دل	کرده ز تو زهر با تو کرد
برده کفر بلاست صلت	در ره کفر بلا نه برده
عشق و جان توختی نام	تا تو سپاس شد و مبردم

هر که نشو چشم تو جگر می	در دست تر زده تو بشد صری
نوازش تو بر دامن من	نوازش تو بر دامن من
گر بکنم بگریه زدی	چشم من بر سر کویت کار
بلادت بر تو ولی تو پای	با دامن من در کوی زلفا کبک
کردی ز پیرلان تو مرا در جان	فانی و لیت چون و نه بودم
نی چو نیست در عالم کس	ز جوش تویت و زلفا کبک

چون شد ز زلف تو زلف تو	آبر بود زلف تو زلف تو
زلف تو زلف تو زلف تو	آبر بود زلف تو زلف تو
کسی که زلف تو زلف تو	کسی که زلف تو زلف تو
کسی که زلف تو زلف تو	کسی که زلف تو زلف تو

هر که در عاشقی هم زده	بر دل از خون و دیه
او چه داند که چیست صلت	کرده عشق تو زلف تو
دل و دین بخت بر دلم	کرده دل و دین بخت
عشق را بخت نه از نام	عشق را بخت نه از نام
آتش عشق و دین تو	آتش عشق و دین تو
لب لب این عشق چیست	لب لب این عشق چیست
که زان پر خفته دل بر دین	که زان پر خفته دل بر دین
رویش پیش کس نه چو تو	رویش پیش کس نه چو تو
شادمان ای دل انهرای شما	کرده زلف تو زلف تو

روی ترا در کابش تو	لال ترا در من زلف تو
تا که عشق تو می ده و اندر	تا که عشق تو می ده و اندر

سخت

روی تراز دروغ و دروغ نیک	ز شش رخسار تو آب میبارد
چندین بار در شش گشت دست صبر	نقشه آن ز در و خون جگر میبارد
حاصل خاقانیت از شش تو	زان چه علم به دست سپهر میبارد

که قصد جان نهای خشم پا خوری	انصاف ده که کار زان نیکویری
خونیم دروغهای کس ترا	ز یاد تو چه شونی و ده چیکویری
هر صبح و شام جانوت که در گشت	زان چه ده که از نری هم کویری
از دیده چشم جگر بزم میبارد	صد را ز در می و یکی را ز کویری
خونی زده و از بی مان میبارد	بهر دم نه از دم هر چه میبارد
از تو که کریم که بر سپند	از تو که ریخت که صحنی و داوری

فرق خوش ز شش تو جانی	وز کز در دیده کانی میکنم
بر سر عقل پیشی منیر غم	از در صبر استانی میکنم
هر چه غم از تو نماند	از سر غیبت جانی میکنم
تا آن که دی شانتی	سد خدک از بهر شانی میکنم
آنان از شدت غم	هر دم از پینه سانی میکنم

بار ما صبح که ابرو زان دور	مهرش روی هر زانی میکنم
درین خوشی از بهای تو	سوی اندر استانی میکنم
بر کین جان فانی میگیرم	هر روز زانی میکنم

چندین بار زان با پستی	رشته روی تو زان پستی
غم عشق سطر با تو ای شست	طرب از ای تو زان پستی
جان چه خاکست که پیش تو	پشتی زان پستی
شش به گشت به هر کار	کار هر از تو زان پستی
پای زنی داشت تا بر سر کنگ	سجده سحر مای تو زان پستی
که دهم از هر امر و زان پستی	غنای تو زان پستی
ز شش زان پستی زان پستی	دست سفرای تو زان پستی
کو به پستی و هر کج و نام	در تن تو زان پستی
دیدم در پای چو گلستان	شسته و پای تو زان پستی
تا کنم ز سر و دلاست شاد	هم جلالی تو زان پستی
در سبای مرا عشق و کشت	که چو پیر زان پستی

شکسته

دل مرا ای فانی را
هم به و از تو زان پستی

من و طلب در دلم ایستد
 با هم بسخت از دلم
 صبر میباری ایستد و دو
 و جو شمر از غمش و جو
 گریه کنم که زانکه گریه یایم
 عاکی که دلم خفته و زدن
 گریه سپید دل امان بیک
 که کایه از عشق به شمع و آزار
 که به سینه افتد کار دل خفا

سرور که گشت یارم
 بنویس ز دلم گشت
 زنی از دلمت یارم
 نه ایام نه توان دانی
 که شد از من و من چون
 چون گشت خسته از گشت
 هم شوم زده و خوش فکر
 به نظر هماره از گشت

من کیم که شک و بسته تو
 و بر من ذی شکست
 دلمت در دل خفا
 که گشت و دلمت یارم

دل سپید عشق می گزواند
 کیه بسته جان صبر کرد
 گفتی میان دو بخش
 ز غم میان و هم نه یارم
 ساقی و یارم که چه صبر
 بر تشنه یوز و آب خنک
 چون خاک ز جگر و شمع
 دل نه ز ساقی و شمع
 نان چشیم ساقی و شمع
 بر ساقی و روی و ساقی
 غار شام و ران علی
 که شام و ران علی

خاقانی گل عشق شد تازه
 که گل طلب که گل جنب

مست
 که چنان که شمع
 که شمع و ران علی

دل را خنجم تو بزم بستم	چرا که مر سب بزم بستم
نک کو یک پست هم بستم	بر شمع کشتن بزم بستم
از دل بخت پر کرم	از دیر زبون را بستم
دریم خست که قدایت	مان سو که تو سی بستم
فرین تن از لی خالیت	و چشم خیال بزم بستم
بر بوی خیال تو دوست	خوابت در بزم بستم
جان از لی که دم بزم تو	بر شمع بزم بستم
بر می که کو بزم است	بر کشت دهم بزم بستم
جوری که غنچه تو بزم	بر عالم کینه بزم بستم
عاقبتی دار کشته عمر	بر خنجم بزم بستم

و بزم بزم بزم بستم	نوربان بزم بزم بستم
و بزم بزم بزم بستم	کینه یک بزم بزم بستم
میت بزم بزم بزم بستم	کس بزم بزم بزم بستم
دل بزم بزم بزم بستم	بزم بزم بزم بزم بستم
بزم بزم بزم بزم بستم	بزم بزم بزم بزم بستم
بزم بزم بزم بزم بستم	بزم بزم بزم بزم بستم
بزم بزم بزم بزم بستم	بزم بزم بزم بزم بستم
بزم بزم بزم بزم بستم	بزم بزم بزم بزم بستم

عزیز

عشق از روی شاس بستم	عزیزم کس که بزم بستم
عشق از رخ بوی بستم	کین بزم بزم بزم بستم
عشق از لب جانی بستم	کس بزم بزم بزم بستم
عشق از پیر بزم بستم	ز کس بزم بزم بزم بستم
عشق از بزم بزم بستم	کس بزم بزم بزم بستم
عشق از بزم بزم بستم	عزیزم کس که بزم بستم

از عشق و دست بزم بزم بستم	کس بزم بزم بزم بستم
از عشق و دیر بزم بزم بستم	کس بزم بزم بزم بستم
از عشق و بزم بزم بزم بستم	کس بزم بزم بزم بستم
از عشق و بزم بزم بزم بستم	کس بزم بزم بزم بستم
از عشق و بزم بزم بزم بستم	کس بزم بزم بزم بستم
از عشق و بزم بزم بزم بستم	کس بزم بزم بزم بستم
از عشق و بزم بزم بزم بستم	کس بزم بزم بزم بستم
از عشق و بزم بزم بزم بستم	کس بزم بزم بزم بستم

بزم

عزیزم کس که بزم بستم

روز و شب کرده به تیرگی حال	شب بچرخ بر ششانی باد
از پای آن تا حصا - قلم کشی	جام سوار آمد و تینه باد
صحنه نشان بر چمن ساد و شین	نور زدن ز خنده زدن چو صحنه
شسته میشی بر کوهستان	کتاب حسابت داد و خیرشاد
پیش زار داری خود که بیاد	چای نیست آب برین دود
ز بسای می و بس بکن	آتش بسته در و بکشد
ی که می ماند و جانشین	ز دم خدای بی خبر باد

دست گیریم به تیرگی

در بهار عشق چو سرمه چو چشم	ز دم خدای بی خبر باد
کسب این رودان به بکشد و می	که کشیدار شدم بیک شایع
کنایه که جهانی بیا شکر کند	شوم از آن بکر پرده پیشین
یا عمار و میخانه و دایره	کین خادمن از انکاست
سورتمی و شکر صفت خنده	لا بزم کس بزدن نشو و نرسیم
زلف چو دریای هم که سبک است	چون بوسه ده چو بکشد
همین دادم جان سایه زار	زبان بزم و سایه جانت شوم

ازین که شمع است ناکشید
سالم است که درازده می ششم

کلام

کرم از پس چندی جدا دند	آن خدای بی شکر بودیم
پیش لب تو صند کوشم بشو	لبای نبشته رنگ زبنا و تپاد
سودا نبشته شکر چو امرا	زبان شکوه نبشته لبر و رسید
زبان کس که در ده نبشته نبشید	وقت نبشته دارم سواد و تپاد
چون نبشته کوفت از کفایت	زبان نبشته نبشته لبر و رسید
بپیش کف تویم بر نبشته	خدای نبشته دلم و اندوه کما
بزار دل نبشته صفت کند	تا دست نبشته شوم شمشیر
سپیدان نظم اندک نبشته	و از دل محاف و دین بکشد
خج نبشته کنش بر دین شکر	خج نبشته می داند شکر خا
کچش بر نبشته بر کله	تیش کند نبشته رنگ نبشته دار

زلف صفت جان شیرین دلم	بیا رفت دل دین دلم
چون شوق شیرین دین	بکشد صد جان شیرین
پیش صواب است صاب و	دین خون اود و صبا
پیش دلا بزم دلا بزم	کوهر از پیشم جان بیا
داسین دلا بزم دلا بزم	دلا بزم می و پیشین

چندان

روز شب کرده به یک حال	شب بچون بر ششانی باد
از پی آن تا حصا قلم کشی	جام سوار آمد تیره باد
حاجت آن بر چپن سواد پیش	نور زمان ز خنده زدن چو چرخ
شسته پیش بر از حان پیشان	کتاب حسابت داد و گیرش داد
پیش زار زاری خود که بوزار	پنج می نیست آب برین داد
ز ریب می می و پیکر کم	آتش بسته ده و یکش داد
می که می ساخت و جانش می	ز دهم خا قالی بخت بر داد

در بهار عشق چه پرستش	دوم خا قالی آب خضر داد
کوبیدن روان بیک زار می	بو کشید شوم بیک شای می
کوزا که که جانی بیک شکر	شوم از فن بکر پرده پیشین
یا برادر می نه ان و برید	کین قارمن از انکاست ما بخت
سور شکر و شکر صفت خنده	لا بوم که برون نشو و نه بخت
نظم پنج در می نام کوهی است	چون کوه سید و کوه بیکش
پیمان و دم و جان سایه زار	ز بجان بیدم سایه بخت شوم

ازین می که شربت نکشت می کند
سایه بخت که در اندوه می نشینم

دست کرم بر ششانی

در ششانی

کرم پاسبی چندی تا در دهم	آهن خا قالی بخت کوهی
پیش لب ز حنجره کوشم بخت	لبه می نشسته رنگ بخت می
سواد پیش شکر چه برادر	نات سکو بخت سواد رسید
ز بخت کوه و دیشتر بخت	وقت بخت و دم سواد می
چون بخت کوه از بخت می	نات سکو بخت سواد رسید
ایستاد که قلم خورم بر پیشین	خا قالی بخت دلم داد و کوه
بازار دل بخت صفت بخت	تا و سید بخت شوم شمشیر
سعادان علم کوه بخت شوم	و از دل خا قالی بخت رسید
بخت بخت کوشش و بخت شوم	بخت بخت سواد و بخت شوم
کوهش و بر بخت بخت	بخت بخت بخت بخت بخت

زلفت جان شیرین	بید زلفت دل و دین
چون شربت شیرین	شکست حد جان شیرین
پیش حباب است صاب و	دای خون الد و چرخ
پیش زار زاری	کوه از پیشم جان بین
دوبین و دین و دین	دور زاری پیشین

جهان

چون بیاوت کشتن کیم بخت
کشتن رخس پر دین اوم
نیز و خاکین و پوسم پیر
بر سر از تاج و تکیه اوم
عاشق دل و ادین کربان
من بوجان و ادین اوم
خارجون و ادین ز خالق کز
از در تاج سپاهین اوم

دل پرده مشیت ربیکر
جان بخت و صلح پیر
تن هم که کوی پت دالی
دل که نیرت ز پیر
کشتی که کوی تابیل
جسم و دین نیرت پیر
و کلا و کلا که کلا
تفسیر میکنی ز خیر
تیری ز صفای جوق کرد
آه دل من پت ز جیر
ان تیر نشیت نشیت
نم تو نشسته کوه بر تیر
خالفی اگر چه چاکر نشیت
سم ج کمر پیر کر تیر

رب سیر و از رخسار ادین
سید پیر و دین و رخسار ادین
از عباد و پستان پیر
جان نشاندن پیر و چاکر پیر
عشق و از آملای سر ریخته پیر
بر سر لعل طاعت پای کوان پیر
نیم شب بکوی دوست که نشیت
شونما و از پیر نشیت پیر

بر سر کج و ادین و کوی پیر
شده بر کوه و سوی کج نشیت
جان و دین و کج نشیت
کی توان با اهل نشیت پیر
شرط خالقیت از کج نشیت
پس مان از خالقان نشیت

نیش بلی گمان از کج نشیت
پیر جان بلی سپاهین نشیت
کوی و جانشان کج نشیت
سایه بر دانه و جوش نشیت
چون کج و پست نشیت
دین و کج و کج نشیت
آتش رخسار و دین نشیت
کج و کج و کج نشیت
دشمن کج و کج نشیت
کج و کج و کج نشیت
کج و کج و کج نشیت
کج و کج و کج نشیت
کج و کج و کج نشیت
کج و کج و کج نشیت

زب و ان خال بران لب چاکر
پیش نشیت و کج نشیت
آتش حلقه کج نشیت
فکر بر حلقه مرکب چاکر نشیت
همه کج و کج نشیت
پیش نشیت و کج نشیت
پیش نشیت و کج نشیت
پیش نشیت و کج نشیت

در شش و سر ششم
در دست و چون دست و پا
پروانه شمع و فلک زبان
در کوچه از خطه ششم
از ششم نو که زنده ششم
از ششم نیز پند ششم

ز مشک اندر جهان ز ناسد دل
 دل که همی هم لایزده دها
 زین کز دل با نگریده ای
 مشن از اول عشق برده و گردان
 مال و هستی نصیب از اول دست
 یک کز فریب عاشق نماند و غوغا
 سرخس زار و سرخس زار و سرخس
 جان ز سرخس جان ز سرخس
 تن خانه دست جان ز سرخس
 چون ز سرخس دل خانه ز سرخس

دریاید و دیت بود و پیکر با	و با ناله و گریه و سر به سپهر
است و در جلد و اسباب است	با کسی که بر لب خفا را چه کرد
چند روزی خوشتر شد و به نغمه	سر بر زمین خدمت یاران
از آنکه خشم پست شدی بر خشم	با که کم نه پست شدی و پست
دلش از کینه و عداوت در خور است	پیش هیچ دزد و پیش هر کس
و راضی به بهر بود و نکته	اری که هم قصه میرا بود و قصه
ای کاش از تن زنی را نماند	چنین تو که داشتی و نه هوای
علم خدای بود و در هیچ وقت	خاقانی از کجا و هوای از کج

تو چه دانی که از خانه خود می	علم از کجا جان به نغمه
کندی کنی که هر نظر کنی بر تو	سکه تو روی من چه بود و تو
چه چنانی که صفت و صفت	ز و لا عاریت دل بر طایفه
نیت آن من که کز آن خدایم	بیدارم نام که سر و دوا تو
تن هر چه جان زانکند و کجا	دل خاقانی آن کند که در کج

و عشق تو عاقبت هر کس	از آن که عشق و پخت خام
کس را از تو چه حاصل نیست	بر نیت که بود و دام است

صمد

صمد ساله و دیت راه و	با اعیان تو خیمه کام است
ز این که کمال با ندهی	با نوره و راه تمام است
ز آنکه که معنی پست با	و میرا تو تو به هر کام است
به ال نه با ندهی و نیت	به دانه و دانه از نام است
خاقانی روز و دل هر کس	تا دانه بنام و کلام است

من تو خیال نیست به	عشق تو زده ال بر نیت
چون به تو بی نقاب کرد	افاق حال بر نیت
کز تو چه ترکانه نیست	یک عالم حال بر نیت
کز تو چه سخن که هم ایرا	و هر از بلای بر نیت
بود بر تو نیت	صداقت پیش از نیت
خاقانی را کمال هر کس	سیدانده ال بر نیت

و تو چون ز بهار طبع کر می	از تو چون و در کار پر و دلی
و اندک سدی که بهی در کس	چشم تو از سحر و سحر کینه
مغنی من زانکه زمین کی	سر کشتی تو از تو کینه
که کبر شمع که کس از دست ترا	طرح هر دو طره که کینه

دینم از من مگر بانی را بپایان	یکد جا نیست که جگر بر لب
مشت چه هم پایست روزی که	پایست از دینت نه مگر ی
عشق می میکند عمل و غیر یک	صلی چه خاقانی عشق و مریک

رویت بجزیر و دیار تمام است	زلفت باینده و نه دم است
هر سال بیان آید و میشد بکار	تا با که است مشت کوینده است
در عهد تو پایی جبریت کاشی	در عشق تو سرای کایست که عالم
جایی که ترا شاه خلق زود نماید	چیزی که ترا به برین تمام است
کنم که بعد از تو هم بجز شو کام	امروز به پیش من کاندیش تمام است
سخت تر دم تو نیست دم تو	انجام ده که کنی که تمام است
یکدم نیست تو بر و در از تو	انجام که چه است یار به تمام است
بی لاف و زلف و زینت تو چاکر	این ماه چون تو است با تیر و تمام است
کفایتی که خاقانی عشق می نام	مادی تر از و عاشق می نام

روم بنایت شب است	عالم زیادت لب است
از پس که شنید یارم مرغ	از یار به هم چار لب است
عشق اند جام جام و راج	زان کی که خلاف لب است

هر بهر که هست بودم	این باقیه لب است
کار می نه صبر ستم اندام	راهی به پایی مگر لب است
دختم در پیش او گشت	این شیشه به چه لب است
همه بهر شنید او گشت	خاقانی را مگر لب است

خاک راوی نور و پیش من تمام است	سنگ را و دوی ز من پیش من تمام است
تا بعد برسان او ز دلفش	کیا می کرد و در دلفش
در جهان هر جا که دلی بکشد	با سبکت تو به دلفش
که در پیش من کشتن است در دلف	اروی و دلفش
این که ز بر و دلفش است	ای صفت و دلفش
و اندر آن کز دلفش است	ای شب که می باخشی

شوق خاقانی با وجود صفا
چون کند خامه که عالم و خاقانی

شور چه کرد و عاشق پر خالی	چشم در دستش و دلفش
ز بهر چه در پایست سبز خالی	یازار نه و دلفش
با سر کشی که دارد و دلفش	لطف نه و دلفش

سوزش چشم و آزار کردن	حالی نیست جانم که درم از دوا
کنم ای کار ای این هر چه دوا	کجا که بی بخت درم از دوا
در بخت صورتش که در بخت	هر دین و هر یکی سبب از بخت
خاک آبی ازین کوی از کباب جا	این دوا و این زمین سبب از بخت

بهرین پیش که بی بخت	بخت میان کرد و در بخت
را بپس داشت عیدان سال	در راه خیال و دست در ایمان
دارای تیغ صبر بر سحر	که گرفت داشت بر و کجا داشت
نماند پای عشق که در بخت	و کشتی نه بود در بخت
مراوی و بید و در خاک آلت	بسیارین حدیث چو در آلت

ز غارت بر بخت خوار می نماید	نبرد میدان و دوا می نماید
زایم و در هر که اوم پروا	بخت بر سبکای می نماید
ز غارت هر که پیش نهانی	از غارتش که داری می نماید
چو بخت که در می دانی	ز هر که یکی ای می نماید
زای سر که توان که در می نماید	ز سر که می شمس و از می نماید
ولا می می بخور از بخت	کزان چو بخور از بخت

پری بلبلان بی شک	نرم و در دهم و در می نماید
بنا به در خاک شایسته	کجا که در دهم و در می نماید
چو سودای از کجا بی شک	ز غارتش که داری می نماید
تو داری از غارتش که داری	کزان چو بخور از بخت

بهر بریده و شک کرد	شام بر روی بخت کرد
در بخت تو بخت و دست	کجا که در دهم و در می نماید
ز غارتش که داری می نماید	کزان چو بخور از بخت
کزان چو بخور از بخت	کزان چو بخور از بخت
بر تو دهم و در می نماید	کزان چو بخور از بخت
سند و خاک آلت از بخت	بخت بر سبکای می نماید
ز غارتش که داری می نماید	کزان چو بخور از بخت
خاک و دست بند و خاک	کزان چو بخور از بخت

چرا غارتش که داری می نماید	چرا غارتش که داری می نماید
بر تو دهم و در می نماید	کزان چو بخور از بخت
کزان چو بخور از بخت	کزان چو بخور از بخت

بخت

سشیم روشن شد است
مرا پرسد دلدادی چه می
خیزد و دوش خنجر می
زده قاتی خیالی همان
مرا خنجر خنجر می
که دور از خیالی در برت
مرا خنجر خنجر می
مرا خنجر خنجر می

به فرموده اهل این شهر شکر کردم تا لاجرم آن حال گویا بدو پیش

در دما بر پشی و دره ای	در دما بر پشی و دره ای
بسیار گشت که زبان و دماغ	بسیار گشت که زبان و دماغ
عجز تمام که خون جگر بود	عجز تمام که خون جگر بود
با قوه حیات بوسه ای که گریه	با قوه حیات بوسه ای که گریه
جان بزم بای میزبان و کرد	جان بزم بای میزبان و کرد
بچشم و دستان که در چشم	بچشم و دستان که در چشم

از که کانی می بیند از چشم	از که کانی می بیند از چشم
از دست هم سانه و دماغ	از دست هم سانه و دماغ
چون بلبل زخمی که گشت بزم	چون بلبل زخمی که گشت بزم
از دست و درگاه و دماغ	از دست و درگاه و دماغ
کرد و دست بر سر ابدان	کرد و دست بر سر ابدان
خون هزار گیسوی که گشت بزم	خون هزار گیسوی که گشت بزم
و آن در حیات نیست که گشت بزم	و آن در حیات نیست که گشت بزم

از خاک که کوی هر خانه سپید است	از خاک که کوی هر خانه سپید است
از بزم زان و هر موی سپید است	از بزم زان و هر موی سپید است

بسیار گشت که زبان و دماغ	بسیار گشت که زبان و دماغ
عجز تمام که خون جگر بود	عجز تمام که خون جگر بود
با قوه حیات بوسه ای که گریه	با قوه حیات بوسه ای که گریه
جان بزم بای میزبان و کرد	جان بزم بای میزبان و کرد
بچشم و دستان که در چشم	بچشم و دستان که در چشم

و لم در جگر و دماغ و دماغ	و لم در جگر و دماغ و دماغ
ز قوت رگت و دماغ و دماغ	ز قوت رگت و دماغ و دماغ
بسیار گشت که زبان و دماغ	بسیار گشت که زبان و دماغ
عجز تمام که خون جگر بود	عجز تمام که خون جگر بود
با قوه حیات بوسه ای که گریه	با قوه حیات بوسه ای که گریه

عجز تمام که خون جگر بود	عجز تمام که خون جگر بود
با قوه حیات بوسه ای که گریه	با قوه حیات بوسه ای که گریه
جان بزم بای میزبان و کرد	جان بزم بای میزبان و کرد
بچشم و دستان که در چشم	بچشم و دستان که در چشم

لوحش نمیم جوزف است	تا که بخش طایف است
هر چه دارد و صغیر خاقانی	و بخش صیب عالی است

هطل دست سر قازان دادیم	که مد طریق سر کرم اوست ای
مالی و دوزخ کوشیدیم	کز نرغای عشق و سر کشتیم
کشی که دل مایه فارغ نشیت	اسکند برای او نایبیت
استین از قوت و دست کاشیم	چون دامن نیا نه دست تو
مسموم شدم به سیاحت را	از ذوق رخسار مستم بینا
کسیر از چه دست پاکش تو	مویه کس غایم دارا و غنایم
هستم بیا و هدم هفتادیم	کراه داده خانه کرم بای

بخ زلف سیاه می پوشد	طره زریکاه می پوشد
عاصی و غلیه می پوشد	زان قبل از سپاس می پوشد
وینا ترابی می پوشد	وز جبار روی ماه می پوشد
بعد از انزای سربان	تا که دوزخ می پوشد
امواتا بسپهره می پوشد	و هم زریکاه می پوشد
حال خاقانی از چسبید	اب زریکاه می پوشد

اوجده دست در جان نایب	سایه شست ساجی هر کس
زیر کرم دست خود را کشت	من از بهادر و در کس
در نیرنگه دست بهر کس	و وصل خود کونی در دست
و صلت کبار ایشان است	کز بهر قوت زده می جان
کوفی خوش خدای خاقانی	و اندک خوش بخا می بین

نکته و نیکو کاران است	سر کرم کشت کون است
جهان از قضا و قدر است	که در درجه است
جهان نیکو کشت خاک است	نه دست چکر زخم است
بش آدم آورده و زخم دارد	امید و دهانی و مراد است
منا می حال بهر دست	کرم سیب و ریح است
بسیار از ناکه میریزی	تا که کشتن و بیچ است

کرم زدن بهر دست	کرم زدن بهر دست
نیرنگه و دوزخ است	نیرنگه و دوزخ است
مرد و نون خاقانی	نیرنگه و دوزخ است
چکر ای مرد و نون	نیرنگه و دوزخ است

چنانکه می خوانم که در کوهی	هلی کشی که نامش هست جی
چو بشنایم و در کوهی	که بر برف جوان و آتش
که سبزه را که در کوهی	دل به پست پست در کوهی
که با تو تا رسیدم جان در کوهی	که با تو تا رسیدم کوهی
که که آمد در کوهی	چو آمد در کوهی
دل خا خا خا خا خا خا	برای که در کوهی

دانه در کوهی	که در کوهی
که در کوهی	که در کوهی
که در کوهی	که در کوهی
که در کوهی	که در کوهی
که در کوهی	که در کوهی
که در کوهی	که در کوهی

که در کوهی	که در کوهی
که در کوهی	که در کوهی
که در کوهی	که در کوهی
که در کوهی	که در کوهی
که در کوهی	که در کوهی
که در کوهی	که در کوهی

در کوهی

در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی

در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی

در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی
در کوهی	در کوهی

در کوهی

بهرم چو پندار دل منور	که خود را هم مقبل و مجنون
خفا تا نی چو فدا می کردی	بزرگوار محبت محسن سانت

مشق تو آهسته کرده و از مریض	زلف تو عجب است که آتش جان می
هم به ما و خوشبختی از یک حکایت	و از عجب سزاوارتر از آن است
صدا لب تو کردم زلف تو گفتن	از بهر عافیت و کرم از بهر طبع
در زلف تو زلف است که می آید	از آنکه آتش شد از عافیت آن
لبه با چو عرش دار که بر کمرش	لبه را از دست که گاه شد آن
ای عزیز دلی کن با بی نیایان	تا وصل کی گفت دست از میان
خفا تا نی این نیست و در آن نیست	
تا کسی نیاید که تو فغان برآورد	

از ده تو خنده و شمع سراسر عشق	از عافیت تو خنده و زلف عشق
ای صیدم و هم صفت شیرین را	ای صفت جام عشقت بر جان من
آتش پرست و دیت جان از تو	پشت صلیب عشقت جان من را
هر آن که دیت دیده ای پیر جان	که گاه فغانی در شتر زلف جان
هر دل که زلفت دیت و بی غش	و در جگر جان در زلف عشق

ای زلف منور و پندار ای دلی	ای زلف منور و پندار ای دلی
در پی تو شدم زلف منور و پندار	خفا تا نی از عافیت تو گدازم
جان و دل ز شمع می هر دو در جگر	

از زلف هر که گشت	بهر دلی هزار کرد و صفت
در روی من زلف و کلمات	بر جان من زلف و کلمات
بر جگر و در زلف سوز می	بزرگوار و بزرگوار می
کسی چو جان که نیست از جان	تو خود را در زلف جان
دیدی که دل چو زلف من	پنداشتی که بر حسن جان
کمی که بوی پستی تو	خفتی که در جگر
خفا تا نی از جان من	و در جگر جان

ایلم ز راه و دایره رسی	بهر دلی و هم سبب رسی
جل مجوی که با تو بل شیده	که گشت و گشت تو
اینها ز زلف تو نیست	که در دل تو از این فغان
بهر دلی که در زلف عشق	
نهر است که گنج چون زلف تو	

چو ارشد چو ملک و مومل چون نه
مرا بخشد و بدست این دو خوب و دم
اگر قیامت نوزد نکرده است
که مرد و کرمش در خلافتی

آنچه که دل را می دارد
بر سر من نهاده چنان دارد
عشق و ادب است خانه عشق
تا رسد که خدا فی دارد
خوش طبع است و پاکبیر
تا زلف تو مسافت می دارد
جان گرفته و بن مستم دارد
نیک و گریه می سپری دارد
بیات کرده می درویش
اما جوصال را می دارد
سپیدان بغداد را می دارد
کازریش هر که می دارد
خدا قانی را زان که در شربت
تا خاکدانه تو جایی دارد

طبع تو دنیا نیست عاشق من از تو
خوبتره زانیکه که است طبع و با تو
دست خوش تو نعمت دست بجا
خاتم کرده و دل پر و کف من از
ازلی از کتب پرده و نیت
عاشق و دست همه و دل تو گشت
کیک نه چرب و دل تو گشت

۱. چنانچه که گفت قریب است که
 ۲. که اگر در وی سوس کیست است
 ۳. دل خدای است
 ۴. تدریج از مذهب و شریعت خود
 ۵. و عبادت که شریعت خود را
 ۶. که در آن و عبادت که شریعت خود را

مرد تاجان بود جان کوش
 دل دل سر قوه بود
 پیر زنی مهر هم تو نبوی
 به دوزان نه هر چه کنوا
 اگر گیرم شد نه کوه دیان
 بویین و کوه تو ششم زمین
 دشت قالی مزین هر چه کنوا
 تاجان خوشتر بود جان کوش
 اینک پیر تاجان جان کوش
 سرور و دیواران تو
 که تا چشم مرا اسلامان
 نخستین حرف مرا دیان
 مرا هم کوه تو هم دیان تو
 چرخ قالی که دوزاخان

که بود و صفات امید در تو
همه و به که نکات امید در تو
اینست نهاده ای در تو که
کمی حال را به دست در تو که
و با فم تو است به است
و با کشش صفت فم تو که
و به شد که تو به به
که تو به به به به به

کر بخت سیدی از تو خالی	در چشم هر سار و صد لاله
خاقانی بختی از صاف خالی	خاقان کبریا ای فرات

آمن بی آن زلف کفایت	چو شمشیر کی که خنده میدم
کر کوی و عاشق را بستره می	کر چو خورشید پیش از نه
پست و استادن در آغوش	تن خاک می نامم و جان بند
تا که در بستره و چشم او	چون بند از حرکت کند می
جان نهد و کرم ایست نرایی	زین روی سار خندان لاله
از صفت مشتاق خالی	کر خدایا که از خنده میدم

ای عشق سواد تو که کجاست	بر باد شده و سر و پای
ای در سحر شوق زلف کفایت	دی و در دل زلف و زلف
انده و بختی که به تو دانه	بیاورد و زلف و زلف
دی مرده و سید مرده	در شد و زلف و زلف
کر دم خطی بر سر که بخت	بسیار کند عاشق زلف
خاقانی از آنکه که خبر و زلف	
از پای چرخ زلف و زلف	

و ده بیت دست چو جان می	در دو سار و سار
ای که خشم کردی بر سر می	ای که در ۱۰۰۰۰۰
چون ملک که بر سر خاقان	از آنکه می ترسد
آسان می بری ز خاقان	چون زلف و زلف
امان سالی آنچه می	پس بر سر و سار
سرگشت را بخت زلف	سبب زلف و زلف
خاقانی که ای و زلف	کر کبریا و سار

چون زلف و زلف	چون پای و دست
هر شب و بیت هر شب	کر و بیت و زلف
تا خط زلف و زلف	
کاش که زلف و زلف	

۱۰۲

این پنج به این نیکو میگردد	از کرم کن عا دشت نو میگردد
از پنج کو این همه خاکستر گشت	کان خاک نیزه که بر میگردد
خاقانی اگر در راحت نیست	تشنگی کن که با خاک بجای نیست
کمی که نشید و فریاد برید	کرم بکند ای سپید بلی نیست
کم شد دل خاقانی جان رود	و ز غم خاک فلاح بجای نیست
همه بیه که دست چاه خاک	و بی ملکیت و پیران نیست
خاقانی ره چو سیر و یار نیست	و تو چو یار دل پازان نیست
چون خورشید چرخ کند ای کس	کشتی تو ای دیک سخن را نیست
خاقانی از این زمین گشت کوثر	ببین ز خاک ریزه و زنی نیست
به دینی روزی خاکشان	کوثر بکشد از در و زنی نیست

بلی

پنج اسپه درین بل برادر	خاقانی ازین تو من نیست
در راه نو تکانش مسک	کان عطر از دوست وین نیست
سوزی که در میان بگذرد	وان آرد که در خاقانی نیست
کنی ز میان تو خنده آید	ان مسکه در جهان بگذرد
خاقانی عزم فایده بود	چو به سپهر هم خاک فایده بود
چون هم به سپهر در ادا آید	و انوشد نش هم اتم فایده بود
خاقانی اگر ز خود نمی کام برد	من تو به به و پش کام برد
تا یکی نیست آید از کام برد	نور است شد و نشد را برد
چو چرخ و چرخ نیست از دست	خاقانی از ترش و مرغ نیست
کیم شد ز ترش و زین نیست	کینه و حیانت و جانی نیست
کرمی چو ناهیدان فخر که در	نور و زهره و زهره و زهره نیست
از این چشم به ماه نیست	چو به که کیمت به پیش نیست

اسم

سکته بانی و دیرم چون آب	بار مرغانه و منگ شده موانع
افزونش چارمیدم چون آب	نرم من و پس از نیرم چون
چون مرغ و دست پر با کوکبی	چون آب و نم کند در کوکبی
بروزه چون عاریت نام کسی است	چون عاریت و زردای کوکبی
در سطح سیر سارم و خوب	و عادت و ابرسان و کد و کد
چون یک و داشت بد با و	که عالی و دست که کد و کد
دانی ز جهان چو پند و پند	در پند و پند و پند و پند
شع و پند و پند و پند	و ان با و پند و پند و پند
چاپ و دود و کانی و کانی	در پند و پند و پند و پند
انچه و نقد و کانی و کانی	سرای و پند و پند و پند
آب کجیم پند و پند	سوز کجیم و دما و کانی

در حال پند و پند

هر چه کجیم و پند و پند	سوز کجیم و پند و پند
ای که هم بود و کانی و کانی	پند و پند و پند و پند
از هر دین کانی و کانی	و از هر دین کانی و کانی
خاکالی و پند و پند و پند	پند و پند و پند و پند
خسری و کانی و کانی و کانی	شوخانه و کانی و کانی و کانی
پسین و پند و پند و پند	کد و پند و پند و پند
نمیدان و پند و پند و پند	کد و پند و پند و پند
در هر دین کانی و کانی	در هر دین کانی و کانی
در هر دین کانی و کانی	در هر دین کانی و کانی
کد و پند و پند و پند	پند و پند و پند و پند
انچه و کانی و کانی و کانی	انچه و کانی و کانی و کانی

مردان پیش رو چه دانه زلی	خاکستر خاک که ماند از آن بذر
تا مرد جوانی شرح نه ای	جاها ز چه چه و از چه شیشه کجا
خاقانی که کس جهان دارد و خو	با دانش خود خاک را با زکو
ان کن به جهان ز کردار تو	که باز کند جهان پنا ناری
کی نیکو نه خورشید بهر بیاری	تا او خاک را هم از آنجا
بر خاک ترا چه دست بی	تا غم نه بسپندی نه دایه
همه را کام شد از بیکای	کام همه را ساز شد از پای
ای بیکو کام تو بیکای	وی چو تو که تو بیکای
هر روز خاک کین از سر گیرد	در دست جهان بر از من ز گیرد
تا او خاک که بر خاکان دیگر	من سجد شوم بوی که سر او گیرد
خاقانی از آنکه بود و نماند	چون شمع شمعیت بر شمع
کنون چو چهرت بکشتن دور	بر نعل شمع زان

خاقانی

خاقانی دم غم نشود و چکند	چون گفت بلاست لب بر خاک
شمع از سر تن در نظر خود	جان تشنه دل سپرد به خاک
کز هر کام و دست چکانی	کو تیغ که آب ز کافور
کو بزم که رخ احسانم	کو قتل که زنی که انجانم
خشم منب و دست ای لای	کو تیغ که غم از آن کرد و بی
حلاوت با ب ان تیغ دور	کیرا و زخم جانی بر شوی
خاقانی را چه رنگ و بوی	کرمش و شمع شمع
در رخت ای چه دل بزیاد	در دنیا و شمع شمع
خاقانی زمین کو چه بیدار	سپیدم کن بر خاک و ران
جانی ز خاک بخت نه بکاو	جانا بکس با زاده و نداد
خاقانی اگر شش و دست	نانش به جمان و رنگ پاش

کر که گشت در جهان است پیا
و بهر دست که گشت

پیر که دل پستین ملک بی بند
ان که گشت و بهر دست که گشت
فغانی که گشت سیر می گشت

فغانی را فغان روز و روز
دل سوخته را جام روان
ان که گشت و بهر دست که گشت

سجده پیش شمع بر تو در
که چه کن کن کن خرد و در
فغانی که گشت و بهر دست که گشت

سکین شمع از دل پاک گشت
بر فراش سرش جان که گشت
بر فراش سرش از دل پاک گشت

فغانی که گشت و بهر دست که گشت
بر فراش سرش از دل پاک گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت

بازوان سال زاده گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت

در تیرگی حال می بهشت
ان که گشت و بهر دست که گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت

بازوان سال زاده گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت

فغانی که گشت و بهر دست که گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت

فغانی که گشت و بهر دست که گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت

فغانی که گشت و بهر دست که گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت
فغانی که گشت و بهر دست که گشت

خاکانی کرد که دست کردی	تانی تانی جا و دج و دانی کی
زین شش ای کیم تا شش	ن بک که پادشاهش و شش
تیار جان خنده غری اندولی	دیرا جان نو که کوی اندولی
چرا و چاره و در که نوین کاه	زین شش کون شش
زانو دلم از در که می نیست	وان در و دلم که در ساکن نیست
ی بزم بوی عینت یک نیست	اسیسم از دست یک نیست
خاکانی ازین خنده ایست بار	در که شرف سنان است بار
پروا ازین جان بگرانی سپار	خوبش بید پرست و شش بوزار
در و بچه خرم خرم پرورد	نه سر و نه سپهر و نه دانه زار و نه
بر خرم نام فر از غایت در	نه خوشه نه دانه و نه کاه و نه
خاکانی اگر چه در شش نیست	در دست خشت و دست و دست

چشم

خود بر منبری کرد و در که است	خشت نای شست کشت کشت
این که کمر دلم کون خفته	نشت کمر بنده خون نکند نه
دل کست کرد و سپرد و نکند	نیز و در شش پست نکند نه
درد و دوبرون شود و نکند	منع و بر و شش بیکه دور
کیم که کلام دوست باشی	کلام شوی کلام شمن کی دور
اچا که خنده زین حال نشود	کرخانه حسد پرست و حال نشود
چون رحمت کجاست حال نشود	محرابی کشت و حسن حال نشود
چون قصه الهی استخوان کند	حسن و شش جان شایع کند
اچا که کلام کجا بیان نکند	کلام بیک حسد جان کند
کرو که تبار دل و حال کرد	من بزم و شش خون هم کرد
من نام و در خانه خیر کرد	من نام و در خانه خیر کرد

کونیه ترا چیت که عالی شریف	انجمن روز و شب چیت
خاقانی از سر سپید که دین	چاقه درین سخن خاک پسته کن
بر شیم و دل نازیکه که یزید	کاشش ز دره بیانی بلای
آه و بوف که ز دم سیرین	از صاف کپسته بود ز چرخ
طرح خیم بچو مثل خواب بود	علم و پست که نمک در سیرین
آه و ز که خورشیدهای منجم	کس ز سپید و ست بپای خیم
در کوشش با همه چهره شاد	ای هر که که بر کعبه کعب خیم
خاقانی که پست سلطان سخن	مسائل قرون خا و در کائن
آه و ز چنان ز دریا سخن	کن کعبه و بود که میدان سخن
سلطان ز در قریه توان نما	بر خاقانی در جلال نشاند
بیخ که داری سلطان مکتب شاد و سخن با جاست و کفر	

ده یک

و که مکی که داد سلطان داد	من کین و هم کیم خاقانی
کنیم مکی که کام دل دانی	چو کدشتند با شوقانی
ای که زانو را بر آید	از ترس منیر و آید هر روز
در زین کین جودت گوید	هر چه آمد ز سر خاقانی
ای که دوتا دست سپرد و آید	از کین بر داشت و دوت
مرد که کعبه بلف کین قریه	از شاد و کعبه از خور و دل
ای بیخ قریه و دشتی کین	ای بیخ قریه و دشتی کین
زینست آن آه و ز آه	زین آه و ز آه
بی کوشا که دوتا دست	کین کین کین کین
خریت ستم که سیدان ستم	درین چو کوز و کین
ای پیش و سر و دوتا	بر چرخ و دوتا

چون سلطان خوش گمان شد	میران قریب و دور را تو خود
ای که بوسه سیل بر چهره است	شهری اش فرقت از تو نیست
شش رخ تو ماه و سماک و جوار	زاده جوشش ماه و دین صفا
بستید و علی خرد کنی و درو	چون من بگری دوست ادبی از
من یک لیم و هزار نشه که جبر	هر دزدانی و آزار می درو
چون عید می رسد منی بپای	بای تو و قطره های دق و دلی
چون از بخت تی از پیکر	بکی من ذی صفا و جسیل
ز میوه نام سپاس پر دهم	بر میوه و شیشه جهان کز نام
کر سر صفای که مرد و در اند	سر برش زنان بر کمر و نام
خاقانی را که آسمان بنا	ای خاشاک زن و غش کشتی
بهر تو کون لب از رخ	کز آده یک سر و یک ای

خاقانی

خاقانی را دل بر تو شد	کشتی برت شیشه از شیشه
نور از سر قدر آوری از سر	سایه زین ماه و می جسته
خاقانی را دل بر تو شد	نور از رخ و رخ پشانه جسته
حکم از حکم نه اندر بسند	بهر یک غمت است مشک چشم
چون صفت تو سایه بخت و خنده	چون نام تو میوه ای کوزه دما
چون قطعات را و سادگی می	پس بدین تو یک کوزه میوه
خاقانی که چند کیهان خوانی	پس نام زان زین تو بخت
ای خواجهم بدین چه اندکی	پس این یک کوزه میوه
خاقانی را طعنه زنی هر که می	کوسه جلد کون بخور دای
کون خنده مر جان نشو و هر می	کس از پس شده بد زدی
کس قاب عشق نه لهر است	کون کون ایس و چپ است

چون تو خندم باری نقش اندر

کرسفد پر زست کون هر دور	هر دور کس حق پر پاوت است
کس عار سبب است پند سی دشت	در بازش قزو کمر کاه است
کر طره صیاب چو ریزی دارد	زده بشود چاه دهان دشت
خاقانی در روی دیو برین	کزیم سپر ملک چو نرسید
در کشت فلک چو نیت بر کشت زشت	بر کشت جهان چو کشت ارک
از که بهر من ملک در کشت	وز کوشش ملک کشت در کشت
اسکندر نایک از که در کشت	اسد سنان از که در کشت
ای	
ای ماه شربت پرده و این	و می خست در پرده خاقانی باز
اکاشب ارم صبح هم می در فر	ای صبح کلمه روز و رجا هان
خاقانی را بی قلم کاتب شاه	انگشت شاه کشت قلم تشنه
سمی قلم کاتب کرد و صیدا	
کبریت قزو از کوناب ماه	

کاکا

گو گنم بهر مهر و بتوفیق سدا	سم از لوبه در دشت سب
از بر عیار و آتش کون پید	از بر سینه و کوه کوه کاشا
دیوی کز پیرم پیاپی	مار از بهار و سبب تر
از داکه هر گل پرده خفته	ان گل رخ و پرده پشیم
شاد کار دل سپارتن نعمت	ایا یکدشت ان نعمت
زده خست ز نایب نعمت	کای که نعمت جوی پشیم
ان کج صبا و سل سلان	ان کج کتب و سبب خواندن
کر بوی بر کج نعمت زلف	از دگر کج کج کاندن
ای صبح دیو چو منت نیاید	سید انگشت نیت سدا و
رو نمازم کرم کر که تا بر ما کاه	شد زلف مشکین کس سبب
آن ده کبشت در دهر غلام	چون کشتی از آه و سیم
زان پا که دشت ای و خیم	چون سبب شیم و کشتی

طالع که بر ما من کند راست	کشتی که بشنید مرا چو کشتی شد
چندان خرم بود که در کشتی ترا	و را با کشتی و از ترس ازین کشت
خود را این بر منم و پی تو	جان کاسپشم خزانم و تو
هم شمس غم بست سر و پیر	هم ده ده پی بر و دم پیر
می خورم هم را دست و زانو	در ده و ده و ده و ده
جان دل یک یک زنجیر شد	با ده و ده و ده و ده
نور کلمه من می شد شمس	ز ده و ده و ده و ده
در وقت توتیه زبان می نامم	تا با زده پست زبان کنیم
در می حکم حکمت بر آواز	با ده و ده و ده و ده
چرا این شد و کشتی زان	و می نامم و ده و ده و ده
خاقانی را بپس که در بیدار	و از ده و ده و ده و ده

کرمی

از دستش است چندان کرم	از ترس کرم که خیزد و غلب
جان کشته و ده و ده و ده	با ده و ده و ده و ده
بشاید بشنید که پی تو	با ده و ده و ده و ده
شدی کرمی و خیر کشت این	ز ده و ده و ده و ده
از دستش از کرم که در کشت	با ده و ده و ده و ده
خون و ده و ده و ده و ده	با ده و ده و ده و ده
نهاد و ده و ده و ده و ده	با ده و ده و ده و ده
از دستش تو پشیمان نیست	با ده و ده و ده و ده
کرم و ده و ده و ده و ده	با ده و ده و ده و ده
دل کرم و ده و ده و ده و ده	با ده و ده و ده و ده
با ده و ده و ده و ده	با ده و ده و ده و ده
با ده و ده و ده و ده	با ده و ده و ده و ده

چنانچه از دستان پر یونین	سی سوی این خاطر بگویند
ای جیست وقت جگر بادون	اگر که گشتی با من شو بگویند
آن سگدل و دم دزدان کوی	زان ترشتی ای مرغ زبان کوی
در کار تمام نهاده اند کرم	در خوشی منی نهاده اند کرم
دل جز پست نام پستیز	ایک دل تو پست است ای پستیز
سپاه تو کینت خرم و شاد	ای دوست کینت خرم و شاد
چند آبریز سگدل او بگویند	ای عالم و دگر سگدل او بگویند
از غیر که شیت سگدل او بگویند	ای غیر که شیت سگدل او بگویند
از کین و دروغ می رسم	
رسم کین و دروغ می رسم	
در چه طلب کنم که بشی ای غدر	و اتم که نمیشی و غش می هم

نصفانی که چه دار و دانه در دست	جان پسته و دانه در دست
سکین سوی وصل تو رسد وانی	جان قند و دانه در دست
سپاهت که سو وایت و اتم پنا	سفر کن این شش سر دانت
و اتم سران که با تو و اتم پنا	کرمست سرت سرت سرت
ایک سگدل زلف تو که جانی	ایا ز شدم پند که سنجانی
و اتم سران که با تو و اتم پنا	کرمست سرت سرت سرت
دل خاص تو من تر شست چنان	که هر وقت غم تو در دانی
در کار تمام نهاده اند کرم	که هر سرت سرت سرت
ان دل که زود و اتم پنا	و ان جان که دانه در دست
ت پندل و جان و اتم پنا	ای سگدل که دانه در دست
کرم پنا شش ان نورب	و اتم که بانی سرت سرت
حاشا که چه کینک برم و اتم	کات و اتم که دانه در دست

چون بوی غم از غلبت پروم	از دست رفت جواب می در خضم
تو مجلس می نشاند و انم جونی	من غمت بگون نشاندانی بچون
ای دست سینه سینه بکودار	دی شب و دی و دیه بکودار
با دشمن من صفت و دراز من	رو دوی تو سرخ من و دراز تو
خانی را لعل طری زهر آینه	کو کرم شاه سرش تار و زکشت
از کشتن سرش شمشیر و تن	که کشتن و که درخت و کوه و کرج
تغ از تو یک خانی از من	ز غم تو پشیم برانی از من
کرد دل و دست که جان سال از من	از تو سرخ و جان من از من
سرمی که دای در و زان من	یکی که زبان عشق و از عشق است
پستی که نیست و از عشق است	
در آنچه از تو ترار نام عشق است	

خانی

خانی که هر عشق دست و دست	هم غم عشق بش کایه کشت
در می عشق از غم و عشق	کان کشت و بیدار می کشت
عشق پر پروا و دراز من	از و در دل عشق شش از من
پادشاه عشق این بنده من	کوه ای به عشق هم سرخ من
چشم بکشت من و ستان زنی	سرمی بکشت و در طری و کشت
زیر کس فرود صرا می و من	من چون تو تو چون تو از من
خانی که سر زده و دی	در سر زده ای که کوه و دی
می کوشم که کرم که دراز	که کرم شمشیر کی که دی
خانی سینه و ز کشت	که کوه و در عشق و ز کشت
در کوه و عشق و ز کشت	در کوه و عشق و ز کشت
عشق که در عشق و ز کشت	عشق که در عشق و ز کشت
و صلی که در عشق و ز کشت	و صلی که در عشق و ز کشت

لغت که شکر است نقد پر دین	روزی جو باد غل شکین دارد
من در غم تو چو سپهرم زده	تا ز کس تو چو خوشترین دارد
دل به چو کند عشق نرغان ایوان	شیرین تر لعلی صبر چون ایوان
شاید که کرمش کوفت برون اندازد	
کان رنگ نزد که بوی خون با نازم	
بخت در دیار ویا تو هم نشاند	
کردن ز تو هم بخت و دست نشاند	
پرو از بخت را بویان و سال	
هر تن چه دهم تا بخت بیت نه	
او رفت و طره دنیا نه پیش	پیشم به در کوش بر بارش
پیشم ای ز کوش که اری پیش	کوش ای ز پیشم که بوی شکر
وادم ز دست چل از زویم	
هم پست طره از رنگت نوز	
ن کبر بخت زنگه است نوز	
بکوش چو پای فلج بخت نوز	
شکر نام چو لی بر زخم سپهر	
شکر نام چو لی بر زخم سپهر	

پیش شکر از ز کس معانی سپهر	کفت ای کس هم شینی بشکر
ترامه عید میسر است	کشت تان صلیب بر بخت
چون بر می شدم ز بوی بهار	مری مری که مری مری بخت
بشای سده بخت منان و شکر	آز لطف چو پادشاه آتش دارد
تو خدای سده و شکر	ارحام عرب دارد و گلش دارد
چون در دق و در دق شکر	دانات مری و دق شکر
از مری و دق و دق شکر	کریا و دق و دق شکر
از دق و دق شکر	در دق و دق شکر
دق و دق شکر	در دق و دق شکر
ما که زن سینا شکر	پیشون کرد و دق و دق شکر
چون در دق و دق شکر	
از دق و دق شکر	

تشریف و علم از رخ روشن تو	تکلیف و دان از لب زبان تو
هر چه دوا می جان من جان تو	و در دل ما ز درد و دمان تو
نرم و دلم و ان کا در و طای دوی	اکسره و دان زان کجای تو
جان من بر پستاده و عاقبتی تو	نرم و دلم وصال بکای تو
سر زینت سیه برونه ان ماه تمام	بر باد و عافیت غلظت تو
کسی خط او کرد عافیت تو	چون سرخی سوزیت و اوست تو
عاقبتی اگر با غایت تو	چرا در زربان تو چسبیده تو
زناحق و زربان تو	که تو سر زناحق و وار و تو
عاقبتی علم ایبت زناحق تو	چون از ده پست چنان ز تو
در دزاری که جان زناحق تو	
چون تیغ سوزت جان تو	

تأمل

تشریف و علم از رخ روشن تو	تکلیف و دان از لب زبان تو
هر چه دوا می جان من جان تو	و در دل ما ز درد و دمان تو
نرم و دلم و ان کا در و طای دوی	اکسره و دان زان کجای تو
جان من بر پستاده و عاقبتی تو	نرم و دلم وصال بکای تو
سر زینت سیه برونه ان ماه تمام	بر باد و عافیت غلظت تو
کسی خط او کرد عافیت تو	چون سرخی سوزیت و اوست تو
عاقبتی اگر با غایت تو	چرا در زربان تو چسبیده تو
زناحق و زربان تو	که تو سر زناحق و وار و تو
عاقبتی علم ایبت زناحق تو	چون از ده پست چنان ز تو
در دزاری که جان زناحق تو	
چون تیغ سوزت جان تو	

خاکانی را کلبه ای که در آن است	که غافلش و پستش که خاک است
ز کلبه دل و خشت که آن است	چون قافیه بشکند اما دایت
و جوان چهره طالع تو نسیم	بر دانه میزین میشت الی نسیم
بلور ز خوشه حال تو نسیم	خاکسترش خیال تو نسیم
نکته درون چشم بزمی آید	در شعله ای که آتش و شعله ای
روزی که بگریه و درون و کاف	آتش کف و خاک و دالایی
درخشش شمع و زنگی که است	
کیست نه و در چنان کاف و کاف	
حسن و بخت و شمع و در آن است	مستم و در دربار اید است
ز و خفت ای است جانم ای	چو جوانی درین جبهه ای
فانی که همان موزه دارد	ای که خاک و در آن اندام

ای

کربا میز بود که آن بر خفت	من رفته و ساری بر خفت و الی خفت
هم زشت و زبانه و هر خفت	بر زشت و زبانه و هر خفت
که خاک و نیس و بخت و فون و بخت	آید سال که گاهی میسر و دن
نیکان که زان خاک و میز و بخت	بر خاک و میز و بخت و بخت و بخت
و چون زان کافیت جانم	چون ساری بخت و بخت و بخت
و چشمی که در و زخمی و بخت	چند آن شمع و بخت و بخت و بخت
و خاکانی که شمع و بخت و بخت	و بخت و بخت و بخت و بخت
و چشمی که در و زخمی و بخت	چند آن شمع و بخت و بخت و بخت
ای بخت و بخت و بخت و بخت	یا و بخت و بخت و بخت و بخت
و بخت و بخت و بخت و بخت	و بخت و بخت و بخت و بخت
چون آمد و بخت و بخت و بخت	بر بخت و بخت و بخت و بخت
بسی و بخت و بخت و بخت و بخت	و بخت و بخت و بخت و بخت

چون ساری بخت و بخت و بخت
و بخت و بخت و بخت و بخت

چون سرتیغ در برینیم نیت	اواز پل غم در دگر نیت
با دسوی نام در میان نیت	ای با دسوی نامی که پست بود نیت
سوز دل کرمیت کیمید	سختش بجهت چرا اندک نیت
از کار لب هم سبب نیت	اکوچو زهره لب در آید نیت
تا که داشت در رخ و در جنب تو	هر روز دشت از مشکین غریب تو
چون پست چون سبب نیت	امین پست چون سبب نیت
کرکید و نفس جزم نیت	تا داول کو اهرام نیت
پستی فلک آینه شکرت کاک	ستر فلک در آرد و چون نیت
دست در جاست رسد و در آید	فلک از رخ تو تو بر و کاک نیت
بالای زمین شد و نیت	نزل فلک در آرد و چون نیت

مکرر

ای از پری ده دوزخ ترصد	و از پری ده دوزخ ترصد
از سوز پری سوز رلودی	هر دم کند چنین کند و است
پنجم غمت سوزی دلم نیت	رخت بند بر روی دلم نیت
دلش درت بجاکه ظاهر کرد	کنا که درت بر روی دلم نیت
خاقانی را از ان نیت	دلش درت بجاکه ظاهر کرد
سوز از رخ و زلف کاک	چون شمشادش و از کاک نیت
خاقانی را از ان نیت	هر کار شکست و در آید نیت
پرو از چهره عشق و زشتی	پرو از چهره عشق و زشتی
فوز تو عشق و زشتی	فوز تو عشق و زشتی
خاقانی را از ان نیت	خاقانی را از ان نیت
چون سبب کاک	چون سبب کاک

در سایه من گم گم کنده از طغیانم از سایه خود نفسی بر لب دهم

گر کشیم پنهان کش اندر چرخ
ز آن میگویند بزبان مژده چرخ

بر سر و مسلم ایست عالی ای
وز خاندان آردانه خردی

ما بهر بیت از بکنم کنش
عاشق چه آدم است به دانش

خاقانی از بکنم کنش
ملا از بکنم کنش

ان دود و دود که در دودخانه است
ناچر که در دودخانه است

نه خا که تمام با دمی کرد عشق
بس بر چو منی مر که می را که برین

دل دل طلبید از دل راه و حرم
میداد و کفایت که در کفایت

شش کز نه و در باور دینیت
ایست آن نیست که در دینیت

دشمنی که کوفتی سران ز غایت
پای که در اصل تو ز غایت

تا بشنیدم که آهوی شیرانگی باقم زده شد خون دل شکست

صفا و بکین او که جان و دین من
بهشت بقا هم دل روشن من

ای چشم بر آمد میان من و تو
و او د کف بهر عنان فرود تو

حسن

از طلق فرودست زبان در تو
من دلم و تو کجایان تو

آتش صلیب بر روی می
این زنجیر شستم و کشی کسی
ارنپس که بخشش کو می می
شده می زباغ و زبان چو می

کرده واد و کرکوه دانه
و بر جرم کند و کرکوه واد
تا نه هم ازده فاکر و نام
من بر سر انجمان اوده واد

جیل و انصاف روی می
زنا خط و صلیب روی می
شکستی و امیر روی می
خا قانی اسپیر شد چو کوه

زما پیری کرلی هرغم قواری
بر هر در و نری زده واره روی
زمن از صلیب و شش ناری
کوی کز و پستی زنا روی

در عشق شکسته بت وانی غم
لب بت و دل شکسته وانی غم
و مجلس می نشاند وانی غم
نه غرقه وانی غم

و شان میزد و شست بر جان
تبت بابت بر خند چنان کرد
چون دست دراز می بست
تبت خال چو آب و دیوان کرد

بت داشت هم و انصاف روی
بت داشت هم و انصاف روی
چون شام نبات و سپید دیت
بت داشت هم و انصاف روی

کرده لب و زنگ زلف و زور
تبت و شش تن مرا چو زور
سرو زخم برقت و خال آورد
تبت خال کجاست بچو خا کرد

هر نیم شمشیر بت بتی
اخن چو ملک غرق چو کوه کانی
و بر شکم گرفته ست بتی
اخن چو ملک غرق چو کوه کانی

در راه تو کوشم از خبر نماند
و وصل چشم زلف و زلف
چون غمی زنا بر شست و دلم
اخن چو ملک غرق چو کوه کانی

در فوق پیش و پیشانی و دم
از جگر و تاجان رقت و قانی و دم
بیکدیگر زخم و قوتش لی و دم
من زک و کشته هم قانی و دم

چاک و لمن پیش کش کند و مدار
چون کار من از کجاست زانکه
هم میرد و چاک که افکند و مدار
در محنت هم مرا پاک کند و مدار

دختر که ماه و کل و سینه و دم
زلف و شجره و لی پاک کند و دم
شکر که ان زلف پاک کند و دم
شکر که شکر که پاک کند و دم

کشیدم که ز پاک کند و شرم
و چیده جوانی و ماهی و خضر
غم نیست که در برده افکند و شرم
هر که که بزد و در پسم زنده و شرم

بیزیر و لی را که پاک کند و دست
بصد کند و کوه و قانی را
بر کوه شکاری که حکایت و دست
کند و کوه را که کشی و دست

فرشیدی و میفرزاد و خشم
رخ زنده و کوه و لی و خشم
من عرق بکشد و در کشته و خشم
شبه و در زنده و زنده و خشم

از خانه زلف و سر کشند و شرم
که چه پیش به و لی و قانی و دست
در جگر و جام و قانی و دست
از لعل کین و قانی و دست

ای شاه و بنان جان و چه و دست
قزوه می و خنک که سر افکند و دست
در کمر و کمر و کمر و دست
چون شد و شرم و کمر و دست

که زنده و لی و افکند و دست
در من نه و دست و کمر و دست
و قزوه و لی و افکند و دست
در پا و کمر و دست و دست

فرموده و هم و قانی و دست
قزوه و لی و افکند و دست
و قزوه و لی و افکند و دست
و قزوه و لی و افکند و دست

آورد و می و کمر و دست
و قزوه و لی و افکند و دست
و قزوه و لی و افکند و دست
و قزوه و لی و افکند و دست

و قزوه و لی و افکند و دست
و قزوه و لی و افکند و دست
و قزوه و لی و افکند و دست
و قزوه و لی و افکند و دست

نم خند مشیت بلا اکتید
خاقالی که سرنگ چون برین
لبان و آه نمک و رنگ آمیزد
که ریز که چشمش زین بر خیزد

ایا سر انداخته سوخت
بر خاک میل داشت سر داشت
بر خاکم که خاکم کشت
بر خاکم که خاکم کشت

پشمانی و لغزیز بیکدی
و خاقالی بیکدی از دل جدا
رویت زده و نیت بیکدی
که خاک و آه و آتش بساوی

بی دل زای که زینت بیکدی
غم خوار و احم که کشش تا در جگر
کم ز نای که در دست بیکدی
که در غزل تا چو افسوس غزل

خاکت نه می که زینت غزل
که در دل ز بوسه پستی و غزل
نار ز بوی که زینت غزل
نیز دیر در آن دید که زینت

که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از

چون که سر کسب زینت بیکدی
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از

که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از

که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از

که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از

که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از

که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از
که در که وادیش پست تر از

خاقانی را بگذرد در کس	بگردد و بین یک چشم بزم چمن
با آه زبانه زده بول گوئیم	چون من غم تا چه چشمتی
من بپس نمودم کلکون چون	و دهم تو بهت و این چون
ای وادی جان من با من	بر نی تو چشم در و نه اکون
خاقانی امیر بر پیش من	کس بر تو چاکر حدیث من
فریاد من کس حدیث من	چاکر تو حدیث من
آیا عین بیا و بگو	چشم منش باز در و نه
اگر در و نه در و نه	بگو و نه در و نه
ای از دل و دهان خاقانی	من چاکر خاقانی
و دی کوئی چاکر خاقانی	بر و نه جان چاکر خاقانی

و دهان من را بگو که من	و دی کوئی که دهان من
بر و نه در و نه	دل کوئی که من
بانش من و نه در و نه	و دی کوئی که من
بر و نه در و نه	بر و نه در و نه
خاقانی اگر چه چاکر من	چون انش و نه در و نه
چندان و نه در و نه	کنا و نه در و نه
صد و نه در و نه	و نه در و نه
جانی بر و نه در و نه	شرعی و نه در و نه
کس بر و نه در و نه	بنا و نه در و نه
کس شاد و نه در و نه	شاد و نه در و نه
عنان بر و نه در و نه	و نه در و نه

در باده دلا سکر بچش	زان پیش که تر بشود از آب بکشد
آن کل که بکشد و در می گرداند	تا عارض تو تو را بر بی کی گرداند
خوشبختی ز غیرت چنین میکند	هم سرج را بد است هم جو گرداند
تا چشم ترا چشمک داد	در چشم چشمه نهد و در چشمه چشمک
چشم چشم که از چشم پیش چشمه	در چشمه چشم تو چنان چشمه
ای که در تن جان ما پس غم	در غم غم که در تن شد غم
تا پای مرا کشید و در غم غم	غم دشمن شد است و در دشمن غم
هر روز به در زاری تو تو	تا جامه جان من در بر دلت تو
کینه زه زینکیت زدم غم غم	بهم گم کسی تو از غم تو تو
روزی که سر زلف جو بکشد	اسوده دلم جو کوی میدان داری
وان شب که سحر می بیدار می	
افغانی چشمه ز تو ندان ای	

سپه چشم

ای با تو

ای با تو مرا دوستی می داند	و ز خدمت وصل تو گم در داند
کشم که چرا تو آب را نه دیده	ای جان جهان یک یک کشیده
ای صید شده مرغ در دست	نه عاشق کون و چشمه میکند
ای سکن شده نام روی بر پست	تا جان نبری کی بود است
رخساره عاشق ز غم و یاد	ساعت ساعت زمان زمان بگذرد
از آن که در سخن دور با دید	و از دامن کله کله رز بماند
ولایت در خدمت ابروی تو	جاست همه چشمه جادوی تو
ز کان صمیر ز بشاری دراز	جو بک زدن با زلف بماند تو
چو رایت حسن تو را غلام کند	عشق تو آتش از راه ملک کند
ای عالم دلی دلا ریت دل بکشد	
تا پیراهنش به جان چاک زند	

در باغ رشت بکینه پرواز کند	چون باغ سر زلف تو پرواز کند
تا بکلی در مویلا ناز کند	در باغ قزاق در باغ برافرازد کند
قلمش	حسرتش
	قلمش
<p>کتابخانه مجید قزوین</p> <p>اهدائی</p> <p>بکتابخانه مجلس شورای اسلامی</p>	
	<p>لا حول و لا قوة الا بالله</p> <p>مکرمه</p> <p>مکرمه</p> <p>مکرمه</p>

مکرمه

مکرمه

